

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 31 / Hejmar 362 / Sibat 2012

Kürt özgürlük hareketi, Kürt halkı ve demokrasi güçleri direnmezse kaybeder. Direndikçe kazanır. Kazanmanın kanunu direnmek, kaybetmenin kanunu ise direnmemektir. AKP bu nedenle Kürt halkını, Kürt özgürlük hareketini mücadelesiz, direnmesiz bırakmak istiyor. Düşmanın ve sistemin saldırıları ne olursa olsun direnen güç kazanacaktır. Böyle bir siyasal konjonktürden geçiliyor. Bu dönemin siyasal konjonktürünün kanunu budur. Bu açıdan Kürt özgürlük hareketinin siyasal güçlerinin, bütün mücadele kurumlarının kendilerini direnişe göre mevzilendirmesi, direniş ekseninde şekillendirmesi gerekmektedir.

Yeni bir mücadele dönemine giriyoruz. 2012 yılı kesinlikle 2011'den daha sert bir mücadele yılı olarak geçecektir. Öyle yumuşama olmayacaktır. Kuşkusuz mücadele edilirse yumuşama olacaktır. Mücadele edilirse Türk devleti mevcut politikasını bırakmak zorunda kalacaktır. Ya da teslim alacak, ezecek, Pax-Romana (güçlünün barışı) ortaya çıkacaktır. Bu iki durum dışında hiç kimse yumuşama beklememelidir. Mücadele sürecine göre kendini hazırlamalı, söylemini, dilini, yaklaşımını, değerlendirmelerini buna göre yapmalıdır. Özlemler, niyetler ancak mücadeleyle karşılanabilir.

sayfa 2'de

2012'DE DİRENENLER KAZANACAKTIR

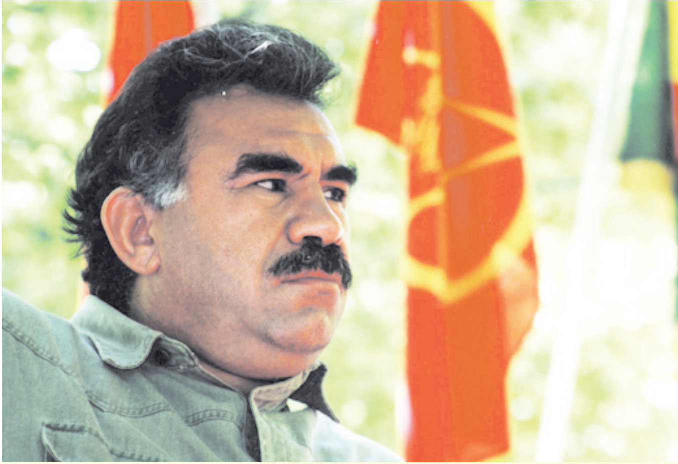
15 ŞUBAT KOMPLOSU VE SONUÇLARI

Uluslararası komplo tabii öyle dar bir siyaset veya güncel bir olay değildir. Tarihsel dayanakları var fakat küresel boyutları da var. Komplo, doğrudan küresel kapitalist sistem ile bağlıdır. Çünkü Kürdistan üzerindeki soykırım sistemi küresel kapitalist sistemin geliştirdiği İngiltere'nin ortaya çıkardığı bir sistemdir. PKK'nin bu soykırımı, sömürgeciliği reddederek, onu boşa çıkartma, yok etme amacıyla önemli bir mücadele geliştirdiği bir ortamda, bunu yok etmek üzere geliştirilen bir saldırı. Uluslararası komplo, imha ve inkar sisteminin küresel düzeyde çok kapsamlı ve planlı bir saldırısı. Bağlı olduğu temel, kesinlikle inkar ve imha sistemidir. Kürt'ü inkar eden, imha etmek isteyen bir sistem, küresel sistem.

sayfa 18'de

ASRIN KOMPLOSUNUN İÇ YÜZÜ NASIL ANLAŞILMALIDIR?

ABDULLAH ÖCALAN

9 Ekim 1998 çıkışı değerlendirilirken, Ortadoğu zemininin ne anlam ifade ettiğini çok sağlam ve yürekten çözümlemek gerekir. Bu zeminde yirmi yıla yakın bir pratik geçirdim. Sayısız ilişki ve çalışmalarda bulundum. Tarihi önemde gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmelerin benimle ilgili hangi sinir ve ruhla gerçekleştirildiği ve nasıl dayanabildiğim de bütün yönleriyle mutlaka anlaşılmalıdır. Kimse yaşadığım pratiği tüm tarihsel mitolojik, felsefi, dini ve bilimsel anlamıyla çözmeye yanaşmadı. Çok kitap yazıldı; ben de yazdım. Yaşadığım gerçekleri halen de yazacak durumda değilim.

Bunun için özgürleşme alanlarının gelişmesi gerekir. Ama koşulları çok elverişli olan ve gelişmeleri için neredeyse şart olan anlama işini başaramayan, başta yoldaş geçinen birçok kişi ve kurum, bu tutumla aslında kendilerini başarısızlığa mahkum ediyorlar. Bunlar mümkünse bu yılların çözümünü yapıp insanlık, Kürtler ve Ortadoğu tarihi ve geleceği için ne anlama gelmesi gerektiğini en temel görev edinsinler. Çünkü bu olanak dışında, özgür yaşama giden yolda ne tarihi ve çağı, ne de güncel somut gerçekleri çözüp önlerini aydınlatabilirler.

sayfa 14'te

Halkları dikkate almayan hiçbir rejim ayakta kalamaz

Doğru bir politika yürüten demokrasi güçleri Suriye'de etkin olabilir. Suriye'de yaşanan krizden demokratik bir Suriye çıkabilir. Bunun için tüm toplumsal kesimleri örgütleyecek ve irade sahibi yapacak demokratik bir yaklaşım, topluma dayalı bir demokrasi gerekiyor. Her türlü etnik ve dinel azınlığın, topluluğun demokrasi içinde özgürlüklerini yaşayacağının ortaya konulması gerekiyor. Buna Süryaniler de Ermeniler de islami güçler de Dürziler de dahildir. Kuşkusuz hiçbir etnik ve dinsel topluluk devlete dayanmamalıdır. Kendini devlet dışı demokratik toplum olarak örgütleyebilmelidir.

sayfa 6'da

SERT BİR MÜCADELE SÜRECİNE GİRİYORUZ

2011 yılında dünyada ve Kürdistan'da önemli siyasal gelişmeler yaşandı. Özellikle Ortadoğu'da Arap halklarının mevcut iktidarlara karşı tepkisi ve klasik iktidar bloklarının bir bir devrilmesi dünya siyasetinin de yeni bir yön almasını beraberinde getirdi. Kuşkusuz bu durumdan en fazla da Kürt halkının özgürlük mücadelesini veren hareketimiz etkilenmektedir. Çünkü bölgesel siyasi gelişmeleri etkilediği gibi, bölgedeki siyasal gelişmelerden de etkilenmektedir. Kürt sorunu her zaman uluslararası bir karakter taşıdı. Bölgesel ve uluslararası siyasal gelişmelerden fazlasıyla etkilendi. Ancak Ortadoğu'da yaşanan son gelişmeler yalnız Kuzey Kürdistan'ı değil, Kürdistan'ın dört parçasını ilgilendiren siyasal gelişmeler ortaya çıkardı. Bundan sonra da Kürdistan'daki siyasal durumun çok dinamik olacağı, tehlikelerin ve fırsatların iç içe olacağı bir dönem yaşanacağı şimdiden anlaşılmaktadır.

Ortadoğu, özellikle de son iki yüz yıldır kapitalist modernitenin bölgeye girmesiyle birlikte çok boyutlu sorunlar yaşamaya başlamıştır. Her ne kadar Osmanlı imparatorluğu altında halklar zulüm ve baskı görse de feodal sömürgeciliğin karakteri ve imparatorluğun bütün Ortadoğu coğrafyasını kapsaması nedeniyle kültürel, sosyal anlamda belli düzeyde toplumlar kendi yaşamlarını sürdürebiliyorlardı. Kapitalist modernitenin, dolayısıyla kapitalizmin bölgeye girmesiyle birlikte yeni bir siyasal egemenlik ve sömürü biçimi Ortadoğu alanına girmiştir. Kapitalist modernitenin girmesiyle birlikte Ortadoğu tek bir kapitalist devletin bölgeye müdahalesi ve egemenlik kurmasından öte, farklı kapitalist modernist güçlerin ve onların ulus devletinin güç savaşı alanına dönüşmüştür. Kapitalist modernitenin kendi ideolojik, kültürel, sosyal, ekonomik yaşamını dayatmasının getirdiği sorunlar yanında, bu güç mücadelesinin toplumları parçalaması, toplumların iç dengelerini ve Ortadoğu'nun bütünlüğünü sarsması o günden bugüne ağır sorunların yaşanmasına neden olmuştur.

20. yüzyıl başında bu mücadeleler bir dünya savaşıyla sonuçlanmış; bunun en ağır sonuçlarını da Ortadoğu halkları yaşamıştır. Ortadoğu'nun tarih içinde oluşmuş bütünlüklü sosyal, kültürel, ekonomik yaşamı tamamen parçalanmış, kapitalist modernist güçlerin çıkarları doğrultusunda şekillenmiştir. Böylelikle tamamen dış güçler tarafından yönlendirilen, çıkarları doğrultusunda çatıştırılan, bütün dengeleri bozulan bir Ortadoğu ortaya çıkmıştır. Araplar 22 devlete bölündüğü gibi Kürdistan dörde parçaya bölünmüştür. Kürdistan'ın bütün parçaları üzerinde Arap, Fars, Türk egemenlikleri Kürtleri zaman içinde yok etmeyi hedefleyen bir politika izlemişlerdir.

Bu Ortadoğu devletleri şekillenişi itibarıyla dış güçlere dayandıklarından dolayı soğuk savaş döneminde de her devlet herhangi bir gücün etkisi altında kendini yaşatmıştır. Egemen sınıflar, soğuk savaş döneminin çatışmalı ortamında dış güçlerden her türlü desteği alarak hem dış güçlerin bölgedeki ajanları rolünü oynamışlar hem de halkların üzerinde despotik iktidarlar haline gelmişlerdir. Soğuk savaş döneminde reel sosyalizme bağlı olanlar da, kapitalist modernist sisteme bağlı olanlar gibi tamamen halkların üzerinde egemenlik sürdüren, baskı sürdüren devletler konumunda olmuştur. Dış güçlere dayandıklarından toplumların talepleri, istekleri onlar için çok önemli olmamıştır.

Bölgeye müdahale 90'lı yıllarda başlamıştır

Sovyetler Birliği'nin dağılması ve soğuk savaşın sona ermesiyle birlikte dünyada olduğu gibi Ortadoğu'da da mevcut devletler yeni bir siyasal konseptin parçası olma sürecine girmişlerdir. Tabii bu süreçten en fazla da zorlanan iki kutuplu dünyada iki güç arasındaki çatışmadan yararlanarak ayakta kalan devletler olmuştur. Bu devletler önemli bir siyasal boşluk yaşamışlardır. Sadece Sovyetlere bağlı olanlar değil, kapitalist modernist sisteme bağlı olan devletler de siyasal zemin kaybetmişlerdir. Sonuç itibarıyla Ortadoğu'daki ülkeler ister kapitalist moderniteye bağlı olsunlar, ister reel sosyalist sisteme bağlı olsunlar hem halkların ihtiyaçlarına hem de yeni dünya siyasal sisteminin ihtiyaçlarına cevap vermeyen konuma düşmüşlerdir. Dünya siyasal sisteminin eski dengeleri yıkılıp yeni dengeler arayışına girilirken bu devletler de bir geçiş sürecini yaşamaya başlamışlardır.

Soğuk savaşın bitmesinden sonra kapitalist modernitenin öncü gücü olan ABD, Ortadoğu'ya da çekidüzen vermek istemiştir. Ortadoğu'da eski dengeler sarsılmış, yeni dengelerin kurulmadığı süreçte çeşitli siyasal akımlar da harekete geçmiştir. Hem kapitalist modernist sistem için önemli bir alan olması, hem de soğuk savaş sonrası sistem dışı hareketlerin ortaya çıkması ve giderek sistem açısından sıkıntılar yaratması ABD'nin Ortadoğu'ya yeni bir düzen vermesini beraberinde getirmiştir. ABD I. Körfez Savaşı'yla soğuk savaş sonrası yaşanan boşluktan yararlanmak isteyen Irak'ın üzerine giderek kendisini körfez alanına yerleştirmiş ve askeri olarak etkinliğini artırmıştır. Irak'ın hava sahasının uçuşa yasaklı hale getirilmesi bir yönüyle de bütün Ortadoğu'nun ABD hava kuvvetleri tarafından kontrol edilmesini sağlamıştır. ABD çok etkili bir biçimde bölgeye müdahale etmezse gelecekte daha büyük sorunlarla karşı karşıya geleceğini görmüştür. Hakim olunmadığı takdirde tarihte büyük uygarlıklar yaratmış, köklü bir kültüre sahip olan Ortadoğu coğrafyasında kendisini rahatsız edecek birçok gücün ortaya çıkabileceğini görmüştür.

Bunlardan en önemlisi de PKK'ydi. Bu açıdan ABD Irak'a müdahale ederek Irak üzerinden Ortadoğu'ya hakim olmak ve Ortadoğu'yu kontrol etmesi önündeki engelleri ortadan kaldırmak için Önder Apo'ya yönelik uluslararası komplo gerçekleştirmiştir. Önder Apo esaret altına alınarak Ortadoğu'ya müdahale sürecinde PKK gibi etkin bir hareketin var olması ve bu hareketin müdahalenin yaratacağı sorunlardan yararlanarak kendini bölgede etkin kılıp ABD'nin bölge müdahalesine sorun çıkarması engellenmek istenmiştir. Bu açıdan Önder Apo'nun esaret altına alınmasını da bölgeye müdahalenin önemli hamlelerinden biri olarak görmek gerekir.

ABD uluslararası komplo sonrası Afganistan ve Irak'a müdahale etmiş, önemli bir askeri güç yığınağı yapmış, bir nevi Ortadoğu'yu ABD askerlerinin istediği gibi müdahale ettiği ve tamamen kendisinin etkin olduğu bir alan haline getirmiştir. Ancak buna karşı direniş sürmüştür. Bölgeye müdahale ederken Avrupa'yla belirli çelişkiler ve sorunlar yaşayan ABD, bu direniş karşısında bölgeye müdahalesini kapitalist modernitenin çıkarları doğrultusunda ortaklaştırmıştır. Bu ortaklaşmaya rağmen ne Afganistan'da ne de Irak'ta sonuçlar almıştır. Aslında Afganistan ve Irak müdahalelerinde kimi mevziler elde etmiş olsa da genel itibarıyla başarısız kaldığını söylemek gerekmektedir. Çünkü müdahale ettiği zaman hedefleri çok farklıydı. Bütün ülkeleri istediği gibi dizayn edecekti, İran'a da müdahale edecekti. Ancak süreç içinde bunun olmayacağını görerek yine bölgedeki çeşitli statükocu güçlerle, çeşitli yerel odaklarla işbirliği içinde bölgedeki hakimiyetini kurma politikasına yönelmiştir. Ancak bu politikayla da çok önemli sonuç aldığı söylenemez. Sonuçta ABD bölgeyi bu tür ilişkileriyle ve kurduğu dengelerle kontrollü ve sürekli bir savaş halinde tutarak etkinliğini sürdürmek istemiştir. Tümden hakimiyetini kuramayacağını görünce düşük yoğunluklu savaş hali denen bir savaş biçimiyle bölgedeki varlığını kalıcı kılmayı hedeflemiştir. Ancak sistemin tercihi esas olarak bu değildi. Esas tercihi tam hakim olması, herkesi susturması ve bütün bölgeyi kapitalist modernitenin ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal ihtiyaçlarına göre şekillendirmesi idi. Ancak bu olmayınca kendisi için belirli ekonomik ve siyasi bedelleri olan düşük yoğunluklu bir savaş sistemi içinde bölgedeki ağırlığını sürdürmek istemiştir.

İşte Arap Baharı denen hareketler böyle bir süreçte ortaya çıkmıştır. Bu durum bir yönüyle de ABD'nin bölgede yaşadığı sorunlar açısından bir fırsat doğurmuştur. Kuşkusuz bu halk hareketleri hem mevcut despotik güçlere hem de iki yüz yıldır bölgeye ağır sorunlar yaşatan uluslararası güçlere yönelik gelişmiştir. Bu yönüyle bu halk hareketlerinin ABD tarafından yönlendirildiği, onun tarafından ortaya çıkarıldığı söylenemez. Kesinlikle halkların özgürlük ve demokrasi özlemiyle ortaya çıkmış on yılların, hatta yüz yılların baskısının halkta yarattığı tepkinin sonucu gerçekleşmiştir. Bu hareketlerin esas dinamikleriyse belli düzeyde toplumun dinsel, kültürel duygularını karşılayan, toplumun bu tarihsel ve dinsel kültürüne dayanarak kendisini belirli bir güç yapmış siyasal akımlar olmuştur. Çünkü kapitalist moderniteye bağlı muhalif güçler veyahut da onun yarattığı toplumsal kesimler ne halkın tarihsel, toplumsal, kültürel dokusuyla uyuşmuştur ne de onun özgürlük ve demokrasi ihtiyaçlarına cevap verecek karakterde olmuştur. Öte yandan sol güçler de kapitalist modernitenin işbirlikçisi güçlerin farklı versiyonu durumuna düşmüşlerdir. Tarihsel ve toplumsal dayanağı olan Ortadoğu'nun kültürel değerlerine, kültürel inançlarına, kültürel islama ters düşen, onlarla uyuşmayan karakterde oldukları için onlar da halk muhalefetine öncülük edecek güç olamamışlardır. Bu durum haliyle islami güçlerin, kesimlerin daha öne çıkmasını beraberinde getirmiştir.

Bölgede en uğursuz rol Türkiye'ye verilmiştir

Öte yandan ABD soğuk savaş döneminde Sovyetler Birliğine karşı Ortadoğu'da çeşitli islami güçleri desteklemişti. İşbirlikçi bir islami siyasal güç ve toplumsal zemin yaratmaya çalışmıştı. Bu yönüyle de uzun süreden beri Ortadoğu'daki bir kısım islami güçlerle ilişkilenmişti. Onları kendi bölge politikalarının parçası haline getirmeye çalışmıştı. Hem Türkiye'de hem Arap dünyasında hem de Afganistan ve Pakistan gibi ülkelerde bu tür ilişkiler geliştirmişti. Hatta İran ve Orta Asya'da da bu tür ilişkileri bulunmaktaydı. Ancak İran islam devriminin radikalleşmesi sonrası sisteme işbirlikçilik yapacak ılımlı islam odakları kalmamıştı. Zaten İran şahlığını kendisine çok bağlı gördüğünden daha çok onun üzerinden Sovyet karşıtı politikasını yürütüyordu. Sonuç itibarıyla ABD soğuk savaş dönemindeki bu ilişkilerini Arap dünyasında halk hareketleri ortaya çıkar çıkmaz hemen teşvik etmeye, desteklemeye ve toplumsal muhalefet içinde etkin olmalarını sağlamaya çalışmıştır. Daha önce hazırladığı Türkiye'deki işbirlikçi islami hareketi de bu işbirlikçi ılımlı islami hareketlerin etkin olması için kullanmaya çalışmıştır.

Halk hareketleri öz itibarıyla egemen güçlere, hatta Ortadoğu'ya iki yüz yıldır büyük sorunlar yaşatan dış güçlere karşı bir harekat olarak ortaya çıkmasına karşın, ABD'nin geçmişteki ilişkilerine de dayanarak kendi ihtiyacını karşılayabilecek siyasal güç olarak gördüğü işbirlikçi ılımlı islama destek vererek, bu yönlü yönlendirmeler yaparak ve klasik iktidar güçlerinin despotik karakteri konumunda bunların koruyucusu gibi davranarak bölgedeki halk hareketlerini böyle bir siyasal doğrultu içine sokmaya, bunlar üzerinden de kendisini bölgede hakim kılmaya yönelmiştir.

Tunus ve Mısır'ın düşmesinden sonra ortaya çıkan havadan da yararlanarak kendisine uzun süredir sorun çıkaran ve Kuzey Afrika'da stratejik bir konuma sahip olan, yine petrol kaynaklarının bulunduğu Libya'ya müdahale ederek bir bütün olarak Kuzey Afrika'yı kontrol altına almaya yönelmiştir. Bu süreç aslında ABD'nin bölgeye yüklenerek sonuç alma stratejisini ortaya koyuyor. Bunun en somut ifadesi o güne kadar idare ettiği Türkiye'ye, artık tamamen benim politikalarımın ajanı olacaksın, bölgedeki taşeronum olacaksın dayatması yaparak Türkiye'yi İran ve Suriye ilişkilerinden uzaklaştırıp tamamen kendi bölge politikasına çekmesidir. Türkiye ilk başlarda "bizim ne işimiz var Libya'da derken" bir hafta sonra Libya'ya saldırının üssü olması, ABD'nin bölgeye müdahalede ne kadar ısrarlı olduğu, bu konudaki işbirlikçilerinin, kendisine bağlı güçlerin tutumunu tamamen netleştirmesini nasıl istediğinin somut kanıtıdır. ABD Ortadoğu'da ortaya çıkan bu halk hareketlerini işbirlikçi ılımlı islam güçlerinin hakim olduğu temelde değerlendirerek ve bu güçlere dayanarak Ortadoğu'da yeni bir siyasal düzen kurmak istemektedir. Eski klasik iktidar bloklarının ihtiyaçlarına cevap vermediğini görmüştür. Bu nedenle toplumsal meşruiyeti olan ve kendisine bölgede uzun süre işbirlikçilik yapacak işbirlikçi siyasal islama dayalı bir Ortadoğu düzenini tercih etmiştir. Libya'ya askeri müdahale ederek işbirlikçi İslami güçleri iktidara getirmesi bunu açıkça göstermektedir. Tunus, Mısır ve Libya'dan sonra siyasal islamcıların önemli bir bölümü ABD ile işbirlikçilik yaparak, ona dayanarak her ülkede güçlenmeye başlamışlardır

Türkiye de bu süreçte ABD tarafından kullanılan önemli bir güç olmuştur. Türkiye bu kendini kullandırma, taşeronluk ve ajanlık yapma karşılığında Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmesini sisteme dayatmıştır. Daha doğrusu ABD ve Avrupa'dan bölgedeki ajanlık ve taşeronluk yapma karşılığında Kürt Özgürlük hareketine karşı yürüttüğü savaşta destek sözü almıştır. Türkiye'nin İran'ı ve Suriye'yi terk ederek tümüyle ABD'nin politikalarına angaje olması bu nedenledir. Çünkü bunu yapmadığı taktirde Kürt özgürlük hareketine karşı yürüttüğü savaşta siyasi pozisyonunu kaybedeceğini bilmektedir. Dolayısıyla işbirlikçiliği ve taşeronluğu en pespaye biçimde yapmayı üstlenmiştir.

Libya'daki Kaddafi yönetiminin düşmesinden sonra gelişmeler Suriye'de

yoğunlaşmaya başlamıştır. Aslında Yemen, Bahreyn ve diğer ülkelerde de mevcut iktidarlara karşı halk hareketleri ortaya çıkmıştı. Hatta Bahreyn gibi ülkelerde çok büyük boyutlara ulaşmıştır. Ama buralarda İran'ın etkin olmasını engellemek açısından ABD bu iktidarları ayakta tutarak ve belirli siyasal reformlara uğratarak kendisine işbirlikçilik yapabilecek toplumsal tabanı güçlü yeni iktidar blokları ortaya çıkarmaya çalışmaktadır.

Suriye ise farklıdır. Suriye, Libya gibi kendisine sorun çıkaran ülkelerden biriydi. Soğuk savaş döneminde de ABD'nin öncülük ettiği NATO karşıtı bir duruş içindeydi. Bu açıdan Suriye'nin de dönüştürülmesi ve sistem içine çekilmesi önemli görülmektedir. Bunda ilk adım Türkiye'nin İran ve Suriye ilişkisinden koparılarak ABD'nin bölge projesine eklemlenmesi olmuştur.

Sıra Suriye ve İran'a gelmiştir

Türkiye ABD'nin Suriye'deki rejimi değiştirmek istediğini, yeni hedefin Suriye olduğunu görmüştür. Bu yönüyle doğru tespit etmiştir. Suriye yeni hedeftir; ama Türkiye Suriye'nin diğer ülkelerden farklılığını ve özgünlüğünü görmediği için "Suriye benim komşumdur, Suriye'de Kürtler var, hak kazanmasın" yaklaşımıyla daha baştan çok radikal bir biçimde Suriye'ye tutum takınmıştır. Öyle ki Suriye'ye savaş ilan etmiştir. Herkesten önce Suriye'ye karşı en sert politikayı izleyen bir devlet konumunda olmuştur. Bu nedenle de Suriye'deki İhvan-ı Müslim'le sıkı bir ilişki içine girmiştir. Onları Türkiye'de korumaya, örgütlemeye ve yönlendirmeye yönelmiştir. Zaten eskiden beri İhvan-ı Müslim'in Türkiye'yle ilişkileri bulunmaktaydı. Ancak Suriye'de siyasal krizin ortaya çıkmasıyla birlikte Türkiye tamamen kendisini muhalefetin merkezi yapma, bu temelde de iktidar değişiminde Suriye'ye tümüyle hakim olmayı hedefine koymuştur. Bu açıdan İhvan-ı Müslim'e tam destek vermiştir. Ancak zaman içinde görülmüştür ki Türkiye yanılgılar içindedir. ABD Suriye'yi değiştirmeyi hedeflemekte, Suriye'de yeni bir iktidar blokunun ortaya çıkmasını istemekte ama İhvan-ı Müslim'in başat güç olmasını istememektedir. İhvan-ı Müslim'in içinde olacağı, ancak İhvan-ı Müslim'in başat olmayacağı kozmopolit, daha geniş bir yelpazede siyasal blok temelinde Suriye'de yeni bir siyasal sistem şekillendirmek istemektedir. Özellikle Batı Avrupa'nın politikası böyledir. Bu politikayı ABD'ye de benimsetmiştir. ABD ve Avrupa bu çerçevede Suriye'de politika izlemektedirler.

Bu açıdan Türkiye'yle Avrupa ve ABD'nin politikaları çelişmiştir. Türkiye İhvan-ı Müslim'i esas alırken, ABD ve Avrupa ise İhvan-ı Müslim'i geriletip daha kozmopolit bir siyasal iktidar ortaya çıkarmaya, kozmopolit bir siyasal sistemi şekillendirmeye yönelmiştir. Çünkü Suriye'nin yapısı farklı etnik ve dinsel topluluklardan meydana gelmektedir. Bunların içinde önemli bir hıristiyan nüfusu da vardır. Öte yandan aleviler vardır, Dürziler vardır, Kürtler vardır. Bunlar da önemli bir nüfusu teşkil etmektedir. Bu açıdan İhvan-ı Müslim'i dengeleyecek önemli bir toplumsal zemin bulunmaktadır. Öte yandan Lübnan'ın yarısı hıristiyandır; İsrail'in Suriye'ye komşu olması da Suriye'yi farklı kılmaktadır. Bu açıdan Suriye'yi Libya'dan, Tunus'tan, Mısır'dan farklı ele almaktadırlar. ABD bölgede işbirlikçi ılımlı islama dayalı bir sistem kurmak isterken diğer yandan onları çok güç yapmayan, onları frenleyen, dengeleyen bir politikayı da benimsemiş gözükmektedir. Suriye'yi böyle bir ülke yaparak bölgede kendisine işbirlikçilik yapan siyasal islamı belirli düzeyde sınırlamış olacaktır. Öte yandan İhvan-ı Müslim'in Suriye'de etkin olması ve Türkiye'nin böyle bir iktidarla birlikte bölgede güç olmasını sadece Lübnan, Suriye için olumsuzluk olarak görmemekte, öte yandan bu durumun Türkiye'deki işbirlikçi ılımlı siyasal islamı da etkileyeceği, onun daha fazla islamcı karakterini öne çıkaracağı, hatta zaman zaman sistemden bağımsız hareket edebilen yaklaşımlara girebileceği düşünülmektedir. Bu nedenle de Türkiye'de işbirlikçi siyasal islamın kontrol edilmesi açısından da Suriye'nin İhvan-ı Müslim'in başat olduğu bir ülke haline gelmesi istenmemektedir. Bu durum Türkiye'nin Suriye politikasında sorunlar ortaya çıkarmıştır. Nitekim Arap Birliği ABD ve Avrupa'nın desteğiyle inisiyatif alarak Türkiye'yi sınırlayan bir politika izlemektedir.

"Kürtlerin özgürlüğünün, demokrasisinin asıl güvencesi ne bağımsız devlet olmaktır ne de bir ülkenin desteğidir. Esas güvence bölgenin ve mevcut ülkenin demokratikleşmesidir. Bu açıdan bölgenin demokratikleşmesi koparak ve bağımsız devlet kurarak değil de Irak sınırları içinde demokrasi güçlerini, demokrasi mücadelesini teşvik ederek demokrasi temelinde Kürtlerin haklarını elde ederek sağlanabilir"

Türkiye açısından Esad rejimindeki siyasal ve ekonomik imkanları bulamayacağı yeni bir Suriye konumunun ortaya çıkacağı görülmektedir. Bu durum Kürtlerin de Suriye'de bir statü kazanmalarının iç ve dış koşullarını ortaya çıkarmış bulunmaktadır. Eğer Kürtler birliklerini sağlar, doğru politika izlerlerse hem Suriye'nin iç dengeleri hem de dış etkenler Kürtlerin oluşacak yeni Suriye'de etkin rol almalarını sağlayacak fırsatlar ve koşulları sunmaktadır. Şu anda Kürtlerin bugüne kadar izlediği politikanın mevcut Suriye koşullarına daha iyi cevap verebileceği ve bu politikanın kazanabileceği bir siyasal durumun var olduğunu söylemek mümkündür. İhvan-ı Müslim'i esas alan yaklaşımların gerileyeceği açıktır. Zaten uluslararası güçler de İhvan-ı Müslim'in başat olmaması için çatışmalara müdahale etmemektedirler. Bir yönüyle İhvan-ı Müslim'i zayıflatarak düşündükleri iktidar blokunun içine almayı hedefliyorlar. Eğer müdahalede gecikiyorlarsa nedeni, düşündükleri iktidar blokunun hakim kılacağı momenti yakalamak istemelerindendir.

Türkiye kuşkusuz yeni kurulan Suriye ile ilişki içinde olacaktır. Ama Irak'taki Kürtler kazanım elde etti; Suriye'de aktif politika izleyerek Kürtlerin kazanım elde etmesini engelleyeceğim politikasının tutmayacağı şimdiden anlaşılmıştır. Suriye'yle belirli siyasal, ekonomik ilişki içinde olacaklardır, ama Esad dönemindeki imkanlarından daha fazlasını bulamayacaklardır. Hatta siyasal olarak Esad dönemindeki etkinliğin gerisine düşecekleri açıktır.

Bu süreçte İran'ın konumu çok tartışılmaktadır. Şu açıktır: Suriye İran'la ittifak içindeydi. Suriye üzerinden İran'ın Lübnan'da da etkisi vardı. Ancak gelinen siyasal durum nedeniyle zaman içinde İran'ın Suriye ve Lübnan'daki etkisi azalacaktır. Zaten alevileri de sistem içine alarak, yine Şiileri Lübnan'da dışlamayarak İran'ın bölgeye müdahale koşullarını ortadan kaldırmaya çalışmaktadırlar. Dolayısıyla Suriye'deki olası yaşanacak değişimden, yeni siyasal sistemden sonra İran'ın bu alanda etkisinin azalacağını rahatlıkla söylemek gerekir. İran da bunu görmektedir. Bu açıdan İran'ın Suriye ve Lübnan üzerinden büyük bir mücadele yürüteceği ya da direneceği sanılmamalıdır. Kuşkusuz manevi olarak aleviler ve şiiler üzerinde etkisini sürdürmeye çalışacaktır. Bu süreçte Esad'a destek vermesi bu anlamı taşımaktadır. Ama İran da Esad rejiminin gidici olduğunu görmektedir. Ya da kendisiyle ilişki içinde olan, Suriye'nin gelecekte olmayacağını görmektedir. Bu açıdan İran esas olarak ideolojik ve manevi olarak Suriye ile ilişkisini sürdürmek istemektedir. Çünkü ideolojik ve siyasi olarak bölgede etkili bir siyasal güç olmak istemektedir. Özellikle şia dünyası üzerinde etkisini sürdürmek istemektedir. Bu açıdan Suriye'deki mevcut siyasal ortamda Suriye ile dayanışma içinde olmasını bu çerçevede anlamak gerekir. Ancak İran'ın esas karargahını, cephesini Irak üzerinde kuracağı ve buradan kendisini güçlendirerek bölgede etkin olmaya çalışacağı, ya da kendisine yönelik saldırının ön cephesinin esas olarak Irak üzerinden olacağı şimdiden anlaşılmaktadır. Bu yönüyle İran adım adım Suriye'den ve Lübnan'dan geri çekilecek esas gücünü ve dikkatini Irak ve körfez üzerinde yoğunlaşacaktır.

Bu yönüyle tabii ki bir sünni-şia çekişmesi vardır. İran'ın ideolojik olarak buna ihtiyacı vardır. Kapitalist modernist sistemin tümden kendisini bölgeye hakim kılmak istemesini görerek şii dünyası üzerindeki etkinliğini bir pazarlık gücü haline getirerek bölgedeki konumunu belirli düzeyde sisteme kabul ettirmeye çalışmaktadır. İran merkezli bölgedeki siyasal çatışmaya bir yönüyle Şii-Sünni çatışması denilebilir, ama bunu çok abartmamak, fetişleştirmemek, bölgedeki siyasal gelişmelerin esasını sünni-şii çekişmesi üzerinden yürüdüğünü düşünmemek gerekir. Çünkü yakın zamana kadar İran sadece şiilere değil sünnilere de oynuyordu. Bir nevi siyasal islamın ve radikal islamın sözcülüğünü yapmaya çalışıyordu. Ama giderek bu iddiasını bırakarak şii dünyasındaki etkinliğini kullanıp bunu pazarlık gücü yaparak bölgede etkin olmak istemektedir. İran mevcut haliyle şii-sünni çekişmesi içinde görülse de en önemli hedefinin Türkiye'nin bölgedeki etkinliğini geriletmek olduğu görülmelidir. Bu açıdan şii-sünni çekişmesi bir yönüyle de Türkiye-İran çekişmesi biçiminde somut olarak yansıyabilir.

Bu durum bölgedeki demokrasi ve özgürlük güçleri açısından belirli fırsatlar, manevra imkanları ortaya çıkarabilir. Ama şu durum yoktur: Geçmişte İran vardı, Suriye vardı, bunlarla ilişkili örgütler vardı, ülkeler vardı. Bölgede iki cephe mücadelesi vardı; bundan sonra da böyle bir şey olabilir yaklaşımı mevcut siyasal gerçeğe ters düşmemektedir. Çelişkilerden yararlanarak politika üretmek gerekli olmakla birlikte; İran'a, Suriye'ye ya da başka bir güce dayanarak bölgede siyasal bir cephe oluşturmanın, buna dayanarak etkin olmanın zamanı geçmiştir. Bu yönüyle Şia cephesinde yer alalım ya da Sünni eksende olalım ve politikamızı böyle bir eksende yürütelim yaklaşımı içinde olmamak gerekir. Ama bunu derken çelişkilerin ortaya çıkardığı taktik imkanları, fırsatları da değerlendirmek, bunu da özgürlük ve demokrasi güçlerinin mücadelesi açısından mücadeleyi geliştirici, fırsat ve imkan sağlayıcı zemine dönüştürmek de tabii ki yanlış olmayacaktır.

Bizim yeni siyasal yaklaşımımız, dünya genelinde, bölge genelinde veyahut da tek tek ülkeler boyutunda bir kopuşu sağlayacak cepheden mücadeleler yerine, iç içe mücadele ederek yan yana yaşayacak siyasal stratejileri ve taktikleri esas almaktadır. Nasıl ki Türkiye'de devlet yıkıp devlet olmak değil de devleti demokrasiye duyarlı kılarak özgür Kürdistan demokratik Türkiye yaratmak istiyorsak, bölge geneli açısından da ABD'yi ve Avrupa'yı cepheden savaşlarla tümden kovmak ya da başka bir siyasal güçleri kesin yenilgiye uğratarak bir ideolojik ve siyasal eğilimin hakim olduğu bir bölge yaratmak gibi bir yaklaşım içinde değiliz. Böyle bir cephe açan ve savaşı bu eksende yürüten stratejiler yürütmüyoruz. Ama demokrasi güçleriyle ittifak halinde bölge güçlerin ve egemen güçlerin çelişkilerinden yararlanarak demokrasi güçlerini hem tek tek ülkelerde hem de bütün Ortadoğu'da etkin kılarak sistemin yanında demokrasi güçlerini de var eden, bir yönüyle de mücadelenin sürekli olduğu, sürekli bir duruş ve mücadeleyle kendisine yer açan bir ideolojik, siyasi mücadele içinde olacağımız da kesindir. Yeni paradigmamızın, yeni ideolojik, teorik yaklaşımımızın pratik politikadaki yansımaları da bu çerçevede olacaktır. ABD'yle, kapitalist modernite sistemiyle sürekli bir mücadele içinde olacağız, demokrasi güçleriyle ittifak içinde olarak kapitalist moderniteyi geriletecesiz. Bu yönüyle sistem içindeki çelişkilerden yararlanacağız, ama savaş açarak ABD ya da Avrupa'yı buradan atacağız, İran'ı tümden atacağız, diğer siyasal güçleri tümden süpürüp atarak sadece kendimizi hakim kılacağız biçiminde bir politik yaklaşımla hareket etmiyoruz, etmeyeceğiz. Ama sistemden kopan, sistemden ayrı kendi sistemini yaratan ve sistemle yan yana yaşayan ve sürekli mücadele etmesini bilen bir ideolojik, siyasal yaklaşımı da göstereceğimiz açıktır.

Kürtler birlik olmak zorundadır

Arap halklarındaki gelişmeler ve bölgedeki siyasal durum Irak ve Güney Kürdistan'ı da yakından ilgilendirmektedir. Irak'ta sünni-şia çekişmesi yeni bir boyut kazanmıştır. Bu durum ilerde Irak'taki gelişmeleri daha farklı bir noktaya getirebilir. Sünni güçlerin, hatta El-kaide gibi bazı kesimlerin bile bu şii-sünni çatışması içinde sistemin kontrolü altına alınması mümkündür. Zaten Türkiye böyle bir çalışmayı uzun süreden beri yürütmekteydi. Bu durum Irak'taki ilişkileri daha karmaşık hale getirebilir. Kürtlerin durumu da bu çekişme içinde yeni bir pozisyon kazanabilir. Hakim şia güçleriyle bir çatışma yaşamaktadırlar. Özelikle Kerkük sorunu ve diğer bazı yerlerin sorunları çözülmemiştir. Bu durum Güney Kürdistan'daki durumu nereye evriltir şimdiden kesin bir şey söylenemez. ABD, Türkiye ve Güney Kürdistanlı güçleri ilişkilendirerek Irak'ta bir denge kurmaya çalışmaktadır. Bu politika hareketimize karşı olumsuz durumlar ortaya çıkarabilir. Dolayısıyla bunu yakından izlemek ve takip etmek ve boşa çıkarmak gerekmektedir.

Güney Kürdistan hükümeti son zamanlarda ulusların kendi kaderini tayin hakkından, hatta bağımsızlık ilan edilebileceğinden söz etmektedirler. Bunu açık söylemeseler de dolaylı yollardan yansıtmaktadırlar. Kuşkusuz Güneyli halkın ve siyasal güçlerin yaklaşımları takip edilir. Eğer Kürtler için başka bir çare kalmazsa, farklı seçenekler de gündeme girebilir. Ancak bizim açımızdan Kürtlerin özgürlüğünün, demokrasisinin asıl güvencesi ne bağımsız devlet olmaktır ne de şu veyahut da herhangi bir ülkenin desteğidir. Esas güvence bölgenin ve mevcut ülkenin demokratikleşmesidir. Bu açıdan bölgenin demokratikleşmesi de esas olarak bu ülkelerden koparak ve bağımsız devlet kurarak değil de Irak sınırları içinde demokrasi güçlerini, demokrasi mücadelesini teşvik ederek demokrasi temelinde Kürtlerin haklarını elde ederek sağlanabilir. Doğru stratejik yaklaşım bu olmalıdır. Güney Kürdistan'ın bu açıdan kendini demokratikleştirme temelinde Irak'ta demokrasiyi sağlatma imkanları vardır. Ancak sünnilerle şii çatışmaları Kürtleri Irak içinde kalamayacak bir duruma zorlarsa ve Kürt halkı ve siyasi güçleri de bağımsızlık kararı alırsa tabii ki böyle bir durumda alınan karar saygı duymak ve bu çerçevede Güney Kürdistan'daki kazanımları koruma tutumu içinde olmak gerekmektedir.

Güney Kürdistan'da tabii ki ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Arap Baharı ve işbirlikçi ılımlı islamın etkileri Güney'e de yansıtılmıştır. Güney'deki islami kesimler bir taraftan Türkiye, diğer taraftan Suudi Arabistan ve çeşitli güçler tarafından desteklenmektedir. Bu yönüyle mevcut siyasal iktidarın altı her gün oyulmaktadır. Mevcut iktidar toplumsal desteği güçlü olduğundan değil, bölgesel siyasal dengeler ve dış güçlerin desteğinden dolayı ayakta kalmakta ve bu siyasal islamcı güçlere göz açtırmamaktadır. Kuşkusuz PKK öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketinin varlığı da alternatif bir demokratik siyasal gücün var olması anlamına geldiğinden işbirlikçi siyasal islamcı güçler fazla etkili olamamaktadırlar. Bu yönüyle PKK'nin varlığı, ideolojik siyasi karakteri Kürdistan'da Türkiye, Suudi Arabistan ve çeşitli güçlerin desteklediği siyasal islamcı güçlerin etkin olmasını engelleyen temel faktörlerdendir. Hareketimizin varlığı olmasaydı bugün Güney Kürdistan'da siyasal islamcı güçler her yerde etkinliğini daha fazla artırırlardı. Belki KDP ve YNK bunun farkında değildir, ama PKK'nin konumu, ideolojik ve politik duruşu dış güçler tarafından desteklenen, siyasal islamcılar karşısında kendilerini ayakta tutan önemli bir dayanak olmaktadır.

Güney Kürdistan politikalarının yakından takip edilmesi gerekmektedir. Bölgedeki siyasal gelişmeler çerçevesinde ABD'nin Türkiye ve Güneyli güçleri ortak tutum içine alma, bu temelde de birleşip bizi zorlamaları gündeme gelebilir. Bu yönüyle her ne kadar KDP "Kürt savaşı olmaz, biz karşıyız" dese de Kürt özgürlük hareketini geriletme, tasfiye etme politikası içinde şöyle veyahut da böyle yer alma zemini ve tehlikesi vardır. Bu yönüyle Güneyliler böyle diyor, bu nedenle Kürt özgürlük hareketine karşı tutum almazlar gibi gafil bir yaklaşım içinde olmamak gerekir. Kürt özgürlük hareketi ulusal kongreyle KDP'nin, YNK'nin ulusal demokratik tutum dışında yaklaşım göstermesini engellemek istemektedir. Önder Apo ve hareketimizin yıllardır ulusal kongre istemesi, ortak bir ulusal politikanın belirlenmesi çağrısında bulunması bir yönüyle bunu hedeflerken, diğer yönüyle Kürtlerin bölge değişirken statü kazanması açısından her parçadaki halkımızın özgürlük mücadelesinin manevi olarak desteklenmesi, birbirinden güç almasını sağlamayı hedeflemektedir. Ancak KDP ve YNK'nin yaklaşımları bu ciddiyette değildir. Ulusal kongrenin gündemde olduğu bir süreçte PKK silah bırakmalı, silahlı mücadelenin zamanı geçmiştir gibi sözlerin sık sık sarf edilmesi daha baştan ulusal kongreye yaklaşımı ciddiyetten uzak tutan bir durum olmaktadır.

Bu tür söylemlerle ulusal kongrenin hedefini ve içeriğini boşaltmaya, Türk devletine ve çeşitli güçlere mesaj vermeye çalışılmaktadırlar. Ulusal kongreyi Kürtlerin güç olup tüm bölge ülkelerine karşı birbiriyle dayanışması ve Kürt sorununun çözümünü dayatması olarak ele almayı değil de sanki bölge ülkelerinin kaygılarını giderecek bir toplantı gibi düşünmeleri tarihi olarak büyük bir sorumsuzluktur. Bunlar tabii ki yanlış şeylerdir. Böyle tarihi bir kongrenin amacı PKK'nin silahlı mücadeleyi bırakıp bırakmamasını tartışmak olamaz. Bu kongre, Kürt halkının ulusal haklarının nasıl güvenceye alınacağını, bütün parçaların birbirini nasıl destekleyeceğini tartışarak temel ilkeler, ortak politika ve ortak kurumlar yaratmayı hedefleyecektir. Kuşkusuz Kürt özgürlük hareketi bunda ısrarlı olacaktır. Ulusal kongrenin bölgede yeni dengeler oluşurken halkımızın 20. yüzyılın başında olduğu gibi örgütsüz, politikasız kalmamasını, ortak bir politika doğrultusunda ulusal organ olarak ortak Kürt iradesinin ortaya çıkmasını sağlayıp siyasal gelişmelere müdahale etme görevi bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemin temel görevlerinden biri de bu karakterdeki ulusal kongre kararlaşmasının sağlanması ve doğru çizgide yürümesinin gerçekleştirilmesi olacaktır.

AKP'nin bir çözüm politikası yoktur

Ortadoğu'daki mücadele sertleştiği gibi, Kuzey Kürdistan'daki Özgürlük mücadelesi de sert bir sürece girmiştir. Türkiye özellikle ABD'nin bölgedeki taşeronu olma rolünü oynayınca, bu konuda tamamen ABD politikalarına entegre olunca Kürt özgürlük hareketini dış destekle tasfiye edebileceğinin hesabını yapmaya başlamıştır. Seçimlerden önceki politikaları tamamen dış güçlere dayanarak Kürt özgürlük hareketini tasfiye edebileceği anlayışının sonucu ortaya çıkmıştır. AKP tabii ki oyalayarak, zaman kazanarak Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeyi hesaplıyordu. Kürt özgürlük hareketinin direnmediği bir ortamda tasfiye politikasını başarıya götürmek esas tercihiydi. Adım adım yıpratarak ve sonunda da kendine göre bir anayasa yapıp Kürt özgürlük hareketine dayatıp kabul ettirmek, kabul etmediği takdirde ise çok yoğun saldırılarla tasfiye etmeyi hesaplıyordu. Esas planı buydu. Ancak Kürt özgürlük hareketinin bu oyalamayı kabul etmeyeceğini, özellikle seçimden sonra kendisine bir çözüm politikası dayatacağını gördüğünden esas olarak savaşa hazırlanmış ve şiddetle ezmek isteyen bir stratejiyi devreye koymuştur. Nitekim Kürt özgürlük hareketi AKP'nin oyalama, zamana yayma ve bu temelde tasfiye etme politikalarını tutum koyar koymaz AKP hükümeti saldırılarını artırmıştır. Özellikle de Kürt özgürlük hareketinin tabanını ezmek, demokratik siyaseti bitirmek ve böylelikle halkın mücadelesinin önüne geçerek, gerillayı halktan kopararak, gerillanın da üzerine giderek tasfiye etme stratejisini devreye sokmuştur.

AKP'nin politikasında herhangi bir çözüm niyeti olsaydı seçimde hem demokratik blok oylarını artırmıştı hem de kendisi oylarını artırmıştı; buna dayanarak bir çözüm politikası izleyebilirdi. Mevcut seçim sonuçları normal, herhangi demokratik bir ülkede böyle değerlendirilirdi. Mantıklı düşünüldüğünde seçim sonuçları demokratik çözümün en uygun olduğu bir süreç ortaya çıkarmıştı. Ama AKP'nin bir Kürt politikası olmadığından, siyasal egemenlik ve kültürel soykırımı yeni koşullarda sürdürmek istediğinden, iktidarını bugüne kadar bu anlayışla yürüttüğünden ve böyle iktidara geldiğinden, Kürt özgürlük hareketini ezerek devletin başat gücü olma stratejisi izlediğinden çözüm politikası değil, tasfiye politikasında ısrar etmiştir. Demokratik Özerklik ilanına bu kadar sert tepki göstermesi, daha doğrusu bütün saldırılarının gerekçesi bunu yapması, AKP'nin Kürt sorununda bir çözüm politikası olmadığının en somut kanıtıdır.

AKP en sert tutumunu Önder Apo'ya karşı göstermiştir. 7 aydır avukatlarıyla görüştürülmemesi, bütün avukatların tutuklanması İmralı odaklı bir savaş yürütüldüğünü göstermektedir. Önder Apo da AKP'nin tutumuna karşı sert tutum koymuştur. Önder Apo zaten AKP'nin bu sert politikalarına "benim savunmamı okudular, bu nedenle bu tür tutumları koyuyorlar" diye izah getirmiştir. Savunmasında AKP'nin Kürt sorununda bir çözüm politikasının olmadığı, zamana yayarak tasfiye politikasını izlediğini, devleti böyle ele geçirerek Kürtler üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırımı sürdürmek istediğini açıkça ifade etmektedir. AKP, Önder Apo'nun ve Kürt özgürlük hareketinin kendi politikalarını kabul etmeyeceğini görünce demokratik siyasal alana yönelik saldırılarını dört dörtlük bir faşist terör düzeyine çıkarmıştır. Kürdistan tarihinde görülmemiş bir biçimde siyasi soykırım operasyonları yürütmektedir. Aslında dünyada bu düzeyde siyasetçiler üzerine giden bir devlet ve hükümet görülmemiştir. Faşist denilen devletlerin yürüttüğü politikalar araştırılırsa bu kadar siyasetçinin içeri atılmadığı görülecektir. Demokratik siyaset alanında tam bir kök kazıma hareketi yürütülüyor. Açıkça PKK'ye karşı çıkmayan, yurtsever tüm Kürt siyasetçileri, hatta toplumda sözü dinlenecek herkesi içeri atıyor. Bu yönüyle Kürt halkını tümüyle örgütsüz bırakmayı hedefliyor. Örgütlü, bilinçli bütün Kürtleri içeri atarak Kürt halkı mücadele edemez, örgütlenemez hale getirilmek istiyor. Bu, açıkça faşist bir terörü ifade etmektedir. Bu politikanın adı dört dörtlük faşizmdir. Başka türlü ifade etmek mümkün değildir.

Anlaşılıyor ki bu saldırıları sürdürecekler. Bu aynı zamanda mücadelenin 2012 yılında da çok sert geçeceğini ortaya koymaktadır. Bir irade kırma, teslim alma harekatı yürütülmektedir. Buna karşı Önder Apo da Kürt özgürlük hareketi de direnecektir. Artık gelinen aşamada AKP'nin politikalarına boyun eğilmesi, zamana yayıp tasfiye politikalarının kabul edilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla mücadelenin sert geçeceği bir dönem söz konusudur. Bazılarının belirttiği gibi AKP bir süre sonra yumuşayacak, yeni bir dönem başlayacak yaklaşımları kesinlikle doğru değildir. AKP irade kırmaya yöneliyor. Tabii ki irade kırabilirse, kendi dediğine getirebilirse uygulamalarda değişimler yaşanır. AKP'nin en korktuğu şey, Kürt halkının mücadele etmesidir, mücadeleyi sürdürmesidir. AKP mücadeleden korktuğu kadar hiçbir şeyden korkmamaktadır. Bu açıdan Kürtler mücadele etmezse, mücadelesiz kalırsa, AKP'nin politikalarını kabul ederse bu tabii ki AKP'nin tercih edeceği bir yaklaşımdır. Yani AKP ille de sertlik politikası izleyeyim demiyor. AKP'nin politikalarına direnmeyen bir Kürt hareketini tercih etmektedir. Böyle olduğunda yüzü yumuşak görülebilir. Bunu kendi politikalarının gerçekleşmesi açısından daha yararlı görmektedir.

Bu açıdan mevcut durumda ateşkeslere de hazırdır. Hatta çift taraflı ateşkesleri bile kabul edebilecek bir durumu vardır. Ancak gelinen aşamada eski süreçlerin tekrarının olması mümkün değildir. Eski süreçleri tekrar etmek, tek taraflı ateşkes ilan etmek ya da hiçbir siyasal karşılığı ve sonucu olmayan herhangi bir siyasal çözüme hizmet etmeyen ateşkesler yapmak kesinlikle AKP politikalarının yürümesini sağlamaktır. Kürt özgürlük hareketini mücadelesiz bırakmak isteyen AKP'dir. Bu açıdan artık tek taraflı da olsa, çift taraflı da olsa net siyasal karşılığı olmayan ateşkeslerin gündeme gelmesi mümkün değildir. Yeni bir ateşkes Önder Apo'nun özgürleştiği, bütün demokratik siyasetçilerin serbest bırakıldığı ve devletin, AKP'nin Kürt sorununun çözümünde adım atacağını net ortaya koyacağı bir durumda böyle bir siyasal projenin parçası olarak gündeme gelebilir. Bir kere bunu böyle anlamak lazım. Yani geçmiş süreçlerdeki gibi hiçbir siyasal sonucu olmayan, AKP'nin politikalarını adım adım yürüttüğü bir süreci kimse beklememelidir.

Öte yandan AKP yumuşayacak ve belirli adımlar atacak yaklaşımları kesinlikle doğru değildir. Bunlar tamamen özel savaşın, özel savaş merkezinin Kürt özgürlük hareketini eylemsiz bırakma yaklaşımlardır; bir tuzaktır. Bu tür söylemleri kim söylerse söylesin ya özel savaşın dilini kullanıyordur ya da iyi niyetini dile getiriyordur. Ama bu iyi niyetli söylemlerin esas olarak da özel savaşçıların politikalarının parçası olduğu açıktır. Bunu bir kere böyle değerlendirmek gerekmektedir. Bu açıdan kimi Kürtlerin, Kürt aydınlarının "AKP bunu uzun sürdüremez, sonuçta yumuşar, bir çözüme yanaşmak zorunda kalır" yaklaşımları kesinlikle doğru değildir; AKP'nin tasfiye konseptinin kuyruğuna takılmaktır; devletin ya da AKP'nin politikalarını anlamamaktır. AKP'nin bir çözüm politikası olsa zaten yumuşama da olur, çözüm de olur. AKP'nin bir çözüm politikası yoktur. AKP bir çözüm politikası ortaya koymadan, bu net anlaşılmadan herhangi bir yumuşamanın olacağını beklemek ya da Kürt özgürlük hareketi tek taraflı ateşkes ilan etsin, direnişi bıraksın yaklaşımları içinde olmak sadece AKP'nin politikalarına hizmet eder. Bu açıdan sürecin karakterinin çok iyi anlaşılması gerekir.

6-7 aylık mücadele kesinlikle AKP'nin politikalarını boşa çıkarmıştır. AKP binlerce siyasetçiyi tutuklamıştır, avukatları ve gazetecileri tutuklamıştır, birçok operasyonda gerilla kayıpları olmuştur. Ama bunları AKP'nin maskesini düşüren, AKP'yi zayıflatan, AKP'yi Kürt özgürlük hareketi karşısında başarısız kalmaya mahkum eden politikalar olarak görmek gerekir. AKP'nin bugüne kadarki en önemli gücü kendine demokrat kendine müslüman karakteriyle toplumu, çeşitli güçleri aldatarak kendisine destekçi kılması ve buna dayanarak da hem Kürt özgürlük hareketi hem de demokrasi güçlerine karşı tasfiye politikası izlemesiydi. Kürtleri de demokrasi güçlerini de çeşitli liberalleri de bu tür masallarla oyalıyordu. Böylelikle hem özgürlük mücadelesinin hareketsiz kalmasını sağlamaya çalışıyor hem de daha etkili, güçlü bir alternatif demokrasi hareketinin ortaya çıkmasını engelliyordu. Şimdi AKP'nin maskesi düşmüş, AKP en zayıf konumuna getirilmiş bulunmaktadır. AKP amiyane deyimle Aşil Topuğundan vurulmuştur. AKP'yi on yıldır iktidarda tutan siyasal zemin kaymıştır. AKP'nin bugün dayandığı siyasal zemin kendisini iktidar yapan siyasal zemin değildir. Daha çok milliyetçi söylemlere sarılmıştır. Devletin şimdiye kadarki Kürt politikalarını kendi müktesebatı haline getirmiştir. Böylelikle geçmişteki klasik hükümetlerin yeni versiyonu haline gelmiştir. Bu yönüyle AKP'nin maskesinin düşürülmesi, AKP gerçeğinin demokratik ve özgürlükçü olmadığının gösterilmesi ve AKP'nin siyasal iktidar kayması içinde olduğunun, on yıllık demagojik olarak ortaya koyduğu söylemlerin dışında bir parti olduğunun görülmesi AKP'nin güç kaynaklarının ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir. AKP'nin önümüzdeki dönemde Kürt özgürlük hareketine karşı pozisyonu zayıflamıştır. Halkımızın ve demokrasi güçlerinin pozisyonu güçlenirken AKP'nin pozisyonu geriletilmiştir. AKP'nin meşruiyeti zayıflamıştır. Bu yönüyle kayıplar da olsa, acılar da çekilse 6-7 aylık bu sert savaş süreci sonunda AKP başarısız kılınmıştır.

AKP'yi oluşturan blok çatlamıştır

AKP'nin bugün destekleyicileri tarafından eleştirilmesi bunun kanıtıdır. AKP bir siyasal islamcılar blokuydu. Kimi liberal ve demokratları da yanına almıştı. Şimdi bu blok çatlamıştır. Bir taraftan liberaller AKP'yi eleştirirken, diğer taraftan bu iktidar blokunun en önemli bileşeni fethullahçılarla Erdoğan'ın etrafındaki ekip arasında ciddi bir çekişme ve çatışma ortaya çıkmıştır. MİT üzerindeki savaş bunun sonucudur. Fethullahçılar MİT'i de kontrol altına alarak AKP'yi tümüyle kuşatıp iktidar bloğu içindeki başat güç haline gelecekti. Zaman içinde de kendi hiziplerinin iktidarını ortaya çıkarmayı hedefliyorlardı. Erdoğan kanadı bunu görerek tutum almıştır. Bu da AKP iktidar bloğu içinde çatlama ortaya çıkarmıştır. Yine AKP'nin nasıl rantçı bir iktidar olduğunu, nasıl bir hizip savaşlarıyla devletin imkanlarını değerlendirmek isteyen iktidar bloğu olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu da AKP'yi yıpratmıştır. Öte yandan Kürt politikasındaki başarısızlığı AKP'yi yıpratmıştır. Kürt sorununda demagojik olarak çözüm bulacağını söyleyen, Kürt sorunu vardır diyen Erdoğan ve hükümetinin, mevcut durumda Kürt sorununda çözüm politikası olmayan, Kürtler üzerindeki siyasi egemenlik ve kültürel soykırımı sürdürmek isteyen bir iktidar olduğu anlaşılmış ve Kürtler içindeki zemini de kaymaya başlamıştır. Son anketlerde BDP'nin oylarının yükselmesi bunun kanıtıdır.

Kuşkusuz bu çatışmaların esası Kürt özgürlük hareketi karşısındaki başarısızlıktan ileri gelmektedir. Kürt özgürlük hareketi karşısında AKP başarılı olsaydı bu çatışma ortaya çıkmazdı. Ya da AKP içinde fethullahçılar bu düzeyde bir hamleye girişmezlerdi. AKP hükümetinin Türkiye'nin en temel sorunundaki başarısızlığını gerekçe yaparak, onun üzerinden AKP'yi vurmak, iktidar bloğu içindeki hakimiyetini güçlendirmek istemişlerdir. Bu açıdan Kürt özgürlük hareketinin direnişi nasıl ki liberallerin, kimi demokratların AKP'nin gerçek yüzünü görmesini beraberinde getirmişse, AKP bloğunun çatlamasının esas nedeni de direnişimizin olduğunun görülmesi gerekmektedir. Yoksa AKP'nin bir çözüm politikası var, fethullahçılar çözüm istemiyor; biri müzakereden yana, diğeri buna karşı, çatışma bundan meydana gelmiş yaklaşımları kesinlikle doğru değildir. Bu da bir saptırmadır, yönlendirmedir. Kuşkusuz AKP iktidardadır, pratik politika izliyor. Bu yönüyle politikanın imkanlarını kullanarak Kürt özgürlük hareketini sınırlamak, tasfiye etmek istiyor. Yoksa amaçta birdirler.

AKP Kürt özgürlük hareketinin direnişi karşısında en temel iddiası olan Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme kartını kaybetmiştir. Daha doğrusu politikasız kalmıştır. Daha önceki zora, şiddete dayanan hükümetlerden farkı kalmamıştır. Halbuki onun esas gücü, Kürtleri oyalayarak aldatacak, yumuşak gücü kullanacak, psikolojik savaşla etkisizleştirecek ve Kürtleri düşündüğü sistemin içine çekecekti. Fakat Kürtlerin AKP'nin düşündüğü sistemin içine çekilemeyeceği görülmüştür. Şu anda devletin de AKP'nin de yaşadığı kriz budur. Nitekim düşündükleri anayasayı yapamayacaklarını, bu konuda kriz çıkacağını şimdiden görmüşlerdir. Kürt özgürlük hareketinin, Kürt halkının talepleri karşılanmadan yapılacak bir anayasanın Türk devletinin ihtiyaçlarına cevap vermek bir yana, krizi daha da derinleştireceği açıktır.

AKP hükümetinin bunu görmesi onu kimi işbirlikçi Kürtleri daha fazla kullanmasına yöneltmiştir. Liberaller, çeşitli kesimler AKP'nin demokrat olmadığını, Kürt sorununu çözemeyeceğini gördüğü, AKP'yi daha fazla eleştirdiği dönemde kimi işbirlikçi uşak ruhluların kullanılması AKP'nin sıkışıklığının ifadesidir. AKP bunlar eliyle güya Kürdistan'da çöken politikasının meşruiyetini yeniden sağlamak istemektedir. Bu yönüyle çeşitli

Kürtleri bir araya getirme yaklaşımı içindedir. Kemal Burkay'ı kullanıyor. İbrahim Güçlü'yle Kemal Burkay'a her türlü küfrü yaptırıyor. Kürt özgürlük hareketi hakkında kuşku uyandırmak için her türlü şeyleri söyletiyor. Kemal Burkay en son Hak-Par içine girdi. Böylelikle AKP'nin Kürdistan'daki politikası çökerken, Kürtler birlik yaratıp Kürt sorununun demokratik çözümünü dayatma sürecine girmişken, böyle bir imkanı bulmuşken Kemal Burkay eliyle, İbrahim Güçlü eliyle Kürtler arasında oluşabilecek birliği bozmaya, Kürtler arasında parçalanmışlık yaratarak Kürt sorununda çözümsüzlüğünü sürdürmeye çalışmaktadır. Daha doğrusu işbirlikçi Kürtlere dayanarak Kürtler üzerinde yürüttüğü bugüne kadarki politikayı bir süre daha yürütebileceğini, buna dayanarak Kürt özgürlük hareketini geriletebileceğini düşünmektedir. Bu da önümüzdeki süreçte mücadelenin sadece askeri ve siyasi alanda sert sürmeyeceğini, AKP'nin bu psikolojik savaşına karşı da mücadelenin yükseleceğini ortaya koymaktadır.

Kürt sorununun çözümü bir bir muhataplık ve siyasi irade tanıma sorunudur. Önder Apo muhatap olmaktan çıkarılacak, PKK muhatap olmaktan çıkarılacak, tasfiye edilecek, ondan sonra da Kürt sorunu çözülecek! Böyle sorun çözmek mümkün müdür? Kürt sorununda Kürt halkının siyasi iradesi tanınmadan, siyasal gücü kabul edilmeden herhangi bir çözümün olması mümkün müdür? Kürt halkının siyasi iradesi ortadan kaldırılacak, çözüm güçleri ortadan kaldırılacak, ama AKP-devlet çözüm yaratacak! AKP'nin bu yaklaşımlarına rağmen Kürt sorununda bir şeyler yapacağını beklemek, bu konuda beklenti yaratmak tamamen Türk devletinin özel savaş politikasının parçası haline gelmektedir. Dünyada böyle bir çözüm politikası olmadığı gibi Türkiye'de de olmaz. Bu bir çözüm politikası değil, bir tasfiye politikasıdır. Bu açıdan önümüzdeki dönemde Kürt Özgürlük hareketi hem askeri alanda, hem siyasi alanda, hem de psikolojik savaş alanında devlete karşı çok şiddetli ve yoğun bir mücadele içine girecektir. Bunun böyle görülmesi gerekir. Bu mücadele yürütülürken tabii ki bu işbirlikçi uşak güçlerin teşhir edilmesi, onların toplumdan izole edilmesi ve AKP'nin Kürtleri böl-parçala-yönet politikasının boşa çıkarılması gerekmektedir.

Kuşkusuz bu konuda Kürtlerin büyük tecrübesi vardır. Öyle işbirlikçi alternatif bir hareket yaratmak, Kürt özgürlük hareketini parçalayıp bölmek zordur. Sinek küçüktür, ama mide bulundurur misali bu tür kişileri de böyle kullanmaya çalışmaktadır. İşte Kürtler bir birlik oluşturmaya çalışırken, hasta ruhlu biri ortaya çıkarak bunu bozmaya çalışmaktadır. AKP'nin psikolojik savaş merkezlerinin eline yeni propaganda araçları vermektedir. Ancak Kemal Burkay'ın, İbrahim Güçlü gibilerin olduğu yerde bir alternatif hareketin oluşması mümkün değildir. Kelin merhemi olsa ilk önce kendi kafasına sürermiş. Bırakalım birlik yaratmayı, bir örgüt olmayı, var olan örgütlerini bile dağıtmış, mücadele gücü olmayan, sadece Kürt özgürlük hareketine küfreden kişilerin ve hareketlerin Kürt toplumunda itibar görmeyecekleri, aksine teşhir olacakları açıktır. Nitekim yaşadıkları da budur.

AKP Türk devletinin en son mücadele silahı olduğu gibi AKP'nin de en son deneyeceği silah Kürt işbirlikçileridir. Bu açıdan nasıl ki AKP'nin maskesi düşürüldüyse bu politikanın da maskesinin düşürülmesi gerekmektedir. AKP'nin yürüttüğü çok yönlü psikolojik savaşa karşı Kürt özgürlük hareketinin de çok yönlü ideolojik mücadeleyle, propaganda mücadelesiyle hem AKP'nin gerçeğini daha fazla teşhir etmesi, hem de AKP'nin bu Kürtleri kullanma politikalarının iyi teşhir edilmesi gerekmektedir. Çünkü Kürt özgürlük hareketine karşı yürütülen savaşın büyük bir kısmı psikolojik savaş haline gelmiştir. Bu açıdan mücadelenin askeri ve siyasal yanı yanında ideolojik ve propaganda yanı da çok önemlidir. Bunun hemen hemen bütün mücadele alanlarında etkili yürütülmesi gerekir. Siyasal alanın da bu ideolojik ve propaganda alanında etkili olması önemlidir. Tabii ki en başta da ideolojik çalışmaların, propaganda çalışmalarının, basın alanının Türk devletinin bu politikalarına karşı etkin bir mücadele vermesi gerekmektedir. Sadece düşmanın-AKP'nin gündeminin peşine takılmak doğru değildir; kendi gündemlerini de Kürt özgürlük hareketi hem siyasal alanda hem de propaganda alanında geliştirmesi gerekir. Bunun ihmal etmemesi gerekir. Ama Türk devletinin psikolojik savaşının da boşa çıkarılması, etkisiz kılınması, teşhir edilmesi, deşifre edilmesi, AKP'nin dayandığı en temel zeminin veyahut da yürüttüğü en temel savaşın boşa çıkarılması anlamına gelecektir.

Kürt sorunu Türkiye'yi sürekli sorunlar krizler içinde yaşatmaktadır

AKP'nin bu süreçteki teşhir edilmesi gereken faaliyetlerinden birisi de anayasa konusudur. Anayasa tartışmalarının gündemde olduğu bu süreçte Kürt sorununun çözüm taleplerini açıkça ortaya konularak, Kürt sorununda demokratik çözümü içermediği takdirde bir anayasanın demokratik olmayacağı vurgulanmalıdır. Böyle bir anayasa bilincinin hem Kürt kamuoyunda hem de Türkiye kamuoyunda oluşturulması gerekmektedir.

Öte yandan tabii ki devlet bir anayasa çalışması yürütüyor. Bu anayasa çalışmasıyla Kürt sorununu çözüp Türkiye'yi demokratikleştirmeyi değil, Kürtleri yeni bir siyasal egemenlik ve kültürel soykırım sistemi içine sokmayı hedefliyor. Bunun da çok iyi teşhir edilmesi gerekmektedir. Türkiye'de anayasa ihtiyacını ortaya çıkaran en fazla da Kürt sorunudur. Kürt sorununun çözümsüzlüğü yeni bir anayasayı zorunlu hale getirmiştir. Ama AKP hükümeti Kürt halkının örgütlü dinamiklerini, temel güçlerini ezmek istemektedir. Dünyada böyle bir anayasa yapma süreci yoktur. Anayasanın en temel çözmesi gereken sorunla ilgili demokratik ve örgütlü güçler, muhataplar ezilecek, tasfiye edilecek; ama demokratik anayasa yapılacak! Bu tamamen bir aldatmacadır, bir demagojidir. Bu yaklaşım bile AKP'nin demokratik bir anayasa yapmak istemediğinin, gerçek bir demokratik anayasa yapma niyetinin olmadığının açıkça ortaya koymaktadır. AKP geçmişten bugüne nasıl ki oyalayarak Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme yaklaşımları gösterdiyse, bu anayasa çalışmalarıyla da Kürtleri ve demokrasi güçlerini oyalayarak, zaman kazanarak kendi düşündükleri sistemi hakim kılmak istemektedir.

AKP dış güçlere dayanarak Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek istese de AKP'nin politikaları bir yönüyle de bölgede kurulmak istenen yeni dengelerin ihtiyaçlarına cevap verecek karakterde değildir. Bunu Suriye'de en somut olarak görmekteyiz. Kürt inkarcılığı, Kürtler hak elde etmesin yaklaşımıyla hareket ettiğinden sadece Kürtleri dışlayan İhvan-ı Müslim'e dayalı politika izlemiştir. Bu da Suriye'deki politik gelişmelerde giderek inisiyatif kaybetmesine yol açmıştır. AKP'nin Kürt politikası sadece Suriye'de değil, bütün bölgede etkin olmasını engellemektedir. AKP Kürt sorununu çözmediği müddetçe de bölgede etkin politika izleyemeyeceği görülmektedir. Bu açıdan mücadele edildiği taktirde AKP'nin hem bölge politikası çökertilir hem de Türkiye politikası çöker. Çünkü AKP'nin iç sistemi de bölgede etkin olmasını sağlayacak karaktere sahip değildir. Kürt sorunu Türkiye'yi sürekli sorunlar, krizler içinde yaşatmaktadır.

Türkiye'de ekonomik göstergelerin iyi olduğu söylense de Kürt sorununu çözmediği takdirde dış politikasının alabora olması gibi, ekonomik göstergeler de alabora olabilir. Eğer AKP hükümetine karşı çok etkili mücadele edilebilirse AKP'nin Kürt sorunundaki çözümsüzlüğü ortaya konulur, bu politikaların sonuç almayacağı direnilerek gösterilirse bu sadece AKP'nin değil, devletin politikalarının da çökmesini beraberinde getirecektir. Bu durum da Kürt sorununu çözecek, Türkiye'yi demokratikleştirecek ortamın ve siyasal faktörlerin oluşmasını sağlayacaktır. AKP ve fethullahçılar zaten Kürt sorununun demokratik çözümünü kendi çıkarlarına görmüyorlar; bu nedenle direniyorlar. Eğer Kürt özgürlük hareketini ezemezlerse gündeme Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi gelecektir. Böylece AKP'nin, fethullahçıların ya da başka bir hegemon, otoriter, antidemokratik olan güçlerin hakim olduğu bir siyasal sistem yerine Türkiye'deki bütün etnik, dinsel ve sosyal kesimlerin demokratik gücüyle yer aldığı bir Türkiye ortaya çıkacaktır. Bu açıdan Kürt halkının özgürlük mücadelesi aynı zamanda Türkiye'nin demokratikleşme mücadelesidir.

AKP'nin Türkiye'yi demokratikleştirme kaygısı yoktur; fethullahçıların demokratikleşme derdi yoktur. Görüldüğü gibi polis de yargı da her yerde hakim olarak Türkiye'nin yeni CHP'si olmak istemektedirler. 1930'ların CHP'si nasıl ki bütün alanlara hakim olarak kendini güç yapıp devletin sahibi kıldıysa, AKP'nin, fethullahçıların da istediği de budur. Eskiden klasik iktidar bloğunun zihniyetinde olanlar, Ergenekon ve derin devlet denen kesimler ne diyorsa yargı o doğrultuda hareket ediyorduysa şimdi de fethullahçıların, AKP'nin dediği doğrultuda hareket etmektedir. Yani öyle bağımsız yargı yoktur; kuvvetler ayrılığı da yoktur. Herhangi bir hizbin kontrolünde yargı vardır, herhangi bir hizbin kontrolünde polis vardır, herhangi bir hizbinde kontrolünde devlet ve hükümet organları vardır.

Herhangi birinin görüşü, düşüncesi islamcı da olabilir, sosyalist de olabilir, farklı bir siyasal düşüncesi de olabilir. Siyasal düşüncesi ne olursa olsun herkes Türkiye'deki herhangi bir siyasi, güvenlik ya da yargı kurumları içinde yer alabilir; kimsenin dışlanmaması gerekir. Ama herhangi bir zihniyetin yargıyı, polisi, siyaseti, ekonomiyi, belirli alanları kontrol edip tüm toplum üzerinde hegemonya kurması ayrı bir şeydir. AKP ve fethullahçılar bunu yapmaktadır. Bu giderek toplumda rahatsızlık ortaya çıkarmaktadır. Dolayısıyla Kürt özgürlük hareketi ve demokrasi güçleri direnirse nasıl ki toplum klasik iktidar bloklarını saf dışı ettiyse, onlarla artık yaşamak istemiyorsa, o bilince ulaşmışsa, artık yeni CHP'leri, yeni hegemon iktidar bloklarını da istemeyecektir. Direnildiği takdirde AKP'nin ve AKP iktidar bloğunun kaybetmesi kaçınılmazdır.

Direnenler kazanacak direnmeyen kaybedecektir

Kürt özgürlük hareketi, Kürt halkı ve demokrasi güçleri direnmezse kaybeder. Direndikçe kazanır. Kazanmanın kanunu direnmek, kaybetmenin kanunu ise direnmemektir. AKP bu nedenle Kürt halkını, Kürt özgürlük hareketini mücadelesiz, direnmesiz bırakmak istiyor. Direnmediği takdirde, mücadele etmediği takdirde kaybedecektir. Hele hele Ortadoğu'da yeni dengelerin kurulduğu dönemde, Türkiye'de devletin tümüyle yeniden şekillendirilmek istendiği bir dönemde kesinlikle mücadele kazandırır. Seyretmek, bakmak kaybettirir. Ortadoğu'daki durum da Türkiye'deki durum da kesinlikle kararlı olanların, net olanların, net ve kararlı olarak mücadele yürütenlerin kazanacağı bir siyasal süreç ve konjonktüre tekabül etmektedir. Düşmanın ve sistemin saldırıları ne olursa olsun direnen güç kazanacaktır. Böyle bir siyasal konjonktürden geçiliyor. Bu siyasal konjonktürde direnmeyenler, izleyenler kaybedecek, direnenler kazanacaktır. Bu dönemin siyasal konjonktürünün kanunu budur. Bu açıdan Kürt özgürlük hareketinin siyasal güçlerinin, propaganda güçlerinin, bütün mücadele kurumlarının kendilerini direnişe göre mevzilendirmesi, direniş ekseninde şekillendirmesi gerekmektedir. Beklentili yaklaşımlar kaybettirir.

Demokratik siyasetin geçmiş süreçte etkisiz kalmasının nedeni beklentili ruh haliydi. Son birkaç yıllık görüşmeler ortamında mücadele biraz yumuşamıştı. Böyle bir alışkanlık ve ruh hali ortaya çıkmıştı. Demokratik Özerkliği ilan ettiler, ama sert mücadele dönemine hazır değillerdi. Geçmiş bir iki yılın yaklaşımıyla hareket ettiler. Bu nedenle düşmanın saldırıları belirli düzeyde sonuç aldı. Düşmanın saldırılarına karşı cevap verecek etkin bir mücadele yürütülemedi. Kuşkusuz halk mücadelesiz kalmadı, sürekli mücadele içinde oldu, teslim olmadı, direndi. Ama yeni dönemin sert mücadele koşullarını karşılayacak çok etkili bir mücadele de yürütülemedi. Yetersizlik mücadeleye hazır bir ruh halinin olmamasından kaynaklandı. Gerilladaki kayıpların nedeni de benzerdir. Geçmiş yılların mücadele dönemine göre hazırlandılar. Tedbirlerini ona göre yaptılar. Sert mücadele dönemine göre hazırlanmadıkları için bu dönemde gevşek davrandılar. Geliyê Tiyarê vadisinde olduğu gibi sorumsuz, savaş kurallarını dikkate almayan yaklaşım içinde oldular ve kayıplar verildi.

Yeni bir mücadele dönemine giriyoruz. 2012 yılı kesinlikle 2011'den daha sert bir mücadele yılı olarak geçecektir. Öyle yumuşama olmayacaktır. Kuşkusuz mücadele edilirse yumuşama olacaktır. Mücadele edilirse Türk devleti mevcut politikasını bırakmak zorunda kalacaktır. Ya da teslim alacak, ezecek, Pax-Romana (güçlünün barışı) ortaya çıkacaktır. Bu iki durum dışında hiç kimse yumuşama beklememelidir. Mücadele sürecine göre kendini hazırlamalı, söylemini, dilini, yaklaşımını, değerlendirmelerini buna göre yapmalıdır. Niyetlere göre, özlemlere göre, isteklere göre değerlendirmeler yapılamaz; siyasal gerçeklere göre değerlendirmeler yapılabilir. Özlemler, niyetler ancak mücadeleyle karşılanabilir.

Mücadelenin de nasıl olacağı Önderliğin tutumundan bellidir. Önderlik görüşe çıkmayarak ortamı yumuşatmamıştır, gevşetmemiştir; AKP'nin tutumuna karşı ancak mücadele edilir demiştir. Görüşe çıkmaması kesinlikle böyle anlaşılmalıdır. Önder Apo'yu 7 aydır niye görüştürmüyorlar? Düne kadar en makul aktör Abdullah Öcalan'dır diyorlardı. Böyle dedikleri bir aktöre karşı niye böyle yoğun bir tecrit uyguluyorlar, özel yasalar çıkarıyorlar, tehdit ve şantaj politikası uyguluyorlar? Açıktır, Önder Apo sürecin karakterine göre bir duruş gösterdiği içindir. Bundan rahatsız oldukları içindir. Bu açıdan herkesin duruşu direnişçi karakterde olmak durumundadır.

Şu da kabul edilebilir bir durum değildir. Önderlikle görüşme olursa siyasal durum değişirmiş gibi bir yaklaşım yanlıştır. Önderlikle görüşme de olabilir. Olduğunda ne olacak, yumuşama mı olacak? Artık sağlık, güvenlik ve özgürlük olmadan, kesin bir demokratik çözüm iradesi ortaya konulmadan, tutuklular serbest bırakılmadan hiç kimse herhangi bir görüşmeyi, herhangi bir durumu yumuşama vesilesi olarak görmemelidir.

Mücadele içinde devletin ne taktikleri olur, hareketin ne taktikleri olur? AKP hükümeti yumuşuma olsun diye bir görüşme yaptırabilir. Önder Apo da bir görüşmeyi kabul edebilir. Bunları yumuşama oluyor deyip mücadeleden gevşeme vesilesi haline getirmek kesinlikle kabul edilemez. Büyük ve ciddi bir mücadele sürecinden geçtiğimizi görerek Ortadoğu'yu, Kürt halkının geleceğini ilgilendiren bir mücadele içinde olduğunu düşünerek, böyle bir yaklaşım, böyle bir hazırlık ve böyle bir ruh hali içinde olmak lazım. Bu açıdan önümüzdeki dönemin siyasal mücadelesinin en önemli özelliği kesinlikle direnişçi bir ruh halini toplumda yaratmaktır, örgütte yaratmaktır, basında yaratmaktır, her alanda yaratmaktır. Bu yaratıldığı an ve gerekleri yerine getirildiği an AKP'nin, devletin iradesi kırılarak Kürt sorununun demokratik çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi gerçekleştirilebilir. Bunun dışında bir çözüm beklemek, bunun dışında gevşeme, yumuşama beklemek tamamen bir gaflettir.

Tabii ki siyasal mücadelede sadece direnişçi tutum değil, araçlarını da ortaya koymak gerekir. Bu yönüyle her alanda ki örgütlenme önemlidir. Demokratik siyasal alanın örgütlenmesi ve mücadelesinin geliştirilmesi gerekiyor, Türkiye'de siyasal ittifakın geliştirilmesi, Halkların Demokratik Kongresi'nin geliştirilmesi gerekiyor. Türkiye'de Kemal Burkay ve benzerlerinin engelleme çabalarına rağmen Kürtler arası ittifakın geliştirilmesi gerekiyor. Şerafettin Elçi'nin tutumu olumluydu, bu tür tutumların daha da geliştirilmesi ve Kürtlerin birliğinin yaratılması gerekiyor. Yine Güney Kürdistan'daki hükümetin ulusal demokratik politika içinde tutulması önem kazanıyor. Ulusal kongre içine çekmek ve ulusal tutum içinde tutmak gerekiyor. Bu yönüyle siyasal mücadelenin araçlarını da hem Türkiye'de hem bölgede geliştirmek önemlidir. Bu dönem aynı zamanda strateji ve taktiklerin çok esnek biçimde uygulanmasını gerektiriyor. Özellikle siyasal taktiklerin, siyasal araçların çok zengin yöntemlerle güçlendirilip geliştirilmesi mücadeleyi başarılı kılacaktır.

Türkiye'de Halkların Demokratik Kongresi'ni geliştirmek, daha etkili bir güç haline getirmek önemlidir. Mevcut durumda yetersizlik vardır. Hala bütün siyasal partiler HDK'yi bir çatı örgütü olarak kabul edip onun etrafında mücadele yürütmüyorlar. Bunun sağlatılması gerekmektedir. Yine bölgedeki durum Kürtler için tehlikeleri ve fırsatları beraberinde getirmiştir. Türkiye'deki durum tehlikeleri ve fırsatları beraberinde getirmiştir. Bu açıdan Kürtlerin birliğinin gerekli olduğunu Kürt kamuoyunda çok etkili bir biçimde yerleştirmek gerekir. Kürt toplumunun, Kürt demokratik güçlerinin, Kürt siyasi güçlerinin böyle bir birlik ve demokratik birlik çizgisinde bir araya gelmelerini sağlatmaları gerekmektedir. Bu yönüyle siyasal araçlar doğru tespit edilirse ve direniş kararı etkili pratikleştirilirse 2012 yılını kesinlikle Kürt özgürlük hareketi ve demokrasi güçleri kazanacaktır. Sadece Kuzey Kürdistan'da değil, bütün parçalarda Kürt özgürlük hareketinin ve demokrasi güçlerinin kazanma imkanı her zamankinden daha fazla artmış bulunmaktadır.

Halkları dikkate almayan hiçbir rejim ayakta kalamaz

Arap Baharı denen halk hareketleri özellikle soğuk savaş döneminde oluşmuş günümüzde siyasal temeli kalmamış iktidarların bir bir yıkılmasını beraberinde getirdi. Kuşkusuz bu kadar kolay yıkılmalarının nedenleri hem halklar açısından meşruiyetlerinin kalmaması hem de kapitalist sistemin ihtiyaçlarını cevap verememeleridir.

Kuşkusuz bu yıkılmalarda ABD'nin işbirlikçi siyasal islamı kullanıp bu temelde Ortadoğu'da kendini hakim kılma stratejisinin de etkisi olmuştur. Eğer ABD eski işbirlikçilerinin arkasında dursaydı yıkılmaları bu kadar çabuk olmazdı. ABD'nin öncülük ettiği sisteme de hizmet eden bir konumları yoktu. Aksine onların varlığı toplumsal muhalefeti artırıyordu. Toplumsal meşruiyetleri kalmadığı için kapitalist sistemin de bölgedeki meşruiyeti zayıf kalıyordu. ABD toplumsal ve siyasal meşruiyeti güçlenmiş işbirlikçilerle bölgede yeni bir sistem kurmak istiyordu. Buna en uygun olanlar da soğuk savaş döneminde hazırladığı ve ilişki içinde olduğu ılımlı siyasal islamdı. Arap halklarının hareketi ortaya çıkınca belirli düzeyde örgütlülükleri de olan işbirlikçi ılımlı islama destek vererek onlar eliyle yeni bir işbirlikçi düzen kurma çabasına girdi.

Bu strateji kapitalist modernitenin 200-300 yıllık politikalarının başarısız kalması ya da bölgeye hakim olamaması sonucu bu defa işbirlikçilerle bölgeyi içten fethetmeyi amaçlıyordu. Ilımlı işbirlikçi islamcılara dayanarak bölgede hakim olma projesini ABD'nin kaleyi içten fethetme projesi olarak anlamak gerekiyor. Ilımlı islamcı akımlar kapitalist modernitenin yeşile boyanmış işbirlikçileridir. Dün doğrudan kapitalist modernitenin tamamen türevi, maketi olan kesimlerle kendini hakim kılmak istiyordu. Ama 200-300 yıllık deneyim göstermiştir ki bu kesimlerle başarılı olması mümkün değildir. Nitekim İslami kültür ve neolitikten bu yana katman katman birikmiş Ortadoğu değerleri sisteme karşı direniş göstermektedir. Bu direniş de askeri, siyasi, ekonomik ve kültürel saldırılara rağmen kırılamamıştır. Şimdi Ortadoğu tarihindeki en işbirlikçi ajan ve hain tabakayla bölgeyi fethetme politikası yürütmektedir.

Kapitalist modernitenin bölgeyi işbirlikçi islam temelinde fethetmesi altında yatan temel gerçeklik, Ortadoğu'da gelişen siyasal akımların kapitalist sisteme alternatif olamamasıdır. Şimdiye kadar sol adına da islamiyet adına da ortaya çıkan bütün siyasal akımlar kapitalist modernitenin türevleri olmuşlardır. Onun temel paradigmalarına, parametrelerini aşamamışlardır. Her ne kadar Kaddafi'nin Libya'sı farklı bir ideolojik ve siyasal yaklaşım içinde bulunmak istese de, o da kendisini demokratik karakterdeki bir paradigmayla sistem haline getiremediği için toplumsal dayanaklarını güçlendirememiştir. Her ne kadar cemahiriye sisteminden söz ederek klasik devletçi anlayışlardan ayrı olduğunu iddia etse de pratik olarak devletleşmenin, devletçi ve iktidarcı zihniyetin ufukları aşılamamıştır. Bu açıdan da kendisini kapitalist modernist sistem karşısında koruyacak düzeyde donanımlı ve güçlü hale getirememiştir.

Sömürgeciliğe sözde değil özde karşı olmak gerekir

Gelinen aşamada Ortadoğu'da ve dünyada dış güçlere karşı olmanın yolu söylemde ya da siyasal tutumda anti Amerikancı olmak, antiemperyalist olmak yetmemektedir. Bu tür söylemler ve tutumlar kesinlikle aldatıcıdır. Reel sosyalizmin varlığı döneminde iki kutuplu dünyada Sovyetler Birliği ekseninde demokratik topluma dayanmadan anti Amerikancılık, antiemperyalistlik yapılıyordu. Belki o dönemin koşullarında öyle bir pozisyonları vardı. Şimdi bu tür yaklaşımlarla ne antiemperyalistlik yapılabilir ne de anti Amerikancılık. Kaldı ki o zamankinin de ne kadar anti Amerikancılık ya da antiemperyalistlik olduğu tartışılabilir. Çünkü kapitalist modernitenin ve devletçi paradigmanın aşılmadığı bir yerde kapitalist sisteme ve onu temsil eden devletlere karşı olmanın da çok bir fazla değeri yoktur. Nitekim sisteme fazla dayanamayarak yıkılmışlardır. Hatta kapitalist modernist sisteme güç veren yanları da olmuştur. Devletçi iktidarcı paradigma ve devletçi kapitalizm yoluyla hakim oldukları ülkelerde kapitalizmin maddi temellerini hazırlamışlardır. Bugün Rusya'da ve geçmişte ulusal kurtuluş mücadelesi sonrası devlet kapitalizmini geliştiren ülkelerde kapitalizmin gelişmesi bunun en açık ifadesidir. Bir nevi kapitalizm önündeki engelleri sosyalizm adına devletçi kapitalizmi geliştirerek kaldırmışlardır. Bu açıdan artık antikapitalist, antiemperyalist ve anti ABD'ci olmanın yolu kesinlikle toplumun demokratikleşmesinden geçmektedir. Toplumu demokratikleştirmeyen, toplumun demokratikleşmesi temelinde güç olmayan, siyasetini toplumun demokratikleşmesine dayandırmayan hiçbir siyasi güç, devlet, kurum, antiemperyalist, antikapitalist, anti Amerikancı olamaz. Bir kere bunun altını çizmekte fayda vardır.

Bugün İran kendine göre antiemperyalistim, anti Amerikancıyım diyor. Hatta antikapitalistim diyor. Bunlar kesinlikle kendini ve dünyayı kandırmadır. Demokratik olmayacak, toplumu güç yapmayacak, topluma dayanmayacak ama antiemperyalist olacak! Antiemperyalist olmak için siyasal güç olmak gerekir. Dış güçler karşısında ayakta duracak iradeye sahip olmak gerekir. Yoksa sadece dış çelişkilere ya da askeri gücüne dayanarak, devlet olmanın getirdiği kimi imkanlara dayanarak emperyalist, kapitalist sistem karşısında, ABD karşısında ayakta durulacağını söylemek bir demagojidir ve herkesi kandırmaktır. Bu nedenle İran'ın söyledikleri gibi antiemperyalist, anti ABD'ci, antikapitalist yanı yoktur. Sadece söylemlerle ABD karşısında ayakta kalmak mümkün değildir. Aslında yapılan ABD ve sistem karşıtlığı değildir. Sadece bu kavramları dillendirip toplumu kullanarak, dış çelişkilerden yararlanarak pazarlık gücünü artırıp kapitalist sistem içinde yerini güçlendirmeye çalışmaktadır. Bu sistem içinde daha avantajlı yer edinmeye çalışmaktadır. Yoksa alternatif bir sistem oluşturma gerçeği yoktur. İran'ın ekonomik sistemi özünde kapitalisttir. Siyasal sistemi devletçidir, iktidarcıdır. Ulus anlayışı da demokratik olmayan ulus devletçidir. Bu yaklaşımlar içinde olan bir ülkenin alternatif olduğu söylenebilir mi?

Çok uzakta olan ülkeler, Latin Amerika ülkeleri İran'ın bu konumuna aldanmaktadır. Ahmedinecad'ın Latin Amerika ülkelerinde itibar görmesi yanılgıyı ortaya koymaktadır. Antiemperyalist olmanın, antikapitalist olmanın, anti ABD'ci olmanın nasıl olması gerektiği konusundaki doğru bir anlayışa sahip olmadıkları anlaşılmaktadır. Toplumunu örgütlemeyen, demokratikleştirmeyen, demokratik topluma dayanmayan hiçbir güç antiemperyalist, anti ABD'ci, antikapitalist olamaz. İran böyle midir? Devleti değil de toplumu mu güç yapıyor? Ulus devlet yerine demokratik ulus anlayışında mıdır? Kapitalizm yerine toplumun örgütlenmesine dayanan komünal ekonomiyi mi esas alıyor? Böyle bir şey yoktur. Devletçi kapitalizmi geliştiriyor. İran ileride sistem tarafından zorlanıp dış güçlerle ilişkisini geliştirdiğinde Türkiye'deki gibi tamamen kapitalist bir sistem haline gelecek ve sistemin bölgedeki uzantısı olacaktır. Zaten mevcut haliyle sistemle pazarlık yaparak kendini ayakta tutmayı esas almaktadır. Bunu yapmadığı taktirde sistem karşısında kaybetmeye, dağılmaya mahkumdur. Çünkü sistem karşısında ayakta kalacak topluma dayalı alternatif bir sistem değildir.

Suriye'nin değişime ihtiyacı vardır

Gelinen aşamada artık Arap Baharı denilen olgu önemli oranda ABD'nin kontrolüne girmiştir. Daha doğrusu işbirlikçi ılımlı islam üzerinden ABD'nin kontrolü artmıştır. Kuşkusuz halk hareketlerinin ABD tarafından başlatıldığı söylenemez. Tunus'un, Mısır'ın ya da diğer ülkelerini ve yeni iktidarların durumu ne olursa olsun uyanan bir halk gerçeğinin ve Arap Baharı'nın bu ülkelerdeki demokratikleşmenin dinamizmi olmaya devam edeceği açıktır. Bunun bundan sonraki siyasal gelişmelere etkisi olacaktır. Artık eskisi gibi halkları dikkate almayan hiçbir siyasal rejim ayakta kalamayacaktır. Bir yönüyle de mevcut iktidarlarla Arap halkları arasında belirli bir demokratik gerilim sürecektir. Bu aynı zamanda halkların da iradesinin belirli düzeyde yansıdığı bir siyasal sistemin ortaya çıkması demektir. Devletçi iktidarcı sistem devam etse de artık eskisi gibi çok katı, despotik iktidarların varlığını sürdürmesi mümkün değildir. Bu açıdan da demokrasi güçleri, özgürlük güçleri bundan sonra örgütlenerek sitem içinde demokratik toplumun, demokrasinin gelişmesi için çaba göstereceklerdir.

Ancak mevcut durumda Tunus'ta ve Mısır'da olduğu gibi işbirlikçi İslam'ın üzerinden ABD'nin, Avrupa'nın etkili olduğu iktidarların hakim olmasına uygun bir siyasal iklim bulunmaktadır. Libya'da zaten herhangi bir halk hareketi ortaya çıkmamıştır; aksine ABD ve Avrupa Libya'yı askeri zorla yıkarak Kuzey Afrika'daki hakimiyetlerini arttırmışlardır. Libya üzerinden Kuzey Afrika'yı önemli oranda denetime almışlardır. Zaten Mısır'ın ve Libya'nın sistemin etkisine girdiği bir Kuzey Afrika tamamen sistemin kontrolü altına girmiş kuzey Afrika demektir.

Suriye'deki gelişmeler de bu çerçevede değerlendirilebilir. Suriye'deki rejim de esas olarak soğuk savaş döneminde ortaya çıkmıştır. Daha çok Sovyetler Birliği etkisindeydi. Suriye zaten Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra siyasi zemin olarak önemli düzeyde bir boşluğa düşmüştür. Ancak eski dengelerin yıkıldığı, yeni dengelerin tam oturmadığı geçiş sürecinde belirli bir dönem daha kendini ayakta tutmuştur. Ancak ABD, Arap Baharı'ndan yararlanıp işbirlikçi ılımlı İslam temelinde Ortadoğu'yu yeniden şekillendirirken Suriye'yi de değiştirme ihtiyacı duymuştur. Kuşkusuz Suriye'deki her değişim Lübnan, İsrail ve genel Arap dünyasını etkileyecektir. Bu bakımdan ABD ve Avrupa'nın Suriye'deki değişim üzerinde daha hassas durduğu görülmektedir.

Suriye'nin daha önce Türkiye ile ilişkileri vardı. Ancak Türkiye Libya'ya müdahale sürecinde tavrını tamamen ABD ve Batı'dan yana koydu. Türkiye önceleri hem ABD ve Avrupa hem de İran ve Suriye ile ilişkide bulunarak iki gücü de arkasına alıp Kürt özgürlük hareketini ezmek istiyordu. İran ve Suriye'nin Kürt düşmanlığından yararlanmak istiyordu. Ancak Ortadoğu'da yeni bir sistemin oluşturulması stratejik bir durum olarak kendini dayatınca ABD Türkiye'nin geçmişte her iki tarafı da yanında tutmaya çalışan orta yolcu tutumunu kabul etmedi. Kesinlikle kendi yanında bir tavır takınmasını istedi. Türkiye de bu gerçeği gördü. ABD ve Avrupa'nın desteğini alarak Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme planı yapmaya başladı. Daha önce Suriye ve İran'la birlikte Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek isterken bu defa ABD ve Avrupa'ya "size her türlü desteği vereceğim, bölgedeki ajanınız olacağım, ama siz de Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesi için bana yardımcı olacaksınız" dedi. Böyle bir anlayışla kapitalist modernitenin Ortadoğu'daki ajanlığını koşulsuz kabul etti.

Zaten AKP hükümeti ABD'nin Irak'a müdahalesinden önce iktidara getirilmişti. Irak'a müdahale sürecinde Türkiye'de bir islamcı hükümetin bulunmasını bu müdahalenin rahatlıkla yapılması açısından gerekli görüyordu. Irak'a müdahale öncesi iktidara getirilen ve kullanılan AKP, şimdi de işbirlikçi ılımlı islam temelinde Ortadoğu'nun dizayn edilmesi döneminde kullanılmak istenmektedir. Türkiye bu konumdan yararlanarak BAAS rejiminin yıkılmasından sonraki en etkin güç olmayı hesapladı. Ancak bu konuda belirli bir yanılgıya kapıldı. Acele hareket ağırlığını koymaya yöneldi. Libya, Mısır, Tunus ya da diğer alanlardaki durumla Suriye'deki durumu biraz karıştırdı.

ABD Suriye'yi değiştirmek ve kendi kontrolüne almak istemektedir. Şu andaki mevcut Suriye rejimi ABD'nin bölgedeki siyasi konumuna zarar vermektedir. Kuşkusuz kapitalist moderniteye karşı olan sistem dışı bir güç değildir. Ama hala soğuk savaş döneminin siyaset tarzına ve o dönemde şekillenen bir iktidar blokuna dayandığından kapitalist modernitenin ihtiyaçlarını karşılayacak konumda değildir. Bu açıdan kendi çıkarlarına uygun bir duruma getirmek istiyorlar. Ancak Mısır, Tunus ve Libya'da olduğu gibi İhvan-ı Müslim'in veyahut da işbirlikçi ılımlı islamın hakim olduğu bir Suriye'yi de çıkarlarına görmüyorlar. Genel olarak Ortadoğu'da işbirlikçi ılımlı islama dayalı bir sitem kurmak istiyorlar. Kuşkusuz Suriye'de de işbirlikçi ılımlı islamı iktidar blokunun bir parçası yapmak istiyorlar. Ancak diğer ülkelerden farklı olarak işbirlikçi ılımlı islamın Suriye'de Mısır, Tunus ve Libya gibi tamamen başat güç olmasını da istemiyorlar. Çünkü hem Suriye çok farklı etnik ve dinsel topluluklara sahiptir hem de İsrail ve önemli bir hıristiyan nüfusu olan Lübnan'la komşudur. Suriye'nin doğal bir uzantısı olduğundan Lübnan'ın Suriye'deki siyasi rejimden doğrudan etkilendiği bilinmektedir.

Dolayısıyla Türkiye'nin sadece İhvan-ı Müslim'e dayalı kendi ağırlığının olduğu bir Suriye politikasıyla ABD ve Avrupa'nın Suriye politikaları farklıdır. Arap dünyası da Türkiye'nin Suriye üzerinde fazla etkisinin olmasını istemiyor. Çünkü Suriye'nin Türkiye denetimine girmesi giderek

bütün Arap dünyası üzerinde Türkiye'nin siyasi baskı kurması gibi bir durum ortaya çıkarır. Bunu da Arap dünyası kabul etmiyor. Şimdi Türkiye'nin kendine göre arzuladığı bir Suriye var, ABD ve Avrupa'nın kendine göre arzuladığı bir Suriye var. Yine Arap Birliği'nin kendine göre arzuladığı bir Suriye var.

Değişim yaşamazsa Esat rejimi de düşecektir

Şunu belirtmek gerekir: ABD ve Avrupa İhvan-ı Müslim'in de içinde olduğu, ama başat olmayacağı bir Suriye istiyor. Alevilerin, Kürtlerin, Süryanilerin, Ermenilerin, Dürzilerin, emekçilerin, kadınların ve tüm sosyali kesimlerin kendini içinde bulduğu çoklu karakter taşıyan, toplumun geneli açısından kabul görecek bir Suriye istiyor. Daha doğrusu böyle çok farklı toplumsal grupların, etnik ve dinsel, siyasi grupların olduğu bir Suriye'yi gerekli görüyor. Çünkü Lübnan'da Hıristiyanlar, Dürziler, Şiiler, farklı etnik ve dinsel topluluklar var. Bu bakımdan İhvan-ı Müslim'in hakim olduğu sünni bir rejim Lübnan açısından da sorunlu olabilir. Yine İsrail açısından sorunlu bir rejim olabilir. Bu açıdan mevcut Esad rejimini geriletmek, onu mevcut durumundan çıkarmak istiyorlar; ama tamamen İhvan-ı Müslim'in hakim olduğu bir Suriye sistemi de istemiyorlar. Bu bakımdan da dikkat edilirse İhvan-ı Müslim'e tam destek vermediler; dengeli bir politika izlediler. Bir taraftan Esad rejimini sıkıştırıyorlar, bir taraftan da İhvan-ı Müslim'e tek başına hakim olamazsın diyorlar. İhvan-ı Müslim'e tek başına hakim olacağı gücü, desteği diğer yerlerde olduğu gibi vermiyorlar.

Bu çerçeveden bakıldığında ABD de, Avrupa da, Arap Birliği de Türkiye'nin Suriye üzerinde çok etkin olmasını istemiyorlar. Türkiye'nin ekonomik olarak Suriye ile ilişki içinde olmasına karşı değiller. Suriye ile Türkiye arasındaki ekonomik ilişkiler geçmişte olduğu gibi sürebilir, ama bunun siyasi olarak bir etkiye dönüşmesini, Suriye'nin Türkiye üzerinde, Lübnan üzerinde siyasi ağırlığı olmasını istemiyorlar. Bu açıdan da Türkiye'nin ileri adım atmasını engellediler. Nitekim Arapların denetim gücünün devreye girmesi aslında Türkiye'nin politikalarını dengelemek için yapılan bir girişimdi. Bu Arap girişimiyle hem Suriye'yi zorlamak hem de İhvan-ı Müslim'i frenlemek ve bu temelde daha geniş iktidar bloklarının yer aldığı bir Suriye sistemi yaratılmak istenmektedir.

Mevcut durumda Suriye rejiminin çok köklü dönüşümler yapmadığı taktirde Suriye'deki Esad rejiminin iktidardan devrileceği açıktır. Eğer devrilmek istemiyorsa İhvan-ı Müslim'e uzak duran sünni kesimleri, emekçileri, demokrasi güçlerini, Süryanileri, Ermenileri ve Kürtleri de tatmin eden bir yaklaşım göstermek zorundadır. Mevcut Suriye rejimi değişim gücü göstererek çoklu bir Suriye'nin, İhvan-ı Müslim'in başat olmadığı bir Suriye'nin oluşmasına yardımcı olarak iktidarını bırakacak mıdır, yoksa elindeki iktidar imkanlarını bırakmayarak, direnerek iktidardan düşecek midir? Bunu önümüzdeki dönemin siyasal mücadelesi belirleyecektir.

Kuşkusuz Suriye rejimi hiçbir biçimde dönüşmez diyemeyiz. Dış baskı, özellikle de tabandan gelişen muhalefet onu belirli düzeyde değişime zorlayabilir. Belirli demokratik reformlar yapma temelinde daha farklı kesimleri de iktidar blokları içine almayı kabul ederek daha fazla zarar görmeden Suriye'deki herhangi bir siyasal güç olarak ayakta kalmak isteyebilir. Böyle bir şey olursa BAAS rejimi belirli düzeyde bir siyasal güç olarak sistem içinde yer alabilir. Böyle bir durum da İhvan-ı Müslim'i ve diğer kesimleri siyasi sistemin içine almayı kabul etmek anlamına gelir. Ancak mevcut rejimin şekillendiği zihniyet, alışkanlıklar, iktidar imkanlarını bırakmak istememesi böyle bir esnekliği yaşayıp dönüşüme uğramasını zorlaştırmaktadır.

Mevcut durumda en avantajlı kesim hem mevcut iktidar hem de İhvan-ı Müslim ve çevresindeki siyasal güçler dışındaki kesimlerdir. Çünkü Suriye'nin gerçekten ihtiyacı olan, hatta Avrupa ve ABD'nin de İhvan-ı Müslim'e tümden teslim etmek istemediği ortamda demokrasi güçleri, Kürtler, Ermeniler, Süryaniler, ezilen sınıflar, emekçiler ortak bir ittifak kurarak Suriye'de gerçekten demokratik bir rejim kurabilirler. Böyle demokratik bir Suriye'yi yaratma imkanı da fırsatı da bugün vardır. Böyle bir Suriye bölge açısından da örnek bir ülke haline gelebilir. Suriye'yi böyle bir ülke haline getirme imkanı vardır.

İhvan-ı Müslim'in etrafındaki iktidar olmak isteyen blok Suriye'deki tüm güçleri etrafına toplayamaz. Hem Suriye'nin toplumsal yapısı ve karakteri buna uygun değildir hem de dış güçler de İhvan-ı Müslim'i böyle bir güç olacak biçimde desteklemiyorlar. Bu durumda doğru bir politika yürüten demokrasi güçleri Suriye'de etkin olabilir. Suriye'de yaşanan krizden demokratik bir Suriye çıkabilir. Bunun için tüm toplumsal kesimleri örgütleyecek ve irade sahibi yapacak demokratik bir yaklaşım gerekiyor; topluma dayalı bir demokrasi gerekiyor. Her türlü etnik ve dinel azınlığın, topluluğun demokrasi içinde özgürlüklerini yaşayacağının ortaya konulması gerekiyor. Buna Süryaniler de Ermeniler de İslami güçler de Dürziler de dahildir. Kuşkusuz hiçbir etnik ve dinsel topluluk devlete dayanmamalıdır. Kendini devlet dışı demokratik toplum olarak örgütleyebilmelidir. Hiçbirisi üzerinde baskının olmayacağı, her inancın kendisini özgürce örgütleyerek kendi sosyal ve kültürel yaşamını kuracağı bir siyasi programla böyle bir hareket geliştirilebilir.

Böyle bir Suriye'nin oluşmasında da en dinamik demokrasi gücü Kürtlerdir. Kürtler gerçekten de örgütlü olarak da, zihniyet olarak da, ideolojik olarak da, politik olarak da demokratik Suriye'yi oluşturacak en dinamik kesimdir. Eğer demokrasi güçleri, diğer etnik ve dinsel topluluklar Kürtlerin bu durumunu iyi değerlendirirse; Kürtler de kendi aralarında birlik sağlar, bu güçlerle bir ittifak yapabilirlerse aslında Suriye'deki krizden çıkış gerçekleşir. Ne mevcut rejimin yaklaşımı ve politikalarıyla Suriye'deki krizi aşıp istikrarlı ve demokratik bir Suriye ortaya çıkarmak mümkündür ne de mevcut İhvan-ı Müslim ve etrafındaki güçlerle Suriye'yi istikrara getirecek demokratik bir Suriye yaratmak mümkündür. Zaten İhvan-ı Müslim ve çevresindeki güçlerin demokrasi'den çok iktidarı ele geçirme yaklaşımı vardır. Zaten toplumun tümünün kabule edeceği bir siyasi yaklaşımları olmadığından sürekli dış müdahale çağrısı yapmaktadırlar. Demokratik bir programa sahip değiller. Hala Kürtler için somut bir statü ortaya koymamaları bunun en somut ifadesidir.

"ABD de, Avrupa da, Arap Birliği de Türkiye'nin Suriye üzerinde çok etkin olmasını istemiyorlar. Türkiye'nin ekonomik olarak Suriye ile ilişki içinde olmasına karşı değiller. Suriye ile Türkiye arasındaki ekonomik ilişkiler geçmişte olduğu gibi sürebilir, ama bunun siyasi olarak bir etkiye dönüşmesini, Suriye'nin Türkiye üzerinde, Lübnan üzerinde siyasi ağırlığı olmasını istemiyorlar. Bu açıdan da Türkiye'nin ileri adım atmasını engellediler."

Demokrasi Suriye rejimi için tek kurtuluştur

İhvanı-ı Müslim ve çevresindeki güçler esas olarak Türkiye desteğiyle iktidarı ele geçirmek istemektedirler. Arkalarında Türk devleti vardır. Başka bir yerde değil de Türkiye'de toplanmaları zaten gerçek anlamda demokratik bir karaktere sahip olmadıklarını göstermektedir. Kendisi başta Kürtler olmak üzere toplum üzerinde faşist baskı kuran bir Türkiye'yi kurtarıcı gibi görmeleri zaten daha baştan meşruiyetlerini zayıf bırakmıştır. Türk devleti onları Suriye demokratikleşşin diye desteklemiyor. Türk devleti onları Kürtler ciddi bir demokrasi gücü olarak yeni Suriye'den yararlanmasın, sistem içinde etkili olmasın diye destekliyor. Kürt sorununun çözülmediği, Kürtlerin demokratik güç bloğunun içinde olmadığı bir Suriye'nin demokratik olması mümkün müdür? Herkes de bilmektedir ki, Türkiye, Irak ve İran'da olduğu gibi Suriye'de de demokrasinin anahtarı Kürtlerdir.

Bu açıdan Suriye eğer yeni ve demokratik bir ülke haline gelecekse, eski rejim aşılacaksa bu Kürtlerin de içinde yer aldığı demokratik ittifakla gerçekleşebilir. Aslında bunu yaratacak toplumsal güçler, etnik ve dinsel topluluklar kendi güçlerinin yeterince farkında değiller. Örneğin Kürtlerin kendi içinde yeterince birlik yaratamaması ve diğer demokrasi güçleriyle ittifak yapamaması bunun en somut ifadesidir. Kürtler ve demokrasi güçleri Suriye'nin demokratikleşmesi için gerçek bir demokratik program ortaya koyamadıkları için Suriye'deki kriz bir kaosa dönüşmüştür. Eğer demokrasi güçleri ve Kürtler ortak ve doğru bir tutum takınırsa bu kaos rahatlıkla aşılabilir. Hiç kimse de bu demokrasi güçlerinin Suriye'de demokratik bir yönetim ortaya çıkarmasına engel olamaz. Türkiye de engel olamaz. ABD ve Avrupa da böyle bir demokratik Suriye'yi kabul etmek zorunda kalır. İç dinamiklere dayalı bir demokrasi hareketi ortaya çıktığında herhangi bir dış müdahale ve işgal yapma gerekçesi de kalmaz. İhvan-ı Müslim ve belirli güçler de kendilerinin tek başına hakim olamayacaklarını görerek böyle bir demokratik Suriye'de herhangi bir siyasi güç olmayı kabul edebilirler. Dolayısıyla böyle bir Suriye üzerinde ittifakla birleşildiğinde demokratik bir seçim olur. Herkes özgür ve demokratik koşullarda yapılacak böyle bir seçim sürecinde yer alır. Kuşkusuz böyle bir seçimde herhangi bir gücün devlet imkanlarını, dış imkanları kullanarak diğer güçleri etkisizleştirip kendini hakim kılma yaklaşımları içinde olmasına izin verilmez. Eğer demokratik program etrafında böyle bir seçim olursa o zaman Suriye gerçek anlamda demokratikleşebilir.

Her şeyden önce diğer siyasi güçler Kürtlerin Demokratik Özerkliğini kabul etmelidir. Demokratik Özerklik, Suriye'nin birliğini güçlendirir ve Kürtleri Suriye'nin en temel demokratik ve yurtsever gücü haline getirir. Dolayısıyla demokratik bir Suriye Kürtlerin özerkliğini kabul etmiş ve genel olarak demokratikleşmeyi kabul etmiş bir Suriye'dir. Demokratik Suriye; Dürzilerin, Süryanilerin, Ermenilerin dinsel haklarını da kabul edecektir. Yine İslami kesimlere kendilerini özgürce örgütleme ve ibadet etme imkanı tanıyacaktır. Böyle bir ülke gerçekten yaratılabilir. Suriye'nin zenginliği aslında Suriye'yi demokratikleşmeye, demokratik kültüre zorlamaktadır. Demokrasi bir nevi Suriye'nin kaderi gibidir; Suriye için zorunlu bir sistemdir. Bu da dikkate alındığında Suriye'nin nasıl bir sistemle krizden çıkarılacağı, demokratik bir Suriye olacağı anlaşılır.

Demokratik Suriye, tabii ki kimseyle kavga etmeyen bir Suriye'dir. Ama herhangi bir gücün de işbirlikçiliğini yapmayan Suriye olacaktır. Demokrasi içinde devletle demokratik toplumun (yani demokrasinin) birbirini dengelediği bir Suriye yaratmak mümkündür. Özellikle de Lübnan ve İsrail'in durumu düşünüldüğünde böyle bir Suriye hem Batı'nın hem bölge ülkelerinin, hem İsrail'in hem Türkiye'nin Ortadoğu'nun istikrarı açısından mecburen kabul etmesi gereken bir ülke olacaktır. Suriye'nin demokrasi güçleri böyle bir Ortadoğu siyasal iklimini, konjonktürünü, Ortadoğu'nun hassas yerinde olma konumunu da değerlendirerek kendi demokratik sistemini kurabilirler.

Böyle bir Suriye İran'la da eski ilişkisini terk etmek zorunda kalacaktır. Çünkü İran ile Suriye ilişkisi Ortadoğu'nun demokratikleşmesine ve barış içinde yaşamasına hizmet edecek bir ilişki değildir. Kendi çıkarları için bölgedeki siyasal mücadelenin parçasıydılar. Suriye bu konumu ve bu tür ilişkileri nedeniyle birçok kesimle çelişki içindeydi. İsrail açısından güven vermiyordu, Batı açısından sorunluydu, Lübnan açısından sorunluydu. Irak açısından da sorunluydu. Böyle bir Suriye bölgede rahatsızlık yaratıyordu. Suriye demokrasi güçlerine dayanarak demokratikleşirse İran'la eski ilişkisini bırakmış, Türkiye ve Irak'ın da denetiminde olmayan bir ülke haline gelecektir. Bölgedeki siyasal çelişkilere dayanarak yaşamayı esas alan İran ve Suriye ilişkisi yerine demokratik bir Suriye ortaya çıkarsa Batılı güçlerin ve başka güçlerin Suriye'yi hedef alma gerekçesi de kalmayacaktır. Türkiye ile sıkı ilişki içinde olmayan bir Türkiye Arap dünyasıyla daha fazla ilişki içinde olacaktır. Türkiye de Arap dünyasıyla ve genelde Batı'yla, İsrail'le, Lübnan'daki ve Suriye'deki azınlıklarla karşı karşıya gelmemek açısından böyle bir Suriye'yi kabul etmek zorunda kalacaktır. Özcesi siyasal konjonktür dikkate alındığında Suriye içinde süren siyasal mücadele ortamında demokrasi güçlerinin öne çıkarak böyle bir Suriye yaratma imkanları fazlasıyla vardır.

Demokrasi güçlerinin mücadelesi bu eksende olursa hem mevcut iktidardaki kesimleri daha demokratik davranmaya, böyle bir demokrasi hareketiyle karşı karşıya gelmemeye, uzlaşmaya götürecektir, hem de İhvan-ı Müslim ve çevresindekileri de daha demokratik bir tutum takınmaya ve demokrasi güçlerinin programına katılmaya zorlayacaktır. Görüldüğü gibi Suriye'yi asıl demokratikleştirecek veyahut da demokratik karakterde olmayan mevcut rejimi ve demokratik karakterde olmayan ve sadece iktidarı ele geçirmeyi düşünen İhvan-ı Müslim ve çevresindeki güçleri demokrasiye duyarlı hale getirecek olan bu demokrasi hareketi olacaktır. Bu demokrasi hareketinin güçlü olması durumunda da Suriye'nin bütün siyasal ve toplumsal kesimleri içine alan herhangi bir gücün diğer güç üzerinde hakim olmadığı, herkesin kendi demokrasi ve özgür haklarını kullandığı çoklu bir demokratik Suriye'yi yaratmak mümkündür. Suriye'deki en temel görev böyle bir demokrasi hareketi temelinde böyle bir Suriye yaratmaktır. Sadece Suriye'deki demokrasi güçlerinin değil, Ortadoğu'daki tüm demokrasi güçlerinin bunu hedeflemesi gerekiyor. Arap Baharı içindeki demokratik birikimin bunu hedeflemesi gerekiyor.

Eğer böyle bir Suriye olursa bu aynı zamanda Ortadoğu'nun daha özgürlükçü, daha demokratik bir nefes almasını sağlayacaktır. Böyle bir Suriye, Ortadoğu'nun nefes almasını sağlayacağı gibi, hem de Ortadoğu'da Arap dünyasını baskı altına almak isteyen Türkiye'yi frenlemiş olacaktır. Yine kendisini bölgeye dayatmak isteyen İran'ın etkinliği zayıf olacaktır. Bu yönüyle İran eksenli sünni-şii çatışmanın da zemini zayıflayacaktır. Diğer yandan da Arap Baharı denen halk hareketlerinin gerçekten daha demokratik karaktere oturması açısından Suriye örnek bir model olarak tarihsel bir rol oynayacaktır.

Kuşkusuz böyle bir Suriye'nin oluşması açısından böyle bir demokratik ve tarihsel perspektife sahip olmak önemlidir. Bunun için de tüm demokrasi güçlerinin böyle bir Suriye projesi etrafında bir araya gelmeleri ve bir an önce Suriye'deki çatışmayı bir İhvan-ı Müslim ve BAAS arasındaki çatışma olmaktan çıkartmaları gerekir. Çünkü şu anda Suriye'de çatışan iki güç onlarmış gibi bir durum var. Suriye'yi bu iki gücün çatışmasından kurtararak Suriye'yi kaostan çıkaracak farklı bir alternatifin olduğunun ortaya konulması gerekmektedir. Bunun şimdiye kadar yapılmaması büyük bir eksikliktir. Halbuki demokrasi güçleri ortak davranıp hem kendini muhalif güç olarak gösteren İhvan-ı Müslim ve çevresini hem de demokratikleşmeye direnen mevcut rejimi şimdiye kadar gerileterek Suriye'de esas dikkate alınması gereken gücün demokrasi gücü olduğunu gösterebilirdi. Eğer bunu yapabilirlerse sadece iktidar kavgası yapan taraflar gerileyecek, onun yerine demokrasi güçleri öne çıkarak o çatışmayı anlamsız hale getirip demokratik Suriye'nin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Bu aynı zamanda Arap Baharı'nın esasında, özünde var olan demokratik karakterin ilk defa doğru bir şekilde Suriye'de şekillenmesini beraberinde getirecektir. Bütün Arap dünyasının, demokrasi güçlerinin, bölgede istikrar isteyen güçlerin, yine bölgede kaygı içinde yaşamayı istemeyen İsrailli gerçek demokratların, Hıristiyan ve Müslüman demokratların desteklemesi gereken proje budur. Eğer bu proje doğru anlaşılırsa Suriye'deki çatışma ve kaos yerine gerçekten halkların özgürlük ve demokrasisinin sağlanacağı yeni bir rejim kurmak mümkün olacaktır.

"Her şeyden önce diğer siyasi güçler Kürtlerin Demokratik Özerkliğini kabul etmelidir. Demokratik Özerklik, Suriye'nin birliğini güçlendirir ve Kürtleri Suriye'nin en temel demokratik ve yurtsever gücü haline getirir. Dolayısıyla demokratik bir Suriye Kürtlerin özerkliğini kabul etmiş ve genel olarak demokratikleşmeyi kabul etmiş bir Suriye'dir. Demokratik Suriye; Dürzilerin, Süryanilerin, Ermenilerin dinsel haklarını da kabul edecektir."

Kadrosal sorunlar ve çözüm yolları

4. HAMLE DÖNEMİNİN KADROSU NASIL OLMALIDIR?

"Toplumsal temeli olan örgütlenmeler, eğer kökenlerine inançlı ve bilinçli oturmaya başlarsa, o toplumun tarihi bir kez daha dirilir ve olanca ilişki ve çelişkileriyle yeni koşullar altında hayat bulmaya çalışır. Bu anlamda her örgütlenme bir toplumsal müdahaledir. Ortaya çıktığı dönemde öncelikle mevcut tüm yaşam formlarını sorgular ve yargılar. Geçerliliği olanlarla yeni formlar yaratmak üzere birleşirken, yaşam şansı olmayan formlarla kıyasıya ve çok yönlü bir mücadeleye girişir. Mücadele, ideolojik boyuttan şiddet boyutuna kayıp birçok alanı kapsayabilir. Süreç bir ölüm kalım süreci olduğundan, özellikle çıkış koşullarında acılı ve kanlı geçmesi kaçınılmazdır. Devrimci zamanlar denilen bu dönemlerde eğer mücadele yeterli derinlikte ve doğru biçimlerde verilmişse, yıkılması gereken yanlar genel olarak aşılmıştır. Geriye toplumun yenilenme süreci başlar. Bu dönem en kritik bir an olup, doğru kestirilmesi büyük önem taşır. Tarihin en trajik hataları ve dolayısıyla yenilgileri de bu anda gerçekleşir. Bir dönemin kurallarını aynen sürdürmek, yeni dönem koşullarına yanıt vermemek; bir nevi marjinalleşme ve gerici tarikatlaşma olarak yansımasını bulur. Devrimci örgüt bile bu durumda olumlu yanıt oluşturamazsa aynı akıbetten kurtulamaz." (Önder Apo)

Tarihte ve günümüzde doğrululuğu kanıtlanan gerçek şudur ki; devrim her zaman kitlelerin bir eseri olmuştur. Aynı düzeyde doğrululuğu tartışmasız bir şekilde kanıtlanan diğer bir gerçeklik de hiçbir devrimin, öncü olmadan gerçek amacına uygun, kalıcı, sürekli ve toplumu derinden bir dönüşüme uğratmasının mümkün olmadığıdır. Bu temel doğrular söz konusu Kürdistan devrimi ve özgürlük mücadelesi olunca, iki kat daha geçerlidir. Bunu bu biçimde belirtmemizin nedeni hiç kuşkusuz Kürdistan'ın tarihsel, toplumsal ve sosyolojik durumuyla ilgilidir. Kürdistan'ın üzerinde uygulanan sömürgeciliğin sürekli ve sistemli bir hal alması ve en önemlisi de ekonomik, sosyal ve siyasi soykırımın yanı sıra, tahribatları bugün çok iyi görülen ruhsal, beyinsel ve psikolojik sömürgeciliğin en acımasız bir biçimde uygulanmış olmasıdır. Öyle bir sömürgecilik ki; Kürdistan halkının içinde bulunduğu durumu kavramsal düzeyde tanımlamak mümkün değildir. Kürdistan, ne bir sömürge ne bir ilhak ne de sadece üzerinde her türlü soykırımın uygulandığı bir coğrafya konumdadır. İçinde bulunduğu duruma hiçbir kavramla izah getirmek yeterli değildir. "Statüsüz halk" dememizin nedeni biraz da bundandır. Toplum olarak her düzeyde bir parçalanmışlığı ve iradesizleşmeyi yaşayan Kürdistan halkı, birey olarak adeta baştan çıkarılmış, iğdiş edilmiş, kendisini tanıyamaz bir durumdaydı.

Önderliğimiz, *"Kürdistan'da bıkalım kendiliğinden devrimi veya sıradan bir gelişmeyi, yaprak dahi kıpırdamazdı"* demektedir. Bu kesinlikle doğrudur. Zaten kırk yıla yakın amansız mücadele tarihimiz de bunu kanıtlamıştır. Kürdistan'da devrim ve özgürlük adına bir şey yapılacaksa; yani, küçük de olsa bir mevzi kazanılacaksa, bunun için söz söylenip, adım atılacaksa, bunun mutlaka bir ideolojik yoğunlaşma, iradeleşme, kararlaşma ve bu temelde bedel ödemeyi gerekliliğin de ötesinde zorunlu kıldığı bizzat mücadele tarihimizde ortaya çıkmıştır. Önderliğimiz bu nedenledir ki, Kürdistan devriminin kazanımları iğneyle kuyu kazma kabilinde inanılmaz bir bilinç, sabır ve kararlılık sonucunda ancak elde edilmiştir demektedir. Özgürlük mücadelesinde en ufak bir mevzi, en büyük bedeller pahasına kazanılmıştır. Burada ulaşmak istediğimiz sonuç şudur; toplumun düşürülmüş hali ne kadar korkunç ve derin ise, Kürdistan devrimi de o düzeyde görkemli ve çarpıcı biçimde gelişmiştir. Kürdistan'da nasıl ki, kendiliğinden yaprak dahi kıpırdayamayacak durumdaydıysa, devrim ve özgürlük için atılan her adım, söylenen her söz, kazanılan her mevzi de kesinlikle öncünün örgütlü ve iradi duruşuyla mümkün olmuştur. Önder Apo, bu gerçekliği tarihsel, güncel ve toplumsal boyutlarıyla, kapsamlı ve derinlikli çözümlediği içindir ki, Özgürlük Hareketimiz daha başta bir kadro hareketi olarak ortaya çıkmıştır.

Kadro-kitle ilişkisi mücadelemizin diyalektiğidir

Kürdistan devriminde öncünün belirleyici niteliği ilk günden bugüne kadar ve halen de önemini korumaktadır. Kadro, öncü olma rolünü oynadığı kadar kitleselleşmekte ve toplumsallaşmakta, aynı şekilde kitleler devrime kalkıştığı düzeyde öncü kadro da rolünü oynayabilmektedir. Dolayısıyla, kadro-kitle ilişkisi devrimsel mücadelemizin diyalektiği olmuştur. Hareketimizin, ideolojik etkileme düzeyi, kitleleri derinden sarsan, bilinçlendiren ve mücadeleye seferber eden gerçekliği karşısında, kadronun öncülük sorunları her zaman ortaya çıkmıştır. Bu nedenle denilebilir ki, Önder Apo, tüm zamanını sürekli kadro sorunları üzerinde yoğunlaşmaya ayırmıştır. Bu konuda geliştirdiği perspektif ve yaptığı çözümlemeler bilinmektedir.

Mücadelenin her aşaması ve döneminin kendine özgü kadrosal sorunları vardır. İdeolojik dönemin, pratik-politik mücadele döneminin ve topyekûn devrime kalkıştığımız dönemin de kendine özgü kadro sorunları vardır. Kadro bu dönemlerde rolünü ne kadar oynamışsa, dönemin mücadele sorunlarına da o düzeyde cevap olunmuştur. Çünkü; sorunlarımız, partimizin ideolojik çizgisinin yanlışlığı ya da yetersizliğinden kaynaklanmamıştır. Aynı şekilde Önder Apo'nun geliştirdiği perspektif ve dönemin taktikleri her zaman sürece cevap olabilecek nitelikte olmuştur. Halkımızın mücadeleye olan ilgisinden kaynaklı bir sorun sözkonusu değildir. Bununla birlikte, iç ve dış koşullar mücadeleyi daha üst bir düzeye tırmandırmak için her zaman olumlu bir durum arz etmiştir. Bugün itibariyle baktığımızda da, aynı durum geçerliliğini korumaktadır. Önder Apo'nun yaptığı tarih ve çağ değerlendirmesi, geliştirdiği demokratik konfederalizm paradigması, kazandırdığı devrim perspektifinin doğruluğundan kuşku duyulamaz. Aksine, bunların gerekleri yüzde on dahi yerine getirildiğinde nasıl bir devrimsel gelişmenin yaşandığı pratiğimizde ortaya çıkmaktadır. Kürdistan'daki durum bugün hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar devrimci halk savaşı için elverişlidir. Bölgedeki gelişmeler, devrimci halk savaşının geliştirilmesi ve zaferle taçlandırılması için muazzam bir ortam sunmaktadır. Hareketimizin uzun yıllara dayanan deneyim ve kazanımları kesinlikle küçümsenemez. Sorun, bütün bu gelişmeleri devrimci halk savaşını geliştirmenin avantajları olarak görüp, öncü kadronun rolünü hakkıyla oynayabilme sorunudur. Bu anlamda denilebilir ki, Kürdistan devriminin kadroları bugün tarihsel bir görevle karşı karşıyadırlar.

"Savaşan halk, savaşan militan gerektirir. PKK adına ancak sınırlı düşünebilen ve ancak birkaç atımlık barut kadar eylemcilik yapabilen bir militanlaşma ve kadro gerçeğiyle halk savaşının yürütülmesi mümkün olamaz. İdeolojik güç, sabır, cesaret ve ustalık mücadelenin başarıya ulaşması noktasında olmazsa olmaz kadro nitelikleridir."(Önder Apo)

Doğru halk savaşı olmazsa yozlaşma yaşanır

Kadro, devrimin hem motor hem de öncü gücüdür. Motor güç olması, onun toplumun enerjisini ve eylem potansiyelini açığa çıkarması ve kitleleri devrime kaldırmasıdır. Şimdi devrimin kadroları böyle tarihsel bir görevle karşı karşıyayken, gerek ideolojik ve örgütsel gerekse politik-pratik ve yaşamsal alanda ortaya çıkan temel bazı hataları görüp, çözümlemeden, devrimci halk savaşını geliştirmesi mümkün değildir. İsyan ve silahlı mücadele gibi çok büyük olaylara ve sonuçlara yol açan eylemlilikler karşısında bin düşünüp bir yapmak gerekir. Neden ve hangi amaçla, kimlere karşı, ne kadar süre ve kapsamda, kimlerle ve nasıl yürütüleceğine ilişkin netleşme olmadan isyan ve silahlı mücadelelere başvurulması yozlaşma veya başarısızlıklara yol açabilir. Devrimci halk savaşı son tahlilde kadrolarla yürütülecektir. Yeterli bir ideolojik donanım sağlanmadan, çizgi netliği, moral ve vicdan düzeyi, planlama kabiliyeti, yürütme ve denetim gücü oluşturmadan yetkin bir savaşımın verilebilmesi de mümkün değildir. Kendi sistemini yaratmayan, kolay ve ucuz yaşam alışkanlıklarından kurtulmayan, komutanlaşmayan, nasıl ve nerede yaşamak ve yaşatmak gerektiğini temel görev edinmeyen bir kadro düzeyiyle devrimci halk savaşının yürütülmesi zor olacaktır.

Önder Apo'nun destansı üç temel çalışmasının en önemli ve en zorlusu olarak tanımladığı "Militan ve Kadro Sorunları"nı değerlendirirken, soyut ve genel bir yaklaşım göstermekten ziyade daha somut ve pratik bir yaklaşım göstermek daha doğru olacaktır. Bu bağlamda, bizim için oldukça zorlu ve bir o kadar da önemli olan 2011 yılı pratiğinden hareketle bazı sonuçlara ulaşmak daha sağlıklı ve öğretici olacaktır.

Dönemin taktiğini anlamayan sağ-liberal kadro duruşu

Bilindiği gibi, hareketimizin yönetimi, 2011 yılı pratiğini askeri, siyasi ve örgütsel sorunlarını gerçekleştirdiği toplantılarda tartışıp, değerlendirmiştir. Biz burada yönetimimizin toplantı sonuçlarından da hareketle, daha çok kadro sorunları üzerinde durmayı gerekli görmekteyiz. Yönetim olarak, serhıldan hareketini değerlendirirken, kadronun süreç karşısındaki duruşunu sağ-liberal, dönemin taktiğine tam inanmama, anlamama veya ikna olmama, bu anlamda çizgiye girmeme biçiminde nitelendirdik. Aynı şekilde gerillanın, dönemin taktiği karşısındaki duruşunu çözümlediğimizde, taktiğe tam girmeme, kendini yenileyememe, üretmeme, hareket tarzında tekrara girme kapsamında bazı sonuçlara ulaşılmıştır. Yurtdışı saha kadrolarının durumunu değerlendirdiğimizde, kendini yenileyememe, dönemin taktiğinin özüne uygun hamlesel çıkış gerçekleştirememe vb. durumlar yaşanmıştır. Dolayısıyla genel olarak şunu söylemek mümkündür ki; kadrolarımız ve örgütümüz, 3. stratejik aşamadan "Devrimci Halk Savaşı" dediğimiz 4. stratejik hamle sürecine yeterince girememişlerdir. Peki neden? Dikkat edilirse biz, burada kadronun ve öncü militanların kaba anlamda partiye bağlılıklarının olmaması ya da zorluklardan ve ölümden çekinen vb. bir durumdan söz etmiyoruz. Aksine hak etmediğimiz şahadetler yaşadığımız bilinmektedir. Dolayısıyla, sorun bundan çok partinin ideolojik derinliğine ulaşamama, devrimci halk savaşı çizgisini ve dönemin politik perspektifini özümseyememe sorunları olmaktadır. Önderliğimiz, *"zihinsel devrim"* yani ideolojiyi özümseme üzerinde bu nedenle özellikle durmaktadır. Çünkü ideolojik yetersizlik, beraberinde politik öngörüsüzlüğü, bu da beraberinde taktiksel yanlışlıkları getirmektedir ki, sonuç büyük kazan-

maktan çok ya inanılmaz bir tekrar ya da maalesef hak etmediğimiz kayıplar olmaktadır.

Düşman propagandasından etkilenme var

Düşman, özellikle 14 Temmuz hamlesinden sonra çok planlı ve bilinçli bir şekilde, sürekli, alttan alta "PKK'yle devlet arasında görüşmeler var" propagandasını ısrarlı ve yoğun olarak sürdürmüştür. Düşmanın geliştirdiği bu propagandaya, toplumun birçok kesimi inanmış, daha da kötüsü pek çok kadromuz da bundan etkilenmiştir. Serhıldan hareketinin yetersizliğinden tutalım, gerillada bile yer yer bu propagandaya inanma ya da etkilenmenin ortaya çıkması çok büyük bir ideolojik yetersizlik değil de nedir? Bize göre AKP devleti, 2011 yılında en büyük başarıyı kadronun bu yetersizliğinden kazanmıştır. Yani pek çok kadromuz bu yalan ve yanlış propagandadan etkilenmiş ve bu nedenle devrimci halk savaşı çizgisine tam olarak girememiştir. Halbuki hareketimizin ve Önder Apo'nun geliştirdiği 4. stratejik hamle süreci iyi kavransaydı, 2011 yılına sığdırdığımız başarıların ötesinde devrim düzeyinde daha büyük hamleler gerçekleştirmek mümkün olabilecekti. Bu anlamda düşmanla en büyük savaşımız ideolojiktir. AKP ve cemaatin bu konuda yoğun bir mücadele geliştirmeleri boşuna değildir. Halk serhıldanları ve gerilla karşısında elde edemedikleri sonuçları, verdikleri ideolojik mücadeleyle kazanmaya çalışmışlardır. Sadece AKP ve cemaat de değil, birçok liberal-orta sınıf kesimler, birçok hain ve kaçkın bu konuda ses ve eylem birliği yaparak bir savaş başlatmışlardır. PKK kadrosunun ideolojik kılıcı aslında daha keskin, daha doğru ve daha sonuç alıcıdır. Sadece kaba bağlılık ve ölümüne mücadele anlayışıyla, devrimin istenildiği ve beklendiği kadar geliştirilemeyeceği ortadadır.

Kadro kendini yenilemeli donatmalı ve büyütmelidir

Kadrolarımız, çoğu zaman ideolojik sorunlarının bilincinde bile değildirler. Kendilerini eğitme, komple yeterli hale getirme ve hareketi her düzeyde temsil etme sorunları yokmuş gibi hareket etmekte ve bunu neredeyse bir anlayış ve kültür düzeyinde yaşamaktadırlar. Okuma, tartışma, araştırma, inceleme pek çok kadromuzun gündeminde olmayan sorunlardır. Önderliğin savunmalarının ne kadar derinlikli okunduğu ve özümsendiği gerçekten merak konusudur. Kadro, sağlam bir ideolojik bilinçle kendisini donatmaz, yenilemez ve büyütmezse, devrimin ağır yükü altından kalkması düşünülemez. Kendisini tekrar etmek durumunda kalır ki, tekrarın da kazandıracağı yeni bir heyecan, enerji ve sinerji sözkonusu değildir. Sadece askeri ve serhıldan boyutunda değil, örneğin diplomatik çalışmalarımız ne kadar derinlikli bir ideolojik perspektifle yürütülmektedir. Dikkat edilirse burada da rutinleşmiş bir tarz sözkonusudur. Yeni ilişki ve kanallar açmak, demokratik ulus perspektifiyle toplumsal diplomasi geliştirmek, diplomatik çalışmalarımızın özünü oluştururken, var olan pratiğin bu perspektifte olduğunu söylemek oldukça zordur. Görülmektedir ki, ideolojik yetmezlik hayatın ve mücadelenin her alanını ve her anını etkilemektedir. Gerçek bu ise hareketimizin tüm kadrolarının öncelikli olarak bu konu üzerinde yoğunlaşmaları gerektiği açıktır.

Hiçbir örgüt ve devrim hareketine nasip olmayan, büyük bir potansiyele sahip olan bir hareketiz. Kürdistan halkı, Önder Apo'ya ölümüne bağlılığını her fırsatta kanıtlamış bir halktır. Hareketimizin, dağda, zindanda ve hayatın her alanında gösterdiği direniş ve fedai ruhu, halkımıza büyük bir güven vermektedir. Bütün bunlar devrim için imkanlarımızın ne kadar önemli ve güçlü olduğunu gösteren olgulardır. Ne var ki, potansiyelimizin yarısını dahi örgütleyip, harekete geçirmekte güçlük çektiğimiz de bir gerçekliktir. Burada sorun yine dönüp dolaşıp öncü kadroda düğümlenmektedir. Çünkü kadronun ideolojik donanımı yetersizdir. Çoğu zaman da kendine göredir. Kadronun bu durumu, partileşmeye karşı objektif olarak bir direnç göstermedir. Fedailik ve direnişte belki söylenecek fazla bir söz olmayabilir. Ama sorun bu değildir. Sorun, kadronun gösterdiği performans, çalışma tarzı ve ulaştığı sonuçlardır. Önder Apo'nun *"direnişte üstünüze yoktur fakat zafer kazanmaktan da bir o kadar uzaksınız"* belirlemesi oldukça önemlidir. Demek ki, kadronun çizgiye girme sorunları vardır. Çizgiye girmek ne demektir? Dönemin mücadele taktiğini ve politikasını yaratıcı bir tarzla uygulamaktır. Çizgi devrimciliği biraz da budur. Hayatın her alanında ve her koşul altında, bilinçli hareket etmek ve sonuç almaktır. Kadrodaki mücadele ruhu, akışkanlık, heyecan ve başarıdan başarıya koşmak ancak böyle olursa gerçekleşebilir. Yoksa kadronun partililiği aslında tartışmalıdır. Böyle bir anlayış ve pratikten başarı çıkmayacağına göre ortaya çıkacak olan şikâyetçi, yakınmacı ve sürekli serzenişte bulunan bir duruş olacaktır. Var olanla yetinme, olmaz teorisini geliştirme ve sonuç olarak çizgi dışına çıkmadır. Kendiliğindenci ve sıradan bir kadronun önüne büyük hedefler koyması düşünülemez.

Kişisel kaygı ve hesaplar örgütsüzlüğün ifadesidir

Kendine göre partileşen kadro, örgütsel işleyiş ve teamülleri de kendine göre yorumlayacaktır. Örgüt, doğası gereği bir kişinin değil, bütün bileşenlerinin katkısıyla güç kazanan ve hedeflerini başarılı biçimde ifa eden bir organizmadır. Kişisel kaygı ve anlayışlar örgütsüzlüğün ifadesidir. Örgüt olmak, hem ruhsal ve düşünsel bakımından bir birlik halini gerektirmektedir. Farklı ruhsal ve düşünsel durumları yaşayan, bir amaca kilitlenmemiş veya ilke ve ölçüleri değişkenlik gösteren bir kadrosal gerçekliğin partileşmek olmadığı kesindir. Özellikle, Apocu çizgide militanlaşmanın temel bir silahı olarak eleştiri ve özeleştirinin parti ilkelerine göre değil de, kişisel hesap ve kaygılara göre geliştirilmesi düşünülemez. Bunun adı eleştiri veya özeleştiri değil serzeniş, şikayet vs etmektir. Eleştiri-özeleştiri samimi olmak durumundadır. Bu nedenle doğru ortamda, güç veren bir yöntemle yoldaşlık ilke ve ölçüleri kıstas alınarak yapılmalıdır. PKK'de yoldaşlık sadece ideolojik birlik olmayıp, ancak ideolojik kapasitenin yol açtığı hakikat birliği olarak yaşanmaktadır. Partileşme ancak bu kapsamdaki yoldaşlık ilişkileriyle gerçekleştirilebilir.

Devrim öncelikle zihinlerde gerçekleştirilmelidir

Zihninde devrimi gerçekleştirmemiş, ufku dar, pratiği yetersiz bir kadronun sürükleyici olması bir tarafa, sıradan ve vasat bir konumdan çıkamayacağı açıktır. Kadro, ölçülerini devrimi yönetme olarak değil de sadece kaba emekle değerlendirirse partiyi temsil etme düzeyi de o kadar olur. Bazı arkadaşlar, yetersiz pratiklerini ya da kadro olma ölçülerini "hiç boş durmadım, sürekli çalıştım vs" diyerek izah etmeye çalışmaktadır. Sözü edilen kadrolar, belirttikleri gibi gerçekten hiç boş durmadan sürekli çalışmış olabilirler. Ancak ne kadar stratejik düşündükleri, ne kadar planlı çalıştıkları önemlidir. Çıkış noktası bu olmadıktan sonra, istendiği kadar çalışılsın, hiç boş durulmasın; bu anlayışla rolünü oynayamaz. Demek ki, kadronun burada her şeyden önce bir anlama, hatta bundan da önce kendini tanıma ve bilme sorunu vardır. Önder Apo, boşuna "kendini bil" dememiştir. Kadro, kim olduğunu, tarih ve toplum karşısındaki görev ve sorumluluklarını bilmeden nasıl rolünü oynayabilir ki? Arkadaşların çoğu zaman misyonlarından uzak bir düzey göstermelerinin nedeni, kendilerini bilmemeleridir. Devrim gibi hayatın en ciddi bir sorunuyla uğraşırken, buna yakışan bir büyüklüğü gösterememeleridir. Büyümekten kastımız ise otorite, yetki ve kariyer değildir. Asıl büyüme ideolojik, politik düzey kazanma, yine manevi ve moral değerler anlamında kendini yeterli hale getirmektir. Bu konuda mücadelemizin yarattığı öyle değerler vardır ki, her birimiz için hem kutsal hem de birer mihenk taşıdırlar. Gerçekten Apocu militan mı olmak istiyoruz? Kemal Pir yoldaşı, Zilan yoldaşı, Beritan yoldaşı, Hayri yoldaşı kendimize esas alacağız. Kemal Pir yoldaş, tek başına bir ordu gibiydi. Önderliğimiz Zilan yoldaş için *" Zilan komutan biz onun emir erleriyiz"* demişti. Çünkü Zilan yoldaş, sadece yüksek fedai ruhla donanmış bir yoldaş değil, aynı zamanda düşmanın kalbine nerede ve ne zaman saplanmasını bilen, Apocu militan ölçülerini ve sorumluluklarımızı hatırlatan bir yoldaştı. Beritan yoldaş, PKK'nin amansız direniş ölçülerini ve yüksek ahlaki değerlerini gerçekleştirdiği soylu eylemle en iyi bir biçimde temsil etmişti. Hayri yoldaş, partimizin devrim ruhunu ve maneviyatını *"mezarıma borçlu yazın"* ulvi sözleriyle kanıtlamıştı. Agit yoldaş, halkımızın üzerine bir karabasan gibi çöken vahşi sömürgeciliğe ordulaşarak meydan okuyan bir rol oynamıştı. İşte, gerçek PKK budur. Apocu çizgi böyle temsil edilmiştir.

Devrime inancı olanının kendine güveni tam olmalıdır

Hareket olarak geçen dönemde öngördüğümüz devrimci halk savaşı taktiğini yeterince pratikleştirememizin asıl nedeni devrimi yönetecek olan kadronun rolünü tam oynayamaması olmuştur. Ama devrimci halk savaşı taktiği halen gündemimizdedir. Bunu örgütleyecek ve uygulayacak olan yine kadrodur. Bunun için kadronun sağ-liberal, savunmacı, tereddütlü anlayışlardan mutlaka arınması gerekmektedir. Kadronun, devrime inancı kadar kendisine güveni de tam olmalıdır. Kendine güveni yetersiz ve başaracağına inanmayan kadronun dönemin taktiğini başarıyla uygulayıp sonuç alması zordur. Önderliğimiz *"umut, zaferden daha değerlidir"* derken, hayallerimizin ve hedeflerimizin gerçekçi, bunu başaracağımıza olan inançtan bahsetmektedir. Zira yaşam, ürettiklerimizle değerlidir. Küçük zafer ve başarılar hiçbir zaman tarihe cevap olmaz. Her anı bir zafer, her zaferi daha büyük hedefleri gerçekleştiremeye gerekçe yapar ve bunun diyalektiğini yaşarsak ancak umutlarımızın gerçekleştiği bir pratiğin sahibi olabiliriz. Evet, tekrar yaşanan pratiğe dönecek olursak eleştiri konusu olan şüphesiz ki, sadece gerilla ve serhıldan cephesi değildir. Diplomatik çalışmalarımızdan tutalım, örgütsel ve kitle çalışmalarımıza kadar hepsini bu kapsamda değerlendirmek gerekmektedir. Örneğin Avrupa'da neden hamlesel bir çıkış gerçekleştirilememektedir. Koşullar hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar elverişli olmasına rağmen, yılın kazanımlarını bir önceki yılın sonuçlarıyla kıyaslamak ne kadar doğrudur. Devrim mücadelesi statik değil, sürekli ve hamlesel karakterdedir. Düşünsel alanda fırtınalar koparırcasına devrime kilitlenmeyen elbette statik olur. Bu mantığın sonucu var olanla yetinmedir. Çizgiye tam girmeme, liberal ve tutucu kadro duruşu biraz da budur. Var olan kalıpları aşmayan kadro duruşunun pratiği objektif olarak bir dogmatizme de yol açacaktır. Dogmatizm, kendini yeniye kapatmak ve tekrardır aslında. Oysa Önderliğimiz, *"24 saat gerilla"* derken kendini sürekli yenilemekten ve yoğunlaşmaktan söz etmektedir. Serhıldan kadrosu, 24 saat yoğunlaşmazsa, kitle çalışmasını yürüten kadro ve diplomasi kadrosu 24 saat yoğunlaşmazsa; özetle, kadro olduğu her yerde ve yaptığı her çalışmada 24 saat yoğunlaşmazsa devrimci halk savaşını, taktiğini kendi alanında sonuç alıcı bir biçimde uygulayamaz.

4. stratejik sürece kararlılıkla yüklenmeliyiz

Kadro sorunları derken, kuşkusuz partileşmek aklımıza gelmektedir. Dolayısıyla bizim partileşme sorunumuz vardır. Partileşmek, partiyi ideolojik, siyasi, örgütsel, ahlaki ve hayatın her alanında en rafine olmuş bir tempoyla temsil etmek demektir. Kadronun performansı ve aldığı sonuçlar buna göreyse ancak partileşme yaşanmış demektir. Partinin militan ölçülerini aşındırmadan, sürekli yüksek tutmak kadronun başlıca görevidir. Zihinsel ve bedensel tembellik ölçülerde aşınmayı getirdiği gibi, görevler karşısında başarısızlığa da yol açmaktadır. Kadro da nitelik kazanma ve büyüme her zaman temel bir sorun olarak görülmelidir. Kadro kendisini sürekli büyüttüğü kadar, partiye yeni kadro kazandırmakla da görevlidir. Ne var ki, bu sorunlar yetersiz kadronun gündemine girmemektedir bile. Durum bu olunca tarzda gevşeklik ve disiplinde aşınma gelişmektedir. Hedefler büyütülmemekte, buna bağlı olarak yoğunlaşma düzeyi de yetersiz olmaktadır. Sonuç itibariyle, partileşmeyen kadro, zorlandığı kadar zorlamakta, kaybettiği gibi aynı zamanda kaybettirmektedir. Oysa devrim bir kazanma ustalığıdır. Kadronun yaşamında 'kaybetmek' diye bir şey olamaz. Tüm pratiklerimize baktığımızda partileşmenin önemi bu anlamda her geçen gün tüm ağırlığıyla kendisini daha iyi hissettirmektedir.

Mücadelemizin 4. stratejik hamle sürecine girmiş bulunmaktayız. Tereddüt, ürkeklik ve kararsızlık daha baştan kaybetmek anlamına gelecektir. Tüm yeteneklerimizi ayaklandırırcasına sürece büyük bir inanç ve kararlılıkla yüklenmek durumundayız. 4. stratejik hamle kararımız doğru, perspektiflerimiz yerinde, hedeflerimiz kesinlikle gerçekleştirilebilecek olan hedeflerdir. Gerisi sadece tüm beynimizi ruhumuzu ve bize ait olan ne varsa, her şeyimizi baştan aşağı seferber ederek yaratıcı bir tarzla uygulama ve sonuç alma sorunudur. Kadro bunun için vardır. Bunu başaracak olan da kadrodur. Bu temelde 4. stratejik hamlemizin zaferle taçlandırılıp, Önder Apo'yla birlikte halkımızın özgürlüğünü gerçekleştireceğine inanıyoruz.

BİR EGEMENLİK ARACI OLARAK DİNCİLİK -II-

Devletleşmenin ve sınıflaşmanın gelişmesinde dinin tartışmasız mutlak bir etkisi vardır. Hiyerarşik yapılanmanın oluşturulması, toplumun büyük çoğunluğunun azınlık bir kesimin hakimiyetine geçmesi, emek ve ürünlerine başkaları tarafından el konulması, sahiplenilmesi ve bunun benimsetilmesi kolay olmamıştır. Din, kutsallık atfetmesi temelinde meşruiyet zeminine oturtulabilinmiş, sınıflaşma ve devletleşme bu temelde gelişebilmiştir.

Devlet genelde başlangıçla birlikte ele alınıp değerlendirilir. Adeta insanlık toplumsal bir varlık ve tür olarak yaşama gözlerini açtığında, yandaki kundakta devlet de gözlerini yaşama açmış gibi yansıtılır. Devletin ezeli ve ebedi tanımlanması bu yaklaşımdan kaynaklıdır. Doğmamış, doğurtulmamış; başlangıçta varmış ve sonsuza kadar da olacakmış gibi anlatılır ve buna inanılır. Elbette inanmak, kuruma tanrı adına sahiplik yapanlar açısından değil, yönetilen ve ezilen büyük çoğunluk için geçerlidir. Tanrı adına devleti ele geçirenler; devletin toplumsal gelişmenin bir döneminden sonra ortaya çıktığını, özgür gelişen toplumsal ilişkilere bir sapma olduğunu ve zamanı geldiğinde de 'tunç baltayla çıkrığın yanında Asar-ı Atika müzesindeki yerini alacağını' gayet iyi bilirler. Bunu bilseler de, egemen sınıflar devleti tanrının sonsuzluğu kadar sonsuz bir varlık olarak tanımlamaktan ve topluma benimsetmekten de geri kalmazlar. Yuhanna, 'kelam başlangıçta vardı ve kelam her şeydi' der. Sonraki değerlendirmeler dikkate alındığında, Kelamla kastedilen devlet olduğu sonucu çıkar veya bu sanı insanda yaratılır. Ancak tarihten edindiğimiz tüm bilgi kaynaklarımız bize, devletin iddia edildiği gibi tanrı vergisi bir varlık olmadığını, başlangıçta var olmadığını ve sonsuza kadar da devam etmeyeceğini göstermektedir. Devlet tarihsel gelişmenin bir evresinde ortaya çıkmış/doğmuş, tarihsel gelişmenin bir evresinde de, kaynağını aldığı literatürle birlikte de ortadan kalkacaktır: İnsan aklının yaratımı olan tüm kavram ve kurumlar gibi.

Gökyüzü düzeninin yeryüzü temsilcisi

Devlet daha doğarken din ve tanrıyla iç içe, yan yanadır. Doğuşu da dinsel kurumlar içerisinde olmuştur. Tüm kavramları teolojiktir, tanrı kaynaklıdır. Kutsallığını da beslenmiş olduğu bu kaynaktan alır. Devlet kutsal tanrı düzeninin ifadesidir. Bu, Sümer ziggurat rahiplerinin uzun düşünmelerinin ardından vardıkları sonuçtur. Ne aklın soyut bir tanımlanması, ne toplum üstü ve tanrısal bir yaratımdır; o tamamen bir insan yaratımıdır. Önderlik Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygarlığa adlı eserinde, devletin doğuş hikayesini, Sümer rahiplerinin bu yaratım olayındaki rollerini harika bir değerlendirmeyle ortaya koyar:

"Uygarlığı tanımlayabilecek birçok özelliği olmasına rağmen, belirleyen ayırt edici özellik kendi tüketiminin çok üstünde verimliliğe yol açan insan emeğinin artı ürüne, köleci ilişkiye, yani mülkiyete konu edilmesidir. Sümerlerin gerçekleştirdikleri biçim, rahiplerin ziggurat denilen ve hem tapınak, hem kolektif iş, hem de toplumsal yönetim merkezi rolünü oynayacak birimlere kavuşmasıdır. Toplumun kimliği olan, gökyüzü düzeninin yeryüzü temsilcisi gibi kutsal bir anlama bürünen bu merkezler, daha sonraki tüm uygarlık tarihi boyunca geliştirilecek olan büyük tapınakların, meclislerin, iş merkezleri ve askeri karargahların, eğitim ve kültür merkezlerinin prototipidir; devlet kurumlaşmasının ana rahmidir. Devlet denilen icat, yani zigguratlar, o dönemin ideologları olan rahipler üzerinde yol açtığı görülmemiş verimlilikle, daha başlangıcında kutsal ilan edilecekler; hem de gökyüzünün yeryüzündeki temsilcisi kutsal düzen olarak insan zihnine egemen kılınacaklar ve en gelişkin otorite kaynağı durumuna yükseltileceklerdi.

Sümer tapınağının devletin ana rahmini teşkil ettiği çok açıktır. Yani daha sonra iddia edildiği gibi devlet usun, insan aklının bilimsel ifadesi değil, teolojik, dogmatik ifadesidir. Yeni ve yalın bir tanım sunuyorum: Uygarlık ve onun özü olarak devlet, sınıflaşmanın ilkel aşamasında bilimsel düşüncenin oluşmadığı dogmatik kavrayışın teolojik ifadesidir. Temelinde bilim değil, inanç dogması yatmaktadır. Belki de bu anlamda en çağdışı araç devletin kendisidir; onun özellikle halklaşamayan klasik biçimleridir."

"Devlet kutsal tanrı düzeninin ifadesidir. Bu, Sümer ziggurat rahiplerinin uzun düşünmelerinin ardından vardıkları sonuçtur. Ne aklın soyut bir tanımlanması, ne toplum üstü ve tanrısal bir yaratımdır; o tamamen bir insan yaratımıdır."

Devlet bir ihtiyaç değildir

Devlet de durduk yerde ve sadece rahibin bir devlet kurma isteğinden hareketle gelişmemiştir. Devletin bir ihtiyaç olmadığı kesindir, ama toplumsal gelişme, örgütlenme ve üretim artışında bir artıya yol açtığı da kesindir. Binlerce yıl özgür yaşamış olan toplulukların özgür yaşam alışkanlıklarına karşıt bir yapılanmayı çok rahat kabul etmedikleri, bu aygıtı hem üretimde yol açmış olduğu ürün artışı, hem de tanrı ve kutsallık sıfatlarıyla büründürülmesi neticesinde benimsemiştir. Toplum rahipler tarafından yeniden kalıplara dökülmektedir. Eski toplumsal ilişkiler üretim düzeyiyle bağlantılı olarak yeniden biçimlendirilecektir ve bunu yapacak olan da Sümer rahipleridir. Yer ise, devlete de rahim görevi gören tapınak olacaktır.

"Yeni toplumun kalbi tapınaktır. Daha doğrusu ana rahmi tapınağın bağrındadır. Köleci üretim biçimini, yeni iş bölümüne ve ideolojik üstyapısına dayandırarak doğurmaktadır. Daha sonraki süreç, modelin azami büyümesi ve kendini tekrarlamasıdır. Dikkat edilirse, temelde bu kaba zorla gerçekleşen bir toplum biçimi değildir. Daha inandırıcı bir mitoloji ve kendini verimlilikle kanıtlayan bir üretim tarzı söz konusudur. Zor daha sonra devreye yoğun olarak girecektir. İnsanlık başlangıçta içine girdiği yeni toplumun, hiç de daha sonra altından zor kalkılacak amansız bir kölecilik tarzına dayalı toplum olduğuna inanarak girmiyor. Rahiplerin de tümüyle bu bilinç ve kurnazlıkla hareket ettiklerini söylemek zordur. Onlar eski toplumun ilerisinde bir gelişmeyi pratikleriyle kanıtlıyor ve inandırabiliyorlardı. Sürecin başlangıç özünün bu biçimde geliştiği yüksek bir ihtimalle kanıtlanabilmektedir. Zaten daha üstün bir toplum biçimi salt zor ve hileyle kurulmaz. Üstünlüğünü kanıtlamadan, hiçbir toplumsal biçimleniş ne zorla kurulabilir, ne de gelişmesini sürdürebilir. Daha da önemlisi zor, ancak işlevini yitirmiş biçimler için, eskinin yıkılışı ve yeninin doğuşu için rol oynayabilir." (Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygarlığa)

Devletin daha ana rahmine düşerken dinle iç içe olduğu görülüyor. Mitolojik zamanların tanımlanması olarak böyledir, tek tanrılı dinler zamanının tanımlamasıyla da böyledir. Devletin kutsallığı bu doğuşla bağlantılıdır. Gökyüzünden yeryüzüne indirilmiştir. Tanrının sözcüsü ve temsilcisidir. Ona bağlı kalmak kural gereğidir. Biçimi ya da temsilcisi sınıflar ne kadar değişirse değişsin, özü hep aynıdır ve değişmeden uzaktır. Zaten tanımlanması sonsuzluk üzerinedir. Kölecilik, feodalizm, kapitalizm, sosyalizm ya da günümüzün daha yaygın deyimiyle ulus devlet aynı nesnenin farkı giydirilmiş halleridir.

Krallar, tanrı krallar kendilerini ya tanrı olarak devletin sahibi, ya da tanrı adına devleti yöneten kişiler olarak göstermişlerdir. İlk çağdan günümüze devlet yetkilisi kendisini tanrı yerine koyarak hareket etmiştir. Rahipler krallara taç giydirmiş, yargılama ve cezalandırmalarda en az krallar kadar rol oynamışlardır. İktidar bu iki kesim arasında paylaşılmıştır. İktidarın bu kişiler arasındaki paylaşımı özünde sembolik bir görüntüdür, gerçeği dinle devlet, dinle siyaset arasındaki ilişkidir. Kral tanrı adına yeryüzünde düzeni sağlayandır, aslında rahip de aynı rol ve görevle yüklüdür. O da kendisini tanrının yeryüzündeki temsilcisi olarak gösterir, tanıtır. Tanrının gücü ve kudreti din ile devlet, din ile siyaset arasında paylaştırılmıştır. Aslında bunun ikisi de aynı şeydir. Dini olduğu kadar devleti yaratan da rahiplerdir. İlk kralların, tanrı kralların hepsinin rahip olmaları bundan kaynaklıdır. Karmaşıklaşan yönetim mekanizmaları ve artan ihtiyaçlar bu ikili yönetim mekanizmasını ortaya çıkarmıştır. Bu yönetim mekanizmaları din ile devlettir. Kralda ifadesini bulan devlet somutun, rahipte ifadesini bulan din de soyutun temsilcisi ve yöneticisi olmuştur. Biri tanrı ve din adına ahret işlerini, diğeri ise, bu dünya, yeryüzü işlerini ve gücü kullanmayı üstlenmiştir. Her ikisinin de hizmet ettiği kutsal düzen anlayışının sürdürülmesidir. Musa'nın tanrı adına güç paylaşımını yaparken rahipliği Leviler sıptına, krallığı da diğer sıptlara bırakması, birinin diğerinin alanına girmemesi için kararlaştırmalara gitmesi ve bunun değişmeden devam etmesi, bu büyük uzlaşının ifadesidir. Asıl hangisi, gölge hangisi denecek olursa, asıl olanla gölge olanı birbirinden ayırmanın çok kolay olmadığını söyleyebiliriz. İktidarın ve gücün paylaşımında zaman zaman bu iki iktidar sahipleri arasında çatışmaların yaşandığını da söylemeliyiz.

Perde arkasından devleti yöneten papalar

Papalar uzun yüzyıllar boyunca krallara, imparatorlara taç giydirmişlerdir. Papaların elinden taç giymeyen kralların krallıkları, imparatorların imparatorlukları hep şüphe ve kuşkuyla karşılanmışlardır ki, böyleleri de zaten fazla yoktur. Papanın tavır aldığı bir imparatorun ne kadar aciz ve güçsüz olduğu Kral Henry örneğinde görülmektedir. Kral Henry'nin kaç gün yağmur altında, papanın kapısının eşiğinde, dizleri üstü ve gözyaşı dökerek beklediğini tarih kitapları yazar. Papanın kapıyı açıp elini Henry'nin başına koymasıyla bu 'trajik' durum son bulur. Bu belki de papaların en güçlü olduğu bir zaman diliminin görüntüsüdür. Daha başka zamanlarda ise adeta rehin alınırcasına papaların denetim altına alındıklarını, Vatikan'dan çıkarılıp başka ülkelere adeta rehin götürülmesine götürüldüklerini de yine tarih kitaplarından okuyoruz. Buradan çıkardığımız, ikisinin birbirini tamamlayan bir yapı oluşturduklarıdır. Papalar güçlü oldukları zamanlar kralların gücünü kullanmış, perde arkasından devleti onlar yönetmişlerdir. Kralların güçlü oldukları zamanlarda ise, papaların tanrıdan aldıkları ilahi güçleri krallar tarafından toplumun yönetilmesi için kullanılmıştır. Din ve devlet, kurulan düzen anlayışının sürdürülmesinde bazen karşıtlıklar oluşsa da, tam bir birlik temelinde hareket etmişlerdir. Bazen birinin, bazen diğerinin etkin olması bu durumu değiştirmemektedir. Aralarında tam bir dengenin olduğu ve iktidarın paylaşıldığı, bu konuda uzlaşmaya varıldığı zamanlar da olmuştur. Örneğin Aziz Aqinumlu Thomas'ın krallığa karşı savunmuş olduğu 'Çifte Kılıçlar' teorisi böylesi bir çatışma ve iktidar paylaşımının teorisidir. Kılıçlardan biri devleti yönetmek üzere kralın elindedir, diğeri de tanrının iradesinin temsili olarak

kilisenin elindedir. Herhalde bundan daha 'adil' bir paylaşım olamaz.

İç içe geçen dinle devlet ilişkilerini bundan daha iyi anlatan açık örnekler çoktur. Papalığa bağlı Hıristiyan devletler oldukça fazladır. Protestan Almanya, calvinci İsviçre, katolik İtalya, ortodoks Rusya, anglikan İngiltere ve budist Asya devletleri. Bunlar yerküre üzerinde etkili olan büyük ve önemli devletler oldukları için bu isimleri belirtiyoruz, yoksa Avrupa devletlerinin tümü bir biçimde bir hıristiyan mezhebinin savunucusudur. İspanya'nın, Fransa'nın, Hollanda'nın ya da çok daha küçük ya da büyük Avrupa devletlerinin hepsi de dinle kendilerini tanımlamışlardır. Kutsal Roma-Cermen İmparatorluğu her iki rengi birden taşımaktadır. Avrupa'da yüzyıllara yayılan kutsal din savaşları, iktidar savaşlarından başka bir şey değillerdir. Din, tanrının kutsal gücünü bir bayrak gibi önüne alarak toplumu savaşa sürebilmenin, savaşı bu kutsallıklar ardına gizleyerek yürütmenin aracıdır. Bunu başka türlü değerlendirmek, izah etmek mümkün değildir. Kutsallık, din yaftadır, esası iktidar ve egemenlik savaşlarıdır. Bu yaftalar haksız savaşları haklı göstermenin araçlarıdır. Din burada devletin, daha genel olarak söyleyecek olursak, hiyerarşik, egemenlikçi, sınıfçı yaklaşımları haklı çıkarmanın, günahlarından arındırmanın aracı konumundadır. Haçlı Savaşları'nın ardında yatan gerçek de bu değil midir? Hıristiyan-müslüman savaşlarını başka nedenlerle açıklamak mümkün mü? Kesinlikle tek gerçek, yapılanın egemen sınıflar adına yapıldığıdır.

Bu yaklaşım sadece hıristiyan devletler için değil, diğer devletler için de aynen geçerlidir. İsrail'in ya da daha gerilere gidecek olursak Yahudi devletinin bir din devleti olduğunu söyleyebiliriz. Yahudi devletinin, siyonizmin tüm terim ve kavramlarını Kitab-ı Mukaddes'ten aldıkları bir sır değildir. Dahası devlet kendisini de bununla tanımlamaktadır. İsrail devletinin On Emir'i uygulamamış olması, onun kavramlarının teolojik olmadığı anlamına gelmez. Daha da gerilere gidilecek olunursa, esas kaynağın Sümer rahip zigurratları oldukları görülür. Yani adları, dönemleri ve sistemleri farklılaşsa da, temel kavramları ve yaklaşımları değişmeden süregelmişlerdir. Şeriat ya da şeriat devleti yahudi inanç sisteminin ürünüdür ve islamiyetin devlet yönetiminin esasını oluşturmuştur. Anlayışlar bir kültür gibi yayılmışlardır.

Hz. Muhammed'in peygamberliğini ilan ettiğinin daha onuncu yılı dolmadan, İslam Devleti'nin kuruluşu gerçekleşmişti. Hiçbir peygamber, kendi yaşamı sürecinde inancı temelinde bir devletin kuruluşunu görememişti. Musa'nın Eriha nehrinin öte yakasında 'vaat edilmiş topraklara' baktığı, ama bu topraklara ayak basmadığı belirtilir. Bunun nedeni olarak da, Mısır'dan çıkıştan sonraki süreçlerde, Musa peygamberin tanrı yehova ile görüşmeye gittiğinde geride kalanların inançlarında zayıflıklar yaşanması, kardeşi Harun önderliğinde altın buzağı yapmaları ve tapmaları, bundan hareketle de yehova tarafından cezalandırılmasıdır. Ceza; kutsal toprakları göreceği, ama ayak basmayacağı biçimindedir. Sonuçta Musa yaşamı süresince bir Yahudi devletinin kuruluşunu göremez.

İsa'nın Kudüs'e kral olma isteği olsa da, bırakalım kral olmasını, düşünceleri havarilerle sınırlı olduğu bir süreçte çarmıhta can vermiş, hıristiyanlık 300 yıllık mücadele sonrasında devlet dini haline gelmiştir. Ama islamiyet Hz. Muhammed'in Medine'ye yerleşmesinden kısa süre sonra devlet nitelikli bir örgütlenme düzeyine ulaşmıştır. Vefatına yakın dönemde sınırlarını hayli genişletmiş ve Bizans'a kafa tutabilecek ve savaşabilecek bir güç ve yetkinliğe ulaşmıştır. Mekke döneminde inen ayetlerin hemen hepsi ideolojik çerçevesi olan ve islamiyetin temel prensiplerini belirleyen, inanç sistemini kuran ilkelerdir. Bu ayetlerde ütopya güçlüdür, toplum ve gelecek vardır, ama devlet yoktur. Oysa Medine'de inen ayetlere baktığımızda hemen tümünün devlet sistemini kurma ve yönetmeye yönelik kural ve anlayışları içerdiğini görürüz. Tüm islam devletleri Kuran ve hadislerde ifadesini bulan prensipler temelinde kendilerini işlerliğe kavuşturmuşlardır. Sistemin uygulanması şeriatta ifadesini bulmuştur.

İslamiyet zamanla egemenlik aracına dönüşmüştür

Her devlet bir din gerçeğiyle hareket etmiştir, ama islam devletleri bu konuda çok daha belirgin bir yaklaşım göstermişlerdir. İslam devletlerinin dinle bütünleşmeleri, hıristiyan devletlerin dinle bütünleşmelerinden daha dolaysız ve doğrudandır. İslam devletleri hukukunu dine dayandırmış, kendilerini din kuralları temelinde yönetilen devletler olarak tanımlamışlardır. Şeriat, bu din devletinin uygulamalarının adı olmuştur. Hz. Muhammed sonrası oluşan hilafet kurumu, allah ve peygamber adına devleti yönetme yetkisi taşımıştır. Dinin cevaz veren kurumu olarak şeyhülislam, tüm hukukun iki dudak arasındaki temsilini halife adına yapmıştır. Hz. Muhammed'in yaşamı döneminde islamiyetin ideolojik ve ütopik bir yanı bulunsa da, sonrasında islamiyetin bu ideolojik ve inanç yanı ağır basan yapısı ortadan kalkmış, tamamen egemenlik aracına dönüşmüştür. Halifeler, peygamberin devamı ve temsilcisi olarak, allah adına yeryüzünde düzeni sağlama görevini üstlenmiş, yürütmüşlerdir. Halifelerin gerçekte ne kadar islamiyetin barışçı yüzü temelinde hareket ettikleri sorulacak olursa, olumlu bir yanıt vermek mümkün olmayacaktır. hilafet kurumunu denetiminde bulunduran kişi ya da güçler, islam dinini kendi çıkar ve egemenlikleri temelinde kullanmışlardır. Emeviler, Abbasiler, Memluklular, Osmanlılar hilafeti ellerine geçiren hanedanlıklar olmuşlardır. Bu büyük imparatorlukların hepsi din devletleri olmuşlardır ve hepsi de dini kendi hanedanlıklarının çıkarları temelinde kullanmışlardır. Bunun belki de en açık ve somut örneği olarak, Emevi hanedanlığının peygamber soyundan gelen Hasan ve Hüseyin'i aileleriyle birlikte iktidar uğruna yok etmeleri gösterilebilir.

"İmparatorlukların kuruluşları ve yıkılışları, el değiştirmeleri vb din aracı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Başka toprakların işgal edilmesinde, sömürgeleştirilmesinde dine mutlak anlamda başvurulmuştur. Haçlı Seferleri papalık merkezli bir siyasetin ürünü olurken, diyar-ı küffarın fethi de islam siyasetinin ürünü olmuştur."

Allah adına her yetki kullanılmıştır

Halife peygamberi temsilen ama allah adına kutsal düzeni sürdüren kişi ve kurum olmuştur. Hilafeti ellerine geçiren sultanlar 'cennet misali' yaşamış, allah adına her yetkiyi kullanmışlardır. Kendilerini de 'allah'ın yeryüzündeki gölgesi' anlamındaki 'zillullah' sıfatıyla tanımlamışlardır. Allahın gölgesi olmak, sultanlara, padişahlara büyük bir güç ve kudret vermiş, kendilerini her şeyin üstünde saymalarına neden olmuş, imkan sunmuştur. Şeyhülislamı da denetimine alan sultanlar her türlü davranışlarını 'kitabına' uydurmuşlardır. Zaten tüm maddi gücü de ellerinde bulunduran sultanlara karşı çıkışa da pek rastlanılmamaktadır. Hilafetin sahibi olan sultanlar toplum nezdinde de allahın temsilcileri olarak kabul edilmişlerdir. Hilafeti temsil eden sultana karşı çıkmayı, askerlerine karşı silah kullanmayı, peygambere ve allaha karşı çıkmak ve peygamber ve allahın ordularına karşı silah kullanmak olarak yorumlanmıştır. Şeyhülislamlar, mollalar verdikleri fetvalarla sultanları, padişahları allahın temsilcisi dokunulmaz kişilikler haline getirmişlerdir. Tarihte bunun örnekleri çoktur. Sultanlar, padişahlar allah sıfatını kullanmaktan imtina etmişlerdir, ama onun adına her türlü yetkiyi kullanmaktan da çekinmemişlerdir.

Her din ya da dinin temsilcisi kendisini tanrının temsilcisi olarak göstermiştir. Tanrı bir ve tektir, ama temsilcileri devletlerin sayısı kadar çoklar ve her birinin yaklaşım ve uygulamaları da farklıdır. Hatta bu tanrının temsilcisi olduklarını söyleyenler arasında tanrı adına savaşlar yürütülmüştür. Hıristiyanların, müslümanların, yahudilerin, diğer dinlerin ve bu dinlere bağlı mezheplerin birbirlerine karşı yürüttükleri kanlı savaşlar tanrı adına ve tanrıyı egemen kılmak amacıyla yürütülmüştür. Ancak bu dinler ve mezhepler adına yürütülen savaşların temel gerekçelerini ele alıp değerlendirdiğimizde, başka gerçekleri görürüz. Dinler arasında, ya da her dindeki mezhepler arasında yürütülen savaş, tanrı adına yürütülen savaşlar olarak tanımlanır. Ancak yürütülen savaşların bununla bir bağı olmadığı çok açık. Kalabalıklar cenneti fethe çıkarlarken, azınlık ve egemen olanlar zenginliklerini artırmak, tarlalarının sınırlarını genişletmek, yönetmek istedikleri insanların sayısını çoğaltmak için savaşa girmişlerdir. Din, yürütülen bu egemenlik savaşlarının meşruiyet aracı olmuş, o haksız savaşların haklı bir zemine oturmalarında önemli bir rol oynamıştır. Din, egemenlik uğruna yürütülen ve yapılan her şeyi aklayan en temel araç olmuştur. Devlet öldürme, talan etme hak ve yetkisini tanrı adına kullanır ve bu da her zaman din tarafından temize çıkarılır.

"Her devlet bir din gerçeğiyle hareket etmiştir, ama islam devletleri bu konuda çok daha belirgin bir yaklaşım göstermişlerdir. islam devletlerinin dinle bütünleşmeleri, hıristiyan devletlerin dinle bütünleşmelerinden daha dolaysız ve doğrudandır. islam devletleri hukukunu dine dayandırmış, kendilerini din kuralları temelinde yönetilen devletler olarak tanımlamışlardır."

Burjuva devlet laikliği bayrak yaparak ileriye doğru bir hamle yapar. Kiliseyi bu temelde sınırlamak, otorite ve yetkiyi sınıf adına denetimine geçirmek ister. Kiliselerin mülklerine el koyar, gücünü ve etkisini sınırlar. Ancak bu, burjuva devletin dinden azade olduğu anlamına gelmez. Onun da en az diğer din devletleri kadar dinle iç içe olduğu kesindir. Başlangıçta karşı olduğunu ilan etmiş, ama aradan uzun bir zaman geçmeden din ile devletin ayrılmaz bir ikili olduğunu ve toplumu yönetmenin de vazgeçilmez bir aracı olduğunu görmüş, yeniden baştacı haline getirmiştir.

Hegel'in ulus devlet ve Napoleon hakkındaki değerlendirmeleri burjuva devletin gerçek yüzünü göstermektedir. Hegel, Napoleon'un ulus devletini; 'tanrının yeryüzüne inmiş hali', Napoleon'u da, 'tanrı'nın yeryüzündeki yürüyüşü' olarak değerlendirmiştir. Demek ki devlet ve din ne kadar istenirse istensin, birbirlerinden uzaklaştırılabilecek, kopartılabilecek şeyler değildir. Bu değerlendirmelere de sadece bazı uygulamalardan hareketle gidilmemektedir. Bundan daha önemlisi, beslenmiş oldukları kaynak ve kavramlardır. Devletin ideolojik yapısının teolojik olması çok daha önemlidir. İster burjuva olsun, isterse de başka tanımlarla izah edilen bir devlet yapılanması olsun, beslendikleri kaynak aynıdır. Bundan dolayıdır ki, Önderlik değerlendirmelerini devletin icat ve işleyişinin kaynak yapısına, Sümer rahip devletine, zigurratlara kadar götürüp dayandırır. Diğer tüm devlet yapılanmaları kendilerini nasıl tanımlarsa tanımlasın, aralarındaki fark biçimden öte bir şey değildir.

Hakim zihniyete dayanmadan devlet bina edilemez

"Devletin temelinde teokrasi vardır. Hiçbir döneminde bundan vazgeçilmiş değildir. Teokratik devleti şekli olmaktan öte özde görmek gerekir. Ortadoğu'da rahip tapınağının etrafında yükselen bu kurumun mayasındaki ideolojik özü görmek önemlidir. Zihniyetteki inandırıcılık bağı olmadan, çıplak zorla binlerce kişiyi tapınağın hizmetinde uzun süreli çalıştırmak zordur. Devletin ilahi, kutsi niteliği bu ihtiyaçtan ileri gelir. İster mitolojik, ister dinsel inanca dayansın, hakim zihniyete dayanmadan, devlet binası sağlam kılınamaz. Tek tanrılı dinin oluşmasında büyük rol oynayan İbrani kabilelerindeki otorite olma, her iki tarafında büyük bir heybetle duran Mısır ve Sümer devletinden farklı bir devlet kurma ihtiyacı, Ahdi Atik'in –kutsal kitap– temel kaygısıdır. Bir nevi İbrani krallığının ideolojik temelidir. Özellikle Samuel-1 ve Samuel-2 bölümleri adeta Yahuda devletinin –tanrı devlet– kuruluş manifestosu gibidir. Pers-Med imparatorluğunun temelinde zerdüştlük belirleyici dini etkendir. Hıristiyanlık, Roma sonrası tüm Avrupa devletlerinin ortak genidir. İslam devleti daha doğuşunda dinin kendisidir. Tüm ortaçağ islam devletleri kendilerini olmazsa olmaz kabilinden din devleti sayarlar. Zerdüştlük yerine geçen şia islamı halen devletin resmi ideolojisidir. Tüm Arap ülkelerinde devletin dini, resmi ideoloji olarak islamdır. Kendini laik ilan eden Türkiye Cumhuriyeti en geniş Diyanet –resmi sünni islam ideolojisi– kadrosuna sahiptir. İslam resmi devlet dinidir. Pakistan ve Afganistan resmi islam devletleridir. İsrail din devletidir." ***(Bir Halkı Savunmak/A. Öcalan)***

Devletin biçimleri, nitelikleri ve merkezileşmesi tanrının tekliği ya da çokluğunu koşullamış, bununla bağlantılı gelişmişlerdir. Çoklu tanrı sistemleri farklılıkları bağrında taşır, en azından mutlak egemen olma gibi bir durum yoktur. Ama tek tanrılı sistem bu egemenlik ilişkilerindeki mutlaklığı ifade eder. Doğa dinleri dönemindeki tanrılar ile tekleşen, mutlaklaşan, soyutlaşan ve kavram düzeyine indirgenen tanrı arasında olduğu kadar, bu dönem devletleri arsında da çok büyük farklar vardır. Bu konuda Önderlik şunları belirtmektedir: *"Devlet ile tanrı, merkeziyetçiliği aşırı gelişmiş devletle tek tanrı düşüncesi ve inancı arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Tanrıyı ne kadar güçlü, tüm sıfatların –ki, bunlar uygarlığın temel özellikleridir– sahibi, ulaşılmaz ve anlaşılmaz kılarsanız, devleti ve içine gizlendiği uygarlık maskelerini o denli güçlü, korkutucu, anlaşılamaz ve ulaşılamaz kılmış olursunuz. Bu hususlar aynı zamanda kralların özellikleridir. Kral eğitiminin özü, bu özellikleri kazandırmaktır. Tanrının temsilcisine bu yaraşır, bu gerekir. Sınıflı toplumdan önce totem, temsil ettiği topluluğun özet kimliği, bir nevi soyadıydı. Toplumun sömürücü karakteri olmadığı için, bunların öyle ürkütücü bir yanları yoktu. Tanrı da değillerdi. Ne zamanki kabile şeflerinin sömürücü karakterleri gelişir, totemin de yavaş yavaş tanrısal yüceliğe tırmandığı görülür; yeryüzünden gökyüzüne yer değiştirir. Yakın, dokunulur, korkulmaz sıfatlarından soyulur; uzak, ulaşılmaz, ürkütücü sıfatlar kazanır. Toplumda sınıflaşmanın ihaneti de özüne karşı böyle başlar."* ***(Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygarlığa/A. Öcalan)***

Din, devletle olan ilişkilerindeki bütünleşme kadar, siyasetle de tam bir bütünlük ve uyum gösterir. Hatta dini en etkin siyaset olarak değerlendirmek de mümkündür. Binlerce yıl toplumun yönetilmesinin temel aracı olarak kullanılmıştır. Aynı biçimde devletlerarasındaki ilişkilerde de temel enstrüman olarak kullanılmıştır. İmparatorlukların kuruluşları ve yıkılışları, el değiştirmeleri vb din aracı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Başka toprakların işgal edilmesinde, sömürgeleştirilmesinde dine mutlak anlamda başvurulmuştur. Haçlı Seferleri papalık merkezli bir siyasetin ürünü olurken, diyar-ı küffarın fethi de islam siyasetinin ürünü olmuştur. Yayılma siyasetinin öncü kuvveti olarak din en önemli rolü üstlenmiş ve oynamıştır. Dervişlere islam adına, misyonerlere hıristiyanlık adına öncü kuvvetler olarak rol ifa ettikleri bilinmektedir. Krallar, padişahlar adına toprakları ele geçirenler din siyasetini kullanarak bunu başarmışlardır. İncil en önde giden ordu olmuştur. Afrika yerli halklarının Cizvit misyonerler için söyledikleri oldukça anlamlıdır: *"İlk geldiklerinde onların İncilleri, bizim toprağımız, şimdi ise onların toprakları, bizim İncilimiz var."*

Din en önemli sınıfsal ideoloji olarak rol oynamıştır. Zaten gelişiminde de dinin böylesi bir rolü olmuştur. Dini ellerine geçiren egemen sınıflar, toplumun diğer tüm kesimleri üzerinde egemenlik kurmuşlardır. Kendilerini tanrının temsilcileri olarak, dolayısıyla da diğer tüm kesimlerin tanrının temsilcisi olan kendilerine boyun eğmeleri gerektiğini savunmuşlardır. Yeni gelişen ve egemen olmak isteyen her sınıfın ideolojik aracı yine din, mezhep olmuştur.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, başlangıçtaki gelişim sürecinde her ne kadar karşı dursa da, kapitalist sistemin egemenlik döneminde din toplumun yönetilmesi ve yönlendirilmesinde en fazla başvurulan araç olmuştur. Burjuvazinin dine karşı olmasının altında yatan gerçek, dinin o zamana kadar feodalizmle özdeşleşen bir kurum olmasıydı. Yani dini bir yönetim ve siyaset aracı olarak kullananlar zaten vardı ve hem de oldukça etkinlerdi. Onun gölgesi altında fetihler yapmış, toplumu kıskıvrak kuşatmışlardı. Bu aracı binlerce yılın tecrübesine sahip olanların elinden almanın kolay olmadığını en iyi bilenlerin başında burjuvazi gelir. Karşıtlık, olguya dayanma, kanıtlanamayanı yok sayma ve temelde kendi argümanlarını oluşturma, bundan sonra gelişmiştir. Ama iktidarının kesinliğini sağladıktan sonra, her ne kadar olguya dayalı yöntemsel açıklama geçerli olsa da, devlet yönetmede eski ve etkili bir araç olarak dine başvurmaktan geri kalmamıştır. Ki burjuvazinin elindeki dini, sadece, kutsallıkla ifade edilen metafizik yöntem olarak da almamak gerekir. Burjuvazinin elinde ulus devlet tanrı sıfatına bürünmüş, milliyetçilik de bunun siyaset ifadesi olmuştur ya da din, 'milliyetçiliğin en çok kullandığı' araç olmuştur. 20. yüzyıl, ulus dinlerinin/milliyetçiliklerinin bulaşmadığı toplum neredeyse kalmamış gibidir. Hepsinin tapındıkları bir küçük ulus devletçikleri, milliyetçilikleri olmuştur.

"Din, ulus devlet sürecinde milliyetçiliğin en çok kullandığı, direkt ulus-devlet dinine dönüştürüldüğü araç konumundadır. Din hem ulusallaştırılarak, hem milliyetçileştirilerek, ulus devlet döneminde toplumsal kurum olarak ahlaki özüne en ters düşmüş konuma düşürülür. Seküler milliyetçiliğin dışında kalan toplum kesimlerini dini milliyetçilikle, eski tanrının yeni haliyle bilinçli veya kendiliğinden kulu halinde bütünleştirerek bir nevi kendi iç ihanetini de yaşamış olur. Din-laiklik çatışması bu ihanetle yakından bağlantılıdır." ***(Kapitalist Modernitenin Aşılma Sorunları Ve Demokratikleşme/A. Öcalan)***

Herkesin bir dininin olması da, finans-kapitalin toplumu denetim altına almasının en önemli araçlarından biri haline getirilmiştir. Herkesin eline küçük bir putçuk verilmiş, herkese kendi küçük mabetleri yapılmış, kendilerini tanrı ya da tanrının temsilcisi olarak kabul ettiremeyenler, küçük putçuklar dağıtarak aynı sistemi değişik bir biçimde sürdürmeye devam etmişlerdir.

Dinin uygarlık aşamasıyla birlikte sınıfsal bir ideoloji ve siyasal bir araç olduğu tarihen sabittir. Yukarıdaki anlatımlarımız bu konuda yeterli örnekler sunmaktadır. Bir kez daha vurgulayacak olursak; Protestanlık bir Alman dini olarak gelişmiştir. Martin Luther'in temel tezleri dini reforme etme üzerine kuruludur. Savunduğu temel konuların başında, kilisenin tanrı ile insanlar arasındaki aracı konumdan çıkması, insanların ibadetlerinde aracısız hareket etmeleri, kilisenin günah bağışlama yetkisinin olmadığı, ancak tanrının günahları bağışlayabileceği, endülijansların (para karşılığı cennete yer satma) satılmasının doğru olmadığı, her halkın kendi dilinde İncil'i okuma ve öğrenme hakkının olduğu *(her halk kendi diliyle İncil'i okuyacak olursa, dili Latince olmasından dolayı kilisenin tanrı ile insanlar arasından çıkacağı, insanların aracısız ibadetlerini yapabilecekleri)* vb. yaklaşımlardan hareketle kendi mezhebini ki, sadece kendi mezhebi de değil, Alman Kilisesi'ni kurmuştur.

Luther bu yaklaşımlarıyla kilisenin İsa dönemindeki kutsallığına dönme istemini dile getirmiştir. Bu istek gerçeğin tümü müdür? Olmadığı rahatlıkla söylenebilir. Kapitalizmin gelişim sürecindeki Alman burjuvazisinin uluslaşma, ulusdevletini yaratma isteğini bunun dışında tutarak değerlendirmek mümkün değildir? Martin Luther'in İncil'in Almanca çevirisini adına atfettiği ve korumasını aldığı prens, gerçeğin görünenden çok daha farklı olduğunu göstermektedir. Prensin Papalığa karşı Martin Luther'i korumaya alması nedensiz olamaz. Yine denilebilir ki, M. Luther'in Katolik Kilisesi'ni reforme etme yolundan ilerleyen Anabaptistlere –Zwingleu tarikatı- ve Thomas Münzer'e karşı öfke dolu yaklaşımlarla hareket etmesi, onların yok edilmelerini -yakılmalarını- istemesi, yaklaşımının gerçekte kilisenin eski kutsallığına dönme arzusundan çok daha başka içerikler taşıdığını, buradaki yaklaşımlarının esasında siyasal bir içerikte olduğunu göstermektedir.

Burjuvazinin dini ve Martin Luther

Aslında Martin Luther'in geliştirdiği protestanlık, burjuvazinin ideolojik kimliği olacaktı. Şüphesiz bu daha sonra değişecek, üretim tarzına uygun olarak ve ekonomik tanımlamalarla ifade edilen yeni kimlikler edinecekti. Ama başlangıçta feodalizmin temsili ve mutlak egemen olan katolik kilisesine karşı başka argümanlarla mücadele etmenin koşulu yoktu. Dine karşı din çıkarılacaktı. Bu görünendi, gerçek olan daha örtük olandı. O da, sınıfsaldı, sistemseldi. Burjuvazinin hedeflediği feodalizmdi, feodal egemenlerdi. Dönem itibariyle de kilise en büyük toprakların sahibi olarak en büyük feodaldi ve de feodalizmi temsil eden bir kurumdu. Geniş halk kesimlerinin ve emekçilerin desteğini sağlayan burjuvazi, feodalizmin ideolojik kimliği olan katolik kilisesine karşı savaş açarken, egemenlik aracı olarak dine karşı savaş açtığı görüntüsü verse de, özünde sınıflı toplumun sömürücü bir sınıfı olarak dinden asla vazgeçmedi. Burjuvazinin amacı dini ve kiliseyi tüm özellikleriyle ortadan kaldırmak değildi, kendi çıkarları temelinde yeniden şekillendirmekti. Martin Luther'in öncülük ettiği protestanlık, burjuvazinin çıkarlarını en iyi yansıtan ideolojik kimliği oluyordu. Martin Luther bilerek ya da bilmeyerek, isteyerek ya da istemeyerek tarihte böylesi bir rol oynuyordu. Ve bu da kendisini destekleyen ve koruyan prensin yaklaşımlarının nedenini izah etmektedir. Burjuvazi yeniden, ama kendi çıkarları temelinde dini kalıba döküyordu. Bunun için de protestanlık biçilmiş kaftandı.

İngiltere krallığının katolik kilisesinden ayrılmasını hangi inanç sistemiyle açıklayabiliriz? Anglikanizmin gelişmesinde kralın kişisel yaklaşım ve arzularının belirleyici olduğu söylenebilir. Abbasi hanedanlığının Emevi hanedan ve halifeliğine karşı savaşmalarının nedenini inançsal, ideolojik yaklaşımlarla açıklamak mümkün müdür? İslamiyetin Hz. Muhammed'in ölümünden sonra inançsal ve ideolojik bir yanının kalmadığı, hanedanların iktidar aracına dönüştüğünü söylemek için çok gerilere gitmeye ve inançsal yaklaşımlarını değerlendirmeye bile gerek yoktur. Peygamberin cenazesi daha yerdeyken iktidar kavgasını yaşayanların inançsal bir yaklaşımlarının olamayacağını söylemek yanlış olmayacaktır. Ve daha o andan, o günden itibaren müslümanlık bir siyasal araç durumuna getirilmiştir. Bundan dolayıdır ki, Önderlik günümüzde uygulanan islama, "karşı islam" demektedir. Bugünkü islamın, peygamber döneminin islamına bazı biçimsel benzerliklerin dışında ortak çok fazla bir yanı olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır. Taliban'ın islamı gerçek islam mıdır? Vahhabilerin uygulamaları islami uygulamalar mıdır? İran'ın şiası mı, yoksa Tayyip Erdoğan'ın AKP islamı mı gerçek islamdır? İslamı temsil ettiklerini söyleyen ve kendisini şeriat olarak tanımlayan daha onlarca devlet ve uygulamaların hangilerini doğrunun ve gerçeğin temsili olarak ele alıp değerlendirebiliriz? Bu uygulama ve yaklaşımların hiçbirinin islamın özüyle uzaktan yakından bir ilişkisinin olmadığını, hepsinin siyaseten yaklaştıklarını, toplumun inançlarını bir siyaset aracı olarak kullandıklarını tereddüt etmeden belirtebiliriz.

Tayyip Erdoğan'ın siyasal İslam'ı ne kadar İslam'dır?

Siyasal islam, radikal islam, liberal islam vb bu adını saydıklarımızın uygulamalarından hareketle geliştirilen yakıştırmalardır. Radikal islamı savunan yaklaşımları islamın özüyle uyumlu yaklaşım olarak değerlendirmek mümkün olmadığı gibi, islamın liberalleştirilmesini hedefleyen yaklaşımları da islamın gerçek uygulaması olarak değerlendirmek mümkün değildir. Siyasal islam olarak değerlendirilen ve islamın siyasal niteliğini vurgulamak isteyen eleştirel yaklaşımlar bu özelliklerden kaynaklanmıştır. Tayyip Erdoğan ve AKP, kendisinden öncekilerin islamın düşüncelerini dillerinden düşürmeseler de, uygulamalarının siyasal olduğu ve toplumu yönetmeyi hedeflediği kimse için sır değildir. Sorun elbette bir kişi ya da bir partinin sorunu olmaktan çok daha fazla bir şeydir. Bunun devlet yaklaşımı olduğu açıktır.

Toplumun büyük çoğunluğunun inanç sahibi olduğu bir ülkede, devletin bu yaklaşımın dışında kalmayacağı aşikardır. Türkiye'nin Milli Savunma Bakanlığı'ndan sonraki en büyük bütçeye ve kadroya sahip kurumu Diyanet İşleri Başkanlığı'dır. Laikliği bir din gibi savunan bir ülkede, yüz binlerce kadroya ve bütçenin en büyük kalemlerinden birine sahip böyle bir kurumun varlığı, ancak siyasal amaçlarla değerlendirilebilir. İnanç sahibi toplum, bu kurum aracılığıyla inançları kullanılarak yönetilmek istenmektedir. Yine bu araç kullanılarak kadercilik topluma egemen kılınmak istenmiş ve kılınmıştır da. Toplumsal sorunların geliştiği her dönemde kullanılmak üzere başvurulan en öncelikli araç hep din olmuştur.

Osmanlı İmparatorluğu yıkıldığı güne kadar hilafetin merkezi olmuş ve kendisini bir din devleti olarak tanımlamıştır. Ümmetçilik temel bir yaklaşım olarak benimsenmiş, başta Kürt halkı olmak üzere imparatorluğun egemenliği altındaki halklar ümmetçilik siyasetiyle yönetilmiştir. Ümmetçilik ulus devlet ve milliyetçi ideolojilere nazaran halklar arasında sorunların daha geniş kapsamda ele alınıp çözülmesine etkide bulunmuştur. Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliği altındaki hıristiyan halklarla daha erkenden çatışmaya girmesi ve o halkların imparatorluktan ayrılıp devletleşmeleri dinle bağlantılıdır. İngiliz ve Fransız emperyalizmlerinin kışkırtıcı ve provoke edici yaklaşımları bu sürecin gelişmesinde önemli roller oynasa da, dinsel farklılıkların bu güçler tarafından siyasal bir araç olarak kullanıldığı söylenebilir. Emperyalist devletler, imparatorluğu parçalamak için dini kullanırken, imparatorluk da egemenliğini devam ettirmenin bir aracı olarak dini kullanmıştır. Egemenlik altında kalan müslüman halkların hak taleplerini, 'aynı din ve ümmetten olduklarını, Halifelik sıfatıyla peygamberi temsil ettiklerini' öne sürerek görmezlikten gelmiştir. Arap halkının imparatorluk karşısında harekete geçmeleri ve devletleşmelerindeki etkili yaklaşımın İngiliz emperyalist siyasetinden kaynaklandığı, 'Kutsal toprakların' sahipleri olduklarının öne çıkarılması temelinde imparatorluğa karşı yönlendirildikleri ve Arap halkının imparatorluktan kopuşunun bu temelde gerçekleştiği tarih kitaplarında yazılmaktadır. Bu durumda da dinin kavram, araç, ilişki ve yöntemlerinin siyasal araç olarak kullanıldıkları açıklıkla görülmektedir. Osmanlı İmparatorluğu'nun öne çıkardıkları ise; peygamberi temsilen hilafetin merkezi olmaları, hilafete karşı savaşmanın peygambere karşı savaşmak olduğu temelinde bir yaklaşım olmuştur. Ancak çıkarların sınıfsal niteliğinin çatışması, inançsal yaklaşımları ortadan kaldırmaktadır. Dinsel inançları güçlü olan toplumun büyük kesimi inançlarına göre yaşasalar da, egemen sınıflar siyaseten yaklaşmışlardır.

Kürtlerin inançları ve mezhepleri istismar edilmiştir

Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliği altında bulunan Kürt halkı inançlarına dayalı olarak imparatorlukla birlikte yaşamış, savaşmıştır. Ortak inançtan dolayı imparatorluğun yanında her zaman savaşlara katılmış, imparatorluktan ayrılmayı düşünmemiştir. Osmanlı'nın Kürt egemen sınıflarına verdikleri payelerin de, Kürtlerin yönetilmesinde önemli bir rolü olmuştur. Kürt egemen sınıfları da imparatorlukla birlikte hareket ettiklerinde,

"Bugünkü islamın, peygamber döneminin islamına bazı biçimsel benzerliklerin dışında ortak çok fazla bir yanı olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır. Taliban'ın islamı gerçek islam mıdır? Vahhabilerin uygulamaları islamı uygulamalar mıdır? İran'ın şiası mı, yoksa Tayyip Erdoğan'ın AKP islamı mı gerçek islamdır?"

bu aynı dinsel inanca sahip olduklarını öne sürerek, halkı ikna ederek yönlendirmişlerdir. Farklı mezhepsel inançları olan Kürtlerin devletlerarasındaki savaşlarda parçalanmaları, bir nevi kendi aralarındaki savaşlara dönüşmüştür. Gerek Osmanlı, gerekse de İrani devletler Kürtlerin bu inançsal ve mezhepsel farklılıklarını kullanarak egemenliklerini devam ettirmişler. İnançlarını istismar ederek bir toplumu ya da toplumları kandırmak, kendi siyaset ve çıkarları temelinde kullanmak, yönlendirmek, yönetmek kirli ve çirkin bir yaklaşım olmakla birlikte, yeni bir yöntem değildir. Tarihte çok sıkça başvurulan bir yöntemdir. Bu sadece İslami cephede değil, diğer dinler tarafından da kullanılmıştır. Modern denilen, demokratik ve laik denilen devletlerin de, din devletlerini aratmayacak kadar, dini, bir egemenlik ve yönetim aracı olarak kullandıkları rahatlıkla söylenebilir. Emperyalizmin 20. yüzyıldaki en önemli egemenlik aracının siyasallaşmış din olduğu yadsınamaz. Yine laik geçinen devletlerin daha farklı bir yaklaşım sahibi olmadıkları da açıktır.

Türkiye Cumhuriyeti devleti de kendisini laik bir devlet olarak tanımlamaktadır. Cumhuriyetin kuruluş yıllarında buna çok büyük önem verilmiştir, günümüzde de kendisini devletin sahibi gibi gören başta ordu olmak üzere çeşitli kesimler laikliğe büyük atıflarda bulunurlar. Onlar dini ilkel bir yaklaşım olarak görürler, modernliğin bir gereği olarak aşılması gerektiğini düşünürler. Muasır medeniyetlere ancak onların laiklik yaklaşımları temelinde ulaşılacağına inanırlar. Dini devlet dışında tutma, inanç ve ibadeti siyasetten uzak ve vicdani bir olay olarak değerlendirmek isterler. En azından teorik olarak söyledikleri bu temeldedir. Ancak dini devlet, dolayısıyla da siyaset dışı olarak ele alan bu yaklaşımların da, dini en az halifeliği temsil eden imparatorluk kadar kullandığı açıktır. Toplumsal muhalefetin geliştiği, Kürt halkının hak talebinde bulunması karşısında başvurulan en etkili siyaset aracı yine din olmuştur. Adeta bir arabanın yedek lastiği gibi ihtiyaç duyulduğunda başvurulmuştur. Elbette arabanın diğer tekerlekleri de dinden oluşmuşlardır, ama üzeri kılıflıdırlar, fazla açıkta değillerdir ve çok kolay görünmezler, yedekte olan ise kılıfsız, maskesizdir.

Özgürlükçü düşüncelere karşı 'Yeşil Kuşak' projesi

TC devletini ele alıp değerlendirelim: Çok partili sisteme geçişle birlikte kurulan partilerin hepsi devletin icazetiyle kurulmuşlardı. Hepsinin de dinsel perspektifleri vardı. Hiçbiri de halkın inançlarını "göz ardı" etmiyordu. Bunlar bir yana, ama tamamen dinsel yaklaşımlar temelinde kurulan partiler de vardı. Kırk yılı aşkın bir süredir Türkiye'de açık din siyaseti yapan Erbakan, devletin isteğiyle parti kurmuş, siyaset yapmıştır. Milli Nizam Partisi devletin onayı ve dahası isteğiyle kurulmuştur. 12 Mart'ta kapatılan bu partinin liderini yerleşmiş olduğu İsviçre'den çağıranın, kendisine yeni bir parti, Milli Selamet Partisi'ni kurduranın devlet olduğu da belgelerde mevcuttur. Milli Nizam Partisi'nin kurulmasına, Erbakan'ın 12 Mart sonrası yerleşmiş olduğu İsviçre'den çağrılarak Milli Selamet Partisi'nin kurdurulmasına ihtiyaç duyulmasının nedeni; bir yandan Türkiye'de gelişen devrimci mücadele, Kürdistan'da yaşanan uyanış ve özgürlük mücadelesinin gelişimi ve bir de emperyalizmin geliştirdiği din temelli 'Yeşil Kuşak' projesidir. Türkiye dine dayanarak komünizme karşı mücadelenin en etkili yürütüldüğü alanlardan biri haline gelmiştir. Sovyetler Birliği'nin 'Sıcak denizlere' inme korkusu toplumda geliştirilmiş, bu korkulara dayalı olarak da, dine dayalı bu projeler temelinde oluşturulan bir çemberle Sovyetlerin, onun şahsında komünizmin, yani özgürlükçü düşüncelerin gelişmesinin engellenmesi hedeflenmişti. Dinin etkin bir siyaset aracı olarak kullanılması belki de bu dönemlerden ve yaşananlardan daha fazla, cuntayla ve oluşturduğu siyasal atmosfer tarafından gerçekleştirilmiştir.

Türk ordusu yaptığı her açıklamada dinsel gelişmelere karşı olduğunu, cumhuriyet için en büyük tehlikenin irticadan geldiğini ileri sürmüş, en azından toplumda böylesi bir görüntü yaratmıştır. Cunta öncesinde de sonrasında da, bu, ordunun genel bir yaklaşımı olarak öne çıkmıştır. Ancak 12 Eylül faşist cuntasının dini topluma yayma yaklaşımı, bu iddiaların ve açıklamaların tam tersi olmuştur. Cunta sonrasında da bu yaklaşımlar devam etmiştir. Kendisini laik bir kurum ve cumhuriyetin sosyal devlet ilkesinin tek koruyucusu olarak ilan eden ordu, cuntayla iktidarı ele geçirdikten sonra yaptığı en önemli iş; toplumu dine boğmak olmuştur. Eskiden sınırlı sayıda olan ve din temelli eğitim veren imam hatip okulları, cunta iktidarı döneminde onlarca kat artarak sayıları on binleri aşmıştır. Bugün ise bu sayı çok daha fazladır. Cuntanın ve sonraki iktidarların buna başvurmalarının nedeni, toplumun din kullanılarak yönetilir halde tutulmasıdır. Özellikle de Kürdistan özgürlük mücadelesinin gelişmesi, Kürt halkının kendi ulusal, demokratik ve özgürlüksel hak taleplerini yüksek sesle dile getirmesi ve bu temelde mücadele etmesi karşısında devlet bu adımları atmıştır.

Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı hemen her renkten parti iktidara getirilerek denenmiştir. Özal 'dört eğilimin temsilcisi' olarak kendisini ilan etmiş, Kürdistan özgürlük mücadelesine karşı, eğilimlerinden biri ve en önemlisi olan dini de kullanmasına rağmen başarılı olamayınca, sol geçinenler, liberal geçinenler, milliyetçi ırkçı olanlar da iktidara getirilmiş, bunlar aracılığıyla özgürlük mücadelesinin bastırılması hedeflenmiştir. Bunlar tutmayınca, bu dört eğilimin ortak ve farklı farklı örgütlenmeleri bir sonuç yaratamayınca, yıllardır din temelli siyaset yapan Erbakan iktidara getirilmiştir. Bazı Kürt işbirlikçilerinin de içinde yer aldıkları başarısız Erbakan'ın partisinden ayrılanların kurdukları AKP ile bu politikayla bir deneme daha yapılmak istenmiştir. AKP'nin de din temelli bir örgütlenme olduğu, tarikat olarak da Kürt halkı içinde yoğun örgütlü olan nakşibendiciliğe, daha özgün olarak da halidiye tarikatına dayandığı bilinmektedir.

Din tüccarı AKP'nin 'din kardeşliği' sömürüsü

Halidiye tarikatı, Mevlana Xalid'in kurduğu bir tarikat olup, Kürt orijinlidir. Bu ince hesaplardan hareket ederek Kürt halkının teveccühünün kazanılacağı, dinsel duyguları kullanılarak Kürdistan özgürlük mücadelesi ve önderliğinin tasfiye edilebileceği hesaplanmıştır. Bu partinin Kürt halkına hitap ederken kullandığı temel argüman, 'din kardeşliği' olmuştur. Osmanlıcılıktan kalan ümmet anlayışı bu parti tarafından yeniden gündemleştirilmiş, tüm sorunların çözüm yöntem ve yaklaşımı olarak gösterilmiştir. Liberal politikalarla harmanlanan bu politikaların çözümün alternatifi olduğunu savunması, bu yönlü önemli bir imaj sunmuş olması, alınan desteğe rağmen çözümcü olamaması gerçek yüzünün açığa çıkmasını sağlamıştır. Bu partinin gerçek anlamda bir din tüccarı olduğu açığa çıkmıştır. Kendisini tüccar, devlet yönetmeyi de ticaret yapmak gibi ele alan Tayyip Erdoğan, gerçekten de kendisini iyi tanımlamıştır. Kapitalist ekonomi politiğe göre alınıp satılabilen her şey metadır. Alıcısı varsa, din de satıcının elinde bir metadır. Tayyip bu anlamda iyi bir satıcı, iyi bir tüccardır. Pazarladığı halkın dini duygularıdır.

Emperyalizm tarafından da Tayyip'e bir rol yüklenmiştir. Ortadoğu'da gelişen radikal islama karşı, ılımlı islam geliştirilmek istenmişti. Coğrafi anlamda önemli bir yerde bulunan Türkiye'nin, tarihsel geçmiş olarak da islamiyeti uzun yıllar temsil etmiş olması, müslüman halkların dikkatlerinin bu alan üzerinde olacağı hesaplanarak Tayyip Erdoğan desteklenmiştir.

Kısaca ve özetle belirtecek olursak; din ile devlet, din ile siyaset arasında kopmaz bağların olduğunu söyleyebiliriz. Bu yaklaşım sadece bir ülke, bir devlet ya da bir zamanla sınırlı bir olay değildir. Toplumsal örgütlenmenin olduğu her yerde ve zamanda, inanca dayalı yaşamın olduğu ve toplumun ihtiyaçlarından fazlasını üretmeye başladığı, bir kesimin toplum adına bu üretim fazlasına el koymaya başladığı, yani sınıflaşmanın gerçekleştiği zamanlardan günümüze din, bir siyaset aracı olarak kullanılmıştır. Hatta daha fazlası da söylenebilir. Şöyle ki; dinin kendisi devlettir, siyasettir. Her devlet, her sistem, her yönetim anlayışı bu kaynaktan içmiş, temel argümanlarını buna dayandırarak oluşturmuştur. Kitap getirenleri sınırlı da olsa, 124 bin olarak ifade edilen peygamberlerin hepsi yukarıda belirttiğimiz çerçevede gerçek anlamda ideoloji oluşturmuş, devlet kurmuş, siyaset yapmış, toplumu yönetmişlerdir. Şamanlarla başlayan bu süreç peygamberlerle daha da gelişip etkin hale gelmiş, modern psikoloji ve sosyolojinin yöntemleri ışığında daha da etkili bir tarzda kullanılmıştır.

Dini devlet, siyaset ve yönetim olayı olmadan değerlendirmek mümkün değildir. Din, mutlaklaşan, tekleşen, sınırları güneşle ölçülen devletin temel yönetim anlayışı olmuştur. Başlangıçta bir inanç sistemi olarak gelişmiştir, ancak daha sonra inançtan kopartılan din, işlenerek bir yönetim aracı haline getirilmiştir. Devletin gelişip olgunlaştığı bir süreçte bu rol çok daha etkili bir tarzda oynatılmıştır. Marx toplumun yönetilmesindeki kullanım rolünden hareketle, dini 'toplumun afyonu' olarak değerlendirmiştir. Din kendi başına bir uyuşturucu olarak değerlendirilemez, ancak kullanılışı itibariyle böylesi bir rol de oynamıştır, oynamaya da devam etmektedir. Oluşturulan dogmalar, tartışılmazlık gibi özellikleri, dinin egemen sınıflar tarafından bir uyuşturucu haline getirilerek kullanılmasını sağlamıştır. Böyle tanımlamak, değerlendirmek daha doğrudur. Dinin egemen sınıflar elinde hangi temelde kullanıldığına ilişkin olarak Önderlik aşağıdaki değerlendirmeyi yapmaktadır:

"Özenle işlenmiş bir yönetim ideolojisidir din. Egemen sınıf her zaman dinin soyut niteliğinin farkındadır. Aşağıdaki toplum tabakaları ise ona gerçekmiş gibi inandırılmışlardı. Dine bu kadar yatırım yapılması, mabetlerle temsili, ritüeller, hepsi devletin yönetim erkiyle yakından bağlantılıdır. Bu nedenle içyüzünün anlaşılmaması için tartışma yasağı getirilmiştir. Tartışılsa iki sonuç ortaya çıkacaktır: Krallığın yükselişi ve doğal yasallık. İkisi de çok önemlidir. Tanrıkral ve tanrı gölgesi sultanın nasıl yüceltildiği anlaşılacak; dolayısıyla toplum korkutucu, cezalandırıcı bir tanrı anlayışından kurtulacaktır. Yine doğaya ilişkin bölümü ise bilimselliğin kapısını aralayacaktır. Kuantum ve kozmos fiziğine kadar bilimsel olgular dünyasına hükmeden ilkeler anlaşılacaktır. Avrupa'nın üstünlüğü, ortaçağdan çıkarken bu teolojik –ilahiyat– çözümlemeyi çok yoğun yapmış olmasıdır. Şüphesiz düşünsel gelişme yalnız başına teoloji, theodice tartışmasına bağlanamaz. Ama bu olmadan da çağdaş düşünceye kapı aralanamaz. 12., 13. ve 14. yüzyıllardaki Dominiken, Francisken mezhep tartışmaları olmadan Rönesans herhalde kolay gelişmezdi." (**Bir Halkı Savunmak**)

Bir toplumsal ihtiyacın egemenlik aracına dönüşmesi...

Burada bir kez daha belirtmekte yarar vardır: Din toplumsal bir ihtiyaç olarak gelişmiştir. Bunu yok saymak ne mümkün, ne de doğrudur. Tarihsel bir gerçekliktir ve insan zihniyetinin oluşmasında da son derece önemli roller oynamıştır. Kavrama ve anlamanın gelişen bu süreçle bağlantılı olduğu kesindir, ancak bir egemenlik aracı olarak kullanılması da hem daha farklıdır ve hem de daha sonradan gelişmiştir. Din bir ihtiyaç iken ve toplumun inançla bağlanmasının olanaklarını sağlarken, dincilik bir egemenlik aracı olarak toplumun parçalanmasında, baskı altına alınmasında ve sömürülmesinde rol oynamıştır. Din bir kültürdür, ama dincilik bir iktidar aracıdır ve bugün uygulanan da esasında bu iktidar aracı olan dinciliktir. Bundan dolayı Önderliğimiz buna önemle vurgu yapmakta, dinciliğin insanlığın başına musallat olan cinsiyetçilik, milliyetçilik ve bilimciliğin yanında adını andığı dört temel hastalıktan ya da toplum karşıtlığından biri olarak anmaktadır.

Kültürel islam'a evet siyasal islam'a hayır

Biz bu çalışmamızda esas olarak dinciliği ve bir iktidar aracı olarak dinin devlet ve siyaset tarafından nasıl kullanıldığını kısa değinmelerle vurgulamaya çalıştık. Bunu görmek için bakmak bile yeterlidir. Devletin, siyasetin temel kavram ve argümanlarının din kaynaklı olduğu, iktidar ve yönetme anlayışının, devlete yüklenen kutsallık sıfatlarının da aynı kaynaktan olduğu nettir. Dincilik bir iktidar aracı olarak reddedilmesi gerekirken, din toplumun manevi hafızası olarak karşılanması gereken bir olgudur. Önderliğimizin, "kültürel islama evet, siyasal islama hayır" sözü, dine nasıl yaklaşılması gerektiğini göstermektedir.

BİTTİ

KCK Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

ASRIN KOMPLOSUNUN İÇ YÜZÜ NASIL ANLAŞILMALIDIR?

1990 sonrası; dünya, bölge, ülke, PKK ve benim açımdan yeni bir süreçtir. Reel sosyalizmin fiili çözülüş süreci resmen de kabul edilmektedir. Sovyet sistemi, iç tıkanmanın, gerekli dönüşümleri zamanında ve yerinde yapamamanın bedelini çözülme ve dağılmayla ödemektedir. Her toplumsal olgu için geçerli olan kural, bir kez daha doğrulanmaktadır. Amaç ve olgulaşma arasındaki çelişki uzun süre zorla sürdürülemez. Ya reform ya da devrim yoluyla ileriye doğru, daha üst bir aşamaya sıçrama kaçınılmaz olur. Bu sağlanamazsa, içten çürüme ve dağılma gerici zorla, çağımızda faşizm olarak adlandırılıp restorasyona tabi tutulur. Restorasyon, aynı binanın yeni malzemeyle eskisinden daha güçlü görünmesini ve kalıcılığı sağlar. Ama toplumsal dinamikler hareketi zorladığı için, bu binalar içinde oturulamayan müzeler konumuna düşer. Devrim ve karşı-devrimin ürünü olan reel sosyalist ve faşist sistemler normalleşme sürecine yanıt olamayınca ve gerekli dönüşümleri yapmamakta direnince, yıkılmaktan kurtulamamışlardır. Dünya ikinci büyük savaşın sonunda faşist yıkılışa tanık olurken, savaşın ürünü olan reel sosyalizmin içten çözülüş ve dağılışını da 1990 sonrasında yaşamıştır. İçine girilen süreç, sağın da solun da evrimleşerek ve dönüşümlerden geçerek buluştuğu demokratik uygarlık sisteminin üstünlük kazanmasıdır. Sorunların ağırlıklı çözüm yolu, sistemin hakim kriterleriyle sağlanacaktır. Uluslararası düzen bu temelde ilke ve kurumlarını gözden geçirerek, yeni koşullara yanıt verecek düzenlemeleri gerçekleştirmektedir. Dünya çapındaki dönüşüm bu ana doğrultudadır. 20. yüzyıldan 21. yüzyıla giriş, daha çok bu ana olguya bağlı olarak tanımlanmaktadır. 21. yüzyıl, demokratik uygarlık ve insan hakları çağı olarak adlandırılmak iddiasındadır.

Ortadoğu'da yüzyıl öncesine dayanan ve gericileşen milliyetçilik temelindeki savaş ve barış durumu tam bir tıkanma sürecindedir. Halkların enerjisi, gerici milliyetçi uygulamalarla yutulmaktadır. Sorunlar çözülmemekte ve çözümsüzlük, daha gerici ideoloji ve tarikatlaşmalara yol açmaktadır.

Bölgenin ana ülkelerinden birisi olması nedeniyle Türkiye, tıkanmayı sıkça tekrarlanan krizlerle yoğunca yaşamaktadır. Ne zihniyet değişimine, ne de yapısal dönüşümlere adım atabilmektedir. Genel bir seferberlik haline getirdiği özel savaş, devleti de geleneksel çizgisinden çıkararak, çetelerin türediği hukuk dışı bir uygulama alanına çekmektedir.

PKK'nin de yaşadığı benzer bir durumdur. Dünya çapında yaşanan değişim ve kendi iç bünyesindeki oluşumlar değerlendirilememektedir. Eski anlayış ve tutumlar çoktan ideolojik, politik ve örgütsel çizgisinden çıkarak, örgütü çete gruplarına dönüştürmektedir. Böylesi yapılar, birçok alan ve silahlı savaş bölgesinde, kuraldışı yaşam ve eylem tarzlarıyla PKK'yi gericiliğe zorlamaktadır. Sorumlu olması gereken merkez ve kadrolar adeta akıntıya boşuna kürek sallamaktadır.

Önderlik pozisyonum, bu gerçekler karşısında giderek daralmaktadır. Özellikle ülke içinde sağlamaya çalıştığımız çizgiye çekme hamleleri, çeteler tarafından boşa çıkarılmaktadır. Tıpkı devlet gibi PKK'de de çizgi dışı gruplar üremiştir. Bu durum en anlamsız eylemlere yol açmakta, trajik kayıp ve acıları çığ gibi büyütmektedir. Komplo ve tasfiyeler için en uygun ortam böyle gelişmektedir. 1990'ların başlarından 2000'lere doğru bozmaya çalıştığım komplolar, giderek ağlarını her tarafıma dolayacaktır.

PKK içindeki çetecilik ve Hasan Bindal olayının önemi

1990'ların başından itibaren, iç ve dış komploların artan ayak sesleri adeta 'ben geliyorum' diyordu. 25 Ocak 1990'da en eski çocukluk arkadaşım Hasan Bindal'ın sözde kaza kurşunuyla öldürülüşü, aslında içinde birçok gizi saklayan bir olaydır. Bu, kamp yönetimindeki Sarı Baran, Mehmet Şener ve Şahin Baliç'in birlikte planlama ihtimali yüksek bir komploydu. Eğer olayı yutmuş olsaydım, çok kısa bir süre sonra operasyon benim tasfiyemle tamamlanabilirdi. Beni tasfiyeyle görevli iki resmi ajanın, o günlerde Star TV'de kendilerine yönelik suçlamalar karşısında, *-sanıyorum Cem Ersever'i savunma anlamında-* şöyle konuştuklarına bizzat tanık oldum. *"Biz başarısız değiliz. İstesek öldürebilirdik; ama sağ yakalanması isteniyor."* Bu tarz sürüp giden bir itiraftı. Doğruluk payı vardı. PKK içinde gelişen çetecilikle, bu rahatlıkla gerçekleştirilebilirdi. Fakat örgütün kontrolünün de ellerinde kalması için, benim sağ kalmam ve örgütün tümüyle çetenin eline geçmesinden sonra tasfiye edilmem, yaklaşım stratejisinin özüydü. Bunun için tehlikeli gördükleri bütün dürüst ve bağlı kadroların kaza süsü verilerek yok edilmesi gerekiyordu. Şemdin, Kör Cemal, Hogır ve Şahin bu süreci, Mahsum Korkmaz'ın kuşkulu ölümüyle 1986'dan itibaren başlatmışlardı.

Şimdi anlaşılıyor ki, ya kaza süsü vererek, ya da 'ajandı' denilerek cezalandırdıkları yüzlerce dürüst ve değerli kadro ve yurtsever insan bulunmaktadır. Partinin en değerli kadro ve eylemci yapısını temizlemek için, bile bile eylem adı altında ölüme gönderiyorlardı. Bunun için komuta inisiyatifi konusunda korkunç hassas davranıyorlardı. Çünkü ne kadar komuta yetkisi varsa, bu o kadar komplo, cinayet ve güç kazanmak demekti.

Sürecin tam başarıya gidememesinin nedeni, çete elebaşlarının farkına varılmasıdır. Şahin Baliç'in ölümle cezalandırılması, Sarı Baran, Mehmet Şener ve Hogır'ın kaçmaları, Kör Cemal'in önceden cezalandırılması ve Şemdin'in kontrol altına alınması, çetenin etkinliğini büyük ölçüde kırdı. Hasan Bindal olayının önemi, çetenin bütün niyetlerini ve olası bağlantılarını ele verir nitelikte olmasıdır. Tümünün bilinçli ajanlık yaptığını söylemek zordur. Ama bir kısmının devlet odaklarıyla ilişkisi kesindir.

1993 yılı, devlet ve PKK tarihinde önemli bir kırılma ve resmi çizgiden sapmanın yaygınlık kazandığı tarihtir. Turgut Özal'ın siyasi diyaloga açık yapısı, kontrol edemediği güçlerin kurbanı olmasına yol açtı. Bu tarihte Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in tartışmalı bir uçak kazasında yaşamını yitirmesi ilginçtir. Ardından çığ gibi artan Hizbullah maskeli cinayetler, binlerce köyün boşaltılması, yoğunlaştırılan operasyonlar bir imha seferi olarak anlaşıldı. PKK'nin pek de akıllı olmayan taktikleri, kayıpları arttırmaktan ve sürecin tıkanmasına yol açmaktan öteye gidemiyordu. Gerilla doğru bir meşru savunma anlayışı ve uygulanmasına çekilemiyordu. Dönemin askeri ve siyasi yönetimi terörü hukuk çizgisinin çok dışına taşımıştı. Devletin çığırından çıkması hız kazanmıştı.

Bu dönemin en önemli komplo suikastı, 6 Mayıs 1996'da Şam'daki kalabalık evimizin yakınında, yarım ton patlayıcı yüklü bir arabanın patlatılmasıdır. Telefonla dinlendiğim için, o saatte orada olduğum sanılarak araba patlatılıyor. Dönemin hükümet başkanı Tansu Çiller'in örtülü ödenekten 50 milyon dolarla finanse ettiği komplo oldukça boyutludur. Susurluk çetesi diye tabir edilenlerle Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın, Suriyeli bir Kürt aileden bazı kişilerin ve dönemin Viranşehir Belediye Başkanı'nın da bu komplonun içinde olduğu basına yansımıştı. Soruşturmamda askeriye adına hareket edenler, ısrarla bu ekibin sorumsuz olduğunu ve devletle kendilerini temsil etmediğini söylüyorlardı. İstemeleri halinde, kendilerinin bu işi füzelerle daha başarılı yapabileceklerini belirtiyorlardı. Devletin içinde iki farklı yaklaşımın varlığı zaten bilinen bir husustu.

Diyalog kurulsaydı süreç olumlu yönde gelişirdi

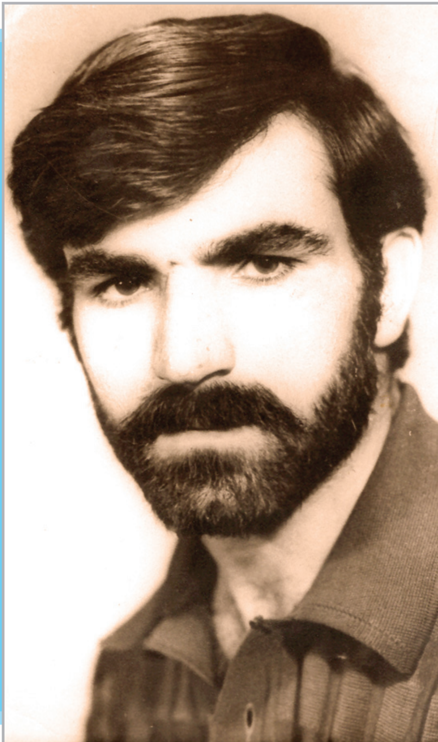
Devletin raydan çıkması herkesin endişe ile takip ettiği bir durumdu. *"Aydınlık için bir dakika karanlık"* eylemliliği bu süreçle bağlantılıydı. Devletin laiklik karakterinde de hızlı aşınmalar yaşanıyordu. Tarihte '28 Şubat' denilen süreç daha çok bir restorasyon hareketi olarak gündeme geldi. Dolaylı yoldan normalleşme adına PKK'yi de sorumluluğa davet ediyorlardı. Buna ihtiyatlı bir olumlulukla yaklaştık. En azından suçsuz insanların katledilmesi durur ve ambargo sınırlanır; savaş sürse de hiç olmazsa kurallarıyla yürütülür anlayışıyla bu tutuma girildi. Türkiye'nin İsrail'le 1996'da stratejik düzeye çıkardığı ittifakları istihbarata epey fırsat sunuyordu. İsrail'in dünya çapında istihbarat ve kontrolü, PKK'nin 'terörist örgüt' olarak ilan edilmesi, Önderlik takibini Türkiye açısından kolaylaştırmıştır. Bu tarihte Papandreou sonrası Yunanistan Başbakanı Simitis'le, ABD Başkanı Clinton'un 1996'da PKK Önderliği'ni teslim etme konusunda anlayış birliği içine girdikleri daha sonra duyumu alınan diğer bir bilgiydi. PKK etrafındaki hukuk alanının daraltılması daha da artıyordu. Almanya, Fransa ve İngiltere başta olmak üzere, PKK yandaşlarına karşı siyasi amaçlı yoğun bir tutuklama kampanyasını açmışlardı.

Güney Kürdistanlı YNK ve KDP önderlikleri, PKK aleyhtarı kampanyanın en temel dayanakları olarak, 1996'da İsrail ittifakına benzer Ankara, Londra ve Washington merkezli yoğun ilişkiler içine girmişlerdi. PKK ve Önderliği'ni tasfiye planının son halkası olarak Suriye kalmıştı. Mısır'ı da yanlarına alarak Suriye üzerinde geliştirilen psikolojik savaş kısa sürede ürün vermişti. Suriye bu baskılara boyun eğmeyi çıkarlarına daha uygun bulmuştu.

Suriye'den ayrılmadan önce, yaz boyu ordu adına dolaylı yoldan bilgilendirmede bulunan bir kanalın yaklaşımları ilginçti. Anlamlı bir ateşkesle birlikte yeni bir süreç arzulanıyordu. Bu konuya gerçekçi yaklaşımlar söz konusuydu. Örgütün bilgisi dahilinde, 1998 yılının ağustos ayı sonlarındaki tek taraflı ateşkes deneyimi bu bilgilenmelere dayanıyordu. Fakat bu ateşkesin yarıda kesilmesine pek anlam verilemedi. Dolaylı diyalog resmen başlatılsaydı, süreç çok daha olumlu gelişirdi. Bu, sanıyorum 28 Şubat sürecinin geçirdiği aşamalarla ilgili bir durumdu.

Tam bir yol ayrımına gelinmişti. Ortadoğu alanını eski biçimiyle kullanamayacağımız anlaşılmıştı. Yapılması gereken, ya Önderlik olarak dağlık alana çekilerek savaşı büyütmek ve şehir eylemlerini tırmandırmak, ya da uzlaşma arayışını Avrupa koşullarında geliştirmeye çalışmaktı. Savaşın kör bir noktaya gelip dayanması, dağda olmam halinde her türlü silahın kullanılma olasılığı ve benim durumumun ek bir sürü ağırlık getireceği düşünce-

❐ 1990'ların başından itibaren, iç ve dış komploların artan ayak sesleri adeta 'ben geliyorum' diyordu. 25 Ocak 1990'da en eski çocukluk arkadaşım Hasan Bindal'ın sözde kaza kurşunuyla öldürülüşü, aslında içinde birçok gizi saklayan bir olaydır.

siyle, bunun tercih edilmemesi uygun görülmüştü. Benim etrafımda yoğunlaşacak bir savaş her bakımdan büyük sakıncalar taşımaktaydı. Ahlaki olarak kendimi yük yapmam doğru olmazdı. Ayrıca Kürt işbirlikçi önderlikleri her türlü istismarcılığa açıktılar. Orda bulunmamı çok kötü kullanacakları bilinen bir gerçekti. ***17 Eylül 1998 Washington Anlaşması*** bunun bir göstergesiydi. Avrupa koşulları da çok riskli olmasına rağmen, siyasi, kültürel ve demokratik anlayışla, zımnen de olsa hukuka biraz güven duyuluyordu. Yunanistan'daki hükümetin ise, ilk 9 Ekim 1998 günü bu ülkeye ayak basar basmaz bu denli alçalacağı hiç tahmin edilmemiş ve düşünülmemişti.

1990'larda Londra merkezli hazırlanan komplo

20. yüzyılın sonlarında, Kürt halkının özgür iradesine karşı dünya çapında bir komplo ve darbe planı uzun bir hazırlık sürecinden sonra artık adım adım pratikleşiyordu. Filmi bir kez daha geriye çekip baktığımızda, bu planın aslında 1990'ların başında Londra kaynaklı olarak uygun görülüp uluslararası düzeyde hayata geçirilmek istendiği anlaşılacaktır. Planın Türkiye boyutları az çok bilinmekle birlikte, Avrupa ve ABD boyutu net olarak anlaşılamamıştır. Uluslararası boyutu görmezsek, değerlendirmelerimiz eksik kalacaktır. Tekrar da olsa özetlemek gerekirse:

1- Palme cinayeti, başka amaçları yanında, 12 Eylül rejimi ve sonrasında Türkiye'yi dışa bağlı tutmak için ve Kürt özgürlük devriminden korumakta bir araç olarak kullanılmıştır. Palme'nin Vietnam ve Güney Afrika gibi ülkelerdeki hareketlere hoşgörü ile yaklaşması, Başbakanı olduğu İsveç'i bir merkez haline getirmişti. Palme, Kürt özgürlük hareketinin terörist olarak damgalanmasına karşıydı. Öldürülmesinde *"Kürt izi"* teorisi ve PKK'nin terörist ilan edilip yasaklanması çabaları, İsveç'in bu konumunu ortadan kaldırmakla yakından bağlantılıdır. NATO'nun o dönemde Avrupa'da güçlü ve henüz açığa çıkmamış olan ***Gladio*** örgütlenmesinin bu ve benzeri komplolarla ilişkisi bir gün aydınlanacaktır.

15 Ağustos 1984 eylemliliğinin hemen ardından, Almanya'nın da ağırlığını koymasından sonra, Türkiye hükümetiyle uzlaşma sağlanmıştı. Birçok ekonomik çıkarın sunulmasıyla tüm Avrupa'da PKK'ye karşı bir izolasyon süreci başlamıştı. Palme provokasyonu bu sürecin en önemli halkalarından biriydi. PKK'yi bölme çabaları başka bir gelişmeydi. Başlarında Çetin Güngör'ün bulunduğu bir gruba bu yönlü önderlik yaptırılıyordu. Kesire'nin tahrikleri ürün verir gibiydi. Birçok aydın, Mahmut Baksi, Şivan Perwer gibi insanlar uzaklaştırılmıştı. Bu, tek başına Türkiye'nin çabalarıyla izah edilemez. Aslında Avrupa merkezli bir karar olarak uygulanıyordu. Türk solu bu yolla çoktan iğdiş edilmişti.

Almanya'nın merkezi düzeyde PKK'lileri tutuklaması da bu planın bir parçasıdır. 1990 başlarında Türk Genelkurmay Başkanı ***Doğan Güreş***'in Londra'ya yaptığı bir gezide, *"planımız onaylandı"* biçiminde bir değerlendirmesi basına yansımıştı. Londra'nın da Almanya gibi tasfiyede rol üstleneceği anlaşılmıştı. Yine 1991'de YNK Başkanı ***Talabani*** Avusturya'nın Başkenti Viyana'da Türk Dışişleri Bakanı ***Hikmet Çetin***'le PKK'yi terörist ilan etme konusunda gizlice anlaşmıştı. Talabani'nin bu yaklaşımı Almanya, Fransa ve İngiltere'nin tavrıyla iç içe, terörist ilan edilme olayında temel bir rol oynamıştır. Avrupa çapında varılan bu anlayış birliğinde, PKK'siz bir Kürt hareketi amaçlanıyordu.

2-1993'ten sonra Özal ile ateşkes deneyiminin başarısız kalmasından sonra, bu sefer gündeme oturan taktik, *"PKK'ye evet, Apo'ya hayır"* biçimini aldı. Milyonlarca kitlesel tabana kavuşan PKK'yi parçalama çabalarının sonuç vermemesi, böyle bir taktik yönelişi öne çıkardı. Her devlet kendine göre 'PKK kadroları' oluşturmaya başladı.

Şemdin Sakık için *'ikinci adam'* unvanı icat edildi. Apo'nun tasfiyesi kararlaştırılmıştı, ondan sonrası hesaplanıyordu. Kani Yılmaz'a bu yönlü bir rol oynatmak için anlamsız bir tutuklama sürecine çektiler. Teslim olmak ve olası tasfiyelerden sonra bir PKK önderi gibi kullanmak amaçlanıyordu. Moskova Numan Uçar üzerinde çalışıyordu.

Ortadoğu'da birçok devletin tavrında bu seziliyordu. YNK ve KDP, PKK üzerinde oyunlarını yoğunlaştırmışlardı. HADEP bünyesinde benzer bir operasyon yürütülüyordu. ***Hatip Dicle, Leyla Zana*** ve teslim olmayan diğer milletvekilleri tutuklanırken, DEP örgütü kapatılıyordu. HADEP üzerinde ise bir çekişme yaşanıyordu. Kürdistan boşaltılıyor, Hizbullah maskeli dehşetvari yöntemlerle yurtsever insanlar katlediliyordu. 6 Mayıs 1996'da Önderlik bombalanmasının gerçekleşmesinin üzerinden yarım saat geçmeden, Londra kaynaklı haberler Abdullah Öcalan'ın öldürüldüğünü veya bombalandığını dünyaya duyuruyordu. Yapılanları önceden biliyorlardı.

3- 1996 yılında İsrail-Türkiye ittifakı ve bu tarihte başlayan Kuzey Irak-Türkiye ilişkileri aynı kapsamdadır. ***17 Eylül 1998 Washington Kürt Otonomi Antlaşması***'nda en önemli madde, PKK'ye karşı tavırdı. Tıpkı 1925'de olduğu gibi, Türkiye'nin verdiği uzun tavizler halkası karşılığında, 2000'e doğru geldiğimizde benzer bir uzlaşma gerçekleşmişti. Bu bir bakıma Lozan'ın yenilenmesi demekti. PKK tamamen izole ediliyor, Önderliği'nin tutsak edilmesi için her tür taahhütte bulunuluyor, gerilla üzerinde de her tür operasyona yeşil ışık yakılıyordu. Bu, topyekun bir tasfiye planıydı.

Meçhule doğru kuşkulu bir yürüyüş...

Kendi içindeki çeteleri bile çözememiş, vurdumduymaz ve Önderliğin sırtından ucuz yaşamaya alışmış sahte bir yönetim tarzından kurtulamayan yoldaşlarla, başta Suriyeli ve Yunanlı sözde dostların içyüzü henüz anlaşılamamıştı. Son derece çıkarcı ve panikçi yaklaşımları karşısında, PKK Önderliği'ne düşen, meçhule karşı kuşkulu bir yürüyüştü. Büyük bir iç burkulmasıyla 9 Ekim 1998 macerası başlıyordu.

9 Ekim 1998 çıkışı değerlendirilirken, Ortadoğu zemininin ne anlam ifade ettiğini çok sağlam ve yürekten çözümlemek gerekir. Bu zeminde yirmi yıla yakın bir pratik geçirdim. Sayısız ilişki ve çalışmalarda bulundum. Tarihi önemde gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmelerin benimle ilgili hangi sonir ve ruhla gerçekleştirildiği ve nasıl dayanabildiğim de bütün yönleriyle mutlaka anlaşılmalıdır. Kimse yaşadığım pratiği tüm tarihsel mitolojik, felsefi, dini ve bilimsel anlamıyla çözmeye yanaşmadı. Çok kitap yazıldı; ben de yazdım. Yaşadığım gerçekleri halen de yazacak durumda değilim. Bunun için özgürleşme alanlarının gelişmesi gerekir. Ama koşulları çok elverişli olan ve gelişmeleri için neredeyse şart olan anlama işini başaramayan, başta yoldaş geçinen birçok kişi ve kurum, bu tutumla aslında kendilerini başarısızlığa mahkum ediyorlar. Bunlar mümkünse bu yılların çözümünü yapıp insanlık, Kürtler ve Ortadoğu tarihi ve geleceği için ne anlama gelmesi gerektiğini ve en temel görev edinsinler. Çünkü bu olanak dışında, özgür yaşama giden yolda ne tarihi ve çağı, ne de güncel somut gerçekleri çözüp önlerini aydınlatabilirler.

Kalın çizgileriyle Ortadoğu'daki yaşamın küçük bir kısmını, siyaset ve diplomasiyle ilgili yönünü değerlendirsem, tanımı şudur:

Sümerlerden beri döşenmiş labirentlerin içinden bu kadar yıl sonra sağlam çıkmak ve halkların özgürlüğüne bazı hediyelerde bulunmak, gerçek anlamıyla peygambersel bir tutumla mümkündür. Bu şu demektir; her peygamber, toplumsal gelişmede bir anlam yükselişidir. Dili ne kadar ilahi olsa da, özü; gelişen toplumun anlam, hafıza, töre, vicdan, özgürlük ve eşitlik başta olmak üzere, birçok temel konuda farklı kültürel bir aşama kaydetmesine yol açmaktadır. Halk bu konuda çok arif, bilen konumdadır. Her ne kadar İslamiyet'ten sonra peygamberliğin ve yeni bir dinin yolu kapanmıştır denilse de bu, her çağın kendini ebedi olarak yorumlaması gibi bir savunmadır. Ortadoğu'da eski dinler kültürünün başta siyasi ve ideolojik alanlar olmak üzere, tüm toplumsal alanlardaki etkisi ve günümüzü adeta tutsak alması gibi sonuçları çözümlenemeden, ne Avrupa uygarlığı anlaşılabilir, ne de anlamlı bir iç ve dış özgürlük savaşımı verilebilir. Tarih hükmünü yürütüyor. Yüzeysel laiklikle ne din çözümlenebilir, ne modern toplum yaratılabilir. İki yüz yıllık milliyetçi yenilenme deneyimlerinin sonuçları ortadadır. Bu yolda ısrar ettikçe, Arap-İsrail çıkmazında olduğu gibi daha ne kadar acılar ve yıkımlara yol açacağı da kestirilebilmektedir. Çözüm, tarihin doğasını çözümlemek ve oradan yola çıkarak bir özgürlük imkanını yaratmaktır.

Çağımız için bu harekete 'dördüncü bir din' demek pek anlamlı düşmez. Ancak bu hareketi 1500'lerdeki Avrupa Rönesans'ına benzeyen, fakat kendi uygarlık kökleriyle kapitalizm ötesi uygarlık ufkunu sentezleyen bir diyalektik gelişme temelinde Ortadoğu Rönesans'ı olarak tanımlamak daha anlamlı ve tarihsel ihtiyaca cevap niteliğinde olacaktır. Bunu yarattık demek abartılı olur. Yapılmaya çalışılan, bu toprakların kültürel özüne uygun ve çağın gericiliğine tutsak düşmeden olumlu özlerini benimseyerek, günümüzün orijinal özgürlük hareketine katkıdır. Bunun tarihte anlam bulacağına ve özgürlük hedeflerine sönmeyen bir meşaleyle yürüyen bir çıkışın güçlü ve süreklilik kazanan bir akımı olacağına inancım tamdır.

Böylesi bir anlamlı yaşamın yaratılması her şeyden daha çok değerlidir. Tarihte eşine rastlanmayan kahramanlıkların, acıların ve fedakarlıkların sahiplerine saygı ve bağlılık, kendimizi bin yılların lanetli kıldığı gerçeklikten kurtarıp kutsamakla özdeştir. Bu savunmam, lanetten kurtarılmış ve kutsanmış çağdaş yaşamın ne anlama geldiğini açıklamaktadır.

Şam'dan Avrupa'ya doğru çıkışımı bazı tarihsel örneklerle mukayese etmem yanlış yorumlanmaktadır. Ama tarihle güncellik kutsallığın özünde yürüyorsa, bu benzerlik kaçınılmazdır. Ancak çarpıtılmış ve inkara dayalı tarihler, kutsal değerlerin benzeşme gerçeğine set çekebilirler. Bu durum bile, olsa olsa bir perdelemedir. Gerçek olan, kutsallıkların zincirleme hareketidir.

Hıristiyanlığın özellikle Avrupa kolunu yaratan büyük ***Aziz Paul***'den bahsedeceğim. Önce havarilere düşmanlık yapıyordu. Şam yolunda bir mucizeyle havarilere katılışını, tarih değiştiren bir olay olarak anlatır. Tarsus'ta doğan Yahudi bir aileden gelmektedir. Antakya'dan başlayarak birkaç kez Anadolu, Yunanistan ve İtalya'ya sefer yapar. Çok büyük inanmış bir propagandacıdır. O olmasaydı, Hıristiyanlığın Avrupa'ya bu denli taşınması mümkün olamazdı. Roma'da öldürüldü.

Anısına Avrupa'nın her tarafında dikilmiş Saint Paul katedralleri boşuna büyük bir görkemlilik arz etmezler. Çünkü Avrupa ahlakının ve bugünkü aşamaya ulaşmasının temelinde Aziz Paul'un attığı insanlık harcı vardır. Çok yönden ihanete uğramış olması ve olumsuzlukların da kaynağına alet edilmek istenmesi bu gerçeği değiştirmez. Daha ilginç olanı, Yunan sahasında karşılaştığı iyi dostlar kadar, birçok dönek ve sahte dostların da mevcudiyetidir. Bazı dostların laubaliliğinden de şikayet eder.

9 Ekim 1998'de Şam'dan çıkışım bu tarihsel olguyu hatırlatır. Çok sayıda dost vardır. İktidardaki partiden birçok davet yapılmıştır. Parlamento, anayasayı değiştirebilecek bir çoğunlukla beni davet etmiştir. Gitmeden önce bakanlık yapmış ve halen milletvekili olan ***Kostas Baduvas*** adlı dostla konuşan tercüman Ayfer Kaya, gelebileceğime dair telefonda birçok kez teyit almıştır.

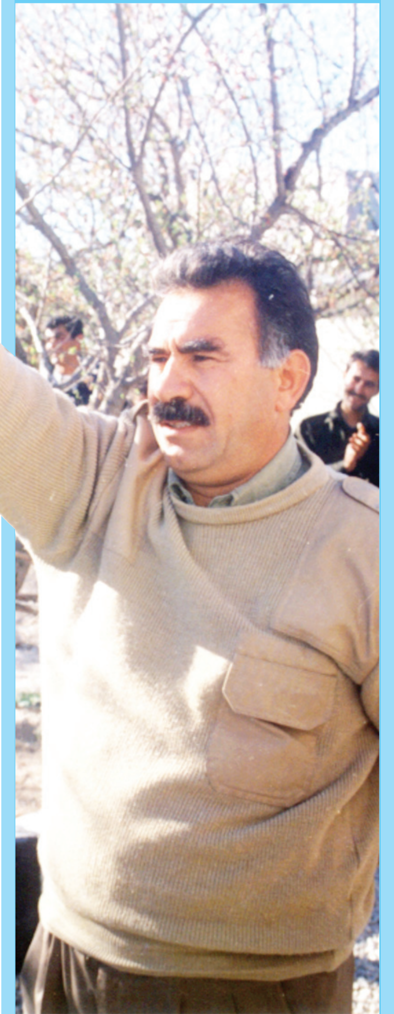
Ulaştığımda, ortada 'dost Baduvas' yoktur. Karşılayan, İstihbarat Başkanı ***Stavrakis*** ve çağdaş Yehuda İskaryot (İsa'yı ihbar eden havari) rolünü oynayan ve adını da Agit koyan ***Kalenderis***'tir. Tavırları tam üç bin yıl önceki Helenlerin tavrından farksızdır. Helenlerin o günden beri değişmeyen bir tavrı; kendi dışındakileri ve çıkarlarına uygun düşmeyenleri barbar olarak adlandırmak, kendi basit dünyaları dışındakileri yabancı olarak görmektir ve bu, köklü bir duygudur. Fakat bu yaklaşım tüm gerçeği ifade etmez, işin duygusal ve moral yönünü izah edebilir. Siyasi ve diplomatik gerçekler daha farklıdır.

Arap sahasından ayrılsaydım tarihin seyri başka olabilirdi

Şu gerçeği görmekte yarar var: Kürt özgürlük hareketi, PKK önderliğinde bir nevi çağdaş ***Bolşevizm*** gibi görülmektedir. Zaten 'katı Stalinci' damgalaması bu görüşü yansıtmaktadır. Çok farklı özellikleri olsa da, yaklaşımlar benzerdir. Resmi siyaset ve devletler düzeni, PKK'yi ve bir bütün olarak Kürt özgürlük hareketini legaliteye kabul etmek istememektedir. Birçok ülke ise illegaliteye çekmiştir. Özellikle Almanya bunda başı çekmektedir. ABD daha katıdır. Ortadoğu devletleri de aynı yaklaşım içindedir. Kesinlikle legalite dışı saymaktadırlar. Dost olanları ancak kişisel ve gayri resmi yaklaşım içindedir. En çok koruyucu dost ülke olarak tanıtılan Suriye, hiçbir zaman radikal Arap milliyetçiliği çizgisini aşmamıştır. Kişi olarak Devlet Başkanı ***Hafız Esat***'ın tavrı önem taşıdığından, iki cümleyle değerlendirebiliriz. Hafız Esat, büyük olan otoritesinden ve içinden geçmekte olduğu koşullardan ötürü, bana göre despotik klasik devlet ile devrimci demokratik devlet arasında bir çizgide duruyordu. Sanılanın aksine, otoriter ve kutsal devleti basitçe kısmen halkın hizmetine vermişti. Ama Sümer rahip devlet anlayışını esas olarak koruduğu

❒ Kendi içindeki çeteleri bile çözememiş, vurdumduymaz ve Önderliğin sırtından ucuz yaşamaya alışmış sahte bir yönetim tarzından kurtulamayan yoldaşlarla, başta Suriyeli ve Yunanlı sözde dostların içyüzü henüz anlaşılamamıştı. Son derece çıkarcı ve panikçi yaklaşımları karşısında, PKK Önderliği'ne düşen, meçhule karşı kuşkulu bir yürüyüştü. Büyük bir iç burkulmasıyla 9 Ekim 1998 yılı macerası başlıyordu.

❒ Bu inanarak yaptığım bir tercih değildi. Fakat uğrunda o kadar kan dökülmüş ve acı çekilmiş özgürlük ve eşitlik ideallerinin başına böyle bir yozlaşmış rejimin çöreklenmesi, aslında reel sosyalizmin derin sapmasını göstermekteydi. Devrimin ve karşı-devrimin tanımını yeniden yaptıracak bir sonuçla karşılaşılmıştı. Karşılaştığım tablo insan gerçekliğine daha doğru yaklaşmaya zorluyordu.

da bir gerçektir. Yarısı aydınlık, yarısı karanlık bir Ortadoğu kimliğiydi. Kürt özgürlük hareketine düşman değildi. Ama geleneksel ideoloji, devlet anlayışı, milliyetçilik ve çağdaş diplomatik güçler dostluğunu engelliyordu. En büyük yiğitliği, başkaları istiyor diye düşmanlık yapmamasıydı. Fakat son ayrılacağımız günlerde, Firavun torunu Mısır Başkanı ***Mübarek*** ile etrafındaki bürokrasiyi aşacak güçte olmadığını ortaya koymuştu. Milliyetçiliği aşırı zorlayacak konumda değildi.

Benim açımdan eleştirilmesi gereken Suriye değil, kendi konumumdu. 1990'ların, hatta 1980'lerin başlarında Arap sahasından ayrılsaydım tarihin seyri başka olabilirdi. Zagroslar'a yerleşmem en ciddi seçenekti. Fakat İran ve Kürt işbirlikçilerinin yaklaşımlarının neleri doğuracağı bilinmezdi. İkincisi, bu rolü rahatlıkla ve başarıyla oynayabilecek arkadaşlar vardı. Ama öyle basit çıktılar ki, kendilerini bir karışlık derede bile boğduracak cüceler olduklarını gösterdiler. Kendilerine tanıdığım tarihi fırsatı ve hizmeti hiç anlamadılar. Olanaklar üzerine hovardaca ve bir mirasyedici gibi oynadılar. Kendilerini de, çok büyük değer ifade eden emek ve sabrımı da gafilce kullandılar ve çarçur ettiler. En çok eleştirilip özeleştiriye çekilmesi gereken konu budur. Fakat 9 Ekim 1998 çıkışını oraya yapmamanın doğruluğuna hala inanıyorum. Çünkü o zaman savaş tam bir intikamcılığa dönüşürdü. Mevcut tabutluğumda bile moralli olmamın tek nedeni, onurlu bir barış için yaşamamın soylulaştırıcı bir savaştan daha az değerli olmamasıdır.

Simitis hükümetinin bu tavrının özünü anlamak çok daha önemlidir. ABD ve İngiltere, hatta Almanya'nın da onayı dahilinde bir tutum olma ihtimali bulunmaktadır. Yine Baduvas'ın davetine hiç sahip çıkmaması düşündürücüdür. Gelmememi kesin isteyebilirdi. Bakan olan birisinin bu kadar basit kalması anlaşılır olmaktan uzaktır. Önemli bir ihtimal, ayaklarımın Ortadoğu'dan bilinçli kopartılmasıdır. Bunda İngiltere istihbaratı temel rol oynamış olabilir. Daha sonraki gelişmeler şu gerçeği gösterecektir: Avrupa'ya çekilip kişiliğimi ve onurumu yıktıktan sonra, ellerinde ehil bir araç olarak kullanılmamın tasarlanması en güçlü olasılıktır. Yunanistan'a ilk adımımı atar atmaz; hukuk ve insan hakları kurallarının benim için olmadığını anlayacaktım. En üst düzeyde Batı sistemi olarak, başta Başkan Clinton olmak üzere, Türkiye'nin tavrını çok önceden ve çok dakik olarak inceledikleri kanaatindeyim. PKK ve Öcalan olgusunu kendi çıkarları için Türkiye'nin başına en ideal biçimde kullanmakta çok bilinçliydiler. Strateji ve taktik şuydu: Hem PKK'yi ve Kürtleri, hem de Türkiye'yi ve Türkleri kullanmak; gerektiğinde elli yıl sürecek kör bir savaşta tutmak. Böylelikle Türkiye'yi kendilerine daha çok bağlama, stratejinin ana parçaları olarak değerlendirilmektedir. Yaşanan dört aylık Avrupa macerası, bu eğilimi doğrulayacak niteliktedir.

Dostluk eğilimimi belirtmek durumundayım. Beş yaşındaki bir çocuk da olsa, dost bellediğimde sonuna kadar inanmam benim için bir karakter özelliğidir. Hayatta belki de en büyük zayıf (kendim buna inanmıyorum, dostluğun ve yoldaşlığın güven şartının hiç çiğnenmemesi gerektiğine batıl bir inanç gibi halen inanıyorum) yönüm, bu tür bir güven duygusudur. Dostluk ve yoldaşlık adına bu yönümün korkunç kullanıldığını biliyorum. Ama en temel insani değer olduğundan, vazgeçmemem gerektiğine de eminim. Dostluk ve yoldaşlık bağı 20. yüzyılın şahsında en büyük darbeyi yemiş olduğundan, onun en son ve en trajik kurbanı ben olacaktım. Önce Yunanistan'da, sonra Rusya'da, dostluğun başına neyin gelmiş olduğunu belirtmem hayli öğretici olacaktır.

İki seferin sonunda yoğunlaşmam, Yunan karakterini sınırlı da olsa çözme imkanını verdi. Tanrı Dionysos'tan beri Yunan halkının özgünlüğü bir gerçektir. Coşkulu ve dostçadır. Ama dünyanın tüm ülkelerinde görüldüğü gibi, bu karakter yenilmiştir ve ancak elinden ağlamak gelir. Dünyanın tüm halkları dostluklarına sahip çıkamazlar. Ama ardından bol bol ağlarlar. Kendi kendilerine dost ve yoldaş olduklarında da böyle yaparlar. Ayrılıkları, yitirişleri ve birlikleri ağlama ve ucuz sevgiye gömülmüştür. Saygı duyulsa da, bunun fazla değeri yoktur. Dostluğu ve yoldaşlığı koruyamayan bir saygı ve sevgiye, anam da olsa, hep hor baktım. Karşılıklı bir sevgi ve anlayış göstermedim. Sanki kader bana, 'Çok değer verdiğin dost ve yoldaşların için ağlamaya değmez' der gibidir. Karşı çıktığım, dostluk ve yoldaşlık değildir. Tersine, ona zafer değerini veremeyen, dost ve yoldaş olmasını bilmeyen, sahte ve zavallılardır.

Yunan egemen sınıf tarihine bakıldığında, M.Ö 1600'lerde Mikenlerden beri mitolojik bir biçim kazanmış olan düşünce tarzlarına göre, tanrı Zeus her türlü puştluğu ve kalleşliği yapabilir. Önüne çıkan her kadını baştan çıkarabilir; her tarafından, alnından, kıçından Athena başta olmak üzere birçok küçük tanrı doğurabilir. Yalan ve kandırmaca tanrısal özellikleridir. Troya kahramanı Hektor'u nasıl kandırdığını, ona inanan Homeros bile hayıflanarak dizelerine döker. Yeter ki Helenistlerin çıkarına olsun. Bir nevi İsrail Tanrısı Yehova gibidir. Helenler ve İsrail oğulları seçilmiş kavim oldukları için, diğer insanlık, yani barbarlar aleyhine ne yapsalar haklarıdır ve tanrıları da bunu böyle emretmektedir. Bu mitolojik gerçeklik, daha sonra dinsel ve siyasi gerçekliğe dönüşecektir. Mitoloji deyip geçmemek gerekir. Günümüze kadar dinin ve siyasetin temelinde yatan mitolojik gerçekliklerdir.

Bu mitolojik özellikler, Yunan hakim sınıfının nasıl doğduğunu dile getirmektedir. Ana kaynağı da Sümer mitolojisidir. Anadolu, Fenike ve Mısır üzerinden hem mitolojik, hem de maddi toplum olarak beslendikleri bilinmektedir. O günden beri değişmeyen bu sınıfsal ve ulusal karakter bütün çıplaklığıyla karşımda duracaktır. Hileci, kandırmacı, çıkarları uğruna hiçbir insana değer vermeyen, dışındakileri değersiz ve barbar sayan bir zihniyet ve ahlaktır.

Reel sosyalizmden sonra yaşanan yozlaşma

Önceden planlanmamış çıkışım, ortaya çıkan zorunluluk karşısında, denenmesi gereken önceliklerin başında görüldü. Reel sosyalizmden sonra içine düşülen yozlaşma sürecinin krizli bir dönemi yaşanıyordu. ***Başbakan Primakov*** ve ***Başkan Yeltsin***, reel sosyalizmin önemli hainleriydiler. Ekonomik ve gizli kirli istihbaratla bağlantılı çıkarlar nedeniyle, konumum ne kadar stratejik de olsa, o dönem için satılmaya çok müsaitti. Koca bir Sovyet sistemini satanların nazarında özgürlük değerlerine saygı beklemek kendini kandırmaktı. IMF, ABD, İsrail ve Türkiye ile yürütülen ilişkiler, bana karşı hukuk dışı bir tavrın alınacağını kesinleştiriyordu. Halbuki Duma bana 298'e karşı 1 oyla siyasal iltica tanınmasına ilişkin bir karar çıkarmıştı. Fakat despotik devlet açısından bunun fazla anlamı yoktu. Beni zorla Türkiye üzerinden Kıbrıs'a indirmek istiyorlardı. Büyük ihtimalle işbirliği halinde, daha o günlerde bir teslim etme gerçekleşebilirdi.

Bu inanarak yaptığım bir tercih değildi. Fakat uğrunda o kadar kan dökülmüş ve acı çekilmiş özgürlük ve eşitlik ideallerinin başına böyle bir yozlaşmış rejimin çöreklenmesi, aslında reel sosyalizmin derin sapmasını göstermekteydi. Devrimin ve karşı-devrimin tanımını yeniden yaptıracak bir sonuçla karşılaşılmıştı. Karşılaştığım tablo insan gerçekliğine daha doğru yaklaşmaya zorluyordu. İlkelerle güne gömülmüş yaşam tarzını kıyaslamamı aydınlattı. Bazı sembolik kalıplara takılmamam, artık tanrı ve insan maskelerini (ki, aynı gerçeği ifade ederler) cesaretle parçalamam gerektiğine dair cesaret ve bilincimi arttırıyordu. 20. yüzyılın putları kırılmalıydı. Bireyin varlığı ve hakları toplumun varlık ve haklarından önce gelmeli veya en azından ikisi arasındaki optimal nokta esas alınmalıydı. Bireysellik ve ona ilişkin hakların kapitalizmin insafına terk edilmesi vahim bir yanılgıydı. Bireyin varlığını ve özgür gelişimini esas almayan her toplumculuk, aslında Sümer rahip tarzıydı ve egemen sömürücü sınıfları doğurmaya mahkumdu. ***'Her şey toplum için'*** sloganı aslında en eski bir sınıflı toplum sloganıydı. ***'Her şey birey için'*** ise, çelişkili gibi görünse de, en gelişmiş sınıflı toplumun, kapitalizmin sloganıydı. İki ilkenin sloganlarına yenik düşmeden, bir insanlık, özgürlük ve eşitlik idealine dayanmak esas yoldu. Bilimsel sosyalizm bir olgu olacaksa, kendini dogmatizmden ve tapınak sosyalizminden kurtarmalıydı. Devlet uğruna her mücadele sosyalizme tersti. Onun yerine bir arayış, sosyalizmin özüydü. Bulunan proletarya diktatörlüğü de olsa, yeni bir kölelik aracından başka sonuç vermiyordu.

Moskova seferinin bu yönlü ideolojik yoğunlaşmamı hızlandırması, sosyalizm ütopyasına inanmış ve büyük emek çekmiş sahiplerinin anısına verebileceğim en temel karşılıktır. 20. yüzyılın Moskova'sı o kadar basitleşmişti ki, hiçbiri hayali olumsuz da olsa canlandıracak güçte değildi. Rus gerçeği üzerinde en az Yunan gerçeği kadar durmanın gereği açıktı. Burada da bazı putları yıkarak yaklaşmanın gerçeklere ulaşma açısından vazgeçilmez olduğu kendini açıkça ortaya koyuyordu.

Roma'ya 12 Kasım 1998'de yöneliş, Avrupa içinde gidilebilecek tek ülkenin başkenti konumunda olmasındandı. ***Massimo D'Alema*** hükümetinin birkaç aylık dönemine denk gelmişti. Yaklaşımları zikzaklı oldu. Ne siyasi, ne hukuki net bir yaklaşım sergileyemedi. İtalyan büyük sermaye çevrelerinin ağır tahriki, Avrupa ülkelerinin tam destek vermeyişleri, özellikle Almanya'nın kişiliğimi sarsma ve kendini dayatma tavrının ağırlığı altında inisiyatifli davranamıyordu. En iyi eğitilmiş polis gruplarıyla çok yoğun bir psikolojik baskı kuruldu. Odadan ayrılmaya hiç fırsat tanınmadı. Ağır sorumlulukları olan birisi için, ilk çıkan fırsatta ayrılması gerektiği açıktı. Bir zorla atmadıkları kalmıştı. Birçok ülkeye para verip yer ayarlamaya çalışmaları gerçek niyetlerini gösteriyordu. Demokratik hukuk tavrı sergilenmeyecekti.

Niyetim Kürt sorununu demokratik bir platforma çekmekti. Destek olunsaydı, Türkiye'nin de bu tavra gelmesi zor olmayacaktı. Anlaşılan, Avrupa Kürt sorununun ciddi çözümünden yana değildi. Ortadoğu'da Kürtlere dayalı bir kargaşa daha çok işlerine geliyordu. Dolayısıyla benim beklenmedik çıkışım, taktikleri dışında bir durumdu. Bütün hazırlıkları, ehlileştirilmiş işbirlikçi Kürt şahsiyetlerine dayanıyordu. PKK ve özellikle benim varlığım, on yıllarca yürütmüş oldukları ve çok sermaye akıttıkları Kürt kozunu ellerinde işlemez kılıyordu. Roma hukukunun doğduğu merkezden atılmam zordu. Fakat siyasi riskleri ağırdı. Bu kadar zorlayan bir devletin daha tehlikeli yönelimleri de hesaba katılmalıydı. İlk doğacak fırsatta ayrılmam zorunluluk arz etmişti.

Avrupa'nın insani Kürt politikası yok

Avrupa'nın üç tarihi başkentinde geçirdiğim toplam dört ay bazı önemli gerçekleri ortaya çıkarmıştı. Demokrasi ve hukuk, Kürt özgürlük iradesine hakkını vermek niyetinde değildi. Avrupa'nın insani bir Kürt politikası yoktu. Sadece Türkiye'ye yönelik taleplerinde bir argüman olarak kullanılıyordu. Aslında son iki yüz yıllık politikalar sürdürülüyordu. Kürtleri Ortadoğu'da İran, Irak ve Türkiye yöneticilerini kendi politikaları doğrultusunda zorlamak için en uygun araç olarak görüyorlardı. Acil bir çözüm için tavır almamalarının altında bu temel neden yatıyordu. Onlara uzun vadeli sorun yaratan bir Kürt olgusu lazımdı. Çözüm ise, kullanacak malzeme bırakmıyordu.

Bu tutum Kuzey Irak'taki Kürt işbirlikçileri için de geçerliydi. Sorunlu bir Türkiye kendilerine muhtaç olacaktı. Dolayısıyla PKK'nin hep bir sorun olarak kalması, politik çıkar için hepsine çok gerekliydi. Benimle çözümü değil, istedikleri gibi davranıp uzun vadeli politikalarına hizmet edecek birilerini düşünüyorlardı. İki yüz yıllık politik perspektiflerine aykırı bulunuyordum. Özgür karakter ve bağımsız karar inisiyatifi kabul edebilecekleri bir durum değildi. Bunu kabul etmeleri, onlarca yıldır besledikleri birçok işbirlikçi Kürdü kaybetmeleri demek olurdu. İtalya Türkiye'den daha çok yatırım ve ticaret imkanı elde etmek istiyordu. Bunun için en radikal tavrı alabiliyordu. Ama benim durumum, pratikte görüldüğü gibi bu hesabı da bozuyordu. Çıkarları kişiliğimi kaldırmaya uygun düşmüyordu. Anlaşılan, Avrupa hukuku ve demokrasisi Kürt sorunu sınırlarında duruyordu. Ancak işgüçlerinden ucuzca yararlanma ve uzun vadeli Ortadoğu politikalarında bir araç olarak kullanılan Kürt yaklaşımı geçerliydi. Bu yönüyle de olsa, politika yine de tam şekillenmeden uzaktı. Ağır basan yön, genel birçok sorunda olduğu gibi, Kürt sorununda da Avrupa'nın şekillenmiş bir politikasının olmadığıydı. Her devlet ancak polis ve istihbarat çevresinde yaklaşıyor, sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla da sızmaya çalışıyordu.

Özgürlük istemi maddi çıkarlarla pazarlandı

Roma'dayken ve sanıyorum Moskova'dayken, benimle en yoğun ilgilenen bir güç de MOSSAD'dı. "Kürt meselesinin en esaslı sahibi benim" dercesine, istihbarat ağını esasta geliştiren güç olduğu açığa çıkıyordu. ABD, İsrail ve İngiltere ayrı bir kanat olarak duruyorlardı. Avrupa henüz dağınıktı. İngiltere iki yüz yıldır önderlik ediyordu. Olası Kürt politikası İngiltere olmaksızın düşünülemezdi. İsrail'in doğuşuyla denetim MOSSAD eliyle yürütülüyordu. Barzani ve Talabani'yle birlikte birçok Kürt sisteme bağlanmıştı. Yalnız PKK'nin durumu yaratmış oldukları sistemi bozuyordu. Bu nedenle beni sorumlu tutup, sıkı bir teşhir ve tecrit politikasına hapsetmişlerdi. Türkiye'yle 1996 yılı antlaşmaları, operasyonel roller üstlenmelerine de yol açmıştı. Bunu çok iyi hesap edememek bir eksiklikti. Daha sonra anlaşılacak ki, Moskova'yı da benimle ilgili olarak avuçları içinde tutan İsrail'di. Tabii bunu ABD'nin büyük mali ve diplomatik desteğiyle birlikte yürütüyorlardı. Moskova'da kalmamam için IMF'nin 8 milyar dolarlık kredisi kullanılmıştı. Yine Türkiye'den bu amaçla ***Mavi Akım Projesi*** koparılmıştı. Türkiye'de "Apo primi" denilen rantçı sistem, uluslararası alanda da daha büyük çaplı

uygulama buluyordu. Tüm Avrupa, Rusya, ABD ve en son Kenyalı bürokratlar da nemalarını alacaklardı. Şahsımda bir halkın özgürlük istemlerinin böylesine maddi çıkarlarla pazarlanması çok alçakçaydı.

İtalya'da psikolojik savaş sonuç veriyordu. En ufak bir fırsatta çıkmaya hazırlanıyordum. Moskova temsilcisi Numan Uçar'ın köylü basitliği komplonun derinleşerek sürmesine yardımcı oldu. İtalya temsilcisi Ahmet'in de pasif ve sorumsuz hali, olup biteni tam anlamaktan uzaktı. Hepsi kendi basit dünyalarında çoktan tükenmişlerdi. İtalya'dan çıkışta hem ben, hem Başbakan D'Alema rahatlamıştı. D'Alema kötü bir demokrasi ve insan hakları sınavını vermişti. Hukuk ve demokrasinin gür sesi olsaydı, özgürlük tarihine katkısı unutulmaz olurdu.

Tekrar Moskova'ya vardığımda, büyük ihtimalle oyunun son perdesi bilinerek hazırlanmıştı ve oynanıyordu. İtalya'dan çıkartılmam, her iki tarafın karanlık güçleriyle yetersiz PKK temsilcilerinin safdilce yaklaşımlarıyla gerçekleşmişti. Süreç, çarmıh veya tabutun hazırlanması süreciydi. Moskova'dakiler ilk çivileri sıkı vuruyorlardı. İlk defa suratlarında dostluğa hiç yer vermeyen görüntülerle tanışıyordum. Belli ki, karar üst düzeyden ve kesindi. Bilinen akıbette üzerine düşeni yapıyorlardı. Oyun ve zorbalıkla bir kargo uçağına bindirip, sonradan Tacikistan'ın Başkenti Bişkek olduğu anlaşılan köy evi gibi bir yerde bir haftalık bir tutukluluktan sonra, emekli general olduğu söylenen Naksakis'le Atina temsilcisi Ayfer, özel bir uçakla gelip Atina'ya doğru yola çıktık. Uçağın devlet bağlantısı açıktı. Önce Romanya'ya indirilmek istendi. Naksakis teslim etmenin burada gerçekleşeceğinin Simitis'le kararlaştırıldığını iddia etmektedir. Doğru olabilir. Kabul etmeyince, zorunlu olarak Atina'ya indik. Aynı cehennem zebanileri, Stavrakis ve Kalenderis bekliyorlardı. Yalnız bu bir gün sonra olacaktı. İlk gün geldiğim gibi VIP salonundan geçip bir gün Naksakis'in kaynanasının evinde kalacaktım. Ona şunu demiştim. *"Pangalos ihanet edebilir mi?"* Çok kesin *'hayır, seçim için bundan iyi bir fırsat olamaz'* diyordu.

Dışişleri Bakanı Pangalos açık bir hileye başvurdu. Resmen görüşmek amacıyla çağırdığı eve en üst düzeyde istihbarat ekibi yollamışlardı. Dostça olmayan tehditkar bir üslupla *"Sana sabah saat dörde kadar süre tanıyoruz. Aksi halde bildiğimizi zorla yaparız"* dediler. Geçek suratlarını gösteriyorlardı. Kenya çok önceden CIA ile birlikte hazırlanmıştı. Bunu sonra anlayacaktım. Çok güvendiğim Kalenderis, Yunan devletinin şerefi üzerine söz vererek, tehlikeden uzak bir yer olarak eski Yunanlıların etkili olduğu Kenya'da 15 gün içinde Dışişleri Bakanı'nın hazırladığı Güney Afrika pasaportuyla çözüm bulunduğunu söyledi. Dosta güven esas olduğu için kabul etmemek olmazdı. Yanımda ciddi bir uyarıcı yoktu. Tam anlayamadığım tercüman Melsa, uyuşuk hareket ediyordu. Sahteliklerini çözebilirdi. Ayfer'i alıkoymuşlardı. Aslında tecrit edilmiştim.

Bu süreçte ihaneti dolaylı yoldan anlatmak isteyen birkaç harekete tanık oldum. Şoför binmem gereken uçağa sert bir vuruş yaptı. Bunun bilinçli bir tavır olduğu kanısındayım. Uçak kalkamadı. Fakat daha sonra hemen İsviçre üzerinden olduğunu tahmin ettiğim yerden, çok özel bir uçak Yunanlı olmayan ekiple gizli bir askeri havaalanında beni bekliyordu. CIA veya İngiltere istihbarat uçağı olma ihtimali yüksekti. Binmeden önce taksi şoförü on defadan fazla gidip geldi, uçağa bir türlü varmak istemiyordu. Bundan da bir sonuç çıkarmadım. Dostluğun kitabında böyle ihanetlere yer olmayacağına o kadar inanmıştım ki, birisi o anda bana "kaçırılıyorsun" deseydi, terslerdim. Çünkü insanlığın kitabında buna yer yoktu.

Daha sonra her şeyin planlı olduğu anlaşılacaktı. ***Kenya Büyükelçisi Kostulas*** beni rahatlıkla havaalanından aldı. İlk konuşması manidardı. İngilizler ve Almanların biraz şerefi olabileceğini, ama Yunanlıların pek şerefi ve onuru olmadığını hissettirmek istedi. Bu sözlerinden bir anlam çıkarmak imkansızdı. Zorla BM toplantısına bırakmak niyeti vardı. Bundan da bir şey anlayamadım. Daha sonra benimle birlikte yemek yemekten de vazgeçti. Hiç oturmamaya çalışıyordu. Belli ki son günleri geçiriyordu. Atina'dan gelen direktifle mutlaka elçilikten atılmam isteniyordu. Dört goril gönderilmişti. Direneceğimizi belirtince vazgeçtiler. Dışişleri, Kamu, Adalet ve İstihbarat Bakanlıkları sabaha kadar bakan düzeyinde telefonla Elçilikten çıkarılmam gereğini belirtiyorlardı. Kostulas, Kenya Dışişleri Bakanı'nın İstihbarat Başkanı oğlunun olduğu bir toplantıya gidip, her şeyin bilindiğini, fotoğraflarımın bile çekildiğini, tanınan sürenin 15 Şubat'a kadar olduğunu, çıkmazsak zorla bunu gerçekleştireceklerini karar olarak bana aktardı. 15 Şubat'ta çıkmazsak, öldürme dahil her şey olabilirdi. Dolayısıyla o gün çıkmak kaçınılmazdı. Kalmak; baskın, direnme ve silahlı çatışma süsü verilerek öldürülmek olacaktı.

Komplo, tarihin en büyük provokasyonlarından

Kalenderis'in son büyük ihaneti şuydu: *"Simitis'le konuştum. Mısır üzerinden Hollanda'ya gidebileceğimize dair güvence verdi"* dedi. Olduğu gibi kabullenmekten başka bir seçenek yoktu. Daha önce de Beyaz Rusya'nın Başkenti Minsk üzerinden bir Hollanda seferi düşünülüyordu. Aslında bu da tertipti. Büyük ihtimalle Şam çıkışından beri her şey CIA, İngiltere ve Yunan istihbaratının halen içyüzü tam bilinemeyen bir planı gereği yönetilmekteydi. Tarihin en büyük provokasyonlarından birisi olarak hazırlanıldığından kuşkum yoktur. Ama gerçek içyüzü konusunda her şeyi bildiğimi söylemem olanaksızdır. Bunu ancak kendileri bilebilir. Yapabileceğimiz, ortaya çıkan gelişmeleri doğru yorumlayabilmektir. Kenyalı polisi Elçiliğin içine kadar almışlardı. Gitmememin baskın anlamına geldiğini açıkça hissettiriyorlardı. Yetkili birkaç cümleyle şunu söylüyordu: *"Biz ülkemizde kan dökmek istemiyoruz."* Bu arada ilaç, uyuşturucu kullanma durumları olabilirdi. Mutfakçılar mutlak anlamda Elçiliğe bağlıydı. Durumum bir nevi uyurgezer gibiydi. Dolayısıyla sağlıklı düşünmeden alıkonulmam için gerekli dozajda ilaç kullanmış olmaları bu süreçte yüksek bir ihtimaldi. Çok açık kuşkulu durumları bile çözmememin bir nedeni de uyuşturucu etkisi olabilir.

Bindiğim uçağın etrafında yeşil gözlü ve sarışın, kumral, uzun boylu ve ellerinde otomatik tüfekli adamların tertibat aldığını fark ettim. Bunların CIA ve MOSSAD elemanları olmaları yüksek bir ihtimaldi. Uçağın içinde Türk Özel Timi üzerime çullanıp beni yere yatırdı. Üzerimdeki her şeyi alıp bantlarla kıskıvrak her tarafımı bağladılar, gözlerime de aynı kalın bantları takıp uçağın arkasına bıraktılar. Uçak Cavit Çağlar'ındı. Doğruyol hükümetinin niteliğini yansıtan bir olaydı. Uçak iki defa indi. Biri Mısır, diğeri ya İsrail ya Kıbrıs'tı. Gemiyle adaya getirildiğimde, 16 Şubat sabahıydı. Uçakta gözlerimin ilk çözülmesiyle söylemek istediğim mesaj şuydu: *"Bu başarı sizin değildir. Size dostluk yaptıklarını söyleyenler, dürüst davranmıyorlar. Bu oyunu her iki tarafa oynamak istiyorlar. Ben hiçbir zaman Türklük düşmanlığını yapmadım. Ana tarafından kan bağlılığı bile vardır. Barış ve kardeşlik tek doğru yoldur. Bundan sonra mücadelemi bu temelde yürüteceğim kesindir."* Aslında ilk tavrım, sonuna kadar konuşmamaktı. Fakat hemen anlaşılıyordu ki, bu tutum komplonun olduğu gibi gizli kalmasına yol açardı. Komployu açıklamak için yaşamak daha doğruydu. Yolda uçaktan indirdiklerinde ve biraz sürüklediklerinde, *"Faili meçhule mi götürüyorsunuz?"* dediğim zaman, *"Bu şansı sana vermeyeceğiz. Ağzını kapat, yoksa biz kapatırız"* dediklerini hatırlıyorum.

Beni adada ilk karşılayan, yarbay rütbesinde ve Genelkurmay Başkanlığı'nı temsil ettiğini belirten bir subaydı. Dedikleri özce şöyleydi: *"Bu işte çok oyun var. Biz kardeşlikle halletmek istiyoruz. Bu tertiplere fırsat vermeyeceğiz."* Bu, pek beklemediğim bir tavırdı. Güvenirliğini hiçbir zaman ölçecek durumda değildim. Taktik yanıltmayla birlikte, bir politikayı da dile getirmiş olabilirdi. Bekleyip görmekten başka bir seçenek yoktu. On gün koşulları çok ağır bir hücrede kaldım. Emniyet, MİT, Jandarma ve Genelkurmay istihbaratı dörtlü çapraz halinde bir soruşturma yürüttüler. Kaba bir baskı ve küfür yoktu. Fakat manevi, psikolojik ortam benim için çok ağırdı. Dayanabilmek mucizeydi. On gün boyunca doğru bildiğim ve bulduğum biçimde konuştum. Tavır koydum. Bir kısmı yayınlandı. Bir kısmı yayınlanmadı. Farklı bir devlet yüzüyle karşılaştığım kesindi. Olgun yaklaşıyorlardı. Oynanan oyunların ne kadar içinde veya karşısında olduklarını kestirmem zordu. Esas aldığım tutum, baştan sona halkların onurlu barış ve kardeşçesine yaşama birlikteliğine fırsat veren bir çizgiyi inançla, kararlılıkla ve bilinçle savunmaktı. Bu durum ideolojik ve politik çizgime ters düşmüyordu. Ayrılıkçılığa ve meşru savunmayı aşan şiddete tavır almam ideolojik hattım gereği olduğundan rahatlıkla tavrımı sürdürdüm.

İmralı yargılaması ve barış tutumum

İmralı yargılamasının meşru, evrensel ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin gereği olan bir temeli yoktu. İşin temelinde ağır bir komplo ve kaçırılma vardı. Mahkemenin bu koşullar altında olmaması gerekirdi. Ayrıca AİHS'ye aykırı birçok yönü olduğu AİHM'e de bildirilmiştir. Sembolik olan, genelde hazırlanan senaristleri ve yönetmenleri dışında olan bir tiyatronun kamuoyuna yönelik kısmının oynanması söz konusuydu. Savunmamı bir *"demokratik uzlaşıcı ve barış mesajı"* olarak vermem bana göre en doğru tutumdu. Kapsamlı bir savunma için ne süre, ne materyal, ne de hazırlık açısından psikolojik olarak uygun bir durum vardı.

İmralı sürecine ilişkin birçok açıklamalarım oldu. Bazı çevreler içte ve dışta olmak üzere tavrımı tahrip etmek istediler. En sakıncalı durum buydu. Sağlık ve ölümümden bile daha önemli olan bu hususları sürekli açıklığa kavuşturmak istedim. Yaygın olarak yapılan, "Derin devlet ve Genelkurmay'la anlaştığım, uzlaştığım veya teslim olduğum" biçiminde bir propagandaydı. Böyle bir durumun olmadığını hep vurguladım. Ateşkes konusu üzerinde ise, 1993'ten beri duruyordum. En son Şam'dayken, tek taraflı olarak ilan ettiğim 1 Eylül 1998 ateşkesine bağlı olarak, 1 Eylül 1999'da koşullar elverdikçe ve makul bir süre kalmak üzere sınırların dışına çekilmeyi, ateşkesi daha gerçekçi kılma kararlılığı temelinde ikinci bir adım olarak attım. Mevcut durum, zorunlu koşullar nedeniyle sınırlı bir gücün içeride, büyük bir kısmının dışarıda meşru bir savunma temelinde üstlendiği, "demokratik uzlaşı ve barış için diyalog" beklentili bir pozisyon biçimindedir.

Siyasetin, hükümet ve parlamentonun çözüm aramamasının sorumluluğunun kendilerine ait olduğu, mevcut durumun her bakımdan riskler taşıdığı bilinen bir husustur. Bu durum olumlu temelde aşılmazsa, daha büyük ve uzun süreli bir şiddet sarmalının ortamı kaplaması tehlikesi göz ardı edilemez. Uzlaşma, ***"demokratik ve laik cumhuriyet"*** kavramının özlü olarak hayat bulmasında aranmaktadır. Kürtlerin özgür yurttaşlar ve halk olarak, evrensel hukuk ölçüleri de göz önüne getirilerek cumhuriyetle bütünleşmesi stratejik bir yaklaşım olarak görülmektedir. Sadece Türkiye Kürtleri için değil, tüm parçalardaki Kürtler için stratejik bir yaklaşım olarak öngörülmektedir.

Tüm yaşamlarını anti-Apoculuğa bağlayan iftiracı kesimler

Son on yıldır amansız bir ihanet dayatmasıyla, hem Güney Kürdistanlı işbirlikçiler tarafından, hem de Avrupa'ya sığınmış ve tüm yaşamlarını anti-Apoculuğa bağlamış kesimlerce yürütülen iftira ve karalama kampanyası kendilerini kurtaramayacaktır. PKK savaş ve barışçıl tutumuyla ortadadır. Gücü, şehitleri ve halkı da ortadır. Bunlar neredir? Savaş istiyorlar. Kim engelliyor? PKK'yi kışkırtmakla kime, hangi güce hizmet ediyorlar? Dürüstlerse meydan açıktır. Kürt meselesini dağda, ovada, şehirde, köyde, içte ve dışta temsil etsinler. Sonuna kadar direnerek bir örnek göstersinler ki, sahtekar ve iftiracı olmadıklarını kanıtlamış olsunlar.

Benim İmralı sürecim bu savunmamın ruhuna uygun olarak devam edecektir. Tutumum; yarın olacakmış gibi barış ve demokratik uzlaşıya her an hazır olmak kadar, yarın benden başlayacak bir imha savaşına da sonuna kadar karşı olmak ve her zaman inançla, kararlılık ve hazırlılıkla buna cevap vermektir. Bunun dışında ne yaşam tanıdım, ne de anlarım. Çok büyük yetersizlikleri olsa da, umut ve bağlılıklarını her zaman bana sunanların, bu gerçeğin ne anlama geldiğini tüm yönleriyle anlamaları ve içinde bulundukları koşullara göre gereğini yapmaları, kendileri için de bir yaşam sorunudur. Bağlı olmayı bilmek ve ölçülerine göre hareket etmek son derece önemlidir; yaşamını her tür gelişmeye karşı tümüyle örgütlü ve hazırlıklı tutmayı gerektirir.

İnanıyorum ki, bu savunmamla eksik kalan ve soru işareti uyandıran birçok hususa kapsamlı cevabımı vermiş bulunuyorum. Halkımıza ve yoldaşlara, başta Türk halkı olmak üzere tüm komşu halklardan ve dünyadan dostlara, beklentilerine ve en azından çok merak edilen ve halen yaşadığım ağır koşullar altındaki İmralı sürecine ilişkin yanıtları en kapsamlı bir biçimde vererek borcumu ödemiş olmaktayım. Eleştirilerini aynı sorumluluk altında geliştirmeleri ve eleştirilerimin gereklerini yapmaları da benim kendilerinden beklentim ve hakkımdır.

9 Ekim-15 Şubat komplosu, istediği ve planladığı sonuca ulaşmaktan uzaktır. 20. yüzyılın tüm hainlerini ve işbirlikçilerini en üst emperyalist irade altında birleştiren bu kompolyu bir tarihi Anadolu ve Mezopotamya barışına dönüştürmek, görev olarak halklarımızın ve tüm sorumlu güçlerinin önündedir. Bu göreve sahip çıkmak, hem ülkenin güçlü bütünlüğü ve hem de laik ve demokratik cumhuriyetin özlü birliği için tek doğru tutumdur. Bu aynı zamanda tarih boyunca arzulanan onurlu barışın, kardeşliğin, özgürlük ve eşitliğin de yoludur.

Kürt Soykırım Günü

15 Şubat komplosu ve sonuçları

Kürt halkının kara gün olarak kabul ettiği ve lanetlediği, tarihi 15 Şubat uluslararası komplosunun 14. yılına girdik. Bu komplonun amaçları neydi? Komplonun dayandığı felsefe, ideolojik siyasi amaçlar, tarihsel temel neydi?

Önderlik, Kürdistan'da bölüp parçalayan, Kürt toplumunu yok sayan ve yok etmek isteyen inkar ve imha sistemi ve soykırım rejiminin bunun temel dayanağı olduğunu, tarihsel dayanağı olduğunu ortaya koyuyor. Yine gelişmelerin güncel siyasetle bağını ortaya koyuyor. Ortadoğu'daki durum, dünyadaki değişim, İsrail'in güvenliği, Türkiye'nin NATO içindeki konumu, Kürt sorununun bütün bu alanlarda taşıdığı anlam, önem. Bunlarla bağını da ortaya koyuyor.

Uluslararası komplo tabii öyle dar bir siyaset veya güncel bir olay değildir. Tarihsel dayanakları var fakat küresel boyutları da var. Komplo, doğrudan küresel kapitalist sistem ile bağlıdır. Çünkü Kürdistan üzerindeki soykırım sistemi küresel kapitalist sistemin geliştirdiği İngiltere'nin ortaya çıkardığı bir sistemdir. PKK'nin bu soykırımı, sömürgeciliği reddederek, onu boşa çıkartma, yok etme amacıyla önemli bir mücadele geliştirdiği bir ortamda, bunu yok etmek üzere geliştirilen bir saldırı. Uluslararası komplo, imha ve inkar sisteminin küresel düzeyde çok kapsamlı ve planlı bir saldırısı. Bağlı olduğu temel, kesinlikle inkar ve imha sistemidir. Kürt'ü inkar eden, imha etmek isteyen bir sistem, küresel sistem. Güncel politikada da çeşitli güçlerin çıkarlarını bu temelde yürütmeyi öngörüyor. Dolayısıyla Kürt soykırımını öngörüyor. Kürt varlığının ve demokratik gelişiminin küresel kapitalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarının önünde engel oluşturma, o çıkarlara zarar verme durumunu ortadan kaldırmayı hedefliyor. Bunu bilelim.

Sovyet sisteminin çözülüşü ardından Körfez Savaşı ile birlikte geliştirilen Ortadoğu'yu ele geçirme mücadelesinin önemli bir parçası oluyor. Bu mücadele nasıl oldu? 90'ların başında ABD-Irak savaşı biçiminde Körfez Savaşı olarak gelişti. Bu savaşın Ortadoğu'daki siyasi, askeri sonuçları nedir? Bir, ABD, Körfeze, Suudi'ye, Ortadoğu'nun stratejik alanlarına büyük bir askeri güç olarak girdi, mevzilendi. İki, ulus devlet sisteminin merkezi olan Irak, yeni bir yapılanmaya kavuşturuldu. Saddam Hüseyin yönetimi Bağdat'a sıkıştırıldı. Kuzey ve güney Irak bu devlet yönetiminin denetiminden çıkartıldı. Üç, ABD ve Türkiye'yle Çekiç Güç operasyonu geliştirildi. PKK'nin Güney Kürdistan'a girişi önlenmeye ve Kuzey Kürdistan'daki gelişimi de denetim altına alınmaya, sınırlandırılmaya çalışıldı, hedeflendi. Körfez Savaşı'yla başlayan Ortadoğu savaşı ABD'nin Ortadoğu'ya müdahalesinin ve hatta III. Dünya Savaşı'nın birinci aşamasıydı.

'Yeni Dünya Düzeni' ve Ortadoğu gerçeği

İlk aşamada böyle bir sistem içinde kalmak Yeni Dünya Düzeni adı altında bu saldırıyı yürütenler açısından gerekli görüldü. ABD öncülüğü böyle bir Ortadoğu denetimine dayanılarak dünyanın diğer alanlarında mücadele yürüttü, savaş yaptı, siyasi, ekonomik ambargolar geliştirdi. Doğu Avrupa'da, Balkanlar'da savaş yürüttü. Yugoslavya'yı dağıttı, Çekoslovakya'yı dağıttı. Bütün o Balkanlar'a ve Doğu Avrupa'ya yeni bir düzen, sistem verdi. Kafkasya'yı dağıttı, yeni bir sistem geliştirdi. Doğu Asya'da bir mücadele yürüttü, belli bir denetim geliştirdi. Afrika üzerindeki mücadelesini yürüttü. Asya, Latin Amerika'da mücadele yürüttü. Amerika'da bir sistem geliştirdi. Daha çok 20. yüzyılda Batı sistemine karşı ortaya çıkan gelişmeleri ya tasfiye etmeye ya da kendisine hizmet eder hale getirmeye çaba harcadı. Bu konuda önemli bir düzey de yakaladı.

Bu saldırının ikinci aşaması 11 Eylül 2001 İkiz Kule saldırısıyla başlayan süreç oldu. ABD'nin, yani küresel kapitalist sistemin Ortadoğu'ya dönük III. Dünya Savaşı'nda yeni bir askeri saldırı yürütmesinin önünü açtı. Bu temelde Irak ve Afganistan Savaşları yaşandı. Buna dayanarak İran'a, Suriye'ye, diğer Arap ülkelerine, Kürdistan'a bir çeki düzen verilmeye çalışıldı.

İkinci aşamaya geçmenin en önemli adımı, hazırlığı ise uluslararası komployduu. Böyle bir süreçte dünyanın değişik alanlarında küresel kapitalist sistemin çıkarları doğrultusunda saldırılar yürütülürken Ortadoğu'da da ikinci bir hamle yapmaya hazırlanıldı. Bu hazırlığın önemli iki boyutu Kürdistan ve Filistin üzerinde geliştirilen saldırılardı. İkinci hamle tabii Irak'ta yarım bırakılan saldırıyı sonuca götürmek, Afganistan'da Taliban yönetimini yıkmak oluyordu. Çelişki çatışma bunlarlaydı.

Bunları gerçekleştirebilmek için sistem açısından iki alanda tedbir gerekiyordu. Birincisi Kürdistan'da denetim sağlamaktı. PKK'nin bu anlamda kontrol altına alınması gerekliydi. Çünkü Bağdat'ta yönetim düşerse mevcut PKK duruşu Irak'ta etkili olabilir, Güney Kürdistan'a yayılabilirdi. Bunu bir demokratik Ortadoğu devrimine dönüştürebilirdi. Diğer yandan Filistin'de tedbir gerekiyordu. Filistin Kurtuluş Örgütü'nün (FKÖ) zayıflatılması lazımdı. Çünkü Irak yönetimine sahip çıkıyordu. '91 Körfez Savaşı'nda Saddam yönetimine destek veren tek Arap gücü FKÖ'ydü. Dolayısıyla Saddam yönetimi kendinden değil, Filistin direnişinin itibarından, onun Arap milliyetçiliğini harekete geçirme gücünden destek alıyordu.

Körfez Savaşı'na dayalı olarak bir yandan dünyanın değişik alanlarında küresel sistemin çıkarları doğrultusunda siyasi, askeri saldırılar geliştirilirken diğer yandan da Ortadoğu'da bu iki alana dönük operasyonlar geliştirildi. Filistin'e dönük operasyonlar barış görüşmeleriydi. Filistin sorununun çözümü adı altında geliştirilen sözde barış süreci. Oslo süreci de diyorlardı buna. Orada Filistin'e sözde bir barış süreci dayatıldı. Hala da bu süreç olacak. Bu görüşmelerin bir devamı olarak şimdi BM'ye başvurdular. Devlet oluyor Filistin güya. Filistin devleti ilan edildi BM tanısın diyorlar.

Barış süreci denen süreçte öyle bir şey ortaya çıktı ki ortada FKÖ diye, Filistin etkinliği, iradesi diye bir şey kalmadı. Dünyada olduğu gibi Arap alemindeki etkinliğini de bitirdi. 1979'lu, '80'li yıllarda Ortadoğu'yu yöneten, Filistin direnişi '90'lı yıllarda, şimdi, oradan buradan bir şeyler dileyen, hiçbir etkinliği olmayan bir hareket konumuna getirildi. Sözde Filistin devleti kuruluyor, barış süreci geliştiriliyor, ama özünde Filistin'in bitirilişi, güç kaybediş süreci oldu. FKÖ'nün direnişle kazandığı büyük gücün tüketildiği süreç. Giderek Gazze ile Batı Şeria da birbirinden koparıldı. Hamas, El Fetih kavgası da çıkartıldı. Yani bırak Irak'ta, diğer yerlerdeki gelişmeleri yönlendiren, destekleyen bir Filistin direnişi var olsun, artık sisteme muhtaç hale gelmiş bir Filistin siyaseti ortaya çıkartıldı.

Diğeri Kürdistan'a dayatılan operasyondu. Onu da uluslararası komplo olarak tanımladık. Uluslararası komployu bu düzeyde saymak gerekli. Komplo, önce Çekiç Güç operasyonu biçiminde örgütlendi. Komployu '98'de fiilen başlayan bir olgu olarak görüyoruz ama tümüyle öyle değildir. Tabii bu inkar ve imha sistemiyle bağlı. O bakımdan 19. yüzyılın başına kadar da gider. 20. yüzyılın başından itibaren I. Dünya Savaşı'nda bu inkar sisteminin oluşturulmasıyla tümüyle bağlıdır. Fakat pratik açıdan da NATO'nun yürüttüğü bir saldırı olarak 12 Eylül rejimine dayanıyor. Çünkü bu darbeyi NATO düzenledi.

İkincisi, 1985'ten itibaren PKK direnişine karşı Türkiye NATO'ya başvurdu ve 15 Ağustos Atılımı'na karşı, gerillaya karşı savaşı resmen de fiilen de NATO örgütleyip yürüttü. Onlara dayanıyordu. Daha somut olarak NATO düzeyindeki bu saldırılar ise 1987 sonu, 1988 başında ortak bir operasyon olarak ortaya çıktı. '90'ların başında Körfez Savaşı ardından ise Çekiç Güç operasyonu olarak ortaya çıktı.

Uluslararası komplo Önderliği imha saldırısıdır

Çekiç Güç operasyonu ABD ile Türkiye'nin NATO düzeyinde geliştirdiği bir ittifaktı. Güney Kürdistan hava sahasını korumaya Güney Kürdistan'daki PKK varlığını yok etmeye dayanıyordu. Böylece Güney Kürdistan'ın hava sahası Irak'a kapatıldı, ama Türk savaş uçaklarının saldırısına açıldı. KDP, YNK yeniden örgütlendirilerek PKK'ye alternatif bir liderlik olarak, hareket olarak geliştirilip yeniden örgütlendirilen bu güçlere '92 Ekimi'nde bir devletçik kuruldu. Güney Kürdistan devletçiği.

Bu temelde bir yandan alternatif bir Kürt liderliği güçlendirilmeye çalışılırken diğer yandan da ABD'nin desteği temelinde Türk ordusunun kuzeyde ve güneyde yürüttüğü saldırı ve operasyonlarla PKK zayıflatılmaya çalışıldı. Gelişmesi engellenmek, güneye girmesi, güneyde hakim hale gelmesi önlenmek, ortaya çıkan askeri gücü darbeleyerek zayıflatmak istendi. '90'lı yıllarda Doğan Güreş'ten başlayarak PKK'yi imha amaçlı kuzeyde ve güneyde geliştirilen askeri saldırıların hepsi, desteğini NATO'dan aldı. Siyasi desteği de, askeri desteği de NATO verdi. NATO silahlarıyla savaştılar. En ufağından en büyüğüne kadar bütün verileri NATO'dan aldılar.

Bu durumu aşmak için PKK, '93'ten itibaren yeni bir stratejik sürece girdi, siyasi çözüm arama süreci; ateşkes öyleydi. Kendini Kürt sorununun siyasi çözümünü gerçekleştirecek bir yapılanmaya, değişime uğratmak istedi. Fakat böyle bir değişim sürecini PKK'nin zayıf bir dönemi olarak değerlendirerek bundan bu yanılgılı düşünce üzerinden ezme, imha etme operasyonlarını daha fazla dayattılar. 1993-94'te geliştirilen saldırılar ateşkesin PKK'de yarattığı etkiye dayanarak PKK'yi ezip imha edebiliriz, yenilgiye uğratabiliriz hesabıyla, amacıyla geliştirilen saldırılardı.

Bu saldırılara karşı PKK'nin direnişi 90'lı yıllar boyunca sürünce yeni bir durum ortaya çıktı. Önderlik, onu pata durum olarak değerlendirmişti. Ne zafer, ne yenilgi durumu. Ne TC zafer kazanabildi, ne PKK. Ne TC yenildi, ne PKK. Dolayısıyla çözümü başka yerde aramak gerekiyordu. O da siyasi çözüm arayışı.

1 Eylül 1998'de böyle bir çözümün önünü açmak, PKK'yi de böyle bir çözümü yürüten hareket haline getirmek amacıyla Önderlik üçüncü tek yanlı ateşkesi ilan etti. İşte ona tekrar 1993-94'te olduğu gibi imhacı güçler tarafından bu sefer uluslararası komplo saldırısı dayatıldı. PKK, eski yapıyla sürdüremiyor, kendisini henüz değiştirememiş, güç kazanamamış, zayıf bir durumdadır, saldırırsak ezeriz, tasfiye ederiz umuduyla bu uluslararası komplo dayatıldı.

Uluslararası komplonun amacı demek ki soykırımı devam ettirmektir. İnkar ve imha sistemini yaşatmak, başarıya götürmekti hedefi. Bunun için bu sistemi tehdit eden PKK'yi imha ve tasfiye etmek, PKK'yi tasfiye edebilmek için de saldırıyı Önderliğe yöneltmekti. Stratejisi buna göre oluştu. Önderliğin imhası temelinde PKK'yi tasfiye edebilmek, PKK'nin tasfiyesine dayanarak da Kürt soykırımını yürütmek.

Çünkü PKK var oldukça Kürt soykırımını değil yürütmek, ayakta tutmak bile mümkün değildi. Soykırıma karşı büyük bir halk direnişi gelişiyordu. Yine Önderlik var oldukça, çalıştıkça da istendiği kadar gerillaya karşı savaşılsın, darbe vurulsun yeniden gerilla örgütleniyor, PKK yeniden canlandırılıyordu. Dolayısıyla Kürt soykırımının yürütmenin önünü açmak, zeminini güçlendirmek için PKK'nin tasfiyesi, onun için de Önderliğin etkisizleştirilmesi, imhası gerekti.

Uluslararası komplo bu temelde Önderliği imha saldırısı olarak ortaya çıktı. 9 Ekim 1998'de Suriye'den çıkartılmasıyla başladı. Bu tarihsel süreç biliniyor. Bu amaç doğrultusunda sistemin bütün güçleri harekete geçtiler. Kürt soykırımını yürüten sistem tümüyle bu komploda yer aldı. Sistemi öncülüğü; ABD, İngiltere, İsrail komployu örgütleyip yönettiler. Bizzat Başkanlık tarafından koordine edildi. Yardımcıları bunu itiraf etmiş durumdalar, biliyoruz. Sistemin temel güçleri çeşitli pazarlıklar biçiminde de olsa komploda rol oynadılar. Bütün devletler rol oynadılar. İhtiyaç duyulup da buna karşı çıkan herhangi bir devlet olmadı çeşitli biçimlerde.

Pratik olarak da tabii Önderliğin önce sisteminin bozulması Suriye'den çıkartılmasıyla başladı. Suriye'den çıkartmada en çok rolü Mısır yönetimi oynadı. Türkiye'ye tehdit ettirdiler ama esas Hafız Esad yönetimini korkutan orasıydı. Amaç Suriye'den çıkartıp imha etmekti Önderliği. Önderliğin dağa çıkış yapma olasılığı güçlenince onu engellemek üzere sözde dostluk ilişkilerine dayanılarak Yunanistan'ı devreye koydular.

Yunanistan'a sokmayıp böyle ortada bırakarak kim vurduya getirmek istediler. Önderlik bunu Rusya'ya giderek ve geri dönmeyerek boşa çıkardı.

Komplo, özünde Önderliğin Atina'dan geri dönüşü esnasında Akdeniz'de vurulması üzerine kurulmuştu. Yani bir günlük bir imha planıydı, kim vurduya getirilecekti. Bu anlamıyla 9 Ekim, bir imha saldırısıydı. Rusya'ya gidiş bunu bozdu. Rusya'da Mavi Akım projesi ayarlandı, 10 milyar dolarlık IMF kredisi Yeltsin yönetimine verildi. Rusya meclisi DUMA'nın 300 oyla Önderliğe mültecilik hakkının verilmesi kararın rağmen Rusya'dan çıkartıldı. Sorun oraya kadar gitti, fakat yönetim parayı alınca reddetti.

Önderlik onu bozmak üzere de Roma'ya gitti. Roma'da, İtalya'da bir sol hükümet vardı. Belki çözüm üretebiliriz diye kullanmak istedi Önderlik. Onlar da iyi niyetle yaklaştılar. Roma'ya girebilmesi büyük bir şanstı tabii. Fakat ABD hemen oraya da müdahale etti. Bütün kapıları kapattılar. İngiltere, Almanya, Fransa, Avrupa çapında çözüm getirilmesinin önünü kapattı. İçte gladiocu Berlusconi muhalefeti de harekete geçirildi. Böylece D'Alema hükümeti daraltıldı. Çözüm üretemedi, sahiplenemez duruma da düştü. Dolayısıyla Avrupa hukuku çerçevesinde daha çok sınırlandırıp mahkemeye havale eder duruma geldi.

Önderlik değerlendiriyor; öyle direkt çıkartamadı İtalya hükümeti, Önderlik çıkarken bir dilekçe yazarak çıktı. Onun için İtalya'ya ilişkin herhangi bir dava açmıyor zaten. Onu şart koşmuşlardı İtalya yönetimi. "Gideceksen eğer kendi rızanla gittiğine dair belge bırakacaksın" diye. "Hükümetin, kalabileceği yönünde açıklamaları da biraz durumu kurtarma olarak değerlendirdim" diyor Önderlik. Aslında özünde kendisi yüzünden İtalya hükümetinin baskı görmesini kabul etmiyor.

Bir de böyle bir süreçte Rusya üzerinden gladio yeniden müdahalede bulundu sürece. Güya Rusya'da iltica edebileceği, örgütsel çalışma yürüteceği yönünde güvence verdiler. O Mahir Welat ve bazıları devreye girdiler. Bir yanıltmaydı tabii. Bir taraftan Roma'da kalışı zorlanınca diğer yerden kapı olarak Rusya gösterildi ve tekrar Roma'dan çıkartıldı. Roma'dan çıkış böyle bir güvence ve Roma hükümetinin güç getirememesi sonucunda oldu.

AB, NATO sistemi içine girilmiş, orada mücadele ediliyordu. Önemli bir adımdı. Roma'ya kadarki süreç komplonun saldırılarını boşa çıkartma süreciydi. "Roma'dan tekrar Moskova'ya, Rusya'ya çıkış aslında hataydı" diyor Önderlik. Bilinememesinden, iyi değerlendirilememesinden kaynaklandı. Ve artık komplocu güçlerin denetimine girmeyi ifade ediyordu bu gidiş. Rusya'da o denetim geliştirildi. Oradan Yunanistan'a havale edildi tekrar.

Yunanistan üzerinden yok edilerek Türk-Yunan ilişkileri düzeltilmeye, NATO'nun güneydoğu kanadı güçlendirilmeye çalışıldı. Bu komplonun önemli bir amacı oydu. ABD böyle bir kazanç sağlamayı umut ediyordu komplodan. Yunanistan'da halledilemeyince Kenya'ya götürüldü. İmha olmuyorsa o zaman idamla imha gerçekleşsin planı üzerinden yeniden pazarlık edildi. 15 Şubat komplosu öyle ortaya çıktı, gerçekleştirildi.

ABD siyaseti, dar siyasi anlamda düşünürsek komployu yapanların iki hedefi vardı. Kürdistan'a dayatılan soykırım ve onun başarıya götürülmesinden öte güncel siyaset açısından iki hedef vardı. Bir tanesi, Yunanistan eliyle komployu başarıya ulaştırarak Türk-Yunan ilişkilerini düzeltmekti. İkincisi, ABD'nin Irak politikalarına Türkiye'nin destek vermesini sağlamaktı. Bu iki anlaşma temelinde Önderlik Türkiye'ye iade edildi. Ecevit bu konuda söz verdikten sonra Önderlik Türkiye'ye teslim edildi.

Daha o zamandan Irak savaşını ileri götürme, Saddam yönetimini tümden düşürme ABD'nin gündemindeydi. Dolayısıyla bir yandan Saddam yönetiminin düşürülmesi için Kürtler Önderliğin etkisizleştirilmesi ve PKK'nin denetime alınmasına dayalı böyle bir komployla tümden denetim altına alınırken diğer yandan da Türkiye'yle aynı zamanda Irak savaşı için pazarlık yapılmış, desteği alınmış oluyordu.

Buna dayanarak 11 Eylül olayları geliştirildi ve ABD'nin askeri müdahalesinin önü açıldı. Ardından 2001 sonunda Afganistan Savaşı, 2003'te de Irak Savaşı geliştirildi. Bunlar birbiriyle bu düzeyde bağlı olaylar, saldırılardır.

İmhayı boşa çıkartma mücadelesi

Komplo sürecini ele aldığımızda tabii komplonun amaçları ve bu amaçları boşa çıkartmak üzere Önderlik çizgisinin yürüttüğü mücadele temelinde onları karşılaştırmalı olarak ele alarak değerlendirmemiz lazım.

Bu noktada da bu dönemi genel planda imha, Önderliği imha etmeyi öngören dönem olarak adlandırabiliriz. Komplonun Önderliğin imhası temelinde PKK'yi tasfiye etmek istediği, Önderliğin ve partinin ise imhayı önleyerek kendini var etmek istediği, bunun mücadelesini verdiği dönem.

Bu dönem 9 Ekim 1998'ten 11 Ocak 2000'e kadar geçen süreç içinde yaşanıyor. Bu dönemin kendi içinde iki parça olma yönü var. Birincisi Önderliğin kim vurduya getirilerek imha edilmek istendiği dönem. İkincisi de idam ile imha edilmek istendiği dönem. Bunları çok somut biliyoruz. Tarih böyle oluştu. Bunları söylemek belki biraz zor gelebilir, ama tarihi anlamak istiyorsak söyleyeceğiz. Ağırlığını göreceğiz, anlayacağız ki doğru çözümleyelim ve doğru, yeterli bir biçimde ders çıkaralım.

Kim vurduya getirilerek imha dönemi esasında 9 Ekim komplosu olarak ortaya çıkartıldı. 9 Ekim günü sonuçlandırılmak istenen bir plandır. Başarılamayınca, bu boşa çıkartılınca sürece yayıldı. Önderlik bunu boşa çıkartmak üzere bir mücadele geliştirdi. Komployu çözümlemeye çalıştı. Partiyi, halkı, kamuoyunu uyardı bu konuda. Duyarlılık çağrısı yaptı. Bu temelde Önderliği sahiplenen bir hareket ortaya çıktı. Güneşimizi Karartamazsınız direnişi. 1 Eylül 1998'de üçüncü tek yanlı ateşkes ve bu temelde PKK'nin değişim ve yeniden yapılanma süreci olarak başlatılan süreç çok kısa bir zaman ardından uluslararası komplonun Önder Apo'yu imha etmek üzere saldırdığı ve bunu boşa çıkartmak için komploya karşı direnişin geliştiği bir döneme dönüştü.

İmha amaçlı birçok saldırı bu dört aylık süre içinde yapıldı. Bunu Yunanistan'dan Kenya'ya kadar olan süreç içerisinde görmek lazım. Fakat bu süreci Önderliğin 15 Şubat'ta teslim edilmesinden sonraya kadar da götürebiliriz.

O dönemin temel mücadelesi, temel duruşu neydi? Bu imhayı boşa çıkartmaktı. Önderlik duruşu onu ifade etti. Giderek öyle bir çizgiye oturdu. Baştan çok görülen, hazırlanılan bir durum değildi, ama durum birden bire buraya dönüştü. Önderlik ateşkes ile birlikte partiye değişim ve yeniden yapılanma perspektifi verdi. Partinin yönünü kongreye çevirdi. Ardından gittikçe komplonun ağır bastığı, egemen hale geldiği bir sürece dönüştü.

İmhayı, Önderliğin sağduyulu, oldukça dikkatli, sabırlı davranışları, hareket ve yaşam tarzı boşa çıkardı tabii. İkinci olarak da Önderlik duyarlılık çağrıları yaptığında Önderliği sahiplenen Güneşimizi Karartamazsınız direnişi boşa çıkardı. Zindanda oldu bu direniş, Kürdistan'ın dört parçasında oldu, gerillada oldu tabii. Bir fedai direnişi, Zilan direnişi gelişti. Önderlik etrafında bir ateşten savunma çemberi oluşturdu. Halkın gösterdiği kitlesel sahiplenmenin, Roma'da günlerce on binler halinde meydanlarda nöbet tutmanın tabii imhayı önlemede çok önemli bir yeri oldu. Bunu bir değerlendirme olarak biz söylemiyoruz. Komployu yöneten kişi, koordine eden kişi olan ABD'nin dışişleri bakanı zaten o zaman itiraf etti. "Tepki bekliyorduk, ama bu kadar da beklemiyorduk" dedi. Gerilla ve halk direnişinin ne kadar etkili olduğunu gösterdi, ortaya koydu.

Böyle bir dönemde doğru çizgi Güneşimizi Karartamazsınız direnişidir. Her kişi, her kurum, örgüt her yerde yaşananlara dair doğru ve yanlış ayrımını buna göre yapacak. Bu da son derece nettir. Bu bakımdan böyle bir durumun çok anlaşılmayan bir yanı yoktur.

Bu imha sürecinin ikinci dönemi idam dönemiydi. 15 Şubat komplosu o amaçla gerçekleştirildi. Kim vurduya getirilerek imha edilemeyince komployu yürüten güçler –ki onu Türk-Yunan ilişkilerinin düzeltilmesi üzerine kurmuşlardı– bu sefer Türkiye'nin Irak'a desteğini de alma hedefini de koyarak Türkiye'ye iadeyi öngördüler.

Nasıl olsa Önderlik Türkiye yasalarına göre idam edilecekti. Dolayısıyla Türk-Kürt çatışması bitmez bir çatışma olarak, üzerinde her türlü hesabın, politikanın uygulanacağı bir çatışma olarak derinleşip sürecekti. Komployu yapanlar kendi çıkarlarını böyle bir çatışmaya bağlamışlardı. Buna bir de Türkiye'nin Saddam yönetimini devirmeye katılmasını eklemek, o noktada pay sahibi olmak Amerika için tabii ki daha çok kazanç getiriyordu. Öyle bir değişiklik yapıldı. Komplonun yürütülüşü içinde başarılı olunamayınca imha yönteminde değişiklik geliştirildi. 15 Şubat 1999'dan 11 Ocak 2000'e kadarki süreç de böyle geçti. Komplocu güçler idamı ve bu temelde çatışmayı bekliyor, hesap ediyorlardı. Önderliğin Türkiye'ye iadesi kesinlikle bu temelde oldu. Yanılmayalım.

"Bir anda değil, her gün, her an öldürmek"

Komployu anlamada çıkan yanılgılı yaklaşımlardan bir tanesi Önderliğin Türkiye'ye teslim edilmesinin amacına ilişkindir. Birçok farklı kesim bu teslim edilişi "Kürt sorununa çözüm bulunsun diye İmralı'ya kondu" şeklinde yorumlayanlar çok oldu. Hatta PKK buna niye riayet etmiyor diye hareket suçlanıyor da.

Bu tutumlar bize yöneltilen imhayı çözüm olarak algılayan, dolayısıyla celladın eline sarılmamızı isteyen tutumlardı. Tabii ki böyle bir şey yoktur. İdam önlenmişse, baştan beri böyle planlanmış olduğundan değildir. Mücadeleyle önlendi. Öyle bir hava var ki sanki Amerika'ya karşı mücadele edilemez, sanki komploya karşı mücadele edilemez, sanki Kürtler mücadele edip bir şey kazanamaz.

Bu yaklaşım sömürgeciliğin, soykırım rejiminin, asimilasyonun yarattığı bir etkidir. Bu zihniyet düşman zihniyetidir. Düşmanın, katliamcı soykırımcı güçlerin Kürt insanına yedirmek istediği zihniyettir. Mahmut Esad Bozkurt diyor ya "Sadece Türk'e hizmetçi olabilirler". Onun ötesinde hiçbir şey olamazlar. "Siz hiçbir şey yapamazsınız" demek bu zihniyetin özümsenmiş olması anlamına geliyor. O konuda hiç yanılmamak gerekiyor.

Bu hususlar önemli. Komployu bu kadar abartan, onun önünde secde eden tabii ki düşüncede de, eylemde de komployu aşamaz, ona karşı mücadele edemez. Komplo karşısında duruş iradesi gösteremez. O emperyalist ve sömürgeci bir zihniyettir. Ona teslim olmuş kölenin zihniyetidir. Gerçek öyle değildir. Nasıl ki imha mücadeleyle önlendiyse idam da mücadeleyle önlendi. Pratik ortadadır.

Hiç kimse mevcut Türkiye rejiminin isteğiyle oldu diyemez. Kaldı ki Türkiye partileri hala da tartışıyorlar bunu. "Niye yaptın, niye yapmadın, sen niye yapmadın, ben olsam yapardım" tartışması halindeler. O gün bu gündür tartışıyorlar. On üç senedir tartışıyorlar. Demek ki öyle idam edilmeyecek diye bir şey yokmuş. Mücadeleyle önlenmiş bu durum. Açığa çıkmıştır. Hala "sen yanlış karar aldın, sen irade gösteremedin diye birbirlerini suçluyor, eleştiriyorlar. Şimdi AKP, CHP'yi ve MHP'yi bunlarla suçluyor, sorumlu tutuyor. Bunun üzerinden politika yapmaya çalışıyor.

Komplo idamı öngörmüştü. İdam üzerinden de Türkiye rejimi kendi içinde çok yoğun bir tartışmayı, mücadeleyi yaşadı. Çeşitli güçler sert tartışma içinde oldular. Bir sürü insan komplolarla katledildi 1999 yılında. Aydınlar ve değişik kesimlerden insanlar kontrgerilla içerisinde bir hesaplaşma nedeniyle katledildi. Yoğun bir mücadele verildi.

Komplodan hemen sonra Türkiye hakkında karar alabilecek bir hükümet iş başına getirilmişti. 18 Nisan 1999'da yapılan seçimlerle komplo döneminin başbakanı Ecevit, yeni başbakan olmuştu. DSP, MHP ve ANAP ile ittifak, koalisyon yapmışlardı. Sosyal demokrat, liberal ve milliyetçi bir koalisyon ortaya çıkmıştı. Türkiye'deki bu islami akım dışındaki tüm akımlar aslında hükümete katılmıştı. Bu temelde yürütülen iç mücadele, denetim, hesaplama, çatışma sonucunda komploya karşı, idama karşı yürütülen mücadelenin etkisi altında kalınarak idam edilmedi. İdam boşa çıkartıldı, önlendi.

Bu konuda Önderliğin kendi tutumuna ilişkin belirttikleri açık. "İlk başta tepkiyle her şeyi reddetmeyi düşündüm" diyor. "Kısa bir süre öyle geçti, fakat daha sonra düşünüp anladım ki komplocular böyle olmasını istiyorlar. Bitmez bir Türk-Kürt çatışması çıksın, olaylar gizli kalsın, karanlığa gömülsün, aydınlık olmasın istiyorlar. O halde komplonun bu emellerini boşa çıkartmak gerekli. Bunun için de komploya karşı mücadele etmek gerekir değerlendirmesini yaparak mücadeleci tutum içine girmeyi uygun buldum, tutum değiştirdim" diyor.

Bu çerçevede örgüt de buna göre bir çalışma yürütme tutumu, çabası içinde oldu. VI. Kongre, komplodan sonra Önderliği savunmak üzere topyekun direniş kararı almıştı, fakat Önderlik çağrısı gelişince, avukatlarla ilişki kurunca, TC elindeki imha önlenince bu sefer sivil hedeflere dönük saldırıları durduran, kontrollü bir gerilla çatışmasıyla Önderliğin mahkemedeki tutumuna destek veren bir politika içerisinde kaldı. İdam kararı ardından Önderliğin ateşkes ve geri çekilme önerilerini temmuz ortasında değerlendirerek ağustos ayı başından itibaren uygulamaya koydu. 2 Ağustos'ta Önderlik çağrıda bulundu. Yönetimimiz buna katıldığını açıkladı. Uluslararası komplo temelinde başlatılan imha sürecinin nasıl sonuçlanacağının netleşeceği bir dönemdi. Böyle bir dönemde tabii hükümetin kararı oldu. Ecevit hükümeti 11 Ocak'ta idamı uygulamama, idam kararını başbakanlıkta tutma kararını açıkladı.

Böyle olacaktı mutlaka diyenler yanılırlar. Bu sonuçlar büyük bir mücadeleyle, dirayetle, iradeyle, çabayla, yüzlerce şehit verilerek kazanıldı. Normal bir bakışla o milliyetçi yaklaşımlarla böyle bir sonuca ulaşmanın imkanı yoktu. Herkes artık PKK bitti diyordu. Önderliğe artık gitmiş olarak bakıyorlardı. Türk devletine karşı bu kadar savaş vereceksin ondan sonra ele geçeceksin ve devlet seni idam edeme-

yecek. Bunu, ortalama insanın aklının ucu bile almıyordu. Artık bazıları için her şey o anlamda bitmişti. Bu noktada ulaşılan sonuç tabii ki mucizevidir, tarihidir. Ortalama insanın aklının ötesinde yaşanan bir gelişmedir. Adeta yeniden diriliş gibi oluyor. Bu kadar sert bir imha sürecini boşa çıkartmayı ifade ediyor.

Bu durumu doğru anlamak lazım. Bazıları bunu baştan planlanmış sonuçlar olarak algılıyor, değerlendiriyor. Gerçekçi olup doğru değerlendirelim. “Zaten önceden planlanmıştı, öyle oldu.” Yani biz mücadele ettik, Önderlik mücadele etti, bunların hiçbir önemi filan yok. “Zaten böyle kararlaşmıştı oldu, yoksa mücadele bir sonuç vermedi. O nedenle sen bırak mücadeleyi, mücadelenin lafı bile edilemez”. Geriye kalan ne oluyor? Bütün bunları komplocuların yaptığı anlamına geliyor. Bu yanlış yani. İdam edilmemek üzere Önderliğin Türkiye’ye verildiğini söyleyenler var. Kesinlikle yanlış. Verenler idam edilsin diye verdiler. Ama Önderlik tutumu, halkın direnişi, örgütün ve halkın birlik içinde Önderliği sahiplenişi, geliştirilen taktikler bunun ortaya çıkardı.

Eğer ağustostan itibaren komployu yapanların en başta ifade ettikleri gibi PKK tasfiye olsaydı, altı aydan sonra ömrü kalmasaydı, gerilla, parti dağılıp gitseydi, bırakın ’99 yılı içerisinde değil dosyayı başbakanlıkta tutmak, meclise götürmemek, 2000 yılına kadar bile uzatmazlardı. ’99’un ağustosunda, eylülünde bitirirlerdi. Bundan hiç kimsenin tereddüdü olmamalı. Sadece mücadele önledi bunu. Örgütün varlığı, halkın Önderliği ve örgütü sahiplenmesi önledi. Görüldü ki idam daha büyük bir mücadele gücü olacak. Partiyi halkı daha çok etkileyecek. Daha fazla direnişe çekecek. Dolayısıyla savaş her tarafı kaplayacak, Kürt halkı ayaklanacak.

Bunun Türkiye için nasıl bir felaket olacağını, ne büyük zararlar vereceğini çok tartıştı devlet yönetimi. MİT, herkesi enforme etti bu konuda. Ciddi bir zarar verici, tehlike arz eden bir konu olarak gördüler. Fakat bunu görünce “imha etmeyelim” mi dediler? Hayır! Yöntem aradılar. Tamam, idam kararı karardır, ama onu bir anda yapmak değil de; bir anda yapıp herkesin ayaklanmasına, bu temelde rejimin zarar görmesine yol açmak değil de başka yöntemlerle çaktırmadan, sürece yayarak, çürüterek yapmanın Türkiye’nin çıkarlarına, mevcut egemen soykırım sisteminin çıkarlarına daha uygun buldular, gördüler ve böyle bir yöntem değişikliği yaptılar.

Amaçtan vazgeçmediler, hala vazgeçilmemiştir. İdam kararı yasalardan çıkartılmış olsa bile Önderliğe on üç yıldır İmralı sistemi içerisinde dayatılan bir imhadır. Bir anlık imha değil de sürece yayılmış bir imha. Ne dedi İmralı sistemini yaratanlar “bir anda değil, her gün, her an öldüreceğiz.” Bu zihniyet üzerine kurulmuş bir sistemdir, imha sistemidir. Yani öyle normal yaşanabilir bir sistem değildir.

Bu bakımdan yöntem değişikliği yapıldı. Niye? Çünkü diğeri zararlı görüldü. Örgütün varlığı, halkın Önderliği ve örgütü dinlemesi, idam karşısında çok büyük bir tepkinin ve mücadelenin ortaya çıkacağını gösterince derin devlet, hükümet, Türkiye’yi yönetenler günlerce, haftalarca tartıştılar, yöntem değiştirdiler. 11 Ocak’taki hükümet kararı böyle bir yöntem değişikliğini ifade ediyordu. Bunu da iyi anlamak lazım. Bu noktada idamın uygulanması durdurulurken bir anlaşma, çözüm sürecinin başlaması gündeme gelmiyordu. Bazıları böyle de değerlendirdi. Hayır.

İmhanın, daha önce belirttiğimiz, komplocular tarafından öngörülen kim vurduya getirerek ya da idam yöntemiyle değil de sürece yayılmış İmralı işkence sistemi içerisinde çürütme yöntemiyle gerçekleşmesini öngördüler. Amaçta değişim olmadı. Yöntemde değişiklik yaptılar. Böyle bir yöntemin Türkiye’nin, rejimin çıkarlarına daha fazla yarar getireceğini değerlendirdi, öngördüler o temelde idamın uygulama kararını durdurdular.

Yeni bir süreç bu temelde açıldı. Demek ki 2000 Ocağından itibaren Önderliğe dönük uluslararası komplonun imha amacı böyle fiziken bir anda imha etmeyi ya da idam etmeyi öngören bir çizgiden çıktı. İmralı işkence sistemi içinde sürece yayılmış bir çürütme politikası, fiziken yok etme değil de ideolojik ve siyasi olarak yok etme, çalışamaz kılma, düşünemez, üretemez kılma temelinde Önderliği etkisizleştirme ve yok etme politikasına dönüştü. Komplonun günümüze kadar ki uygulama süreci de budur. Bu çürütme politikası süreci Ocak 2000’den Kasım 2002’ye kadar Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümeti tarafından sürdürüldü. Kasım 2002’den günümüze kadar da AKP tarafından yürütülüyor.

İmralı süreci: büyük mücadele dönemi

Komplonun çürütme politikasıyla sonuç almak istediği, komploya karşı mücadelenin de bu çürütme politikasına karşı direniş, mücadele olarak ortaya çıktığı dönemi irdelemek önemlidir. Bu dönemin temel karakterlerine bakmakta fayda vardır.

Hükümetin niteliği biliniyor. Türkiye için tam hakim bir hükümetti. Türkiye’yi AB’ye sokmak isteyen bir hükümetti. Türkiye’yi AB’ye sokabilmek için çok yoğun bir çaba yürüttü. Meclisi adeta kanun fabrikası gibi çalıştırdılar. Paket üzerine paket hazırlayıp meclisten geçirdiler. Türkiye’nin sisteminde reform öngören birçok kanun, yönetmelik ortaya çıkardılar. Gerçekten çok yoğun çaba harcadı Ecevit hükümeti. Buna inanmıştı da. O zaman Türkiye’nin AB’ye girişi çok revaçtaydı, herkes de inanıyordu. Şimdikine göre AB’ye girişe çok yakındı.

Bu AB’ye giriş temelinde Avrupa demokrasisine göre kendini reforme etme yaklaşımı için de tabii idamın kaldırılması da hukuken gündeme geldi. Bunun üzerinde de çok durdular. Önderliğin durumu bu anlamda çok zorlayıcı, sorun yaratıcı oldu. Sonunda idam yerine ağırlaştırılmış müebbet hapis diye bir ceza sistemini öngördüler. Asla affı olmayan bir sistem olarak değerlendirdiler ve böylece aslında çürütme politikasına dönüştürdüler idamı. Ocak 2000’de aldıkları fiili kararı kanun haline getirdiler. Fiziken imha yerine ideolojik siyasi olarak imha, sürece yayarak çürütme politikasıyla yok etmeyi idamın yerine geçirdiler. Böylece idamı kaldırmış oldular. 2 Ağustos 2002’de çıkartılan bir kanunla idam bu biçimde müebbet hapse dönüştü.

Böylece Ecevit hükümeti Türkiye’yi AB standartlarına uygun hale getirdiğin sandı. Türkiye’ye büyük hizmetler yaptığını düşündü. Aslında büyük sonuç da alacağını da düşünüyordu. İdamı kaldırmış, AB normlarına göre değişiklikler yapmış, PKK’yi etkisizleştirmiş olarak hem Türkiye’yi AB’ye hazır hale getirmeyi hem de Türkiye’de büyük bir halk desteği elde etmeyi öngördü. Fakat sonuç bu hesaba göre olmadı.

Türkiye sisteminde birçok değişiklik yapıldı, ama hiçbirisi uygulamaya konamadı. Dahası bütün bunlar Önderliği durdurmaya, çalışamaz kılmaya, düşünce üretemez duruma düşürmeye, dolayısıyla da PKK’yi değişemez, kendini yenileyemez kılıp dağılma ve tasfiye olmaya götürmeye yetmedi. Tersi ortaya çıktı.

Bu dönemi Önderlik büyük bir mücadele dönemi olarak tanımladı. O esas üzerinde kendisini örgütledi, çalıştı. Sonuçta Ecevit hükümetine karşı İmralı mücadelesini başaran, kazanan Önderlik oldu. 3 Kasım 2002 seçimlerinde Ecevit hükümetinin yüzde bir bile oy alamaması bu nedenle ortaya çıktı.

Onun dışındaki bütün alanlarda başarılı bir hükümetti. Bir ekonomik kriz yarattılar, onu da Kemal Derviş ile aşmaya çalışıyordu. Uluslararası sistemle şu veya bu düzeyde ilişkilenmişti. Onun dışında Türkiye’yi AB’yi epeyce yaklaştırmıştı. Kendine göre başarılıydı aslında. İktidarını çok fazla sağlamlamış sanıyordu. Ama 2002 güzünde birden bire gündeme getirilen erken seçim, tamı tamına bunun tam tersini gösterdi. Hükümet adeta sıfırı tüketti. Meclise giremediği gibi mevcut partilerin varlığı bile tartışmalı hale geldi.

Nereden oldu bu? İmralı mücadelesindeki sonuçtan oldu. Ecevit hükümetinin kaybettiği, İmralı mücadelesinin kazananının Önderlik olduğu bu sonuçla netleşti.

Önderlik bütün bu sürece uluslararası komploya karşı mücadele sürecine büyük bir değişim ve yeniden yapılanma süreci olarak yaklaştı. Baştan itibaren, “komploya karşı mücadele etmek gerekir” dediği andan sonra bu mücadeleyi değişim ve yeniden yapılanmayı derinleştirme temelinde yürüttü. Bu sürece daha önceden başlamıştı tabii. Fakat komployla bu süreci durdurma, bundan vazgeçme gibi bir tutum, tavır göstermedi. Tam tersine zamanında ve hızlı bir biçimde değişip yeniden yapılanamamanın komploya zemin sunduğunu değerlendirerek “komploya karşı mücadele edecek bir zihniyeti ve örgütü yaratmak için değişim ve yeniden yapılanmayı derinliğine mutlaka gerçekleştirmek gerekir” dedi. İmralı mücadelesini böyle ele aldı.

Daha ’99 yılında ilk mahkemeye Kürt Sorununda Demokratik Çözüm Bildirgesi diye Kürt sorununun demokratik çözümünü öngören, barış çağrısı ifade eden bir bildirge sundu. Pratikte de böyle bir tutum gösterdi. Genel olarak da değişmemiz gerektiği mesajını her biçimde bütün örgüte verdi. Tepeden tırnağa değişmeliyiz dedi. Kendisinin tepeden tırnağa her şeyi sorguladığını, yeniden ele alıp değiştirmeye ve yeniden yapılandırmaya çalıştığını, sürecin ancak böyle kurtarılabileceğini, dolayısıyla benzer tutumun tüm hareket tarafından mutlaka ciddiyetle ele alınıp böyle bir çalışmanın, mücadelenin yaşanması gerektiğini ifade etti.

İmralı mücadele süreci ve yanlış yaklaşımlar

VI. Kongrede idamın uygulanması kararı çıkınca bu durumu düşmanın çürütme politikasını değerlendirerek riskli bir süreç, ama yeni bir mücadele durumu olduğunu buna karşı zor da olsa mücadele edilebileceğini, başka çarenin de olmadığını, kendisinin de böyle bir mücadeleye girmek karanında olduğunu, kazanacağına dair kendisine güvendiğini ve kendisinin izlenmesi, desteklenmesi, takip edilmesi çağrısında bulundu.

O dönemde çok yoğun bir tartışma yaşandı. Birçok çevre “Apo PKK’yi tasfiye ediyor, teslim ediyor, bu bir ihanettir, teslimiyettir, hiç böyle mücadele mi olur, bu kadar yaratılmış değer nasıl heba edilir” biçiminde bir sürü söz söyleyen oldu. Ağır eleştirenler, suçlayanlar, Önderliğe hakaret edenler, Önderliği izlediği için yönetimimize ağır eleştirilerde bulunanlar, iradesiz, Önderliğin uydusu olarak tanımlamaya çalışanlar çok oldular.

Gerçekten de klasik düşünce ve politika sahibi olanların hiçbirinin aklı almıyordu. Çünkü onlar cezaevine giriyorlardı ve hiçbirisi böyle bir mücadele yürütemiyordu. “Böyle bir mücadele mi olur, cezaevinde mücadele mi kazanılır? Yürütülen mücadeleyle Kürdistan Devrimi mi yürütülür? Bu kadar gücü var, imkanı var, PKK niye bunları harekete geçirmiyor, niye hala Apo’nun peşinde gitmeye çalışıyor?” Bazıları, şimdi içimizde olanlar da, bırakıp gidenler de tehditler gönderdiler. Neler söylemediler ki Önderliğe karşı tavır almayan yönetime. İhanet etmekle, Kürdistani değerleri satmakla suçladılar, itham ettiler.

Önderliğin İmralı koşullarındaki mücadele yaklaşımını akılları almıyordu. “Sizi kandırıyor, oyalıyorlar, yok edecekler yarın, siz kanıyorsunuz, aldanıyorsunuz” diyen çoktu. Bizi cahil buluyorlardı. Siyasette çok acemi görüyorlardı. Tabii hepsi kötü niyetle değil, bazıları değerler gerçekten yok olmasın diye yardımcı olmak üzere bunları söylüyorlardı. Çünkü akılları almıyordu, tarihte başka bir örneği yoktu. İmralı sistemi gibi bir ortamda mücadele edilerek böyle bir soykırım rejimi geriletilir, yenilgiye uğratılabilir miydi? Bu mümkün değildi. O bakımdan onlara göre artık Önder Apo’nun yapabileceği hiçbir şey kalmamıştı. PKK, Önderliği terk ederek kendisine başka bir çizgi oluşturmak ve o temelde yürümek durumundaydı. Eğer yok olmak istemiyorsa tek çaresi buydu. Bütün bunların hepsine tabii göğüs gerildi. Neler söylenip yazılmadı ki? Ne tür hakaretlerde bulunulmadı ki bu süreçte.

Söylenenler bir açıdan çok mantıksız da değildi. İşler öyle kolay değildi. İmralı ortamında yaşanılıp mücadele edilemezdi. Bırakın çalışmayı, İmralı’da yaşamın ne kadar sürdürülüp sürdürülemeyeceği bile belli değildi. Önderlik görevlerini yerine getirmek, Önderliksel gerekleri sürdürmek bir yana, yaşanıp yaşanamayacağı, oranın işkenceli yaşamına tahammül gösterilip gösterilemeyeceği bile belli değildi. O nedenle tabii düşmanın yaklaşımı bizi yok etmek, tasfiye etmek üzerineydi. Doğru söylüyorlardı bunu söyleyenler. Diyorlardı ki sizi kandırmaya çalışıyorlar. Bu süreç imha ve tasfiye sürecidir, PKK’yi imha etmek için bunu yapıyorlar. Doğru. Onun için yapıyorlardı. Bu konuda yanlışlıkları yoktu. Biz de görüyorduk onu.

Fakat buna karşı çare neydi? Onların öngördüğü “İmralı koşullarında mücadele edilemez, dolayısıyla Önderliğin işi bitmiştir. Önderlik terk edilerek PKK kendine başka çare aramalıydı.” Bazıları Önderliğe soyunmaya bile kalkmıştı. Daha komplonun ertesi günü gelip “şimdiye kadar Apo’yu dinlediniz, bundan sonra artık bizim dediğimiz geçecek, bizi dinleyeceksiniz” diyenlerin sayısı hiç de az değildi. Böyle olaylar da çok gördük biz o dönemde. Bunları pratikte yaşadık.

Fakat Önderlik, küçük bir ışık bile olsa o zor koşullarda yaşayıp direnebileceğini, çalışarak bu çürütme politikasını yenebileceğini öngördü, değerlendirdi. Kendine güvendi, kararlı oldu, bizden de destek istedi. Hareket ve halk olarak biz de Önderliğe bu desteği verdik. Bütün bu saldırılara karşı göğüs gerdik, reddettik, tartıştık, mahkum ettik. Önderliğin çalışmalarına destek verecek bir karar, planlama ve pratik geliştirmeyi öngördük. VII. Kongre aslında böyle bir düzenlemeyi de yaptı. Bu esas üzerinde uluslararası komplonun çürütme politikasına karşı mücadele yürütüldü.

Önderlik, çok yoğun araştırma, incelemeler yaptı. Başlattığı değişim çizgisini daha da derinleştirdi. Büyük bir araştırma ve inceleme süreci başlattı. O zor koşullara, imkansızlıklara rağmen temin edebildiği kadarıyla okuyup araştırarak, esas olarak düşünüp yoğunlaşarak aslında Ecevit hükümetiyle öngörülmek istenen çürütme politikasını boşa çıkartacak bir çizgiyi, ideolojik politik hattı geliştirmeye çalıştı.

Hem sistemin hem de Türkiye devletinin umudu şuradaydı; Ecevit hükümeti Türkiye’yi AB’ye sokmaya hazır-

lanıyor, sosyal demokrat Ecevit çizgisinde değişiklikler oluyor, dolayısıyla Türkiye sosyal demokrat çizgide biraz değişecek, o eleştirilen yanlar törpülenecek, Türkiye'ye bir demokrasi cilası sürülecek, bu da Türkiye üzerinde çeşitli çevrelerden gelen eleştirileri ortadan kaldıracak, Kürt sorunu demokratikleşme gibi bir olgu ortadan kalkacak, yok olacak, sorunlar çözülmüş, Türkiye'nin AB'ye girişinin önü açılmış olacaktı. Ecevit'i bunun için ideal kişi olarak görüyorlardı. Hem tecrübesi, hem anlayışı, çizgisi, hem dış dünyada yarattığı saygınlık böyle bir şey yapmasına imkan ve fırsat sunuyordu.

Bunun boşa çıkartılması tabii Kürt sorununun demokratik çözümü konusunda çok daha güçlü bir düşüncenin ve çözüm modelinin ortaya konmasını, çıkartılmasını gerektiriyordu. Ecevit demokrasisinin bu temelde Türkiye'yi AB'ye sokmaya hazırlanan çabalarını boşa çıkartacak, Kürt sorununun gerçekten çözümün dayatacak, bütün o sözde aldatıcı demokrasi oyunlarını teşhir ederek yok edecek bir teorik düzeye ve çözüm programına ihtiyaç vardı. Önderlik o zor koşullara rağmen işte bu çalışmayı yürüttü. Dışarıda o kadar imkana, rahat koşullara, araç gerece sahip olanların yapamadığını İmralı gibi tecridin olduğu, iletişimin kurulamadığı, her türlü baskı ve işkencenin bulunduğu bir ortamda gerçekten de insanüstü bir çabayla en küçük imkanları değerlendirerek, zor koşulları yenerek büyük bir yoğunlaşma geliştirdi.

Üçüncü Önderliksel Doğuş süreci

Çürütme politikası, kendisini Ecevit demokrasisi temelinde Türkiye'yi Avrupa'ya endeksleyerek Kürt sorununu tasfiye etmeyi hedefliyordu. O halde bu zihniyeti ve politikayı çürütecek bir düşünce ve program ortaya koymak, bu düzeyde bir teorik, programsal gelişme yaratmak gerekiyordu. Sürecin ana karakteri buydu. Çürütme politikasına karşı mücadelenin ana boyutu buydu. Ecevit demokrasisiyle Kürt sorununu tasfiye etme umutlarını kıracak, Kürt sorununun çözümünü teorik ve programsal olarak dayatacak, bu temelde PKK'yi yeniden teorik, programsal olarak yenileyip yeniden yapılandıracak bir düzeye getirmekti. Değişen, kendini yeniden yapılandıran PKK tabii bir çözüm PKK'si haline gelecek, dolayısıyla da bu çürütme politikasını boşa çıkartacaktı.

Komplocu güçler, İmralı sistemini yürüten güçler Önderliğin bunu yapamayacağını umut ve hesap ediyorlardı. "İmralı koşulları bunu yapmaya elvermez. Psikolojisi de, pratik koşullar da buna elvermez" şeklinde düşünülüyordu. Çünkü kendilerine göre normal insanların yapamayacağı bir durumdu. Yarattıkları koşullara güveniyorlardı. Öyle bir ortam böyle bir çalışmanın yapılması mümkün değildi. PKK'den de böyle bir çalışma gelişmeyeceğine göre o halde birkaç yıl içerisinde çok çatışmaya girmeden, fazla kayba da yol açmadan PKK kendi içinde kendini yenileyemeyecek, yeni düşünce, yeni program üretemeyecek, kendini yeniden yapılandıramayacak, dolayısıyla eriyecek, dağılacak, parçalanacak, zayıflayıp yok olacaktı. İmha ve tasfiye planı bunu öngörüyordu.

Tabii devrimci çalışma da bunu boşa çıkartacak gelişmeleri yaratmayı hedefleyen bir çalışma olurdu. Onun başında gelen bütün bunları boşa çıkartacak yeni bir düşünce sistemi geliştirmek, bunu Kürt sorununun çözüm programına, genel demokratikleşme programına dönüştürmek olabilirdi. Bu temelde de yeni teori ve program esaslarına göre partinin değişimini, yeniden yapılanmasını sağlayıp uluslararası kompolya karşı Kürt sorununun çözümü temelinde mücadele edecek bir hareketin yaratılması olabilirdi.

Bu konuda en zor olan ve en başta yapılması gereken elbette ki düşünce üretimi, teorik üretimdi. Bütün bu oyunları, sahte demokratikleşme yaklaşımlarını boşa çıkartacak gerçek bir demokrasi teorisini ve programını ortaya koymaktı. Önderlik bu temelde yoğunlaştı. Sürecin bu özelliğine uygun bir biçimde, koşulları ne kadar zor olursa da olsun yoğun bir çalışma yürüttü. İmralı mücadelesi böyle bir araştırma, inceleme, düşünce üretme mücadelesine dönüşmüştü.

İmralı araştırma ve yoğunlaşmaları demokrasiyi bir devlet şekli, devlet duruşu, devlet modeli olmaktan çıkartmak, gerçek anlamda bir toplumsal duruş haline getirerek toplumla buluşturmak, sosyalizmi devlet aracından kurtararak özgürlük ve eşitlik özüne daha yakın olan demokrasi kavramıyla birleştirmek ve onun da toplumcu özünü ortaya çıkartmak; böylece paradigma değişimi dediğimiz süreci ifade eden bir düşünsel gelişmeyi yaşamayı gerçekleştirdi. Böyle bir düşünsel değişim temelinde oldu. Böylelikle Önderlik özgürlük hareketlerinin tarih boyunca başarı elde edememelerinin, elde edenlerin de başarılarını sürdürememelerinin temel nedeni olan amaç, araç çelişkisini çözmüş oluyordu. Bu oldukça önemlidir.

Büyük değişim, yoğunlaşma, Üçüncü Önderliksel Doğuş zihniyette böyle gerçekleşti. Tabii bu belli bir süreci aldı ve tümüyle ve birden bire olmadı. Önderlik kitapta da yazmış. Örneğin sosyalizm üzerine değerlendirmeler daha sonra geldi. Öncelikle Kürt sorununun çözümü üzerindeki değerlendirmeler, çözüm modellerinde yenilikleri Önderlik gündeme getirdi. Kürt sorununun çözümünü devletçi modelden çıkartarak demokratik çözümü öngören bir yeni teorik ve programsal çözüm çizgisini 2001 yazında ortaya çıkardı. 2000 yılı boyunca yürüttüğü araştırma, incelemeleri, yoğunlaşma, düşünce üretimini Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde (AİHM) davanın görülmesi sürecinde savunma sunma hakkından da yararlanarak yazılı hale getirip AİHM savunması olarak ifade edilen ya da Sümer Rahip Devleti'nden Demokratik Uygarlığa ismiyle basılan iki ciltlik kapsamlı çözümlemeyi ortaya çıkardı. 2001 yazına geldiğimizde Önderlik böyle bir düşünce düzeyine ulaşmış, bunu davanın AİHM'de yargılanmasından da yararlanarak savunma sunma hakkını kullanıp mahkemeye, dolayısıyla kamuoyuna ulaştırma fırsatı bulmuştu.

Bu durum, İmralı sisteminin yenilgiye uğratılması oldu. Tecrit, işkence, baskı altında Önderliği çalışamaz, üretemez, düşünemez kılmayı hedefleyenler başarısız kaldılar. Önderlik, Ecevit demokrasisini, Avrupa demokrasisinin sahte çözümünü deşifre eden, gerçek bir Kürt sorununa demokratik çözüm modelini, programını Ortadoğu çapında ortaya koyan bir düşünce üretimine o koşullarda, o kadar baskı koşullarında ulaştı. Davanın AİHM'nde yargılanması hukukundan da yararlanarak bunu yazılı hale getirip mahkeme üzerinden kamuoyuna ulaştırma dolayısıyla İmralı tecridini parçalama, aşma tutumunu da gösterdi. Bu durum Ecevit hükümetinin yenilgisi oldu.

AİHM savunması ortaya çıktığında, ilgili çevrelerle birlikte örgüte ve halka ulaştığında artık PKK, düşünce üretemez ve kendini yenileyecek, yeniden yapılandıracak bir düşünce sistemi geliştiremez beklentisi boşa çıkmış oldu. Tersine, etrafında güçlü bir biçimde örgütlenecek kapsamlı bir teorik çerçeve ve programsal tutum vardı.

AİHM savunmasının en temel karakterlerinden biri Kürt sorunu temelinde uygarlığı, onunla birlikte de kapitalist modernite sistemini sorgulamak. İkincisi, yeni bir uygarlık gelişimi olarak, demokratik uygarlık açılımı olarak Ortadoğu'yu, Ortadoğu kültürünü yeni uygarlık alanı olarak değerlendirmek. Üçüncüsü ise Ortadoğu'nun demokratik uygarlık olarak gelişmesinde Kürt sorununun çözümünün rolünü, önemini ortaya koymak. Böylece Önderlik Kürt sorununun Ortadoğu çapında demokratik çözüm modelini ve programını ortaya çıkarttı. "Demokratik Ortadoğu, Özgür Kürdistan" ilkesi etrafında Kürt sorununun Ortadoğu'nun demokratikleşmesi temelinde çözümleneceğini gösterdi, ortaya koydu.

Tabii bu durum Ecevit'in, meclisi fabrika gibi çalıştırıp kanunlar çıkartarak sözde Türkiye'yi AB'ne sokma çabası, sahte demokratikleşme, sosyal demokrasi arayışıyla Kürt sorununu sözüm ona tasfiye etme yaklaşımlarını boşa çıkardı. Avrupa'nın demokratik sisteminin yetersizliğini, nasıl sağ, geri bir düzeyde kaldığını, Kürt sorununu çözmeye yetmediğini, Ortadoğu'daki gelişmeleri temsil edemediğini değerlendirdi. Avrupa demokrasisini çok aşan bir demokratikleşme modelini Ortadoğu'ya dayalı olarak ortaya koyduğu gibi bunda bütün parçalardaki Kürt sorununun çözümünün anahtar rolünü gösterdi. Buna uygun olarak da her parçanın özgünlüğünü gözeten bir demokratik çözüm modeli ortaya koydu.

Ecevit hükümetini yenilgiye uğratan bu oldu. Artık böyle bir hükümetle Önderlik ve PKK karşısında durmak, mücadele etmek mümkün değildi. Dolayısıyla değişiklik zorunlu oldu. Türkiye 3 Kasım 2002 erken genel seçimine bu temelde gitti. 3 Kasım seçiminde hiç kimsenin tahmin etmediği gibi hükümet partileri yüzde bir bile oy alamazken AKP birden bire yüzde otuz beş oy alarak iktidara bu gelişme sonucunda geldi. Bunu anlamak lazım.

Ömrü boyunca rahmetli Ecevit'in söylediği iki söz siyasi literatürde hep kaldı. Bir, diyordu "bu Öcalan'ı bize niye verdiler, bir türlü anlayamadım", ikincisi "bu MHP niye erken seçime gitti 2002'de, onu anlayamadım." Çünkü erken genel seçim kararını MHP geliştirdi. Hala anlayamadım diyordu. Halbuki yenilgiye uğramıştı. Uluslararası kompolyu yürüten güçler, arkasındaki gladio güçleri tarafından başarısız kaldığı, yenildiği ortaya çıkmıştı, değişmesi gerekiyordu. O gladio güçlerinin bir parçası MHP'ydi. MHP üzerinden artık Ecevit hükümetine son verecek bir gelişmeyi yaratmak üzere 3 Kasım erken genel seçimini gündeme getirdiler. Devlet Bahçeli onun için erken genel seçim kararı aldı. Ecevit ise "iktidar olduk ne güzel, hükümet ediyoruz, bu böyle devam edecek" sanıyordu.

Kendisine göre iyiydi, ama uluslararası komplo sistemine ve onu yürüten gladiocu güçlere göre bu yeterli değildi. Derhal aşılması gerekiyordu. Artık Ecevit hükümetiyle PKK'nin önünü almak, Önderliği durdurmak, İmralı çürütme politikasını başarıya götürmek mümkün değildi.

İkincisi ise tabii Irak müdahalesi artık tümüyle gündeme gelmişti. Ecevit hükümeti bir de bu konuda söz vermiş olsa da daha çok statükocuydu. Saddam yönetimiyle ilişkileri güçlüydü. Komplo sırasında, Önderliğin teslim edilmesinde "Amerika'ya destek vereceğiz" diye söz verdi, ama ABD güvenemedi. MHP de statükoya daha yakındı. ANAP'ın hükümet içindeki gücü ise zaten azdı. Bir de Özal'ın ANAP'ı değildi artık. Mesut Yılmaz'ın ANAP'ı daha dar, tutucu bir politik çizgideydi. Dolayısıyla Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümetinin ABD'nin Irak saldırısına vereceği destekten endişe etti ABD'liler.

Kendileri açısından ise Irak müdahalesi artık gündeme gelmişti, Türkiye'nin desteğine ihtiyaçları vardı. O halde Türkiye'de kendilerine Irak saldırısında, savaşında destek verecek, katılım gösterecek bir hükümete ihtiyaçları vardı. Öyle bir hükümeti ortaya çıkartmak için 3 Kasım 2002 erken genel seçimini gündeme getirdiler. MHP eliyle bunu dayattılar. Seçimde de AKP'ye destek verdiler, AKP kazandı.

Nasıl destek verdiler, onu şimdi daha iyi görüyoruz. Washington'a oturttukları Fethullah Gülen denilen adam üzerinden yaptılar bunu. Şunu bilelim; 1990'dan beri, hatta 80'den, 12 Eylül'den bu yana Türkiye'de iktidar olan herkes Fethullah Gülen'in onayıyla oluyor. Fethullah Gülen'in destek vermediği hiç kimse başbakan olamıyor. Ecevit de dahil. Bu kadar AB'ye Türkiye'yi sokmak için çalışmış, Türkiye'yi demokratikleştirmiş ve üç partinin toplamı bir hükümet nasıl 3 Kasım 2002 seçiminde yüzde 3-5 bile oy alamadı?

Arkada Fethullah Gülen desteği çekildi. Çünkü Amerika'nın desteği çekilmişti. Amerika bu hükümeti değiştirmek istiyordu, dolayısıyla hükümet arkasındaki Fethullah Gülen desteği çekildi. Fethullah Gülen'in desteği daha parti bile olmamış AKP'ye yöneltildi. Daha, büyük kongresini yapmadan seçime giren AKP yüzde otuz beş oy alarak tek başına iktidar oldu. Böylece İmralı sistemi içerisinde uluslararası komplonun çürütme politikası ve ona karşı mücadelede yeni bir dönem ortaya çıkmış oldu. Ecevit dönemi yenilgiyle sonuçlandı ve kapandı.

Ecevit demokrasisine karşı Önderlik AİHM savunmasıyla başarı kazandı, zafer kazandı. O koşullarda bile çalışabileceğini gösterdi. Birçok çevrenin yapılamayacağını düşündüğü, sandığı, yapılamaz gördüğünü Önderlik yaptı, gerçekleştirdi, başardı. O anlamda mucizevi bir biçimde yeni bir doğuşu, yeni bir süreci geliştirdi.

"Biz yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz"

Uluslararası komplo karşısında şüphesiz kendimizi sorgulamak ve komplonun 13. yıldönümü vesilesiyle soykırımcı rejim, inkar ve imha sistemi ve etkileri konusunda yoğunlaşmak komplo gerçeğini ve Kürt Soykırımı Günü'yle hedeflenenleri anlamak, anlamlandırmak açısından oldukça önemlidir.

Ne dedi Kemal Pir? Biz yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz. Bu, Önderlik çizgisini ifade ediyor. Gerçekten de uğruna ölecek kadar yaşamı seven bir duyarlılık, ruh hali, duygu durumu tabii ki yaşamın her anına, her biçimine büyük anlam yükler, değer yükler. Oradan anlam gücü yaratır. Yaşamı çözer, aydınlık ortaya çıkarır. Bu ciddiyettir, disiplindir, bu yorumdur, siyasettir, askerliktir. Her şey buradan çıkıyor. Tarz, taktik bununla oluşuyor.

Böyle bir hale gelmezsek, yaşamın özüyle değil de hep görüntüsüyle, içeriğiyle değil de hep tüketimiyle, kullanımıyla uğraşırsak bizden hiçbir şey çıkmaz. O duruşun hayvanlardan bir farkı kalmaz. Hayvanlar da geziyor, topluyorlar, başkasına muhtaç değiller. Verirlerse birileri alıyorlar, vermezlerse kendileri topluyor yiyor, içiyorlar. O kadar yani. Bununla sınırlı kalan canlılığın insanlık olmadığı ortada.

İnsan soyunu diğer canlılardan, hayvanlar aleminden ayıran yer burası değil. Tam tersine burada ortaklık var. İnsan farklı bir yerde ayrılıyor. Nerede? Anlamlandırabilmede. Dolayısıyla da değer yaratabilmekte, örgütlü, disiplinli hareket edebilmekte, değer koruyabilmekte. Bunun için bir çalışma gücü, bilinci, planı, örgütü, tarzı, taktiği haline gelebilmekte oluyor. İnsanlar bunları gerçekleştirebilen canlılar. Akılla ve yürekle yapıyorlar bunu.

"Önderliğe göre olmanın tek bir ölçüsü var. Özgürlük değeri kazanacaksın. Önderlik gerçeğine ulaşacaksın. O gerçeği anlayacak, özümseyecek ve öyle bir yaşamı yaşar hale geleceksin; benimseyeceksin yani. Kendini bu noktada eğitecek, değiştireceksin. Önderliği anlamanın ve uygulamanın, dolayısıyla her şeyi anlar hale gelmenin, doğru söz söyleyip başarılı eylem yapmanın bir tek ölçüsü var; doğru duruş kazanabilmek"

Demek ki insani eğitimimizi doğru geliştirebilmemiz gerekli. Mevcut sömürgeci sistem, ulus devlet sistemi bizi sadece köleleştirmekle kalmıyor, insanlıktan da çıkarıyor. İnsan olma özelliklerimizi kaybettiriyor. İnsani değerlerimizi yok ediyor. Duygularımızı, düşüncemizi, anlam gücümüzü köreltiyor.

En tehlikeli köleleşme biçimi bu işte. Bu var mı? Maalesef var. Bütün zayıflıklarımız buradan kaynaklanıyor mu? Evet, kaynaklanıyor. Önderliği anlamadık, doğru sahiplenemedik, pratiğe uygulayamadık derken aslında bunu kastediyoruz. Bu durum nedeniyle anlayamıyoruz, sahiplenemiyoruz, uygulayamıyoruz. Kendimizi değiştirmediğimiz, düzenin köleleştirmek için bizi içine çekmeye çalıştığı bu durumu yıkmadığımız ölçüde de anlayamayız, uygulayamayız, sahiplenemeyiz de.

İstediğimiz kadar gözyaşı dökelim, istediğimiz kadar cesur fedakar olalım anlayamayız. Anlayıp da işin gereklerini yerine getiremeyiz. Oysa partileşme işi, militanlaşma işi anlama işidir. Yaşamı anlamaktı her şeyden önce.

Önderlik, yaşamı hakikat değeri ve o değere ulaşabilmek olarak tanımladı. Yaşamı hayvanlarınki gibi yiyip tüketme olayı olarak algılamakla olmaz. Yaşamı, ortak yaratılan ve acısıyla, sevinciyle insanı ve toplumu var eden yücelikler olarak, erdem olarak görebilmek gerekir. Yaşam, bunun özgürlükle bağını anlayabilmek, bu temelde hareket edebilmek oluyor.

Özgürlük olmadıkça böyle bir hakikat değeri taşıyan yaşam olmaz. Yaşamın hakikat değerini özgürlük düzeyi belirler. Onun için de tabii ki özgürlüğü anlamak, özgür duruş kazanmak; ruh olarak, duygu olarak, bilinç olarak, söz ve davranış olarak özgür bir duruş kazanmak Önderlik gerçeğinin özünü ifade ediyor.

Önderliği istediğin kadar okuyabilirsin, istediğin kadar "ben bağlıyım", "kendimi feda ediyorum" da diyebilirsin ama bu, Önderlik gerçeğini, özelliğini kavramadıkça, dolayısıyla da öyle bir kişilik haline gelmedikçe Önderliği doğru anlayamazsın ve doğru katılamazsın. Önderlik gerçeğinin başarılı, doğru bir uygulayıcısı da kesinlikle olamazsın. Bunu bilelim. Başka türlü Önderlik gerçeğini doğru anlamanın ve uygulamanın yolu yoktur. Çünkü onun özünü anlamak, nasıl bir duruş olduğunu anlamak gerekir.

Çokları geçmiş süreçleri anlamadık diyor, eksiklerin temeline bu gerekçeyi koyuyorlar. Arkadaşlar bol bol konuşuyor, her şeyi konuşuyor, kendimize göre her şeye bir teori uyduruyoruz. Gerçekleştirilmeyen görev ve pratikler için teori uydurmak oportünizmi teorileştirmek oluyor aslında. Tehlikelidir.

Öyle şeyler üretmek, çok konuşmak yerine inzivaya çekilip düşünmek, gerçek anlamda anlamlandırmaya çalışmak ve ona ulaştıkça konuşmak daha doğru. Öyle bir durum insanın kendisine de fayda sağlar, çevresine de katkı sunar. Diğer türlüsü katkı sunmuyor. Yanıltmayalım kendimizi.

Neyi anlamadık? Anlaşılmayan ne var? Anlamadık değil de kendimize göre anladık demek daha doğru olur. Başka şeye göre anladık. Yanlış anladık.

Düşmana göre anlıyoruz, köleliğe göre anlıyoruz, teslimiyete göre anlıyoruz, işbirlikçiliğe göre anlıyoruz. Basit bireyci yaşamı sadece yiyip içmek olarak gören, anlayan, kabul eden duruşa, zihniyete göre anlıyoruz. Yaşamın özgürlük değerlerlerinden kopmuşuz. Özgürlük bilincinden, iradesinden kopmuşuz.

Yaşam, özgür olmuş olmamış hiç umurumuzda değil. En ağır köleliği, inkarı, asimilasyonu, soykırımı özgürlük olarak algılıyoruz. Bu kadar çarpıtılmış beynimiz, köreltilmiş bir yüreğimiz var. Vicdan diye bir şey kalmamış.

O halde onlarla algılamak köleliği yüceltmek oluyor aslında. Yoksa anlamama diye bir şey yoktur. Öyle olamaz. Anlıyoruz, ama kendimize göre. Niye kendimize göre anlıyoruz? Çünkü kendimize göre duruyoruz. Niye kendimize göre duruyoruz? Çünkü özgür duruş kazanamıyoruz.

Önderlik gerçeğine ulaşmak gerekiyor

Peki, Önderliğe göre duruş nasıl olur? Nasıl Önderliksel duruş kazanacağız? Bu, çok fazla Önderliği okumakla olmaz. PKK'de olmakla da olmaz. Silah alıp dağa çıkmakla da olmaz. Dinlerde çokça yapıldığı gibi her gün binlerce kez Önderlik diyerek de olmaz.

Tek bir ölçüsü var. Özgürlük değeri kazanacaksın. Önderlik gerçeğine ulaşacaksın. O gerçeği anlayacak, özümseyecek ve öyle bir yaşamı yaşar hale geleceksin; benimseyeceksin yani. Kendini bu noktada eğitecek, değiştireceksin. Önderliği anlamanın ve uygulamanın, dolayısıyla her şeyi anlar hale gelmenin, doğru söz söyleyip başarılı eylem yapmanın bir tek ölçüsü var; doğru duruş kazanabilmek. Önderliksel duruşa ulaşabilmek, kazanabilmek. O da özgürlük duruşu, özgür duruş.

Sen öyle duruş kazanamadıktan sonra nerede olursan ol söylediğin söz, yaptığın iş fayda getirmez, zarar getirir. Propaganda yapsan da yanlış şeyler söylersin, ya da inandırıcı olmaz sözlerin. Siyaset yaparsın kuyrukçu olursun, bir özne değil, nesne haline gelirsin. Askerlik yapmaya kalkarsın düşmana vuran değil, hep vurulan konumda olursun, çaresiz, aciz.

Sürekli düşmandan darbe yiyen, ama düşmanını darbelemenin, alt etmenin yolunu yöntemini bir türlü bulamayan, bulsa da uygulamayan bir konumda kalırsın. Yaptığın eylem, eylem olmaz, aldığın tedbir düşmanı durdurmaz, saldırdığın duruş kime vurur bilinmez.

Demek ki mevcut durumumuz öyle tesadüfen, kendiliğinden olan bir durum değil. Öyle anlaşılmaz bir durum filan da değil. Bir yerde de ortaya çıkmıyor. Sadece zorlu mücadele ortamlarında olmuyor. İmkanın en çok olduğu yerde, yaşamın en rahat olduğu yerde de benzer durum çıkıyor. Sadece savaşta değil, propaganda da, siyasette de olan o.

Bu, ezberlenerek, oraya buraya bakılarak taklit edilerek olmaz. Burada doğruya, gerçek olana bunlarla ulaşamayız. Ezberlemekle ulaşamayız, taklit etmekle ulaşamayız. Sadece anlamakla ulaşırız. Anlayacaksın ve kendini o değerlerle donatacaksın. Duygularını, ölçülerini, davranışını değiştireceksin. Ret kabul ölçülerini değiştireceksin, doğru yanlış ölçülerini değiştireceksin, iyi güzel ölçülerini değiştireceksin. Bu konuda düzeltme yapacaksın.

İdeolojik mücadele, kendini eğitme, düzeltme burada ortaya çıkıyor, bu anlama geliyor. Bu bakımdan da tabii ki içinde büyüdüğümüz ortam bizi kendi çıkarları doğrultusunda şekillendirmiş, bilincimizi, yüreğimizi yönlendirmiş, kendine bağlamış, davranışlarımızı kendine göre şekillendirmiş bulunuyor. O halde anlayışımız da, davranışımız da bunlara göre ortaya çıkıyor. Önderliği anlamamaktan değil de bu temelde düşmanı çok anlamış olmaktan kaynaklanıyor. Düşmanın isteği doğrultusunda oluyor birçok şey. Önderliğin ve devrimin istediği doğrultuda değil. Çünkü beynimizde, yüreğimizde, kişiliğimizde onlar oturmuş, yer etmiş. Değiştirip düzeltmemişiz kendimizi.

O halde partileşmek bunu sağlamak oluyor. Bunu bilelim yoldaşlar. Özgür ve iradeli duruş kazanmak her şeyin başı. Yaşamın gereği, insan yaşamının kendisi oluyor. Diğer canlılardan insanı ayıran yaşam alanı burası. Tabii bunu sağlayabilmek için de özgür yaşamı anlamak, anlamlı, değerli kılmak gerekiyor. Değerli görmek gerekiyor. Düşmanın bellettiğini, öğrettiğini doğruymuş gibi esas almamak, onu eleştirebilmek, reddedebilmek gerekiyor.

Kapitalist moderniteyi kusarcasına reddetmek dedi Önderlik. Soykırımı, asimilasyonu reddedebilmek. Bilincimizde, ruhumuzda, duygumuzda o etkilere karşı topyekun bir mücadeleyi yürütebilmek lazım. Bu olmazsa olmaz. Öyle bir reddetme ve mücadele geliştirmeyi esas almazsak sadece gelip katılmak, bir duygu düzeyinde kalır. Öyle bir katılım katılmayı değil, bir katılım gösterisini, bir duygu hareketini ifade eder. Ondan ötesini ifade etmez. O da katılım değildir. Bir yerden bir yere gitmek oraya katılmış olmak değildir. Bir yerden bir yere gitmek oluyor.

Bir şeye katılmak onu anlamak, özümsemek, benimsemek, kendini ona göre şekillendirmek, yapılandırmak anlamına gelir. Bunu ifade eder. Önderliğe katılıyorsak, partiye katılıyorsak o halde katılımı böyle ele alacağız. Böyle katılabilmek için mücadele edeceğiz. Bunun için de Önderliğin anlam gücünü, özgür yaşam anlayışını benimseme, özümsemeyi yaşayacağız. Bu temelde var olanı gerçekten eleştirebileceğiz, düzenin, sömürgeciliğin verdiklerini eleştirebileceğiz. Düzen ölçülerini, modernite değerlerini gerçekten eleştirebileceğiz, reddedebileceğiz. Zayıflığı, geriliği, çaresizliği reddedeceğiz yani. Kendimizi her şeyi yapabilir, her şeyi geliştirebilir bir değerde, güçte göreceğiz. İnanacağız, güveneceğiz kendimize.

Diğer yandansa tabii ki kof bir biçimde olmayacak bu. Bunu temel özgürlük değerlerini anlamak ve özümsemekle birleştireceğiz. Bu yönlü bir mücadeleyi kendimizde var edeceğiz, yaşatacağız. Eğitim budur işte. Kişinin kendini eğitmesi, değiştirmesi burada olur. Yoksa kitaplar okuyarak bazı bilgiler edinerek değil. Bunu herkes bilsin.

Her türlü kitap da buna dahildir. Önderlik kitapları bu konuda neyi ifade ediyor? Önderliğin kendisini bu düzeye nasıl getirdiğinin hikayesini içeriyor, yöntemlerini veriyor. Eğer onları öğreneceksek okuyalım, o iyi bir sonuç çıkarmak olur. Öyle değilse istediğin kadar oku, hiçbir şey anlamazsın. Boştur.

Herkes duruşunu sorgulamalı

Önderlik diyordu "gözünüze yazık niye okuyorsunuz, kendinizi yıpratıyorsunuz. Zamana yazık, niye tüketiyorsun. Bir sonuç çıkartamıyorsan okuma. Okuyorsan bir şey öğrenmek için oku. Anlamak için oku."

Önderliği okumanın yolu da kesinlikle budur. Önderlik ölçülerini, duruşunu anlayabilmek; bu da işte köleliğin, sömürgeciliğin, soykırımın, asimilasyonun bütün özelliklerini reddederek, onlar karşısında önce kuşku duyarak, sonra reddetmeyi bilerek, sonra onlara karşı mücadele etmeyi, onların yerine yenilerini koymayı sağlayarak, bunun gücünü göstererek kendimizi eğiteceğiz. Böyle olursa bir eğitim çalışması başarılı olur, başarılı sonuç verir.

Bu tarzda olmaksa yanlışı, köleliği daha çok derinleşmeye götürebilir. Köleliği meşrulaştırmaya götürebilir. İnsanı yanılgılarla dolu kılabilir. Bizde çok fazla var. Tehlike buradan ileri geliyor. Bir de "okudum, öğrendim, kendimi eğittim" sanılıyor. Bu da daha büyük bir yanılgıdır. Yanlış yönde kendini derinleştirdiği, öğrendiği halde doğruyu öğrendim, kendimi eğittim sanma yanılgısına düşmeyi ifade ediyor. Böyle olmamalı.

Bu durumların hepsine karşı mücadele etmeyi bilmeliyiz. O bakımdan da değer ölçüleri, değer yargıları, bakış açısı, yaşam ölçüleri önemli tabii; yaşam kültürü, ahlakı önemli. Yaşamı anlamak, anlamlandırabilmek önemli.

Anladığı kadarıyla her şeyi yazmaya çalışmış Önderlik. Bütün olaylar, sözler ne anlama geldi? Birbirleriyle bağı neydi? Onları ifade etmiş. Her cümle gerçekten de bu bakımdan birçok şeyi anlamaya, çözmeye yol açıyor. Büyük anlamlar yüklüyor. Demek ki sözü böyle söyleyeceğiz. Yaşamı böyle geliştireceğiz.

Önderlik bunları niye bu kadar birleştirebiliyor, anlaşılır, anlamlı kılabiliyor? Yaşıyor da onun için. Öyle bir noktada duruyor da onun için. O gerçeği de görmemiz lazım. O halde kendimizi de öyle bir noktada durur, yaşar hale getireceğiz.

Gerçekten de ne istiyoruz sormamız lazım. Nasıl bir yaşam istiyoruz? Özgürlük anlayışımız nedir? Özgürlük, özgürlük diyoruz; gerçekten de kavram olarak her şey özgürlük adına yapılıyor. Lenin diyordu, "ticaret özgürlüğü adına dünyayı soyup soğana çevirdiler." Şimdi Amerika da Ortadoğu savaşını özgürlük adına yürütüyor. George Bush, İstanbul'daki konuşmasında kırk sefer özgürlük kelimesini kullandı. Biliyoruz, hepimiz gördük bunu. Öyle anlaşılıyor ki herkesin özgürlüğü biraz kendine göre. Dolayısıyla özgürlük dediğimiz kavram da biraz göreceli. Kavramdan ne anlaşıldığı çok önemli.

Önderlik, yaşam hakikatini yükledi özgürlüğe. İnsani yaşamın, gerçekleri görerek yaşamı anlamlandırmanın alanı olarak tanımladı. Bu bakımdan gerçekten de ne anlıyoruz özgür yaşamdan, özgürlük ölçülerinden, değerlerinden? Kendimizi onun gereklerine göre ne kadar şekillendirmişiz, eğitmişiz, onun yaşayanı haline getirmişiz? Bunları sorgulayacağız.

İşte bu noktada tabii Önderlik gerçeğini anlamaya ve kendimizi o gerçeklik karşısında sorgulamaya, değiştirmeye çalışacağız. Kendini eğitmenin, eleştiri, özeleştiri yapmanın, sorgulama yapmanın gereği bu işte. Böyle yapar, özgürlük ölçülerimizi, anlayışımızı, Önderliğinkiyle birleştirebilirsek; onun dışındakileri reddeden, anlayarak reddeden bir buruma gelirsek, bilincimizi ve duygularımızı buna göre oluşturur, bu temelde pratik yapmaya yönelirsek işte o zaman en güzel sözleri, en doğru sözleri söyleriz. En başarılı işleri yaparız.

Öyle olan bir propagandacı çok etkili olur. Önderliğin propagandasının etkisi gibi. O temeldeki bir siyasetçi her zaman doğru tutumu geliştirir. O biçimdeki bir asker, komutan hep doğru karar verir, doğru planlar, ne yapılması ve nasıl yapılması gerektiğini bilir ve onun gereklerine göre de yapar.

O halde demek ki kendi duruşumuzu sorgulamamız lazım. Ölçülerimizi sorgulamamız gerekiyor. Zihniyetimizi doğru yanlış, güzel çirkin, özgür köle ölçülerimizi, anlayışımızı sorgulamamız lazım. Önderliği böyle bir sorgulamayla öğrenmemiz, gerçekten doğru öğrenmemiz, anlamamız; eğer bir Önderlik militanı olmak istiyorsak o doğruları esas alıp o temelde kendi iç mücadelemizi yürütmemiz lazım. Sömürgeci soykırım rejiminin bize kazandırdığı zihniyeti, duyguları, davranış ölçü ve özellikleri bu temelde sorgulayıp onları aşacak bir sınıf ve cins mücadelesini kendi içimizde, kişiliğimizde yürütmemiz lazım.

Kişilik devrimimiz yaptığımız, bu devrimi sürekli geliştirdiğimiz ölçüde tabii ki onu dışarıya taşıracağımızı, siyasi ve askeri alana, toplumsal alana aktarabileceğimizi, dolayısıyla da büyük bir eylem gücü, siyasi güç haline geleceğimizi bilmemiz lazım. Bunun dışında başka yol yok.

"Özgürlük olmadıkça böyle bir hakikat değeri taşıyan yaşam olmaz. Yaşamın hakikat değerini özgürlük düzeyi belirler. Onun için de tabii ki özgürlüğü anlamak, özgür duruş kazanmak; ruh olarak, duygu olarak, bilinç olarak, söz ve davranış olarak özgür bir duruş kazanmak Önderlik gerçeğinin özünü ifade ediyor. Başka türlü Önderlik gerçeğini doğru anlamanın ve uygulamanın yolu yoktur. Çünkü onun özünü anlamak, nasıl bir duruş olduğunu anlamak gerekir"

KÜRT SORUNU VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ

● KCK Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

baştarafı 28'de

Kapitalist modernitenin egemen kılmaya çalıştığı tekil ulus devletler tarihi, merkezi hegemonik evrensel tarihsel gelişmeyi ne kadar bastırmak istese de, bu evrensel gerçeği değiştiremez. Evrensel tarih olmadan tikel tarih olamaz. Daha doğrusu, tarih tikel ile evrenselin birbirini beslemesiyle gelişir. Tikel ulus, sınıf ve hanedan tarihleri veya kişisel tarihler evrensel bağlam içine oturtulmadan anlaşılamaz. Kapitalist modernite kendi liberal tarihini 'tarihin sonu' olarak ilan ederek, her klasik hegemonik çağın başvurduğu bir hileyi tekrarlamaya çalışmaktadır. Her hegemonik çağ kendini sonuncu olarak ilan eder. Fakat tarih devam ediyor. Sona eren belki de kapitalist modernitenin kendisidir. Küresel finans kapital çağıyla birlikte somut tarih ve toplumla hiçbir bağı kalmayan bu sistem anlamsızlaşmıştır. Biçim itibariyle dağılması da günbegün gerçekleşmektedir. Belki de tarihte ilk defa merkezi hegemonik sistem tüm rezervlerini tüketmiş olup ağır ağır çatırdamakta, sürekli krizle boğuşarak sonuna yaklaşmaktadır. Özünde birçok yönüyle aşılmıştır. Kendini zırhlı bir kalıpla ne kadar koruyacağı merak konusudur; zaman ve mekanı yok sayarak biçimsel varlığını sonsuzlaştırdığı mı, yoksa tükenişinin mi yaşandığı araştırılmaya, hakikati keşfedilmeye değer bir konudur.

2- İktidar ve demokratik yönetim:

Toplumsal yönetim olgusunda iktidarcı ve demokratik özerkçi biçimler arasındaki ayrım temel toplumsal sorunların çözümünde kilit öneme sahiptir. İki yönetim paradigması arasındaki köklü farklar ayrıştırılıp netleştirilmedikçe, geliştirilecek tüm çözümlerin işlevsiz kalması kaçınılmazdır. Toplumsal yönetimin kendisi özgürce tayin edilmedikçe, diğer tüm sorunlar son kertede yönetim çözümsüzlüğüne takılıp boşa çıkacak, hatta sorunların daha da ağırlaşmasını beraberinde getirecektir. Tarihsel bir örnek vermek gerekirse, yönetim olgusuna iktidarcı diktatörlük yaklaşımı Sovyet deneyiminin iflasında belirleyici rol oynamıştır. Başarısız devrimlerin temelinde de aynı olgu gizlidir. Bu devrimler iktidarcı yönetim anlayışından bir türlü kopamamalarının sonucu olarak ya iktidarlaşıp yozlaşmışlar, ya da yönetim olgusunu tümden dışlayarak bireysel anarşizme kayıp yenilgiyi kaçınılmaz kılmışlardır. Toplumsal sorun yönetim olgusunun hiyerarşik ve devletçi iktidarın tecavüzüne uğramasından kaynaklanmıştır. Yönetim olgusu tecavüze uğramadan, çarpık ve saptırıcı kılınmadan baskı ve sömürü kurumlaşamayacağı için, bu olgular ya gerçekleşemez ya da geçici olmaktan kurtulamaz. Yönetim gaspı gerçekleştirildiği oranda, toplumlar üzerinde kapsamlı baskı ve sömürü mekanizmaları kurulur. Böylelikle de Pandora'nın kutusunun açılması misali tüm toplumsal olgular sorunlara boğulur.

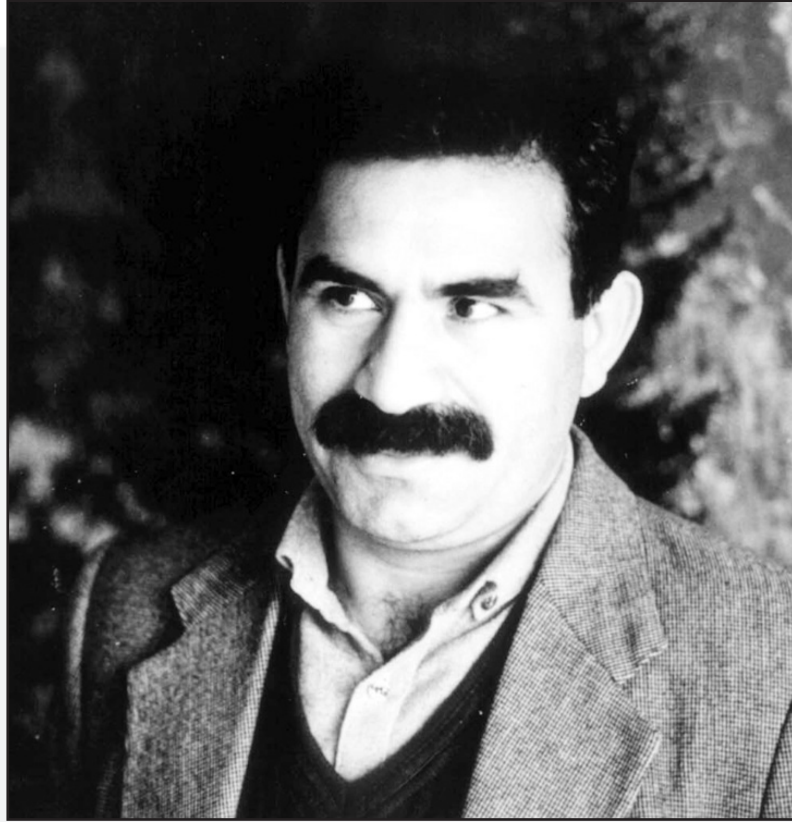
Hiyerarşik yönetimle bozulan doğal toplum düzeni, doğadan kaynaklanan sorunlara ilaveten iç toplumsal sorunlarla da karşılaşacaktır. Toplumun maddi ve manevi kültüründe sorunlar giderek ağır basacaktır. Klanlar ve kabileler arasında şiddetlenen çatışmalar sorunlu yapıya işaret etmektedir. Zihniyet dünyasında ortaya çıkan çelişkili mitolojik fikirler ve tanrısal kavramlar özünde artan toplumsal sorunu ifade etmektedir. Tüm bu olguları Sümer toplumunda çarpıcı biçimde gözlemleyebiliriz. Tanrılar arasındaki savaş, aslında yükselen hiyerarşik hanedanların ve kent devlet yöneticilerinin kendi aralarındaki çıkar çatışmasını ifade etmektedir. MÖ 5000-3000 yılları arasında Aşağı Mezopotamya'da daha sonraki tüm uygar toplumların tanıklık edeceği iktidar çatışmalarının, sömürü tekellerinin, kent-kır ('barbar') çelişkileri ve sınıf anlaşmazlıkları temelindeki köklü çatışmalı toplumsal sorunların prototipi oluşacaktır. Daha sonra ortaya çıkacak olan tüm toplumsal çatışma ve uzlaşma biçimlerinin, devletin, sınıfın, kent içi ve dışı kavgaların, barışın ilk örnekleri buralarda denenecektir.

Süreçten galip çıkan iktidarcı yönetim olmakla birlikte, toplum hiçbir zaman özyönetim arzusundan vazgeçmemiş, iktidarcı yönetime karşı sürekli özyönetim talebini yükseltmiştir. Kaldı ki, tarihin en yaygın toplum biçimlenişi olan kabile ve aşiret yönetimleri özünde özyönetimi yaşamışlar; yabancı iktidarcı yönetimlere boyun eğmektense, hep dağ, çöl ve bozkırların göçebe toplumu olmayı tercih etmişlerdir. Sonuna kadar kırımdan geçmeyi göze almışlar, ama toplumsal doğanın temel bir ihtiyacı olan özyönetim hakkından vazgeçmemişlerdir. Kabileler ve aşiretler özyönetimden vazgeçmenin kimliklerini yitirme ve esirleşme olduğunun derin bilinciyle yaşıyorlardı. Kentlere karşı barbarların direnişi denilen olgu, özünde kabile toplumunun özyönetiminden vazgeçmeme ve kendi kimliğini koruma savaşıdır. Bu olguyu günümüze kadar yaygın olarak gözlemek mümkündür. Sümer toplumuna karşı Batı'dan çöl kabileleri olan Aramitlerin (Proto Arap kabilelerin), Kuzey'den ve Doğu'dan Hurri (Proto Kürt) kabilelerin saldırı ve direnişleri, Sümer tabletlerinde çarpıcı ifadeler halinde destanlaştırılarak anlatılmaktadır.

Kabile ve aşiret topluluklarının kavim, milliyet veya halklaşma süreçlerinde özyönetim sorunu kendini demokrasi (Yunanca 'halkın kendini yönetmesi' anlamına gelmektedir) olarak somutlaştırmaktadır. Demokrasiyi iki önemli niteliğiyle tanımlamak gerekir: Birincisi, halk üzerindeki iktidar kurumlaşmasına, devletleşmesine karşıtlığı içermektedir. İkincisi, geleneksel toplumdan kalma özyönetimini daha katılımcı kılmakta, tartışma ve toplantı kültürünü kurumlaştırıp parlamentonun prototipini oluşturarak sağlamlaştırmaktadır. Özyönetim, Demokratik Özerklik olarak tüm ilgili toplumsal birimlerin katılımını gerçekleştirmekte ve kurumlaştırmaktadır. Bu konuda da tarihsel örneği çarpıcı olarak ve yazılı belgelerden izleyerek Atina demokrasisinde bulmaktayız. Atina demokrasisi köleliği aşmadığı için tam demokrasi sayılmaz. Ama Sparta örneğindeki devletleşmeyi kabul etmediği için de devlet sayılmamaktadır. Tam demokrasiden devlete geçişin bu çarpıcı örneği gerçek demokrasiye ilişkin bugün için bile geçerli birçok ders vermektedir. Doğrudan demokrasi, yönetimin yıllık seçimlerle belirlenmesi ve seçilenlerin hiçbir üstün yanlarının bulunmayışı, demokrasinin emrindeki yönetim olgusu, vatandaşların politik tartışmalara katılımını sağlayan ve dolayısıyla eğitimini gerçekleştiren toplantı kültürü Atina demokrasisinden günümüze miras kalan değerlerdir. Şüphesiz yazıya dökülmemiş olan diğer sayısız topluluğun yaşadığı da benzer demokrasi kültürüdür.

Kısaca örneklemeye çalıştığımız tarihsel deneyimler özyönetim ve demokrasi olgusunun farkını ortaya koymaktadır. İktidarlaşmayan, böylece toplumsal soruna yol açmayan, baskı ve sömürünün doğuşuna fırsat tanımayan bir yönetim biçimi olarak kendisini tanıtlamaktadır. Demokrasinin veya Demokratik Özerkliğin bu temel niteliklerini iktidarcı yönetim yozlaştırmalarına karşı hep net kılmak ve bu niteliklerden vazgeçmemek önemlidir. Demokrasiyi iktidarın veya devletin meşruiyet kılıfı haline getirmek ona yapılacak en büyük kötülük olacaktır. Demokrasiler asla iktidar ve devletle özdeşleştirilmemelidir. Bu tür bir karıştırma toplumsal sorunların bir türlü çözüm bulamaması kadar giderek yığınlaşmasının anlamına da gelecektir. Toplumların politik bilincini ve ahlaki duyarlılığını sürekli canlı tutan demokrasiler, iktidar ve devletten kaynaklanan sorunların gerçek çözüm alanıdır. Toplumsal sorunu demokrasiler kadar savaşa başvurmadan çözme yeteneği gösteren başka rejimlere tanık olmamaktayız. Demokrasiler ancak toplumun esenliği iktidar ve devlet tarafından ölümcül bir tehdit altına alındığında coşkuyla savaşırlar ve kolay kolay kaybetmezler.

Kapitalist modernite çağında demokrasiler ve özerk yönetimler için en büyük tehdit ulus devletçi iktidarlardır. Demokrasiyi kendine kılıf yapan çoğu ulus devlet, en katı merkeziyetçiliği sağlayarak, toplumun özyönetim hakkını ortadan kaldırmaktadır. Liberal ideolojik hegemonya ulus devletin bu demokrasi karşıtı niteliğini 'demokrasi çağı'nın özelliği diye yutturmaya çalışmakta, demokrasinin ulus devletçe yadsınmasına demokratik rejimin zaferi demektedir. Kapitalist moderniteye karşı demokrasilerin gerçek sorunu kendi farkını ortaya koymak, katılımcı ve süreklilik arz eden özelliğinden vazgeçmemektir. İktidar ve devlet hegemonyası dayatılmadığı müddetçe, demokrasilerin çözemeyeceği bir toplumsal sorun yoktur.

● Yönetim olgusuna iktidarcı diktatörlük yaklaşımı Sovyet deneyiminin iflasında belirleyici rol oynamıştır. Başarısız devrimlerin temelinde de aynı olgu gizlidir. Bu devrimler iktidarcı yönetim anlayışından bir türlü kopamamalarının sonucu olarak ya iktidarlaşıp yozlaşmışlar, ya da yönetim olgusunu tümden dışlayarak bireysel anarşizme kayıp yenilgiyi kaçınılmaz kılmışlardır.

Reel sosyalizmin iktidar ve devlet sorununu bir karşı iktidar ve devlet oluşumu biçiminde çözmeye kalkışması iflas etmesinin temel nedenidir. Reel sosyalizm devlet ve iktidarın birikmiş sermaye olduğunu, bunlar işlev kazandıkça sermaye ve kapitalizmle sonuçlanacağını hiç hesaba katmamış, bu konuda ciddi bir teorik körlüğü yaşamıştır. Merkezi ulus devletçiliği klasik liberal örneklerinden katbekat büyüterek komünizme varacağını sanırken, en vahşi kapitalist oluşumla karşılaşmıştır. Sosyalizmin demokrasisiz gerçekleşmeyeceği, reel sosyalizm denemelerinin en önemli sonucu olmuştur. Günümüzde yaygınlık kazanan sivil toplum, insan ve azınlık hakları, yerel yönetim sorunları ve klasik tüm ulusal sorunlar demokrasi ve özyönetimlerin merkezi ulus devletçe bastırılmasından kaynaklanmış olup, bu sorunların çözüm yoluna girmesi de ancak ulus devletin gerçekleştirdiği hak gaspı zemininin aşılmasıyla mümkündür. Gerek ABD'nin federal karakteri, gerekse AB'nin kendisini gasp edilen demokratik değerleri azar azar da olsa yeniden sivil topluma, bireyler ve azınlıklara ve yerel yönetimlere aktarma temelinde geliştirmesi, üç yüz yıllık ulus devletçi teori ve taktiklerden çark ettiklerini göstermektedir. Çünkü bu üç yüz yıllık süreç, tarihin hiçbir döneminde görülmeyen savaşlara, talana ve sömürgeciliğe, soykırımlar ve asimilasyonlara yol açmıştır. AB örneği sınırlı da olsa demokrasiye dönüşün tarihsel bir adımıdır. Tıpkı ulus devlet örneğinde görüldüğü gibi, demokrasiye açık bu modelin giderek dünya devletleri ve halklarınca paylaşılması güçlü bir olasılıktır. Fakat asıl radikal demokrasi dünyanın diğer kıtalarında gelişeceğe benziyor. Latin Amerika deneyimi, eski reel sosyalist ülkelerin yaklaşımları, Hindistan ve hatta Afrika gerçeklikleri demokratikleşmenin önemini her geçen gün daha fazla ortaya koymakta, gelişmenin bu yönlü olmasına zorlamaktadır.

Merkezi uygarlığın ana ülkesi ve bölgesinde yaşanan büyük kaos, ulus devletçiliğin ve iktidar paylaşımcılığının iflasını bütün çıplaklığıyla ortaya koymaktadır. Bu kaos Filistin-İsrail, Irak ve Afganistan ulus devletçiliklerinin ve kökeni en gelişkin hiyerarşilere dayalı olan iktidarcılığın tüm maskelerini düşürmüş, sorunların temel kaynaklarını teşkil ettiklerini kesinleştirmiş, sınırsız şiddet, terör, savaşlar ve katliamların bu kaynaktan beslendiğini her yönüyle gözler önüne sermiştir. Ulus devletçilik ve iktidar paylaşımcılığının bumerang gibi sahiplerini vurmaktan başka yeteneğinin kalmadığı yeterince kanıtlanmıştır.

Bu koşullarda radikal demokrasinin ve Demokratik Konfederalizmin çözümleyici gücü ortaya çıkmaktadır. Uygarlığın şafak vaktine beşiklik etmiş coğrafya, bu sefer demokratik federalizmin, radikal ve gerçek demokrasinin şafak vaktine beşiklik etmektedir. Doğada bir kural vardır: Her şey kendi kökeni üzerinde yeniden doğar. Demokrasi de neolitik devrimde gizli kökenleri üzerinde tam ve başarılı doğuşunu gerçekleştireceğe benzemektedir. Halen tüm merkezi hegemonik uygarlıkların darbesini yemekte olan bu beşiğin demokrasi bebeğini de büyütmesi imkan dahilinde görünmektedir. Özyönetim gücünü, politik ve ahlaki toplum olma yeteneğini çoktan kaybetmiş bu topraklar, bu dağlar 'Kurti'lerin bir kez daha beşikten çıkıp yürüyüşe geçmesine tanıklık edebilir. Ortadoğu kültüründe her şey bileşik kaplar misali gibidir. Bir alanda başarısını kanıtlamış toplumsal hakikat, hızla diğer alanlara da yayılma özelliğindedir. İslam sadece otuz yıl gibi kısa bir zaman içinde bir dünya sistemi haline geldi. Ufacık bir Filistin sorunu yıllardır tüm bölgeyi esir almış gibidir. Kürdistan şafağında uygarlık beşiğinde büyüyüp atılım yapabilecek düzeye gelmiş gerçek demokrasi, Demokratik Özerklik, Demokratik Konfederalizm ve tüm bu olguların sistematik ifadesi olarak demokratik modernite, kapitalist modernite karşısında güçlü alternatif olarak rol oynamaya başlamıştır. Her geçen gün iflasını ibret verici derslerle kanıtlayan

bu sistemin karşısında demokratik modernite yükselen yıldız niteliğindedir.

İktidar, devlet ve Demokratik Özerklik ilişkilerinde çözülmesi gereken temel problem, aralarındaki farklılıkları nasıl koruyup düzenleyebilecekleri hususudur; bir anlamda da toplumsal barış sorununu nasıl çözebileceklerididir. Tarihsel ve güncel örneklerden görüyoruz ki, birbirlerini tamamen tasfiye etme yaklaşımları sadece devlet iktidarının toplumsal canavara (Leviathan) dönüşmesine ve kaotik sürecin derinleşerek sürmesine yol açmaktadır. Bu kapsamdaki her çözüm denemesi, toplumu daha da nefessiz bırakmakta ve tüketmektedir. Çözümsüzlükten geriye tüketim kalıplarına sıkışmış ve devletin mutlak güdümünde olan karıncalaşmış bir insanlık kalmıştır. Bu gerçeklik kapitalist modernitenin topluma karşı yürüttüğü topyekun saldırıyla oluşmuştur. Ütopik ve iktidarcılığı aşamamış devrimciliğin zaafları, kapitalist modernitenin daha da güçlenmesine neden olmuştur.

Demokratik Özerklik çözümü bu devleşmiş yapılarla iki tür yöntemle baş edebilir: Devrimci ve reformcu yöntemler. Kapitalist modernite yapılanmalarını, özellikle ulus devletçi iktidarı tamamen yıkmaya dayalı devrimci yöntemin tarihsel deneyimi iktidarcı ulus devletçiliği daha da güçlendirme biçiminde olmuş; toplumun demokratik, özgürlükçü ve eşitlikçi yapılanmasını başaramamıştır. Reformcu demokrasi de hakim modernite içinde erimekten kurtulamamıştır. Çıkarılması gereken sonuç, hangi yöntem kullanılırsa kullanılsın, asıl olanın demokratik moderniteyi geliştirecek kurumsal seçenekleri sürekli gündemleştirmek ve uygulamak olduğudur. Her iki modernite sisteminin, belki de yüzlerce yıl bir arada yaşamak durumunda kalabileceklerini kestirerek, hem tikel ulus devlet bünyesinde hem de evrensel ulus üstü sistem içinde demokratik anayasal çözümleri geliştirerek, kendi aralarındaki ilişki ve çelişkileri aşmaları daha güçlü bir olasılıktır. Bu yönlü bir gelişme olumsuz geçmişi olumlu geleceğe taşıyabilir.

3- Demokratik ulus:

Devlet amaçlı ulusla, ulus amaçlı devlet mücadeleleri çağın kanlı gerçeğinin ana etkenidir. İktidar ve devletle ulusu buluşturmak, modernite çağının sorunlarının ana kaynağıdır. Modernite çağının sorunlarını diktatörlükler ve hanedan devletlerinden kaynaklanan sorunlarla karşılaştırdığımızda, aralarındaki en büyük farkı devlet ulusu oluşturur. Sosyal bilimin en karmaşık konularından biri olan ulus devlet, görünüşte modernite karşıtı tüm çağdışı sorunların çözümleyici aracı olan bir sihirli değnekmiş gibi sunulur. Özünde ise toplumsal sorunu bir iken bin yapar. Bunun nedeni de iktidar aygıtını toplumların kılcal damarlarına kadar yaymasıdır. İktidarın kendisi sorun üretir; sermayenin zor biçiminde örgütlenmiş potansiyel karakterinden ötürü, baskı ve sömürü olarak toplumsal sorun üretir. Ulus devletin amaçladığı homojen ulus toplumu, ancak iktidarla tüm uzuvları testereyle kesilip eşitlenmiş gibi yapay ve şiddet yüklü sahte (sözde hukuken) eşit yurttaşlar inşa eder. Bu yurttaş kanun lafzında eşittir, ama hayatın her alanında birey ve kolektif varlık olarak azami eşitsizliği yaşar.

Kapitalist modernitenin ulus devlet olarak örgütlenmesi, ekonomik tekel olarak örgütlenmesinden daha baskıcı ve sömürücü rol oynar. Marksizmin ve genel olarak sosyolojinin ulus devletin baskı ve sömürü ile bağlantısını görememesi veya ulus devleti çok sıradan bir üstyapı kurumu olarak sunması temel bir eksiklik ve çarpıtmadır. Sınıf ve maddi sermaye tahlili ulus devletten bağımsız yapıldığında, en bayat ve verimli bir toplumsal sonuç üretmeyecek olan soyut bir genelleme yapılmış sayılır. Reel sosyalizmin başarısızlığının temelinde bu soyutlama yatmaktadır; daha doğrusu başarısız olmasında bu soyutlamayla bağlantılı sonuçlar rol oynamıştır.

Kavram olarak ulus klan, kabile ve akraba aşiretlerin kavim, halk veya milliyet biçimindeki oluşumlarından sonra gelen ve kendini en çok dil ve kültür benzerliğiyle karakterize eden toplum biçimlenişidir. Ulusal toplumlar kabile ve kavim toplumuna göre daha kapsayıcı ve geniş hacimli, bu nedenle de gevşek bağlarla birbirine bağlı insan topluluklarıdır. Ulusal toplum daha çok çağımızın bir olgusudur. Genel bir tanımı yapılırsa, ortak bir zihniyeti paylaşanların topluluğudur denilebilir. Yani zihnen var olan bir olgudur. Dolayısıyla soyut ve hayali bir varlıktır. Buna kültür tanımlı ulus da diyebiliriz. Sosyolojik anlamda doğru olan da bu tanımdır. Sınıf, cins, renk, etnisite, hatta farklı ulus kökenliliğine rağmen, en genelde yaşanan ortak bir zihniyet ve kültür dünyasının oluşması ulus olmak için yeterlidir. Bu genel tanımlı ulusu daha sofistike kılmak için devlet ulusu, hukuk ulusu, ekonomik ulus, asker ulus (ordu millet) türünden üretilen ve genel ulusu tahkim eden ulusçuluklar daha farklı kategorilerdir. Bunlara güç ulusu demek de mümkündür. Güçlü ulus olmak kapitalist modernitenin temel bir ülküsüdür. Zira güçlü ulus sermaye ayrıcalığı, geniş pazar, sömürge imkanı ve emperyalizm üretir. Dolayısıyla bu tür tahkim edilmiş ulusları yegane ulus modeli olarak görmemek, hatta şoven güç ulusları, sermayenin hizmetindeki uluslar olarak değerlendirmek önemlidir. Zaten sorun kaynağı oluşturmaları bu niteliklerinden ötürüdür. Kültür ulusundan üretilebilecek, ama sömürü ve baskıyı gemleyen ve dışlayan ulus modeli demokratik ulustur. Demokratik ulus özgürlüğe ve eşitliğe en yakın ulustur. Bu tanım gereği özgürlük ve eşitlik arayışı olan toplumların ideal ulus anlayışıdır.

Kapitalist modernitenin ve esinlendirdiği sosyoloji biliminin demokratik ulus kategorisini işlememesi yapısallığı ve ideolojik hegemonyası gereğidir. Demokratik ulus sadece zihniyet ve kültür ortaklığıyla yetinmeyen, tüm üyelerini demokratik özerk kurumlarda birleştiren ve yöneten ulustur. Belirleyici olan yönü budur. Demokratik, özerk yönetim tarzı demokratik ulus olmanın başta gelen koşuludur. Bu yönüyle ulus devletin alternatifidir. Devlet yönetimi yerine demokratik yönetim büyük bir özgürlük ve eşitlik imkanıdır. Liberal sosyoloji, ulusu esas olarak ya kurulmuş bir devletle ya da devlet kurmayı amaçlayan bir hareketle özdeşleştirir. Reel sosyalizmin bile bu yönlü bir arayışta olması liberal ideolojinin gücünü gösterir. Demokratik ulusun alternatif modernitesi demokratik modernitedir. Tekelcilikten kurtulmuş ekonomi, çevreyle uyumu ifade eden ekoloji, doğa ve insan dostu olan teknoloji demokratik modernitenin, dolayısıyla demokratik ulusun kurumsal temelidir.

Ulusal toplumlar için koşul olarak ileri sürülen ortak bir vatan ve pazar olguları, maddi birer unsur olarak ulusun belirleyici nitelikleri sayılmaz. Örneğin uzun zamanlar hep vatansız kalmış Yahudiler tarihte hep en güçlü ulus olarak dünyanın tüm zengin köşelerinde yaşamışlar, ulusal bir pazarları olmadığı halde dünya pazarlarının en güçlü tek ulusu olmayı bilmişlerdir. Şüphesiz vatan ve pazar devlet ulusu için çok güçlü tahkim araçlarıdır. Vatan ve pazar uğruna tarihin en kanlı ve en fazla savaşları verilmiştir. Vatan mülk, pazar ise karın gerçekleştiği alan olarak çok değerlidir. Demokratik ulusun vatan ve pazar anlayışı değişiktir. Demokratik ulus vatanı değerli sayar, çünkü ulus zihniyeti ve kültürü için büyük bir imkandır; anısında yer almadığı bir zihniyet ve kültür düşünülemez. Fakat kapitalist modernitenin fetişleştirdiği ülke vatan kavramını toplumdan öncelikli kılmasının kar amaçlı olduğu unutulmamalıdır. Vatanı abartmamak da önemlidir. "Her şey vatan için" anlayışı faşist bir ulus anlayışından kaynaklanır. Her şeyin özgür bir topluma ve demokratik bir ulusa adanması daha anlamlıdır. Bunu da tapınç düzeyine getirmemek gerekir. Asıl olan, yaşamın değerli kılınmasıdır. Vatan ulus ve birey yaşamı için sadece bir araçtır, ideal değildir. Devlet ulusu homojen toplum peşinde olduğu halde, demokratik ulus ağırlıklı olarak farklı kolektivitelerden oluşur. Farklılıkları zenginlik olarak görür. Yaşamın kendisi de zaten farklılıkla mümkündür. Tornadan çıkmış tek tip vatandaş olmaya zorlayan ulus devlet, bu yönüyle de yaşama terstir. Robot insan yaratmak nihai hedefidir. Bu yönüyle aslında hiçliğe koşar. Demokratik ulusun vatandaşı, üyesi farklı olup, bu farkını farklı topluluklardan alır. Kabile ve aşiret varlıkları bile demokratik ulus için birer zenginliktir.

Dil şüphesiz ulus için kültür kadar önemli olmakla birlikte zorunlu bir şart değildir. Farklı dillerden olmak aynı ulustan olmaya engel teşkil etmez. Her ulusa bir devlet ne kadar gereksizse, her ulusa tek bir dil veya şive de gereksizdir. Ulusal dil gerekli olmakla birlikte, olmazsa olmaz bir şart değildir. Farklı dil ve lehçeleri de demokratik bir ulus için zenginlik saymak mümkündür. Fakat ulus devlet katı bir biçimde tek dil dayatmasını esas alır. Çok dilliliğe, hele resmi çok dilliliğe kolay uygulama şansı vermez. Bu yönüyle ulusun hakim yönünün ayrıcalığından yararlanmaya çalışır.

Demokratik ulusun gelişemediği, ulus devletçiliğin ise sorun çözemediği koşullarda bir uzlaşı ve anlayış olarak hukuk ulusundan bahsetmek mümkündür. Anayasal vatandaşlıkla kastedilen çözüm aslında hukuk ulusudur. Anayasaya göre hukuki vatandaşlık ırk, etnisite ve milliyet ayrımını esas almaz. Bu tip özellikler hak doğurmaz. Hukuk ulusu bu yönüyle gelişen bir kategoridir. Özellikle Avrupa ulusları giderek milliyet uluslarından hukuk uluslarına evirilmektedir. Demokratik uluslarda özerk yönetim, hukuk ulusunda haklar esastır. Ulus devlette ise iktidar yönetimi belirleyicidir. En tehlikeli ulus tipi 'ordu-millet' zihniyeti ve kurumlaşmasıdır. Görünüşte güçlü ulusu temsil eder gibi gözükse de, özünde içinde yaşanması en güç, hep görev dayatan ve faşizme varan bir zihniyeti barındırır. Ekonomik ulus, ulus devlete yakın bir kategoridir. ABD, Japonya, hatta Almanya gibi ekonomiye başat rol tanıyan bu ulus anlayışı Avrupa'nın geçmişinde daha güçlüydü. Sosyalist ulus kategorisi denenmek istendiyse de, pek başarılı olduğu söylenemez. Bu kısmen Küba'da rastladığımız ulus örneğidir. Fakat bu ulus örneği de ulus devletin reel sosyalist biçimidir; özel kapitalist ağırlıklı ulus devlet yerine, devlet kapitalizmi ağırlıklı ulus devletin ikame edilmiş biçimidir.

● Çağımızda 'tek bayrak,' 'tek dil,' 'tek vatan,' sloganlarının kulakları sağır edercesine haykırılması, gözlerin farklı renkten bayraklara alerji duyup küçümsemesi, zihniyet dünyasının monolitik hale getirilip sakatlanması, ulusal şovenizmin her gösteride, özellikle spor ve sanatta şahlandırılması, milliyetçilik dininin ibadetleri olarak yorumlanmalıdır.

Ulus teorisi sözkonusu edildiğinde önemle kritiği yapılması gereken husus, ulusun kutsallaştırılması, tanrısallaştırılması gerçeğidir. Kapitalist modernite, geleneksel din ve tanrı anlayışları yerine, bizzat ulus devlet tanrısallığını inşa etmiştir. Bu husus çok önemlidir. Milliyetçilik ideolojisini ulus devletin dini olarak yorumlarsak, ulus devletin kendisini de bu dinin tanrısı olarak kavrayabiliriz. Devletin kendisi modernite çağında ortaçağın, hatta ilkçağın bütün tanrısallık kavramlarının özünü içerecek biçimde inşa edilmiştir. 'Laik devlet' denilen olgu ilk ve ortaçağ tanrısallıklarının tümüyle veya özde devlet olarak somutlaştırılmasıdır. Bu konuda hiç yanılmamak gerekir. Laik veya modern ulus devlet cilasını kazıdığımızda, altından ortaçağ ve ilkçağın tanrısal devleti çıkar. Devlet ve tanrısallık arasında çok sıkı bir bağ vardır. Aynı biçimde yükselen ilk ve ortaçağ monarkıyla tanrı kavramı arasında da sıkı bir ilişki vardır. Şahıs olarak monark, ortaçağdan sonra etkinliğini yitirip kurumsallaştığında ve ulusal devlete dönüştüğünde, tanrı monark da yerini ulus devlet tanrısına bırakmıştır. Dolayısıyla kutsallaştırılmış vatan, ulus ve pazar kavramlarıyla birlikte ulus devlet kurumlarının benzer kutsallaştırılmasının temelinde kapitalist modernitenin azami kar kanununu mümkün kılan ideolojik hegemonyası vardır. İdeolojik hegemonya ulusla ilgili bu kavramları dinselleştirdiği oranda azami kar kuralını meşrulaştırmakta, böylece geçerli kılmaktadır.

Çağımızda 'tek bayrak,' 'tek dil,' 'tek vatan,' 'tek devlet,' 'üniter devlet' biçimindeki ulus devlet sembolleri ve temel sloganlarının kulakları sağır edercesine haykırılması, gözlerin farklı renkten bayraklardan alerji duyup küçümsemesi, zihniyet dünyasının monolitik hale getirilip sakatlanması, ulusal şovenizmin her gösteride, özellikle spor ve sanat etkinliklerinde şahlandırılırcasına ritüel haline getirilmesi milliyetçilik dininin ibadetleri olarak yorumlanmalıdır. Aslında daha önceki çağların ibadetleri de aynı işlevi görür. Burada iktidar ve sömürü tekellerinin çıkarlarını ya gizleyerek ya da kutsayıp meşrulaştırarak geçerli kılmak asıl hedeftir. Günümüzde ulus devletle ilgili tüm örtbas edici ve abartıcı yaklaşım ve uygulamaları bu temel paradigma altında yorumladığımızda, toplumsal gerçekliğin hakikatini daha doğru kavrarız.

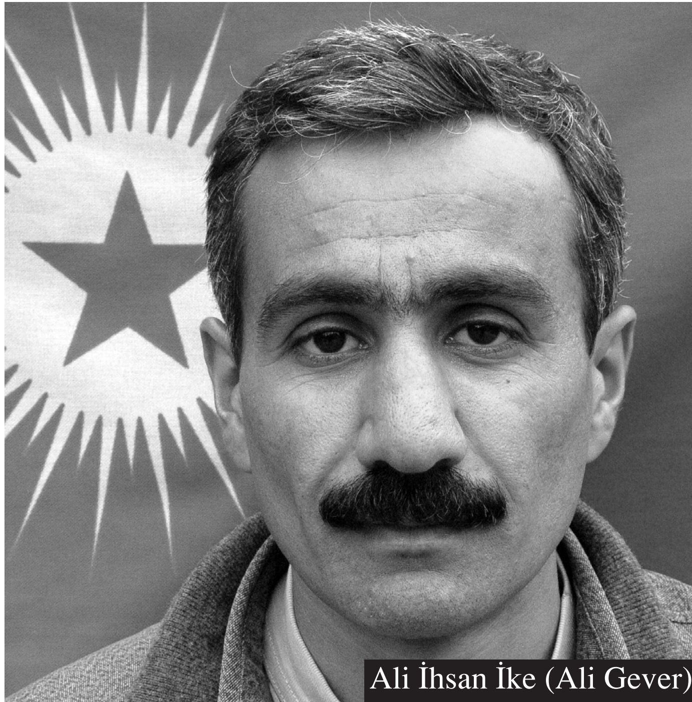
Demokratik ulus tüm bu hastalıkları en az yaşayan ulus modelidir. Kendi yönetimini kutsallaştırmaz. Yönetim sade bir olgu olarak günlük yaşamın hizmetindedir. Gereklerini karşıladığında, herkes bir memur olarak yönetici olabilir. Yöneticilik değerlidir ama kutsal değildir. Ulusal kimlik anlayışı açık uçludur; kapalı bir din üyeliği, müminliği gibi değildir. Bir ulusa mensup olmak ne bir ayrıcalık ne de bir kusurdur. Birden fazla ulusa mensup olunabilir. Daha doğrusu, iç içe geçmiş farklı ulusallıklar yaşanabilir. Demokratik ulus hukuki ulusla uzlaşırsa rahatlıkla birlikte yaşanabilir. Vatan, bayrak ve dil değerli olmakla birlikte kutsal değildir. İç içe ortak vatanı, dilleri ve bayrakları zıtlıklar yerine dostluklar biçiminde yaşamak sadece mümkün değil, aynı zamanda tarihsel toplum yaşamının da bir gereğidir. Bütün bu özellikleriyle demokratik ulus olgusu kapitalist modernitenin çılgınlaştırıcı savaş aleti olan ulus devletçiliğinin güçlü alternatifi olarak tarihteki yerini yeniden almaktadır.

Çözümleyici bir model olarak demokratik ulus modeli, devlet ulusçuluğunun paramparça ettiği toplumsal ilişkileri yeniden demokratikleştirir, barışçı ve hoşgörülü kılar. Ulus devletin demokratik ulusa doğru evirilmesi muazzam kazanımları beraberinde getirir. Demokratik ulus modeli öncelikle şiddet yüklü toplumsal algıları doğru bir toplumsal bilinçle yumuşatıp insancıl (akıllı ve duygulu, empatisi olan insan) kılar. Şüphesiz şiddet içerilmiş sömürü ilişkilerini tümüyle ortadan kaldırmasa bile epeyce azaltarak, daha eşit ve özgür bir toplum olanağını ortaya çıkararak bunu gerçekleştirir. Sadece kendi içinde barışı ve hoşgörüyü geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda dışta diğer uluslara karşı da baskı ve sömürüyü ortak çıkarlara ve sinerjiye dönüştürerek bu misyonunu gerçekleştirir. Ulusal ve uluslararası kurumlar demokratik ulusun temel zihniyet ve kurumsal yapılanmasına göre yeniden inşa edildiğinde, yeni bir modernitenin yani demokratik modernitenin sadece teorik değil uygulamadaki sonuçlarının da Rönesans niteliğinde olduğu kavranacaktır. Kapitalist modernitenin alternatifi demokratik modernite ve onun temelinde yatan demokratik ulustur; demokratik ulusun içinde ve dışında ördüğü ekonomik, ekolojik ve barışçıl toplumdur.

Günümüzde içi boş veya boşaltılmış olan ulus devletin kendisi, onun bölgesel ve küresel birlikleri ve özellikle BM yerine, üstün sorun çözümleyici özelliğiyle yeni demokratik ulusların hızla inşa edilmesi, demokratik ulusun sadece tekil ulus devletin yerini alması veya dönüşümü olarak görülmemesi, bölgesel (AB kısmen bu yoldadır) ve küresel modellerinin de iç içe geliştirilmesi küresel finans kapital krizinden çıkışın en doğru, ahlaki ve politik yoludur.

mutluluğumuz paylaştığımız anda saklıdır...

Fikriye Özpamuk (Avaşin)

Ali İhsan İke (Ali Gever)

Meral Tekinalp (Dicle)

Mevsimler değişiyor ve her mevsim yeni olmayan; ama alışmak istemediğimiz birçok şey getiriyor beraberinde. Bir mevsim daha dayandı kapımıza. Geceleri uzundur bu mevsimin. Bir bir uzarken geceler, gündüzümüze karalar yağar. Haberi yayılır dört bir yana. Acı, keder, gözyaşı… Nedendir bilinmez ağlar taşı, toprağı ülkemin. Sevdasının göz bebeklerinde hapsolmuş tebessümler, ürkek bakışlara bırakır kendini. Dağlarda yankılanır hıçkırık sesi. Derelerin isyan halayıdır tutkuları ve bir türküdür dillerde:

"Emanetindir yüreğimizde
saklı kalan
Yansa da yüreğimiz
Dökülse de bir bir gözlerden yaşlar
dil tutulup söyleyemese de bir söz
emanetindir bizi yarınlara taşıyan.
Bizi sana yakınlaştıran
Bizi sen yapan…"

Ölüm döşeğinde tek tek toprağın yüzünü öpen yoldaşlarımın fotoğrafları beliriyor karşımda. Televizyonlar yine felaket tellallığı yapıyor bu akşam vakti. Gözlerimden akan yaşların farkında olmadan, geçmişten anılar tazeleniyor benliğimde. Zorluklarıyla anlam bulan o güzel günler, hep birlikte yaşanılan duygu selleri ve sevinçler; gözler kırpılmadan ölümlere meydan okumak ve ölümlerden canları sıyırıp almak… Unutulur mu sınırları aşan bu duygular? Unutulmaz, unutulmamalı…

Hiçbirimiz daha önce birbirimizi görmemiş ve her birimiz farklı yerlerde doğmuş, büyümüştük. En son bu dağlarda aynı mücadelenin çatısı altında, aynı amaç uğruna yan yana geldik. Aynı mevzileri paylaştık. El tetikte, gözler alabildiğine uzanan arazide. Çoğu zaman göz göze gelerek tadına varmaya çalışırdık o anların. Sanki bu an son an olacakmış gibi ve bir daha birbirimizi göremeyecekmişiz gibi… Her şey bir kurşuna ya da şarapnel parçasına bağlı kalmış ya da başka bir şeye... İfadesi yoktu belki de bu anın; ama mutluluğumuz, paylaştığımız bu anda saklıydı.

Heval Beritan'ı ilk kez Mava'da görmüştüm. Ben ve Mervan arkadaş Botan'a bağlı bir grubu buradan alıp Amed'e götürecektik. Biraz şaşkınlık vardı üzerimde. Çünkü ilk defa Kuzey gruplarında bir bayan arkadaşı takım komutanı olarak görüyordum. Son geri çekilme sürecinden bu yana bayan arkadaşlar Amed'te bulunmamışlardı. Yüzlerindeki o coşku, heyecan ve sevinç bizlere de yansıyordu. Toplam 3 kişiydiler. Beritan, Dılbırin ve Devrim arkadaşlar. Devrim arkadaşı Güney'de Garê alanından tanıyorum. Grup, gece Mava'ya vardığı gibi ben heval Devrim'i sesinden tanımıştım. Sabahı, görüşmek ve diğer arkadaşlarla tanışmak için sabırsızlıkla bekledim. Sabah beni karşısında gördüğünde şoka uğramış gibiydi. Yıllarca birbirimizden uzak olmamız ve yılların fiziğimizde uğrattığı değişikliklikleri şaşkın ve meraklı gözlerle süzüyorduk. "Portatif dediğimiz Mazlum arkadaş, şimdi bizi Botan'dan Amed'e kadar kurye olarak götürecekti. Hem de Beşiri ovasından geçirecek'' diye takılıyordu ara sıra. Önümüzde 4 gecelik bir yol vardı. Heval Berîtan benim ve heval Devrim'in daha önce tanışıyor olmamızdan kaynaklı sevinmişti. Bu sayede diyalog zemini oluştu. Yolculuk için gereken her tür bilgiyi paylaştık. Bizim soğukkanlılığımız, yolun çok rahat olduğu konusundaki tavrımız onları bayağı şaşırtmıştı; çünkü birçok kişi Beşiri ovasının çok zor olduğunu ve birçok grubun geçerken imha olduğunu anlatmışlardı. Biraz da abartı işin içine girince herkesi bu durum kaygılandırmıştı. Tabii biz bunun tersine orayı anlattıkça onlar daha da rahatladılar. "Yolda Amed karpuzunu yiyeceğiz, yurtsever evlere gideceğiz" söylemi epey sevindirmişti herkesi.

Onlar da Amed'in bir grubuydular. Tabii gelen grup içinde Şehit Sipan ve Poyraz arkadaşlar Erzurum'a geçeceklerdi. Şehit Sipan yolda rahatsızlanmıştı. O kadar kusuyordu ki, çok korkmuştuk. Öncü olmasına rağmen bu durumundan kaynaklı onu artçı yapmıştık. Tabii bu grup öncesinde Amed'e gelen iki bayan arkadaş daha vardı Şehit Dicle (Meral Tekinalp; 27 Temmuz 2008'de Çewlik'de şehit düştü) ve Şehit Avaşin (Fikriye Özpamuk; 17 Temmuz 2008'de, Dara Hênê-Çewlik'de şehit düştü). Onları da biz Amed'e götürmüştük. 1 Haziran'dan sonra Kuzeye gelip burada savaşmak onların en büyük hayaliydi. Tek korkuları ise Amed'e yetişemeden şehit düşmekti. Her zaman dile getirdikleri tek şey 'yerimize ulaşalım ondan sonra ne olursa olsundu. İstedikleri yere ulaştılar, beraber aynı mevzide mermi patlattılar.

Aynı mangada arkadaşlarla birlikte bir kışı geçirdik. En son vedalaşmamıza kadar hiçbir bayan arkadaş şehit düşmemişti; ama savaş yine en çirkin yüzüyle karşımızda belirmişti. Garzan'dan Güneye yol alırlarken Heval Dicle ve Heval Avaşin'in şehadet haberlerini aldık. Şimdi yaralarıma bir yara daha eklenmişti. Sonra Heval Beritan, Heval Sema ve Heval Ali'nin şehadet haberlerini alıyorum, ilerlemeyi unutan bir zaman vaktinde.

Beritan arkadaş, yıllarca savaş içinde ve PKK ocağında yetişmiş bir komutandı. En belirgin özelliği ise yaşam içerisinde çok mütevazı olması ve yapı yönetim arasına hiçbir zaman ayrım koymamasıydı. Etkinliğini, aldığı görevden ziyade sergilediği tavır ve davranışlarıyla, kişiliğiyle her şahsın üzerinde bıraktığı tesir ve yönlendirici yaklaşımıyla insanları derinden etkilemekte, buna tecrübe de eklenince müthiş bir etkileme olayı gerçekleşmekteydi. Bu kadar senedir savaş içerisinde olmasına rağmen duygusal yönünü de yitirmemişti; ama bu duygusallığı hiçbir zaman kararlarının önüne geçmemişti. Gerektiği yerde tereddüt etmeden karar vermesini bilen ve bu kararını pratikleştirinceye kadar rahat olamayan bir arkadaştı. Cins mücadelesinde hiçbir zaman boş polemiklere girmemiş, aksine eski klasik kadın kişiliğini aşmıştı. Her fırsatta çantasından hiç eksik olmayan Önderliğin savunmasını okuyor, arkadaşlarla tartışıyordu. Şervan yapısının gündemini boş bırakmayarak gereksiz tartışmalara girilmemesi ve yaşamda boşluk olmaması için her dakikayı eğitim olarak değerlendiriyor ve yapısına da bunu benimsetiyordu. Ortaya çıkan yanlış yaklaşımlara karşı örgütsel tavır almaktan çekinmez, yalnız kalma pahasına bile olsa örgütsel yaklaşımından taviz vermez ve bu yaklaşımlara teslim olmazdı. Bundan kaynaklı arkadaşları tarafından sevilen, saygı duyulan bir kişiliğe sahipti. Bu olay sadece örgütsel anlamda değil, aynı zamanda askeri konularda da geçerliydi. Örneğin bir grup eyleme, keşfe ya da herhangi bir göreve gidecekse ve bu grupta Heval Beritan da varsa bu grup başka bir güvenle bu görevine giderdi. Bir kadın olarak askeri taktiklerde güçlü ve bunun yanında halkla ilişki düzeyi gelişkin olan bir arkadaştı. Önderliğin yeni paradigmasındaki derinliği bizlere anlatması kadar halkla da paylaşması çok hoşuna gitmekteydi. Bazen saatlerce oturup konuştuğu olurdu. Yöre halkımızın uzun süreden beri kadın gerilla arkadaşları görmemesi onlara karşı ilgiyi arttırmıştı. Heval Beritan bu fedakarlığı ve cana yakınlığıyla halkın bu özlemini gideriyordu. Özellikle paradigmayı benimsetme ısrarı bizi çoğu zaman şaşırtır, "biz askeriz" diye sıyrılmaya çalışırdık; ama her şeye rağmen ısrarlarından vazgeçmez, bunu her seferinde benimsetmeye çalışırdı. Karizmatik, yani heybetli duruşu da buna eklenince kendimizi anlatımına kaptırırdık. Yılların yüzünde oluşturduğu çizgiler, bir yorgunluğu değil, emekle yoğrulmuş bir güzelliği ifade ediyordu. Ruhen her zaman genç bir insan gibiydi. Birçok defa yaralanmasına rağmen daha yeni katılmış gibi coşkulu ve heyecanlı bir hali vardı. Bir kadın olarak Kürdistan'ın dağlarında yıllarca silah omuzda savaşmak basit bir şey değildi; ama ona bu mutluluğu, coşkuyu ve gençlik ruhunu veren şey ideolojik gelişkinliği, arkadaşlarıyla paylaşmayı, savaşmayı, yaşamayı ve gerektiği yerde ölmesini bilmesiydi.

Evet, gerektiği yerde ölmek… İşte gerektiği yerde ölmeyi diğer komutanımız Heval Ali'den öğrendim. Heval Ali fiziksel olarak zayıftı, geceleri yürümekte ve görmekte zorlanıyordu. Ama bu hiçbir zaman onun azminin önüne geçemedi, aksine bu hırsını daha da artırdı. Onu ilk gören "bu arkadaş fazla bir şey yapamaz" kaygısına düşer. Daha sonra böyle düşünüpte nasıl yanıldığını ifade eden birçok arkadaşla karşılaştım. Özellikle öz savunma çalışmalarındaki rolü asla unutulamaz. İkna gücü ve birikimiyle herkesi eğitiyor ve örgütleyebiliyordu. Ali arkadaşın olduğu yerde parti yaşamı hakimdi. Gever'in yurtseverlik ruhunu hiç kaybetmeyen asi ve isyankar kişiliğiyle tanınırdı. Bu da aileden ve o yöreden gelen bir özellik olsa gerek. Her zaman moralli, coşkulu, herkesle alıp veren bir arkadaştı.

Sonuç olarak; Beritan ve Ali arkadaş yönetimde birbirleriyle çok uyumluydu. İkisi de yapıcıydı ve benzer özellikleri çoktu. Aslında bir arkadaştan bahsederken diğer arkadaşı da dile getiriyor gibiyim. Bunun sebebi her iki arkadaşın aynı yörede doğup büyümelerinden kaynaklı mıdır bilemem –Heval Ali Gever'li, Heval Beritan Şemzinan'lı– ama her iki arkadaşın beraber şehit düşmeleri sanki ortak bir kader gibiydi. Şimdi bizler, onların yaşam felsefeleriyle yarınlara "merhaba" diyeceğiz. "Hoşça kalın" demeden görüşeceğimiz güne kadar bir ayrılıktır bu. Katlanılması zor bir ayrılık olsa da, görüşeceğimiz günün yakın olduğu bilinciyle sizleri en içten duygularımla saygıyla selamlıyor huzurunuzda eğiliyorum.

Devrimci Selam ve Saygılarımla
MAZLUM MAKO

Adı, soyadı: Leyla ŞANLI
Kod adı: Beritan Hevi
Doğum yeri ve tarihi: Şemzînan,1978
Mücadeleye katılım tarihi: 1993, Şemdinli
Şehadet tarihi ve yeri: 21 Mayıs 2009, Licê/Amed

Beritan yoldaş 1978'de Şemzînan'ın Gare köyünde dünyaya gelir. 7 çocuklu yurtsever bir ailenin ikinci çocuğudur. Ortaokula kadar okuyan Beritan yoldaş, ailesinin Şemzînan'dan Zele'ye göç etmesiyle ilk kez yakından gerillalarla tanışır.

Gerillaya olan hayranlığı ve sempatisi onda gerilla olma hayalini her zaman büyük tutmuştu. Gerilla savaşının zirveleştiği 1993 yılında saflara katılır. Katıldığı ilk günden itibaren kendini askeri ve ideolojik çalışmalarda geliştirerek katılım sağlamıştır. Hem askeri anlamdaki duruşu hem de örgütsel anlamda kendisini yetkinleştirmesiyle kısa zamanda görev ve sorumluluklar üstlenmiştir.

Zagros, Metina, Kandil ve en son Amed eyaletlerinde kalan Beritan yoldaş; manga komutanlığı, takım komutanlığı, bölük, tabur komutanlıklarının yanı sıra ve eyalet yönetim üyeliği görev almıştır. Son olarak YJA-STAR Konferansı'nda YJA-STAR Askeri Konsey Üyeliği'ne seçilmiştir.

Kendini her konuda yetkinleştiren Beritan yoldaş, hem kadın hem de erkek yapısı içerisinde gösterdiği öncülük rolü, yoldaşlık sevgisi ve bağlılığıyla her zaman örnek olmuş ve yapının sevgisini kazanmıştır.

Mücadelenin en zor yıllarında görev almaktan kaçınmayan Beritan yoldaş, mücadelenin en sıcak ve zorlu alanlarında görevler almış ve bu görevlerini layıkıyla yerine getirmiştir. Mücadelenin ihtiyaçlarına cevap olabilmek için her zaman büyük çaba içerisinde olmuştur.

Yaşam onu erkenden büyütmüştü

Cemil yoldaş özgürlük saflarında genç yaşta yerini alır. Onu, katıldığı yılın sonlarına doğru tanıdım. Daha sonraları ise Bahoz arkadaşın güvenliğinde yer alması süreçlerinde daha yakından tanıma şansım oldu.

Cemil yoldaş Çataklıydı. Ancak ülkesinden çok erken yaşlarda kopmak zorunda kalmış, İstanbul'da büyümüştü. Bu devasa şehirde sömürüyle, Kürtleri hor gören, küçümseyen egemen ulus yaklaşımlarına tanık olmuş, bunlara karşı öfkesi her geçen gün artmıştı. Halkına reva görülenleri kabullenemiyordu. Tepkisini, bir süre sonra özgürlük hareketine katılarak göstermişti.

Cemil yoldaş adını 1999 yılının bahar aylarında Haftanin alanı Keşan mıntıkasına yapılan operasyonda, düşmanın üzerine giderken şehit düşen Çataklı Cemil yoldaştan almıştı. Büyük Cemil oldukça canlı ve sevecen bir arkadaştı. Küçük Cemil yoldaşın da akrabasıydı.

Cemil yoldaş katılır katılmaz bir aktifliği yakalamıştı. Yeni gelenler öncelikli olarak adaptasyon sorunu yaşarlar, ancak "Cemil yoldaş bu konuda hiç zorlanmadı" desek yeridir. O gelir gelmez ortama ısınmış, kendisini gerilla koşullarına ruhen ve fiziken adapte etmişti. Sıcaklığı, güler yüzlülüğü, çalışkanlığı ve küçük yaşına rağmen inisiyatifli oluşu O'nu ayrıcalıklı kılıyordu. Ve Cemil yoldaş okumayı oldukça seven biriydi. Gerilla yaşamında yeniydi, ancak kendisini geliştirmek için sürekli bir çaba içerisindeydi.

Dediğimiz gibi, Cemil yoldaş kısa bir sürede gelişim sağlayan bir yoldaşımızdı. Bu gelişime denk olarak da kuzey sahasına geçme önerisi yaptı. Bu önerisinin kabul edilmesi için örgüt yönetimine sürekli raporlar yazdı. Savaşın en çetin alanlarına hazır olduğunu örgütüyle paylaştı.

Bir raporunda Cemil yoldaş bu hazırlık düzeyini şöyle ifade edecekti.

"Bilindiği gibi bundan birkaç ay önce kuzeye yönelik rapor ve girişimlerim olmuştu. Yazdığım bu raporlarda kendi konumumu belirtmiştim. Ayrıca Kongre'den bu yana içimizde gelişen çizgi dışı anlayış ve eğilimler örgüt gündemine girmişti. Bu tasfiyeci eğilimlere karşı örgütün almış olduğu karar doğrultusunda gelişen 1 Haziran süreci aynı zamanda içimizde gelişen işbirlikçi tasfiyeci eğilimlere karşı da bir duruştu.

Güya onlara göre örgüt bitti, dağıldı, karar alacak güçte değillerdi! Fakat örgütün başlatmış 1 Haziran atılımı sayesinde bu ve benzeri tüm görüş ve düşünceler yerle bir oldu. Aynı zamanda bu hamleyle düşman ve işbirlikçi güçlerin de umutları boşa çıktı.

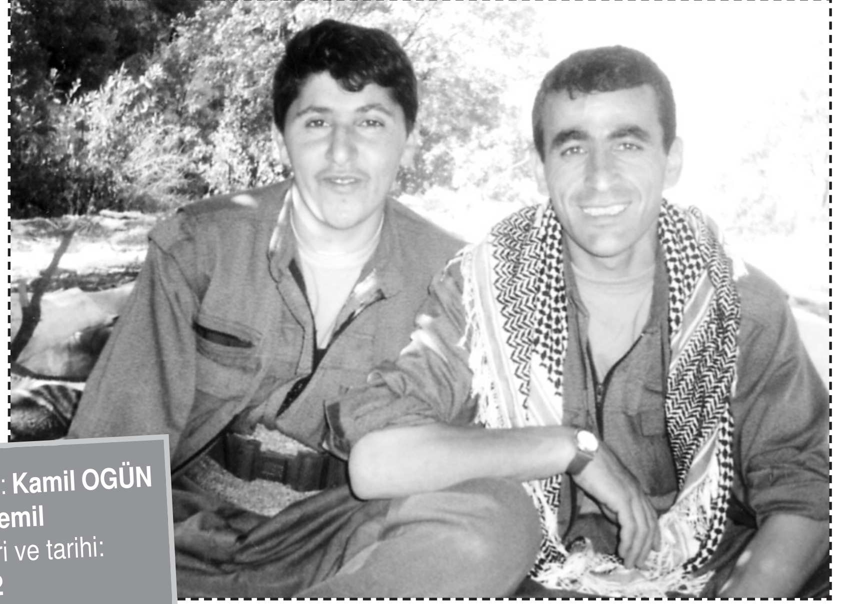
Benim de 1 Haziran süreciyle alınan karar doğrultusunda kararlılığım gelişti, yoldaşlarla paylaşım, tartışma, örgütü takip etme düzeyim ve yoğunlaşmalarım oldu. Bu yoğunlaşmalarımla birlikte bendeki inanç ve kararlılık düzeyini partinin de vermiş olduğu inanç doğrultusunda pratikte sergilemek istiyorum."

Cemil yoldaş genç yaşına rağmen, ideolojik konulara, sürekli kafa yoran, varolan sorunlara çözüm arayan bir yapıya sahipti. O, her zaman özüyle sözünü ve pratiğini en iyi şekilde yaşama yansıtan bir duruşun sahibi oldu. Evet, Cemil yoldaşımız erken büyüyen bir yoldaş oldu. Ve o bu duruşunu başka bir raporunda da şöyle izah edecekti:

"Yakaladığım düzey ve kararlılıkla hareketimize yönelik topyekün saldırıların geliştiği bu süreçte, güçlü bir çıkış yapmak için örgütün vereceği her göreve hazırım. Yaşadığım kararlılık ve örgütün dört yıldır gelişmem için harcadığı emek ve çabaya karşılık güçlü bir duruşla cevap olmak istiyorum. Örgütten aldığım güç ve moralle Meşru Savunma Çizgisinde güçlü bir Apocu militan kişiliğe ulaşacağıma dair en başta Başkan Apoya, şehitlere, halkıma ve örgütüme söz veriyorum."

Genç Cemil yoldaş bu kararlılığı ardından kuzeye yönelecekti. Kuzeyde kalacağı saha Botan'dır. Oralara hızla adapte olacak ve pratik içerisinde takım komutanı görevine layık görülecektir. Örgüt çalışmalarında gösterdiği performansı aynı biçimde pratik sahada da gösterecektir. Savaş sahasında edindiği tecrübeleri yoldaşlara aktarmayı bir borç bilerek iyi bir gerilla komutanı olacaktır.

Pratik sahada onunla kalanlar "onun iyi bir gelişim sağladığını" söyleyeceklerdir. Zorlu pratiklerde "o narin gencin sert bir irade gösterdiğini ve yılların gerillalarına taş çıkarttığını" da söyleyeceklerdir. Tüm o zorlu koşullara rağmen güler yüzünden bir şey yitirmediğini, daha da şirinleştiğini, fedakarlıkta üstüne olmadığını, özelde kadın yoldaşlarına iyi bir yoldaş olduğunu da söyleyeceklerdir.

Adı, soyadı: **Kamil OGÜN**
Kod adı: **Cemil**
Doğum yeri ve tarihi: **Wan, 1982**
Katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Haziran 2008, Şax Kato-Botan**

Evet, genç bir militanın özgürlük dağlarında adım adım geliştiği bir zaman diliminde aramızdan ayrıldığını 20 Haziran 2008 yılında Çatak'a bağlı Kato Xelilan'da yaşanan bir çatışma ardından öğrenecektik.

Anısı mücadelemize önder olacaktır.

Mücadele arkadaşları

Gül yüzlü koçer kızı

Adı, soyadı: **Leyla PELDEK**
Kod adı: **Silav Dêrsim**
Doğum yeri ve tarihi: **Sêrt, 1980**
Katılım tarihi: **2001, Êlih**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Haziran 2008, Tendürek, Agirî**

İnsanı özünden koparmayan, kadın ve erkeklerin ortaklaşa çalışarak yaşamlarını onurla inşa edip gururla koruyan bir mekandan geldi. Bütün gülüşlerinin ardında devrimci ahlakın güzelliği vardı. Gülmeye başlar başlamaz kızaran yanaklarını, utangaçlığını ve sadeliğini görünce etkilendim. Sonuna kadar inanarak esas aldığımız gerilla duruşunu o kadar rahat ve derin yaşıyordu ki kıskanmamak elde değildi.

Devletin kendisini ideolojik olarak örgütlediği okullarda okumuş insanlardık. Bu asimilasyon cenderesinde özümüzü ne kadar koruyabilmiştik? Büyük ihtimalle o benim gibi olmak istemişti. Ama ne pahasına olursa olsun hiç tereddütsüz ben de onun yerinde olmak isterdim. Gelişim her zaman kaydedilebilir, ama köklerle buluşmak oldukça zordur. Ne kadar istense de hep yarım kalır.

Koçerleri en iyi temsil edenlerden biri olarak, kadın yüreğini büyük bir heyecan ve aşk ile özgürlük davasına yatırdı. Birlikte olduğu yoldaşlarıyla ölçülü ve anlamlı yaşamasını bildi. Ayrıldığı yoldaşlarıyla güzel ve özgür yarınlarda tekrar buluşmanın sözünü verdi. Hep selam gönderdi yurduna, yüreğini yasladığı yoldaşlarına. Onun için Sılav'ın selamları he daim büyüyor.

Dağın özgür ruhunu özgürlük mücadelesiyle taçlandırıp ve bunu bütün Kürtlere mal edip ölümsüzleşeceğimiz bu mekanların en özlü, saygılı, sevecen ve direngen yapısıyla parıldayan Sılav yoldaş, diğer Koçer kızları gibi bu duygularını yol arkadaşlarıyla paylaştı. Duygularının en özlü ve güzel yanlarını yaşama yansıttı.

Bize sunulan sahte yaşamın peşinde daha ne kadar gidilebilirdi ki? Sadık dostlarla, ülke topraklarıyla bütünleşerek yaşamanın en kutsal bir yaşam biçimi olduğunu yoğunlaşarak öğrendim. Kapitalizmin çıkar ilişkilerine bulaşmamış bir dayanışmayı korumak için şimdi ne kadar hazırız ve ne kadar cevap olabiliriz? Hiçbir hukuk tanımayan ve bize ölümden başka bir şey vermeyen efendilerden hesap sorma gücünü nasıl bulacağız?

Kendi geri alışkanlıklarında ısrar edip, bugün başkasının askeri olmaktan kurtulamayacak bir sonuçla karşılaşıp ucuz kaybedeceğimize Koçer olarak yaşayıp, PKK'li olarak savaşıp, militanca ölmek için Sılav yoldaşla birlikte söz verdik. Askeri yönünün geliştirerek girdiği bütün pratik faaliyetlere kadın yüreğini koruyarak katılan Sılav yoldaş, Kürdistan dağlarının heybetli dağı Ararat'ta yoldaş canlısı olan komutanları Sidar ve Dicle yoldaşlarla birlikte şehitler kervanına katıldı.

Dersim sevdasına düşse de Serhat'ın asi ve soğuk dağlarına yürürken heyecanlıydı; çünkü yıllar süren bir aradan sonra tekrarda Serhat dağlarına giden ilk kadın gerilla grubu içindeydi. Hele hele yanındaki dev yürekli, hakikat arayışçısı yoldaşlarının heyecanı onu daha coşkulu kılıyor ve hedefe kilitliyordu.

Serhat'ın zozan kızlarının zihilerden silinmeyecek hasretini, onların ardılları Botan ve Dersim dağlarında yürüttükleri gerilla mücadelesiyle yaşatacaktı.

Şehit olmak, bir kararlılığı, her an feragat savaşçıları olmamız anlamını içerir. Başta belki farkına varamadık, ama örgüt kültürünü edindikçe gidenleri ve onların hayallerini en güçlü bir biçimde yaşatmak gerektiği bilincini edindik. Sadece birilerine söz verdiğimiz için değil, inandığımız dava uğruna sevdiğimiz yoldaşlarla büyük amaçlar uğruna şehit olduk. Umutlarımızı, kararlılığımızı, düşlerimizi Kürdistan dağlarının asi yürekleri zulasına koyup yürümeye devam ediyoruz. Bundan daha onurlu ve gurulu bir yaşam olabilir mi?

Sılav yoldaşın anısı yolumuzu aydınlatan bir meşaledir.

Mücadele arkadaşları

BEYAZ YÜRÜYÜŞ

İki gündür hiç durmadan kar yağıyordu. Şimdi de beyaz tanecikleriyle gecenin karanlığını altından silmek istercesine lapa lapa yağıyordu. Böyle yağmaya devam ederse herhalde Cımsak'ın bütün gri kayalıklarını beyaza bürüyecekti. Üslenmemizi kaya altlarında yaptığımızdan dolayı şimdilik herhangi bir sorun yaşanmıyordu. "Herhalde yağan karın beyaza boyayamayacağı tek yer; üstten alta indikçe kiremit rengini alan bu kaya altlarıdır" diye düşündüm. Bunları düşünürken uzanmıştım. O an dışarıdan gelen, karda katur kutur yürüyen ayak seslerini duydum. Gelen gece subayıydı. Sabırsız gibi gürleyen sobanın yanına ilişti. Her iki eliyle soba borusunu tutuyor, sobayı kucaklayacakmış gibi ısınmaya çalışıyordu. Uyandığımı görünce;

- Biraz önce Piran'daki Hebun arkadaş ile bağlantı kurdum. Oraya o kadar çok kar yağmış ki, gömdükleri erzakların yerini bulamıyorlarmış. Bu nedenle buraya geleceklerini söylüyorlar, dedi ve sobaya biraz daha yakınlaştı. Onu dinlerken öylece uyuyakaldım.

Sabaha karşı uyandığımda herkesin toparlandığını gördüm. Subay toparlanan arkadaşlardan gözünü ayırmadan şöyle dedi;

- Piran'daki arkadaşlarla tekrar bağlantı kurdum. Dün gece Tırmal karakoluna askeri konvoyun geldiğini ve bu alana operasyon olabileceğini, onun için yanımıza gelemeyeceklerini, Bırcık noktasına gideceklerini söylediler, dedi.

Subayın bu konuşmasından sonra düşünmeye başladım. Tırmal karakolu Tırmal suyunun hemen öte kıyısındaydı. Karakola konvoylar gelmişse eğer, mutlaka bulunduğumuz Cımsak alanına da operasyon olacak demektir. Karda çatışmaya girmek yersiz kayıplara neden olabilirdi. Ape Musa gücünün komutanı Palu arkadaş ve Akdağ gücü komutanı Pılıng arkadaşla tartıştıktan sonra, operasyona takılmamak için yerimizden ayrılmaya karar verdik. Kar donmuştu. Dicle'nin bir kolu olan Cımsak suyunun kenarına kadar hiç durmadan yürüdük. Bizi zorlayacak olan tek şey suyu geçmekti. Su o kadar akıntılıydı ki küçük bir dikkatsizlik birimizin suya kapılıp gitmesine neden olabilirdi. Önce yolu bilen üç arkadaş suyu geçecekti.

Arkadaşlar el ele tutuşarak suya girmeye başladılar. Biraz ilerleyince bir arkadaşın ayağı kaydı ve suya kapıldı. Yanındaki arkadaş atik bir hareketle onun kolundan yakaladı. Bu tehlikeyi da atlattıktan sonra karşıya geçtiler. Onlardan sonra ben geçecektim. Benden sonra iki bölük arkadaş geçecekti. Elbiselerimi çıkarıp Şahin arkadaşa verdim. Şahin ilk katıldığında (1997) benim mangama verildiği için doğal bir bağlılık oluşmuştu. Kıpır kıpır, yerinde duramayan genç bir arkadaştı. Bu sabah ayazında elbisesiz suya girince hasta olabilirdim. Çekinerek ayaklarımı suya batırdım. Suyun keskin soğuğu derimi yarıp bedenimin her yanını sardı. Tüylerim diken diken olmuştu. Sanki suyun değdiği yere iğneler batıyormuş gibiydi. Bu yetmezmiş gibi su şiddetli bir akıntıya da sahipti. Biraz ilerlediğimde silahımın kayışı koptu ve suya gömüldü. Panik olmuş, ne yapacağımı bilemiyordum. Baktım ki, su beni de götürecek. Sanki biri beni elleriyle itiyormuş gibiydi. Olabildiğince ayaklarımı dipteki taşlardan koparmamaya çalışarak, adeta yere sürüyerek ilerlemeye devam ettim. Yürüdükçe suya batıyordum. Suyun ortalarına doğru ulaştığımda su boğazıma gelmişti. Suyla verdiğim bu mücadele sonunda nihayet karşıdaki taşlara ulaştım. Artık titriyordum. Hiç beklemeden tekrar suya girip aynı şekilde karşıya geçtim. Palo arkadaşın yardımcısıydım. Ona, gücümüzün bu suyu geçemeyeceğini söyledim. İki-üç kişilik bir grubun geçmesi belki sorun olmayabilirdi. Ama iki bölüğün geçmesi tehlikeli olabilirdi. Palo arkadaş;

- O zaman yıkık köprüyü deneyelim. Biz yavaş yavaş giderken sen de elbiselerini giyer, gelirsin, dedi ve ayrıldı.

Gittikleri yer düşmanın sık sık pusu attığı bir yerdi. Geçiş için o köprüyü kullandığımızı bildikleri için zaman zaman pusu atıyorlardı. Şahin arkadaş elinde tuttuğu elbiselerle yanıma gelerek;

- Heval Vedat, elbiselerini giy. Yoksa hastalanacaksın, dedi.

Çabucak elbiselerimi giydim. Vücudum yavaş yavaş ısınmaya başladı. Köprüye doğru yürümeye koyulduk. Köprünün olduğu yönden seri silah sesleri geldi. Biz onlara ulaşıncaya kadar arkadaşların çoktan geri çekilmiş olabileceklerini düşünerek, gitmekten vazgeçtik.

Hava oldukça soğuktu. Sudan çıkar çıkmaz elbiselerimiz üzerimizde kaskatı kesilmişti. Ellerimiz soğuktan uyuşmuştu. Pusu attıkları yerin arkasına doğru yürüyorduk. Bir süre sonra ellerimiz uyuşmaya başladı. Islanmıştık ve soğuk bıçak gibi kesiyordu ellerimiz tutmuyordu artık. Bu halde tek bir mermi bile sıkamazdık. Şafağın sökmesine çok az kalmıştı. Daha fazla dayanamazdık. Şahin arkadaşa,

- Hevale Şahin köye inip, biraz ısınalım. Yoksa donacağız, bu halde düşmanla karşılaşsak bile bir mermi patlatamayız, dedim.

Şahin arkadaş da kabul etti. Gizlice bir eve girip ısınacaktık. Köye yaklaştığımızda köyün ortasından yanan büyük bir ateşin alevleri yükseliyordu. Üzerimizde tahtaya dönen elbiselerimizi ve soğuktan bükemediğimiz parmaklarımızı düşündükçe adeta yanan ateşe doğru çekiliyorduk. Ateşi çocukların yakmış olabileceğini düşündük. Çünkü hava çok soğuktu ve çocuklar işlerine gitmeden ısınmak için yakmış olabilirlerdi. Ateşin dışında dikkat çekici hiçbir hareket yoktu. Yüz metre kadar yaklaştığımızda ateşin başındakilerin çocuklar değil beyaz elbiseli askerler olduğunu gördük. Hava hafif aydınlanmıştı ve artık onları rahatça seçebiliyorduk. Farkında olmadan askerlerin arasına dalmıştık. Anladığımızda hissettirmeden geri geri gitmeye başladık. İki üç adım atmıştık ki, donmuş, kaya gibi sertleşmiş kar ayaklarımızın altında çatırdayarak kırıldı. Arkasına dönen askerlerden biri bizi gördü. Görür görmez de öbürlerine haber verdi. Hızla çekilmemiz gerekiyordu. Konuşma sesleri yükseldi. Sonra konuşmalarını bastıran yoğun silah sesleri... Sağdan soldan geçen, ayaklarımızın yanına isabet eden kurşunlar bizi ıskaladı. Rumelakan köyüne doğru koşuyorduk. Oradan Bırcık'a, dördüncü bölge güçlerinin yanına geçebilirdik. Telsizden takip ettiğim kadarıyla Rumelakan köyünde de düşman vardı. Daha yukarılara doğru çıkmak zorunda kaldık. Biraz ilerleyip Akdağ'dan kaynağını alan Melakan çayını geçtik. Şubat soğuğu kendini her an hatırlatırcasına ellerimizde ve ayak parmaklarımızda bir sızı gibi dolaşıyordu. En son izimizi kaybettirdik. Hiç durmaksızın yürüdük. Bazen meşe kümeleri arasından bazen tek tük ağaçlar arasından nefes almadan yürüdük. İki-iki buçuk saat sonra Bırcık'taki arkadaşlara ulaştık. Onlarda ikişerli üçerli gruplar şeklinde mevzilenerek, sırtı boydan boya tutmuşlardı. Kayalıklı bir araziydi.

Habersiz gelişimiz onları şaşırtmıştı. Operasyon buraya da uzanabilirdi. Cımsak karşımıza düştüğünden başlayan çatışma seslerini duyabiliyorduk. Saldırı helikopterleri sürekli bomba yağdırıyor, personel helikopterleri ise bazı tepelere asker indiriyordu. Karşımızda olup bitenler ve müdahale edemememiz içimizde önü alınması güç bir duygu doğuruyor, arkadaşlarımızı daha fazla merak etmemize neden oluyordu. Telsizle bağlantı kuramıyorduk. Çünkü düşman telsiz bağlantısından başka bir gücün de yakında olduğunu çıkarabilir ve bize de yönelebilirdi. Hiç gereği yokken çatışmaya girebilirdik. Kış koşullarında çatışmak kolay değildi. Şahin arkadaşla aynı mevzide akşama kadar titreyerek bekledik. Bizim olduğumuz yerde herhangi bir şey olmadı. Akşama doğru Cımsak'taki arkadaşlarla bağlantı kurduk. Palo arkadaşın anlattığına göre köprüde pusuya düştükten sonra Serhat arkadaş vurulmuştu. Suyu geçemedikleri için tekrar Cımsak'a dönüp mevzilenmişler. Günün ilerleyen saatlerinde de çatışma çıkmıştı. Çatışmada düşman kayıpları vardı. Beş arkadaş şehit düşmüştü. Onlarla buluşabilmemiz için bize bir randevu yeri verdiler. Goma Şelê mıntıkasında randevu verilmişti. Goma Şelê Hani'nin kuzeydoğusuna düşüyordu. Hani ile Goma Şelê'yi uzun bir sırt ayırıyordu. O köy yerinde buluşacaktık. Dördüncü bölge güçleri de hava kararır kararmaz Gorsê alanına geri döneceklerdi. Gorsê Piran'a bağlı bir dağ adıydı. Onları uğurladıktan sonra biz de Goma Şelê'ye doğru yola çıktık. Operasyon henüz bitmediği ve iz çıkarmamak için patika yollardan değil, rastgele arazide yürüyorduk. Arazide yürümek bizi zorlamasına rağmen patika yollara göre daha güvenlikliydi. Çünkü düşman sadece patika ve araba yollarına pusu atabilirdi. Gece saat üçe kadar yürüdük. Önümüzde geçeceğimiz sadece Arigor suyu kalmıştı. (İsmini içinden geçtiği Arigor köyünden alıyor.) Suyu geçince sevindik. Operasyon olmasına rağmen düşman pususuna düşmemiştik ve suyu geçince atılan çemberin dışında kalıyorduk. Böyle düşünerek on veya on beş dakika yürümüştük. Ben öndeydim. Şahin arkadaşta arkamda yürüyordu. Bazen ayaklarımızın altında taşlar kayıyor ve ses çıkarıyordu. Üzerimde telsiz, iki bomba ve kasaturadan başka bir şey yoktu. Önüme bakıp gideceğimiz yeri çıkarmaya çalışıyordum. Ansızın arkamızda taramalar başladı. Neye uğradığımızı şaşırmıştık. Silahların çalışmasıyla birlikte arkadaşlar sanki küçük bir çocukmuşum gibi beni kaldırıp yere yatırdılar. Yaşamımdan bazı anlar hafızamdan akıp geçti. Kendime geldiğimde yerde kan ter içinde yatıyordum. Ve mermiler patlıyordu. Yerde uzanmış olduğum için mermiler isabet etmiyordu. Üzerimden ıslık çalar gibi geçiyorlardı. Arkama dönüp Şahin arkadaşa baktım. Şahin ortalarda yoktu. "Kendini yandaki dereciğe atmıştır" diye düşündüm. Tek başıma ve üstelik silahsız olmam büyük şansızlıktı. Yine de iki bombamın olması bir nebze de olsa rahatlatıyordu. Sağ ele geçmemek için birini avucumda kavradım. Pimini hazırladım, sonra düşündüm, "Bir bakayım, bana ne oldu? Belki de yürüyebilir, kendimi güvenlikli bir yere yerleştirebilirim. Acaba yaram ciddi mi?" Ayağa kalktım ve yürümeye başladım. Yalpalayarak yürüyordum. Arkamdan tek tük silah sesleri geliyordu. Anlaşılan biz pusuyu geçtikten sonra bizi fark etmişlerdi.

Biraz ilerleyince, önüme dik kayalıkların altında dik uzanan bir patika çıktı. Bazen emekleyerek bazen yuvarlanarak inmeye başladım. Yamaç çakıllı olduğu için az çamurluydu. İndikçe taşlar daha da irileşmeye başlamıştı. Ara sıra ışıldak atılıyor, ortalık gündüz gibi aydınlanıyordu. O zaman kendimi olduğum yerde büzüyor, ışıldak söner sönmez emeklemeye devam ediyordum. Kurtulmaktan ve Şahin'den başka bir şey düşünmüyordum. Ellerim yara bere içinde kalmıştı. Yamacın sonuna varınca bulduğum bir sopayı baston gibi kullanarak yürümeye başladım. Düşman arkamda ya bir ışıldak atıp sağı solu tarıyor, ya da bomba atıyordu. Ama artık silah menzillerinden çıkmış sayılırdım. Biraz daha uzaklaşınca, durdum.

İlk defa yaralandığım için ne yapmam gerektiğini düşündüm. Hemen kasaturamı çıkarıp, bir şutik parçası kestim. Yarama baktım. Diz kapağımın hemen yukarısındaydı. Açtığı yaraya bakılırsa bir M-16 mermisiydi. Bu mermi özel, gerilla için dizayn edildiğinden çekirdeği diğer silahlara göre daha ufak ve çeliktendir. Yarası kolay iyileşmez. Yaramı üstten iyice bağladım. İnsan çok kan kaybedince, ya da su içince bayılıyor. Bunları hesaplayarak bir dereciğe girdim. Derenin içinde küçük bir su akıyordu. Karda, çamurlu yerlerde izlerimin çıkmamasına dikkat ediyor, olabildiğince taşlara basarak ilerlemeye çalışıyordum. Ara sıra durup nefes alıyor tekrar yoluma devam ediyordum.

Sabaha bir saat kalmıştı. Düşmanın pusu yerlerini geçmiştim. Yolumun üzerine bir köy çıkmıştı. Köyü birkaç dakika izledikten sonra gidip, bir battaniye almaya karar verdim. Battaniye aldıktan sonra kendimi sağlam bir yere ulaştıracaktım. Köyün etrafında bahçeler ve bir de Çemê Alik adını verdikleri bir su vardı. Bahçelerin içinden yavaş yavaş köye doğru yürümeye başladım. Köyün girişindeki ilk eve yaklaştığımda, evin damında beyaz bir şeyin hareket ettiğini gördüm. Daha dikkatli bakınca, bunun, kar elbisesi giymiş bir asker olduğunu anladım. Sessizce geri döndüm ve suyu geçtim. Oradan uzaklaşmaya başladım. Köyün üzerinde ufak bir tepecik vardı. Düşman köye her geldiğinde bu tepeciği tutardı. Tepenin yanından dikkatlice geçtim. Artık yaram dayanılmaz bir halde ağrıyor ve bu ağrı yürüyüşümü engelliyordu. Hava yavaş yavaş açılıyordu. Tepeden biraz uzaklaşmıştım ki beyaz elbiseli bir askerin tepeye çıktığını gördüm. İlk gördüğüm ardıç ağacının dibini kasaturamla kazıdım ve oraya girdim. Akşama kadar hareket edemedim. Yaramın ağrısı ve soğuk beni alt etmek için birbirleriyle yarışıyorlardı sanki. Akşam tesadüfen cepheci arkadaşlarla telsiz bağlantısı kurdum. Onlarla görüşmek istediğimi söyledim. Cepheci arkadaşlarla Diyarbakır-Bingöl yolunun altında bir köyün yakınlarında buluşacaktık. Sevincimden nasıl yürüdüğümü bilmiyordum. Arada bir Şahin arkadaşı düşünüyordum. Bir ara durup cihazdan çağrı yaptım. Tesadüfen Cımsak'taki arkadaşlar çıktı. Durumlarının iyi olduğunu söylediler. Şehit Remzi alanına doğru manevra yapacaklardı. Benim kendimi sağlama almamı söylediler. Tam arkadaşların durumunu soracakken onlar anlatmaya başladı. Düşman cihazda Şahini vurduğunu söylemiş. Sarsıldım. Gencecik yüzü gözümde canlandı; daha kıpır kıpır ve gülümsüyordu. Cepheci arkadaşlara ulaştığımda sevineyim mi, üzüleyim mi bilemiyordum. Bir yandan Şahin arkadaşı kaybetmenin acısını, diğer yandan arkadaşlara ulaşmanın sevincini yaşıyordum. Cepheci arkadaşlar beni gizli bir sığınağa götürdüler. Ertesi gün doktor olan bir arkadaş gelip yaramı pansuman etti. Doktor her gün gelip yarama baktı. Yaram git gide kapanıp iyileşmeye başladı. Yaralı kaldığım on günlük süre içinde cepheci arkadaşların ve doktorun ilgisi üzerimde inanılmaz bir etki yarattı. Şahini ve şehit düşen diğer arkadaşlarımı düşündüm. Onlara olan bağlılığım bir kat daha çoğaldı. Onların anısını yaşamım boyunca yaşatacaktım. On günden sonra kendi birliğime döndüm. Köylülerin getirdikleri bilgiye göre, köprüden geçmek isterken dört asker silahlarıyla suya kapılıp ölmüştü. Yine Cımsak çatışmasında ölenlerden başka üç asker de donarak ölmüş. Bu haberleri şaşırarak dinliyordum çünkü askerler soğuğa dayanamayıp donarken biz, iki üç gün boyunca suya vurup elbiselerimiz tahta gibi donmasına karşın hala ayaktaydık...

Anlatan: Vedat Amed

KÜRT SORUNU VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ

● KCK Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

B- Kuramsal çerçeve

Toplumsal kuramlar çok çeşitli ve çelişik yapıda olmalarına rağmen, ana konumuzu aydınlatmaları açısından bunlardan bazılarına dikkat çekmekle yetineceğiz.

Çok geniş bir evreni teşkil eden toplumsal çeşitlilikleri kuramlaştırmak mümkün olmakla birlikte amaca fazla hizmet etmez; bu kuramlaştırma asıl aydınlatılması gereken konuyu göz ardı etmeye ve önemsiz kılmaya götürebilir. Toplumbilimde en önemli husus her şeyin aydınlatılması değil, hayati önemi olan konular ve problemlerin belirlenmesi ve aydınlatılmasıdır. En önemli soru şudur: Toplumsal olgular ormanında en belirleyici olgular nelerdir? Bu konuda önemli olaylar ve kişiliklerden tutalım, devlet ve ekonomiye öncelik verenlere kadar uzun bir liste sıralamak mümkündür. Benim için en açıklayıcı bazı olgular ve yaşadıkları yapı süreçler önem taşıdıklarından, bunları sırasıyla taslak halinde sunmaya çalışacağım.

1- Merkezi hegemonik iktidar:

Temel konumuz açısından hayati kuramsal tanımlama merkezi hegemonik iktidara ilişkin olmak durumundadır. Bir halkın soykırım eşiğine kadar getirilmesini aydınlatacak başlıca kuram, merkezi hegemonik iktidar kuramıdır. İktidar kavramı yeterince tanımlandığına göre, tarihsel gelişimi içinde iktidarın toplumu nasıl kıskacı altına aldığını belirlemek önem taşımaktadır. Öncelikle iktidarın hegemonik karakterini iyi belirlemek gerekir. Doğuşundan itibaren iktidar odakları kendi aralarında şiddetli bir rekabete, giderek savaşlara girişmek durumundadır. İktidarlar savaşlarla başlangıçta birbirlerini yok ederek monolitik olmaya çalışırlar. Belli bir süre sonra bunun yararsız olduğu ve mümkün olamayacağı anlaşılınca, en güçlü iktidar merkezinin hegemonyası altına girmek diğer iktidar merkezleri için ehven-i şer olarak kabul edilir. Ayrıca sürekli dipten ve dıştan gelen anti iktidar hareketleri, iktidar sahiplerinin ortaklık ettikleri bir hegemonun (dominant, başat komutan) iktidarı altında ittifak halinde yaşamalarını kaçınılmaz kılarlar. Tarihte saf iktidarlar bir istisna teşkil eder; kural olan, iktidarın hegemonik karakteridir. Merkezi iktidar ekonomik merkezle tamamlanmak durumundadır. Merkezi iktidar yoğunlaşması başat ekonomik yoğunlaşmanın olduğu merkezle sıkı bağ içindedir. Merkezi ekonomi dalga dalga çevreye yayılarak kendini sistemleştirirken, bunu merkezi iktidarın iç içe yayılmasıyla birlikte taşırmak durumundadır. Merkezi iktidar bizzat yoğunlaşmış ve en güçlü potansiyel ekonomik yapı olduğundan, güncelliği içinde ekonomiyi aktifleştirerek merkezden çevreye doğru yayılır. Kazancın, sermaye birikiminin azami oluşuna göre, merkez ve çevre sürekli yer değiştirir. Bu durum bunalım denilen süreçleri kaçınılmaz kılar.

O halde çevre ve bunalım, merkezi iktidar ve ekonominin vazgeçilmez temel niteliklerindendir. Sistem verimli çalıştıkça merkezin değişmesine gerek yoktur. Fakat tarihte çoğunlukla yaşandığı gibi, merkezin giderek asalaklaşması üzerine, verimli bir çevre bunalımların etkisinden de yararlanarak çıkış yapar; yeni teknolojik uygulamalarla ekonomiyi daha başarılı kılarak bunu gerçekleştirir. Yeni teknoloji yeni askeri teknik demektir. Böylesi tarihsel momentlerde yaşanan iktidar kaymaları yeni merkez ve çevre oluşumlarıyla sonuçlanır. İktidar hegemonyası yeniden kurulur. Yeni bir kavmin ve hanedanın öncülüğünde yükselen bu tür hegemonik iktidar oluşumlarıyla tarihte hep karşılaşılır. Burada ekonomi ve iktidarın belirleyiciliği arasında ayrım yapmak fazla anlamlı değildir. Hiçbir hegemonik iktidar ekonomik merkezsiz edemeyeceği gibi, hiçbir ekonomik merkez de merkezi hegemonik iktidar inşasına yönelmeden kendini uzun süreli kalıcı kılamaz.

Tarihte merkezi hegemonik iktidarla bağlantılı diğer çok önemli bir olgu, bu sistemin zincirleme bağlantılı ve boşluk kabul etmeyen bir özellik taşıması, hem zamansal hem de mekansal kopukluklar halinde değil, bir zincirin halkaları gibi yaşanmasıdır. Hegemonik iktidarın doğasında zamanda ve mekanda boşluk bırakmak yoktur. Azami doluluk söz konusudur. Halkalar iç içe ve birbirine sıkıca bağlantılıdır. Boşluk ve kopukluk oldu mu, merkezin çökme olasılığı belirir. Uzun süre tamir edilip doldurulmazsa, çöküş ve yer değiştiriş kaçınılmaz olur. Merkezi hegemonik iktidarı sadece büyük imparatorluklara özgü bir durum olarak düşünmemek gerekir. Bütün toplum hegemonik iktidar ilişkileriyle birbirine bağlanmaya çalışılır. En büyük imparatorluk merkezinden bağımlısı aile birimine kadar hepsi için benzer hegemonik kurallar geçerlidir. Roma'da imparator neyse, köyde ağa ve ailede koca da odur. Bu tür hegemonik ilmeklerle dokunduğu göz ardı edilirse, tarihsel toplumu anlamak mümkün olmaz. Belki bilgi yığınımız olur, ama diyalektik kavrayışımız gerçekleşmez.

Merkezi hegemonik iktidar sadece ekonomiyle değil, en az onun kadar önemli olan ideolojik hegemonyayla tamamlanmak durumundadır. İdeolojik hegemonyasız iktidar hegemonyası olmaz. Özellikle uygarlık aşamasındaki temel mitolojik ve dinsel çıkışlar ya anti hegemoniktir, ya da kısa süre içinde en azından bir kanadıyla iktidarla bütünleşerek hızla hegemonikleşir. Özellikle tek tanrılı dinlerin merkezi hegemonyayla iç içe gelişimi hayli öğreticidir. Çıkışları mutlak hegemonla bağlantılıdır. Tanrı, allah kavramı baş hegemonun ya alternatif kavramıdır, bu durumda din muhalif ve direnişçidir. Ya da hegemonun bizzat kutsallaştırılması ve tanrısallaştırılmasıdır. İkinci durumda din merkezi hegemonik sistemin yansımasıdır. İlişki ve çelişki itibariyle ikisi arasında çok yoğunca yaşanan ve savaşılan bir durum söz konusudur. Tek tanrılı dinler tarihini ancak merkezi hegemonik iktidarla birlikte inceleyerek anlayabiliriz. Başka türlü dinler tarihi anlaşılamaz. İktidar ve ekonomik temelden kopuk bir dinler tarihi koca bir safsatadan ibarettir. Din, tanrı, hegemon, iktidar ve ekonomi arasındaki ilişki sanıldığından daha yoğundur. Gerçek tarih hegemonik iktidarın zaman ve mekanı zincirleme kuşatması gibi, din, tanrı, hegemon, iktidar ve ekonomi iç içeliğiyle de kuşatılmıştır. Tarihsel toplum bu tür kuşatmalar, halkalar halinde tezahür ederek günümüze varır.

Somutlaştırırsak, bilinen haliyle ilk hegemon olan Akad Kralı Sargon'dan beri zincirleme halkalar halinde gelen ve günümüzde yine Sargon İmparatorluğu benzeri bir hegemon olan ABD ile devam eden bu süreç, merkezi uygarlık sistemi açısından bir ana nehir akıntısı gibidir. Sümer, Akad, Babil, Asur, Hitit, Mitanni, Urartu, Med, Pers, İskender, Roma, Sasani, Bizans, Arap-İslam, Türk-Moğol, Osmanlı, Britanya ve ABD hegemonyaları ana nehri oluştururken; Mısır, Elam, Harappa, Çin, Hint, Rus, Frank ve Germen İmparatorlukları ana nehrin yan kolları konumundadır. Tarihsel toplum, merkezi uygarlık tarihi boyunca somut olarak ana ve yan kollarıyla sembolize edilirse daha gerçekçi kavranabilir. Şüphesiz bu ana nehir ve yan kolların birer kültür ve uygarlık anlamına gelen daha küçük nehirler mesafesinde alt kolları da mevcuttur. Önemli olan, tarihsel gelişimin kopuk olmadığını, merkezi hegemonyanın ara geçişler haricinde varlığını sürekli pekiştirerek günümüz dünyasını oluşturduğunu anlamaktır. Bu oluşum şüphesiz tek taraflı değildir. Diğer yandan anti hegemonik güçler de çıkışından beri hep merkezi uygarlık sistemine ve onun hegemonik güçlerine karşı sürekli varlıklarını oluşturup dünyanın diğer kutbunu, yani demokratik uygarlık dünyasını günümüze kadar taşımışlardır. Bu dünyanın esas cevherinin demokratik, ahlaki ve politik olduğu, bitmez tükenmez demokratik konfederasyonlarla kendini hep yenileyip güçlendirdiği, anti hegemonik güçlerin genelde dinlerin ve özelde tek tanrılı dinlerin birer mezhebinde kendi ideolojik dünyalarını inşa ettikleri ve ekonominin de gerçek üretici güçleri oldukları tartışma götürmez.

Devamı 23'te